ŠVENTASIS RAŠTAS

KOMENTARAI - AIŠKINIMAI

Paruošė

Kostas Burbulys

LUKAS - JONAS

Jūs tyrinėjote Raštus, nes manote juose rasią amžinąjį gyvenimą. Tie Raštai ir liudija apie mane. Jn. 5, 39.

1980 m. Chicago

Spausdino ViVi Printing
4346 So Western Ave.
Chicago, IL. 60609

PREFACE

This is the first Evangelical commentary in the Lithuanian language. The material has been gathered mainly from English and German sources. This work is not a Biblical critique, but a positive exposition of the Holy Scriptures. It also includes relevant historical, geographic, and anthropological material.

Įvadas

Visose religijose yra daug gero ir mokoma doros, etikos. Daugumą religijų įkūrė žmonės: Budizmą - Buda, Islamizmą - Mahometas. Kaip pagonių tikybos, taip ir jų dievai yra žmonių kūriniai. Dauguma jų dievų suprantami kaip monarchai. Jie gali daryti ką nori, jų nesaisto jokie įstatymai.

Krikščionių tikyba, tapgi ir Dievas nėra žmonių kūrinys. Krikščionys tiek žino apie Dievą, kiek Jis jiems apsireiškė ir apsireiškia. ST Mozė taip ir tiek parašė apie Dievą bei Jo veikimą, kiek Dievas jam apsireiškė. Panašiai ir kiti ŠR rašytojai rašė. ŠR Dievas nėra monarchas, kuris gali daryti ką Jis nori, Jį saisto moralės nuostatai. Jo galia yra neribota, bet Jis laikosi tiesos. To jis reikalauja ir iš žmonių. Kiekvienas už savo darbus yra atsakingas. Kas nusikalto, turi kaltę išpirkti. Dievas atleidžia tik tam, kuris rimtai ir ryžtingai, atgailaudamas kreipiasi į Jį. Dievas atleidžia tik išpirkus kaltę. Prasižengimų kaltę užmokėjo Jėzus savo gyvenimu ir mirtimi. Kiekvienas žmogus yra nusikaltęs ir pats neįstengia savo kaltės išpirkti; jis gauna atleidimą tik iš malonės. Kristus mirė nusidėjėlio vietoje. Taip, Jėzus mirė už mano ir tavo kaltes.

ST aprašyta istorija, bažnyčios ir pranašų veiklą. Bažnyčia sustingo apeigose ir pamokymuose. Kunigai laikė pamaldas rytais, vakarais, šventadieniais ir ypatingomis progomis. Jie taipgi aukojo aukas ir mokė žmones tikėjimo tiesų. Dievas apsireiškė pranašams betarpiai. Jis juos pašaukė ir siuntė labai įvairiai. Pranašą Izaiją Dievas pašaukė subrendusį iš karališkos giminės, pranašą Jeremiją visai jauną iš kunigo šeimos, pranašą Amosą nuo gyvulių bandos. Dievas taip pašaukė juos, kad jie suprato pašaukimą ir atsakė į jį. Tai gyvojo Dievo betarpis santykis su žmonėmis.

NT aprašytas tik betarpis pašaukimas. Jėzus bei apaštalai skelbė gerąją žinią. Visi įtikėjusieji turėjo betarpį ryšį su Viešpačiu. Tikėjimo atžvilgiu visi apaštalai ir surinkimo nariai buvo lygūs, tik pareigomis jie skyrėsi. Jų tikėjimas Viešpačiu buvo toks gyvas, gilus, veržlus, džiaugsmingas, kad jie nugalėjo didžiausias kliūtis; persekiojimus, net kankinių mirtimi mirė linksmi. Jų dorovė buvo labai aukšta. Šitą visą pastebėjo ciesorius Konstantinas Didysis. Jis panoro krikščionis panaudoti imperijos gerovei. Tam tikslui buvo sušauktas Nikejos suvažiavimas 325 m. Nuo to laiko prasidėjo bažnyčios centralizacija, įsigalėjo kunigų luomas. Jie viską tvarkė ir valdė labai gerai žmogiškai. Betgi Šventoji Dvasia veikia kaip Ji nori, o ne kaip žmonėms patinka. Kaip ST, taip ir NT Dievas pašaukė ir pašaukia žmones savo tarnybai. Žmonėms, bažnyčios vadovybei, kurie manė, kad jie gali vadovauti ir Šventosios Dvasios veikimą įsprausti į savo santvarką, nepatiko pašauktųjų veikla. Jie juos persekiojo ir žudė, ir tai darydami buvo tikri, kad vykdo Dievo valią. Bažnyčios istorijoje pašauktieji žinomi kaip atsiskyrėliai, pietistai, laisvųjų bažnyčių (valstybei nepriklausomų) veikėjai. Kas liktų iš mūsų ST Biblijos jei joje nebūtų pranašų? Kas būtų iš krikščionijos, jei nebūtų pašauktųjų, kurie skelbia evangeliškas tiesas?

Tą visą suprasti reikia gilintis į ŠR. Dėkui Dievui, ŠR turime jau nuo seniau. Evangelikai išleido NT 1701ir visą Bibliją 1735 m. Katalikai išleido NT 1816 ir visą Bibliją 1935m.

EVANGELIJA PAGAL LUKĄ

Keli pirmieji bažnyčios rašytojai mini Luką savo raštuose. Jie sako, kad Lukas, kilęs iš Sirijos Antiochijos, buvęs gydytojas, ten įtikėjęs ir tapęs surinkimo nariu, susipažinęs su apaštalu Povilu, jį lydėjęs misijos kelionėse ir suimtą į Romą. Jis likęs prie apaštalo iki jo pasmerkimo. Po Povilo nužudymo skelbęs evangeliją. Buvęs nevedęs, kaip ir Povilas, miręs 84 metų. Lukas minimas Naujajame Testamente, Kol 4,14; Fil 24; ir 2 Tim 4,11. Lukas yra vienintelis Naujojo Testamento rašytojas ne žydų kilmės. Jis parašė evangeliją ir apaštalų darbus. Lukas savęs savo raštuose nemini. Apaštalų darbuose jis rašo keliose vietose „mes". Iš žodžio „mes" galima daryti išvadą, kur Lukas lydėjo Povilą ir kur jo kelionėje nebuvo, Apd 16,10-; 5,27. Lukas, būdamas gydytojas, galėjo padėti Povilui sunkiose kelionėse. Jis, kaipo gydytojas, rašo daugiau apie Jėzaus gydymus, negu kiti evangelijų rašytojai, ir ligas vadina anų laikų gydytojų terminais. Manoma, kad Luko evangelija yra parašyta 63-66 metais.

Lukas evangelijos įvade skiria savo veikalą garbingajam Teofiliui. Tas nereiškia, kad knyga skirta vien tik tam asmeniui. Anais laikais buvo panašiai, kaip ir mūsų laike. Nors knyga rašyta vienam asmeniui, tačiau ji skirta neribotam skaitytojų skaičiui. Kas buvo tas garbingasis Teofilius? Tiek žinoma, kad jis buvo įtakingas pagonis, prijaučiantis krikščionims. Kai kurie rašytojai „garbingasis" verčia „Jo ekscelencija". Toks titulas buvo vartojamas senatoriams, aukštiems kariams, prokuratoriams, Apd 23,26; 24,3; 26,25. Iš apaštalų darbų matyti, kad šis žymus žmogus gerai pažino Palestiną, Viduržemių jūrą, Mažąją Aziją ir Europą — Graikiją, Italiją. Lukas mini ir mažas vietoves. Jei jo „garbingasis" nebūtų jų žinojęs, Lukas nebūtų jų minėjęs.

Lukas mini įvade, kad jis savo veikalui medžiagą ėmė iš Jėzų mačiusių ir buvusių Jo sekėjų. Jis nemini jų vardais ir nesako, ar ta medžiaga buvo rašyta, ar žodžiu perduota. Kiek žinome iš anų laikų šaltinių, Morkaus evangelija jau buvo parašyta. Kitą

medžiagą jis bus rinkęs žodžiu. Lukas turėjo progų susitikti apaštalus ir kitus veikėjus Jeruzalėje ir kitose vietose. Kas rašyta pirmame ir antrame skyriuje: apie Zachariją, apreiškimą Marijai, Jėzaus kūdikystę, jam bus papasakojusi pati Marija. Graikų kalbos žinovai sako, kad Luko stilius yra puikus. Jis prilygsta graikų klasikams, ypač evangelijos įvadas. Lukas rašęs gražiau už apaštalą Povilą, tai yra jo stilius esąs lengvesnis. Jis rašė tikėjimo istoriją apie Jėzų, pradėdamas Nazaretu (Jėzaus vaikyste), Kapernaumu (Jėzaus veikla) ir Jeruzale (Jėzaus mirtimi ir prisikėlimu).

Daugelis mano, kad Mato evangelija buvo skirta žydams, o Morkaus ir Luko pagonims. Tada turėtų būti Morkaus ir Luko evangelijos panašesnės viena antrai daugiau negu Mato. Bet visgi man atrodo, kad Mato ir Morkaus evangelijos yra panašesnės viena antrai, negu Luko evangelija. Atrodo, kad Matas naudojosi Morkaus veikalu, ir juodu abu buvo žydai. Lukas, kilmės pagonis, išsimokslinęs gydytojas ir rašytojas, rašė skirtingai.

Mato ir Morkaus evangelijas sujungiau į vieną knygą ir tų vietų, kurios vienodai parašytos abiejų evangelijų rašytojų, Morkaus evangelijoje nebekartojau. Luko ir Jono evangeliją rašau į atskirą knygą.

Mato ir Morkaus evangelijų knygoje parašiau įvadą į Šventąjį Raštą, šioje knygoje jo nebekartoju.

Daug mąsčiau ar nebūtų galima spausdinti atskiru šriftu Šventojo Rašto teksto ir aiškinimų-komentarų. Yra galimybė spausdinti paprastu ir kursyvu šriftu. Daugeliui kursyvas raštas yra neįprastas skaityti, tai atsisakiau nuo jo. Knyga spausdinama paprastu šriftu. Šventojo Rašto tekstą įmanoma atskirti; pradžioje yra užrašytas skyrius ir tekste skirsnelių numeriai. Po Šventojo Rašto teksto yra tuščia eilutė ir po jos seka aiškinamasis tekstas.

ĮVADAS, Lk 1,1-4

1 Daugelis rašė pasakojimą mūsų tarpe buvusių įvykių, 2 kaip mums perdavė nuo pradžios savo akimis mačiusieji ir buvusieji žodžio tarnai. 3 Taip ir aš, rūpestingai viską nuo pradžios ištyręs, nusprendžiau surašyti tau, garbingasai Teofiliau, sutvarkytą pasakojimą, 4 kad įsitikintumei tikrumu mokslo, apie kurį girdėjai.

Lukas rašė graikų priimtu rašymo būdu, viską gerai ištyręs ir palyginęs su žiniomis tų, kurie patys buvo Jėzaus darbų ir mokymo liudininkai. Jis rašė Teofiliui (Dievo draugui), žymiam ir garbingam asmeniui. Istorijos bėgyje ši knyga buvo priimta į Šventąjį Raštą. Daugybė žmonių ja naudojosi. Ir mums ji yra viena svarbiausiųjų evangelijų. Pirmieji du skyriai yra užrašyti tik Luko evangelijoje. Lukas rašo, kad daugelis bandė rašyti pasakojimus apie Jėzų. Iš to daugelio iki mūsų dienų užsiliko keturios evangelijos. Jos papildo vieną antrą. Lukas rašė sąžiningai, viską gerai ištyręs. Jo rūpestingume gludi ir Šventosios Dvasios įkvėpimas. Jau pats noras, visa gerai ištirti, buvo Šventosios Dvasios darbas.

KRIKŠTYTOJO GIMIMO PRANEŠIMAS, Lk 1,5-25

5 Judėjos karaliaus Erodo dienomis gyveno kunigas, vardu Zacharijas, iš Abijo skyriaus. Jis turėjo žmoną, vardu Elzbietą, iš Arono dukterų, Ch 24,10. 6 Jie abu buvo teisūs Dievo akyse ir nepriekaištingai vykdė visus Viešpaties įsakymus bei nuostatus. 7 Juodu neturėjo vaikų, nes Elzbieta buvo nevaisinga, ir abu sulaukę senyvo amžiaus.

8 Kartą Zacharijas ėjo pagal skyriaus eilę Dievo tarnystės pareigas, ir, pagal kunigų paprotį, 9 burtu teko jam, įėjus į Viešpaties šventovę, aukoti smilkalus, 2 M 30,7. 10 Smilkymo valandą lauke meldėsi gausi žmonių minia.

11 Tada jam pasirodė Viešpaties angelas, stovintis smilkalų aukuro dešinėje. 12 Pamatęs jį, Zacharijas sumišo, ir išgąstis pagavo jį. 13 Bet angelas jam tarė: „Nebijok, Zacharijau, tavo malda išklausyta. Tavo žmona Elzbieta pagimdys tau sūnų, o tu jį praminsi Jonu. 14 Tau bus džiaugsmas ir paguoda, ir daugelis džiaugsis jo gimumu, 15 nes jis bus didis Viešpaties akyse. Jis negers vyno ir jokių svaigalų. Nuo pat gimimo jis bus kupinas Šventosios Dvasios, Teis 13,4-5, 16 ir daugybę Izraelio sūnų atvers į Viešpatį, jų Dievą. 17 Elijo dvasia ir galybe jis eis pirma Viešpaties, kreipdamas tėvų širdis į vaikus ir įkvėpdamas neklusniems teisiųjų nusiteikimą, kad parengtų Viešpačiui tobulą tautą", Mt 17,11-13; Mal 3,1.23-24.

18 Tada Zacharijas atsakė angelui: „Kaip tai aš patirsiu? Aš gi jau senas, ir mano žmona nebejauna", 1 M 18,11. 19 Angelas

jam atsakė: „Aš esu Gabrielius, stovintis Dievo akivaizdoje. Esu atsiųstas kalbėti su tavimi ir pranešti tau šią linksmą žinią, Dan 18,16. 20 Štai tu tapsi nebylys ir negalėsi kalbėti iki tos dienos, kurią tai įvyks, nes nepatikėjai mano žodžiais, kurie išsipildys savo metu." 21 Tuo tarpu žmonės laukė Zacharijo ir stebėjosi, kad jis taip ilgai užtrunka šventovėje. 22 Išėjęs jis negalėjo prakalbėti, ir jie suprato, kad jis turėjęs šventovėje regėjimą. Jis aiškinosi jiems ženklais ir pasiliko nebylys.

23 Tarnystės dienoms pasibaigus, jis grįžo namo. 24 Praslinkus kiek laiko, jo žmona Elzbieta pastojo ir penkis mėnesius slėpėsi, sakydama: 25 „Tai Viešpats man davė; Jis dabar teikėsi atimti mano pažeminimą žmonių akyse", 1 M 30,23.

Apreiškimas Zacharijui įvyko šventovėje. Dievas panaudojo Senojo Testamento šventovę Naujojo Testamento pradžiai. Tai įvyko Erodo valdymo dienomis. Šis Erodas buvo sūnus Didžiojo Erodo. Erodas buvo ne žydas, bet edomitas. Judėja — Romos provincija, Erodas — karalius iš Romos malonės. Zacharijas buvo kunigas iš Abijo skyriaus. Šie skyriai buvo įsteigti Dovydo laikais, 1 Ch 24,3.10. Abijo skyrius buvo aštuntos eilės. Vyriausi kunigai buvo iš pirmos eilės. Taigi Zacharijas nebuvo iš vyriausių kunigų eilės. Viso eilių buvo 24. Kunigai privalėjo eiti pareigas šventovėje du kartus metuose, kiekvieną kartą po savaitę. Pareigas pasiskirstydavo burtų traukimu. Tai darydavo žmogiško paskyrimo išvengti. Buvo tikima burtu traukimu, kad Dievas paskiria. Turėti žmoną iš kunigų dukterų, buvo skaitoma garbe.

Juodu buvo teisūs Dievo ir be priekaištų žmonių akyse. Izraelitai skaitė didele Dievo palaima turėti vaikų. Nesusilaukti vaikų, buvo skaitoma nelaime ir Dievo bausme. Zacharijas reiškia — Javė (Dievas) atsiminė; Elzbieta — Dievas mano priesaika.

Jam teko pareiga, burtu keliu, smilkalus aukoti. Smilkalus aukodavo du kartus per dieną; rytą devintą ir trečią valandą po pietų. Smilkalų aukuras buvo šventovėje. Šių apeigų metu žmonės melsdavosi ne tik prie šventovės lauke, bet ir toli esantys kreipdavo veidą į Jeruzalę ir melsdavosi. Aukštyn kylantys dūmai reiškė — palankiai išklausoma malda, Ps 141,2;

Apr 8,3-4. Kai Zacharijas aukojo smilkalus, jis ir visa tauta meldėsi. Tuo metu Zacharijui pasirodė angelas. Zacharijas sumišo ir išsigando. Kai dangaus pasiuntinys priartėja prie žmogaus, žmogus visada išsigąsta, nes jis yra nusidėjėlis. Gera pranešantys angelai beveik visada pradeda savo pranešimą: „Nebijok!" Tavo malda išklausyta, susilauksi sūnaus. Jis bus pačiam džiaugsmas ir visai tautai palaima, Mesijo pirmtakas. Jam duosi vadą Jonas — Viešpaties (Dievo) malonė. Jis bus nazarėnas — Dievui pašvęstas. Jis iš pat vaikystės negers jokių svaigalų, pasireikš pranašo Elijo galia, pakreips tėvų širdis į vaikus ir vaikams teiks klusnumą. Jaunimas visada turėjo nesusipratimų su senimu. Atsivertimas ir susipratimas visada ir visiems, tėvams ir vaikams, buvo ir yra reikalingas. Atrodo, Zacharijas galėjo džiaugtis ir dėkoti Dievui už maldos išklausymą. Bet jis blaiviai žiūrėjo į gyvenimą, į savo žmonos senatvę. Jis tikėjo, kad Dievas gali tai daryti, bet jis prašė ženklo. Tokiais atvejais Dievas duodavo ženklus, Abraomui, 1 M 15,8, Gedionui, Teis 6,36.39. Zacharijui jo prašymas buvo paskaitytas nusikaltimu. Jis jau žinojo tokius įvykius ir, būdamas kunigu, privalėjo tikėti. Angelas atsakė: „Aš esu Gabrielius — (stiprus Dievo vyras), kuris stoviu Dievo akivaizdoje." Jis pranešė Zacharijui bausmę dėl jo abejojimo. Jis tapo nebyliu. Tai buvo bausmė, bet kartu ir palaima. Jam buvo sunku su žmonėmis bendrauti, bet su Dievu jis tada turėjo didesnę ir gilesnę draugystę! Zacharijas užtruko šventovėje. Žmonės nekantravo. Jis, išėjęs iš šventovės, nebegalėjo kalbėti. Gal tai ir buvo ženklas? Kai Dievas darė ką naujo, turėjo nutilti Senojo Testamento kunigijos balsas.

Elzbieta pastojo ir labai džiaugėsi tuo, kad jos pažeminimas atimtas. Ji sugebėjo tą džiaugsmą palaikyti tik sau penkis mėnesius. Jei ji būtų pradėjus tai pasakoti draugėms, jos būtų palaikusios ją pakvaišusia. Kai pasirodė ženklas, po penkių mėnesių, tada ji galėjo laisvai kalbėti ir girti Viešpatį.

APREIŠKIMAS MARIJAI, Lk 1,26-38

26 Šeštame mėnesyje angelas Gabrielius buvo Dievo pasiųstas į Galilėjos miestą, vardu Nazaretas, 27 pas mergelę, sužadėtą su vyru, vardu Juozapas, iš Dovydo namų; o mergelės

vardas buvo Marija, Mt 1,16.18. 28 Atėjęs pas ją, angelas tarė: „Sveika, malonėmis apdovanotoji! Viešpats su tavimi!" 29 Išgirdusi šiuos žodžius, ji sumišo ir galvojo, ką toks pasveikinimas reiškia. 30 O angelas jai tarė: „Nebijok, Marija, tu radai malonės pas Dievą! 31 Štai tu pradėsi ir pagimdysi sūnų, kurį pavadinsi Jėzumi, Iz 7,14; Mt 1,21-23. 32 Jis bus didis ir vadinsis Aukščiausiojo Sūnumi. Viešpats Dievas duos Jam Jo tėvo Dovydo sostą, 2 Sam 7,12-13; 33 Jis viešpataus Jokūbo namams per amžius, ir Jo viešpatavimui nebus galo." 34 Marija paklausė angelą: „Kaip tai įvyks, jeigu aš nepažįstu vyro?" 35 Angelas jai atsakė: „Šventoji Dvasia nužengs ant tavęs, ir Aukščiausiojo galybė pridengs tave savo šešėliu; todėl ir tavo kūdikis bus šventas ir vadinamas Dievo Sūnumi, Mt 1,18-20. 36 Antai, tavo giminaitė Elzbieta pradėjo sūnų senatvėje, ir šis mėnuo yra šeštas jai, kuri buvo laikoma nevaisinga, 37 nes Dievui nėra negalimų dalykų", 1 M 18,14. 38 Tada Marija atsakė: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip pasakei." Ir angelas pasišalino.

Aprašymas perkeliamas iš Jeruzalės šventovės į nežymų Nazareto miestelį; iš kunigo šeimos pas paprastą mergelę,nors ir iš karališkos Dovydo giminės, bet visai užmirštos ir beturtės. Galilėja, Nazareto apylinkė, buvo pusiau pagoniška, todėl fariziejų ir bendrai žydų nemėgiama ir niekinama. Net priežodis buvo: „Nieko gero nekyla iš Galilėjos." Nazaretas nėra minimas Senajame Testamente. Ir dabar žydai nemėgsta Nazareto, jame negyvena. Šiuo laiku Nazarete yra arti 30,000 gyventojų. Jie visi yra arabai ir krikščionys. Angelas Gabrielius vyko į Nazaretą pranešti visų pranašų svarbiausį pranašavimą: Dievo Sūnaus, pasaulio Išganytojo gimimą.

Mergelė Marija, Dievo parinktoji, Jėzaus, Mesijo, motina, buvo visai nežymi. Apie ją labai mažai ką žinome. Jos didybė iškeliama tik dėl jos Sūnaus. Taip Mariją gerbti, kaip Romos katalikų bažnyčią ją iškelia, Naujajame Testamente nėra pagrindo.

Marija buvo susižadėjusi su Juozapu, už kurio vėliau ji ištekėjo. Tas apsaugojo ją nuo žmonių paskalų ir Viešpačiui Jėzui suteikė pilietines teises. Šioje vietoje, 27 skirsnelyje, „iš Dovydo namų", liečia Mariją, ne Juozapą. Apie Juozapo kilmę

parašyta Lk 2,4.

Angelas pradėjo savo sveikinimą šiais žodžiais: „Malone apdovanotoji." Naujojo Testamento pagrindas ir prasmė yra malonė. Marijai buvo suteikta ypatinga malonė. Ji buvo parinkta šiai garbei iš visų moterų, būti Gelbėtojo motina! Apie tai rašė pranašas Izaijas 7,14: „Mergelė pastos ir pagimdys Sūnų, kurį pramins Emanueliu." Jėzus reiškia Dievo išganymas arba išgelbėjimas. Sūnus Aukščiausiojo, Sūnus Dievo, pasaulio tvėrėjo ir išlaikytojo. Ar Marija tą didybę pilnai suprato? Ar ir mes tą pilnai suprantame? Daug žmonių buvo ir yra Jėzaus vardą turinčių, bet išgelbėti iš nuodėmių gali tik vienintelis — Jėzus iš Nazareto. Žmonių buvo ir yra turinčių titulą „Didysis". Jėzaus iš Nazareto didybė teikia žmonėms išgelbėjimą. Jo didybė yra nuostabi. Ji prasidėjo Betliejaus tvartelyje ir baigėsi ant kryžiaus Golgotos kalne. Didis yra tas, kuris skelbdamas Jėzų, pasiekia mases, milijonus, bet didis yra ir tas, kuris liudija apie Jėzaus išgelbiančią galią gatvėse ir prie namų durų. Nors jis yra apspiaudomas ir apmėtomas, jis eina toliau ir kitoje vietoje vėl kalba apie Jėzų Išgelbėtoją.

Marija turėjo aukoti mergelės garbę. Ta auka jai buvo sunkesnė už mirtį. Todėl jos sumišimas ir klausimas: „Kaip tai įvyks?" Čia iškyla mergelės gimdymas ir Marijos nekaltybė. Šioje vietoje nėra vietos tuos klausimus vispusiškai gvildenti. Apie Marijos nekaltą prasidėjimą ir jos nenuodėmingumą, kaip kai-kurios bažnyčios moko, Šventajame Rašte nėra pagrindo. Kyla klausimas, kaip galėjo iš nuodėmingos Marijos gimti be nuodėmės Jėzus? Pats tekstas sako 35 skirsnelyje, kad tas Šventasis bus ne iš Marijos pusės, bet iš Dievo: „Šventoji Dvasia nužengs ant tavęs ir Aukščiausiojo galybė pridengs tave savo šešėliu; todėl ir tavo kūdikis bus šventas ir vadinamas Dievo Sūnumi". Dėl mergelės gimdymo galimybių. Medicina žino tokių gimdymų. Čia klausimas nėra apie mergelės gimdymo galimybę, bet kad Jėzus gimė Šventajai Dvasiai veikiant. Čia klausimas rišamas su Šventąja Dvasia, pačiu Dievu ir tikėjimu į Jį. Šiuo reikalu yra dvi pažiūros, pasaulio, (visatos) atsiradimo. Pirmoji — viskas išsivystė gamtos dėsniams veikiant, evoliucijos keliu. Čia nėra atsakymo apie pirminę medžiagos pradžią. Antroji pasaulėžiūra sako: Dievas viską sutvėrė. Čia lieka neišrištas klausimas Dievo prasidėjimo.

Ar kada žmogaus protas į šiuos klausimus atsakys? Žiūrint į Šventojo Rašto apreiškimą ir krikščioniško tikėjimo patirtį, atgimusiems krikščionims yra daug lengviau tikėti į Dievo tvėrimą, negu į evoliuciją. Be to, evoliucija aprašyta pirmuose Biblijos lapuose. Remiantis krikščioniška patirtimi, tikiu Dievą. Dievas sukūrė pasaulius mums žinomais ir dar nežinomais gamtos dėsniais. Jam buvo menkas dalykas duoti Jėzui žmogišką kūną. Jėzaus Dvasia jau buvo pirm pasaulio sutvėrimo, kaip Jis pats sakė, Jn 8,58: „Pirmiau negu gimė Abraomas, Aš esu." Jėzaus esybė yra visai kitokia negu visų kitų žmonių. Jis yra tikras Dievas iš amžių ir tikras žmogus, tapęs kūnu, gimęs iš mergelės Marijos, Fil 2,6-8. Jis nebuvo papildytas arba pripildytas Šventąja Dvasia, kaip Jonas Krikštytojas, dar prieš gimimą, arba, kaip kai kurie sako, krikšto metu. Jo kūno gimimas buvo pradėtas Šventajai Dvasiai veikiant. Jis gimė iš Šventosios Dvasios. Jam nebuvo reikalinga, kaip mums žmonėms atgailauti, atgimti, prisipildyti Šventosios Dvasios. Kadangi Jis priėmė žmogišką kūną, Jis buvo gundomas, kaip ir kiti žmonės. Jis supranta kiekvieno padėtį ir vadina žmones savo broliais, Žyd 2,17.

Kokia Marijos giminystė buvo su Elzbieta Šventojo Rašto pagrindu nėra įrodoma. Dievas patikėjo Marijai visų didžiausią, kas kada nors žmogui buvo patikėta. Dievui viskas galima, aišku, ir tai, kas žmogui atrodo neįmanoma. Jis viską sutvėrė ir išlaiko. Marijos gyvenime buvo lemiama akimirka. Jos vidujinė kova mums neparašyta. Ji sakė: „Taip, aš esu Viešpaties vergė, teįvyksta man, kaip sakei." Graikų kalboje sakyta ne tarnaitė, bet vergė. Ji tapo Jo vergė, o ne dangaus karalienė. Marija paaukojo Jam visa, visą savo gyvenimą.

MARIJA LANKO ELZBIETĄ, Lk 1,39-45

39 Tomis dienomis Marija skubiai pakilusi iškeliavo į Judėjos kalnyno miestą. 40 Ji nuėjo į Zacharijo namus ir pasveikino Elzbietą. 41 Vos tik Elzbieta išgirdo Marijos sveikinimą, jos kūne šoktelėjo kūdikis, o pati Elzbieta tapo kupina Šventosios Dvasios. 42 Ji balsiai sušuko: „Tu labiausiai palaiminta iš visų moterų, ir palaimintas tavo vaisius! 43 Iš kur man tai, kad mano Viešpaties motina aplanko mane?! 44 Štai

vos tik tavo sveikinimo garsas pasiekė mano ausis, šoktelėjo iš džiaugsmo kūdikis manyje. 45 Laiminga įtikėjusi, juk išsipildys, kas Viešpaties tau pasakyta", Lk 11,28.

Angelas pasišalino. Marija liko viena. Ji pasižadėjo Viešpačiui visai. Ji ne nebylė kaip Zacharijas, bet kam ji gali savo pergyvenimą išpasakoti? Ji žiūrėjo į gyvenimą realiai. Ji suprato padėtį, padėtį turinčių dievišką apreiškimą ir tikinčių iš papratimo. Ji buvo tikra, kad nei kaimynai, nei mylimasis Juozapas jos nesupras. Jei ji dar turėjo motina, ir ta jos nebūtų supratusi. Angelas minėjo jos giminaitę Elzbietą. Ji ką nors panašaus turėjo su ja. Gal Elzbieta supras ją? Nėra sakyta ar Marija leidosi į kelionę su namiškių žinia ir leidimu, ar ji be jų sutikimo ir žinios išėjo.' Nuotolis buvo apie 150 kilometrų. Kelionė galėjo trukti 3-5 dienas. Anais laikais tokią kelionę daryti vienai mergaitei buvo kas tai nepaprasto, bet ji ėjo ir pasiekė tikslą.

Koks abiejų skirtumas. Elzbieta — senyva moteris, kunigo žmona. Jos panieka atimta, ji laukia pažadėtojo sūnaus. Mariją sekė panieka ir paskalos. Ji jauna mergaitė, gal 13-20 metų, iš tolimos Galilėjos provincijos, paniekinto Nazareto. Ir kaip ji atrodė iš tokios kelionės? Kaip ji turėjo pradėti kalbėti, pasakotis? Ak, dieviška draugystė, kai Šventoji Dvasia veikia! Kiek tikintieji panašių susitikimų turėjo, palaimintų draugystės valandų! Šis susitikimas buvo didžiausias ir palaiminčiausias iš visų kitų. Čia reikalas buvo dieviško apreiškimo, kuris lietė jų vaikus. Bet ir motinos pergyveno ypatingą palaimą. Dažnai vaikai yra dvasinė palaima tėvams. Marijai nereikėjo nieko pasakotis. Elzbieta jau viską žinojo, kaip ir Marija žinojo apie Elzbietą. Yra vienas dieviškas šaltinis iš kurio visi geria ir ima žinias. Garbingoji kunigienė matė jaunuolėj Marijoj didesnį dievišką pažadą už jos pačios. Ji tą pripažino be jokio pavydo, džiaugėsi Marijos aplankymu lyg kokio garbingiausio asmens. Ji vadino Mariją palaimintą, kad ji tikėjo dieviškam apreiškimui. Dievas išpildys, ką pažadėjo ir viską įvykdys! Palaiminti kurie tiki!

MARIJOS GIESMĖ, Lk 1,46-56

46 Marija prabilo, 1 Sam 2,1-10:47 „Mano siela šlovina Viešpatį, mano dvasia džiaugiasi Dievu, savo Gelbėtoju, 48 nes jis pažvelgė į savo nuolankią tarnaitę. Štai nuo dabar palaiminta mane vadins visos kartos, Ps 113,5-6; Lk 11,27, 49 nes didžių dalykų padarė man Visagalis, ir šventas yra Jo vardas! 50 Jis maloningas iš kartos į kartą tiems, kurie Jį gerbia, Ps 103,13.17, 51 Jis parodo savo rankos galybę ir išsklaido išdidžios širdies žmones, 2 Sam 22,28. 52 Jis numeta galiūnus nuo sostų ir išaukština žemuosius, Ps 34,11; 107,9. 53 Alkstančius gerybėmis apdovanoja, turtuolius tuščiomis paleidžia. 54 Jis ištiesia pagalbos ranką savo tarnui Izraeliui, kad minėtų Jo gailestingumą, 55 kaip buvo žadėjęs mūsų protėviams — Abraomui ir jo palikuonims per amžius", 1 M 17,7; 18,18. 56 Marija prabuvo pas Elzbietą apie tris mėnesius, o paskui sugrįžo į savo namus.

Marijos didingą susitikimą su Elzbieta puikiai aprašė Lukas. Marijos šlovinga giesmė perduota kartų kartoms. Kaip Marija, Elzbieta ir Zacharijas drauge praleido ketvirtdalį metų nieko nežinome. Jie tą pasilaikė sau. Mes galime tik spėlioti. Kaip ir kada Marijos giesmė parašyta, nesakyta. Pradžioje Marija kalba apie save, 47-49. Skiresneliuose 50-53 pasakoja bendrai apie Dievo darbus, 54-55 liečia Izraelį. Tą giesmę galėjo parašyti pati Marija, Elzbieta, Zacharijas, Lukas ar kas nors kitas. Greičiausiai tai įvyko kas nors panašaus kaip su Klimku Grigalaičiu (1750-1825) prie Vingės upelio. Jis ten meldėsi, pergyveno Dvasios įkvėpimą, kaip vesti surinkimus ir gavo kelias giesmes, kurias jis aiškiai atsiminė ir užrašė. Jas pavadino liaupsikėmis. Jas labai mielai giedodavo surinkimninkai. Kai kurios iš jų dar ir dabar yra giedamos. Tokių giesmių įkvėpimų buvo ir yra. Aš pats pažįstu lietuvį, kuris „pagavime" girdėjo giedant ir matė giesmę. Jis ne tik atsiminė žodžius, bet ir taškus ir kablelius. Aš girdėjau įkvėptas giesmes giedant, kurių žodžiai ir gaida nė vienam nebuvo žinomi. Žodžiai ir gaida puikiai skambėjo. Tikiu, kad ir Marija, panašiai Dvasios įkvėpta, giedojo ir užrašė šią giesmę. Tai yra Dievo Dvasios dovana.

JONO KRIKŠTYTOJO GIMIMAS, Lk 1,57-66

57 Elzbietai atėjo metas gimdyti, ir ji susilaukė sūnaus. 58 Jos kaimynai ir giminės, išgirdę, kokią didžią malonę suteikė jai Viešpats, džiaugėsi kartu su ja.

59 Aštuntą dieną jie susirinko berniuko apipiaustyti ir norėjo jį pavadinti tėvo vardu — Zachariju, 1 M 17,12. 60 Motina atsiliepė: „O, ne! Jis vadinsis Jonu." 61 Jie jai sakė: „Betgi niekas tavo giminėje neturi šito vardo." 62 Jie ženklais paklausė tėvą, kaip jis norėtų pavadinti kūdikį. 63 Šis, pareikalavęs rašomosios lentelės, užrašė: „Jo vardas Jonas." Visi stebėjosi. 64 Tuojau atsivėrė jo burna, atsirišo liežuvis, ir jis kalbėjo, šlovindamas Dievą. 65 Visus kaimynus apėmė baimė, ir po visą Judėjos kalnyną sklido kalbos apie šiuos įvykius. 66 Visi girdėjusieji dėjosi į širdį ir klausinėjo: „Kaip manai, kas bus iš to vaiko?" Jį tikrai globojo Viešpaties ranka.

Jonas Krikštytojas gimė. Kaimynai ir giminės sveikino tėvus ir kartu su jais džiaugėsi. Koks malonus paprotys! Aštuntą dieną visi susirinko įstatymo apeigas atlikti ir duoti vaikeliui vardą. Visi norėjo tėvą pagerbti ir vaikelį tėvo vardu pavadinti — Zacharijumi. Motina tam pasipriešino, tėvas rašė: „Jo vardas Jonas." Svečiai buvo nepatenkinti ir nerimo. Staiga šeimininkas prakalbėjo ir šlovino Dievą. Jo bausmės laikas pasibaigė. Ne tik svečiai, bet visas kraštas kalbėjo apie šį įvykį. Taip buvo prirengtos žmonių širdys didingam Jono darbui. Tautoje kilo viltis, kad Mesijo laikas artinasi. Vyksta panašūs stebuklai kaip prie Mozės, Simsono, Samuelio gimimo. Kas bus iš šio vaikelio? Jonas nedarė stebuklų, bet jo gimimas ir visas gyvenimas buvo stebuklas.

ZACHARIJO GIESMĖ, Lk 1,67-80

67 Kūdikio tėvas Zacharijas tapo kupinas Šventosios Dvasios ir pranašavo: 68 „Šlovė Viešpačiui, Izraelio Dievui, kad aplankė savo tautą ir atnešė jai išvadavimą, Lk 7,16. 69 Jis pažadino mums galingą gelbėtoją savo tarno Dovydo namuose, Ps 132,17, 70 kaip nuo senovės buvo skelbęs savo šventųjų pranašų burna, 71 jog mus išgelbės nuo priešų, ir iš rankos tų,

kurie mūsų nekenčia. 72 Tuo Jis rodo mūsų protėviams gailestingumą ir atsimena savo šventąją sandorą, 1 M 17,7; 3 M 26,42, 73 priesaiką, duotą mūsų tėvui Abraomui, jog leis mums, 1 M 22,16-17; Mik 7,20, 74 išvaduotiems iš priešų rankos, be baimės Jam tarnauti 75 per visą gyvenimą šventumu ir teisumu Jo akyse. 76 O tu, vaikeli, būsi vadinamas Aukščiausiojo pranašu, nes eisi pirma Viešpaties Jam kelio nutiesti, Mt 3,3; 77 tu mokysi Jo žmones išganymo pažinties, kad būtų atleistos jiems nuodėmės, Jer 31,34, 78 dėl didžio mūsų Dievo gailestingumo, kuris apsireiškė mums lyg aušra iš dangaus aukštybių, 4 M 24,17; Iz 60,1-2; Mal 3,20, 79 kad apšviestų sėdinčius tamsoje ir mirties ūksmėje, kad mūsų žingsnius pakreiptų į ramybės kelią", Iz 9,1. 80 O kūdikis augo ir tvirtėjo dvasia. Jis gyveno dykumoje iki pat savo viešo pasirodymo Izraeliui dienos. Mt 3,1.

Zacharijui grąžinta kalba, atleistas netikėjimo nusikaltimas. Jis pripildytas Šventąja Dvasia pranašavo. Jis nieko nekalbėjo apie savo šeimą ir džiaugsmą, kalbos grąžinimą, sūnaus gimimą. Zacharijas galėjo tą giesmę per ilgą nebylio laiką parašyti. Bet iš teksto atrodo, kad jis ją deklamavo ar giedojo Dvasios įkvėptas.

68-75 Jis džiaugiasi Dievo žadėtu atlankymu savo išrinktosios tautos. Turinys kiek primena Senąjį Testamentą ir fariziejų pažiūras. 76-79 Zacharijas pranašavo apie Joną Krikštytoją ir jo veiklos pareigas. Jis visai neminėjo, kad Jonas yra jo sūnus, bet kalbėjo apie jį, kaip Aukščiausiojo pranašą ir Mesijo pirmtaką. Čia turinys yra Naujojo Testamento dvasios. 80 Skirsnelyje pasakojama apie Jono gyvenimo būdą ir išsimokslinimą. Jonas augo kūnu ir tvirtėjo dvasia. Jis nelankė Jeruzalės mokyklų, bet gyveno tyruose, kaip kai kurie kiti pranašai: Mozė, Elijas.

JĖZAUS GIMIMAS, Lk 2,1-7

1 Anomis dienomis išėjo ciesoriaus Augusto įsakymas surašyti visus žemės gyventojus. 2 Toks pirmasis surašymas buvo padarytas, Kvirinui valdant Siriją. 3 Taigi visi keliavo užsirašyti, kiekvienas į savo miestą. 4 Taip pat ir Juozapas ėjo iš Galilėjos miesto Nazareto į Judėją, į Dovydo miestą, vadinamą Betliejumi, nes buvo kilęs iš Dovydo namų ir giminės. 5 Jis ėjo

užsirašyti kartu su savo sužadėtine Marija, kuri buvo nėščia. 6 Jiems ten esant, atėjo jai metas gimdyti, ir ji pagimdė savo pirmagimį Sūnų, 7 suvystė Jį vystyklais ir paguldė ėdžiose, nes jiems nebuvo vietos užeigoje, Mt 1,25.

———————

Lukas aprašė Jėzaus gimimą labai paprastai. Ciesorius Augustas (kilmingasis) buvo pirmas Romos imperatorius, kuriam buvo suteiktas šis garbės titulas. Jis viešpatavo nuo 31 metų prieš Kr. iki 14 po Kr. Tai ilgas laikotarpis — 45 metai. Jo pilnas vardas — Gajus Julijus Ciesorius Oktavianas. Tai buvo vienas geriausių Romos laikotarpių. Jis buvo vadinamas „Aukso amžius". Įsakymas arba potvarkis (graikiškai — dogma) buvo išleistas surašyti visus gyventojus, nes reikėjo apdėti mokesčiais. Romėnai savo valstybę vadino „Visa apgyventa žemė." Jie anais laikais turėjo savo valdžioje visą žinomąjį, kultūringąjį pasaulį. Gyventojų skaičius buvo apie šešiasdešimt milijonų.

Lukas sako, kad tai buvo pirmas žmonių surašymas Judėjoje. Tą surašymą vykdė senatorius P. Salpicius Kvirinius, kuris tuo metu buvo Sirijos valdovu, jo žinioje buvo ir Judėja. Lukas neužrašė Jėzaus gimimo metų. Jam buvo nesvarbu tikslūs gimimo metai, bet Jėzaus gimimas ir Jo atneštas išganymas. Žmonės, kurie vėliau norėjo Jėzaus gimimo metus apskaičiuoti, padarė klaidą. Taip kad tiksliai nėra žinomi Jėzaus gimimo metai. Skaitoma, kad Jėzus gimė apie 6-7 metus pirma mūsų skaitomo laiko.

Kiekvienas privalėjo užsirašyti savo kilmės vietoje. Kadangi Juozapo kilmės vieta buvo Betliejus (duonos namai), jis turėjo vykti į Betliejų, apie 170 kilometrų, drauge su savo sužadėtine (žmona). Manoma, kad tuo metu Betliejuje buvo keli šimtai gyventojų. Šiuo laiku Betliejuje gyvena arti 8000 žmonių.

Lukas nemini kelionės sunkumų. O jų tikrai buvo: dulkėti keliai, dienos karštis, nakties šaltis, vandens trūkumas, nereguliarus maitinimasis. Lukas rašo: „Jiems nebuvo vietos užeigoje." Reiškia — kitiems buvo. Jei Juozapas su Marija būtų buvę turtingi, tikrai ir jiems būtų vietos atsiradę.

Marija pagimdė savo pirmagimį (prototokos) Sūnų. Kai kas aiškina, kad tai buvęs Marijos vienagimis Sūnus, kad pirmagimis ir vienagimis reiškią tą patį. Graikų kalboje nereiškia

to paties. Pirmagimis yra prototokos, o vienagimis — monogenes. Be to, evangelijos aiškiai sako, kad Jėzus turėjo keturis brolius ir kelias seseris, Mt 12,46-; 13,55-56; Mk 3,31-; Lk 8,19-; Jn 2,12; 7,3. Marija buvo šventa moteris, išskirta iš visų kitų. Bet daryti apie ją dogmas, kurioms nėra pagrindo Šventajame Rašte, yra prasilenkimas su tiesa. Marija turėjo didingą angelo pažadėjimą. Bet kiek Marija sutiko vargo šiame pasaulyje! Vargas kelionėje, gimdymas tvartelyje. O ką tai būtų reiškę, jei Jėzus ir būtų gimęs karalių rūmuose? Juk Jis paliko dangų ir visą šlovę. Jis prisiėmė vargingiausią žmogaus būtį, Fil 2,7. Visatos Kūrėjas ir Valdovas guli ėdžiose, suvystytas vystyklais!

KERDŽIAI IR ANGELAI, Lk 2,8-20

8 Toje apylinkėje nakvojo laukuose piemenys ir sergėjo savo bandą. 9 Jiems pasirodė Viešpaties angelas, ir juos apšvietė Viešpaties šlovės šviesa. Jie labai išsigando, 10 bet angelas jiems tarė: „Nebijokite! Štai skelbiu jums didelį džiaugsmą, kuris bus visai tautai. 11 Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas. 12 Ir štai jums ženklas: rasite kūdikį, suvystytą vystyklais ir paguldytą ėdžiose." 13 Staiga prie angelo pasirodė dangaus pulkai. Jie garbino Dievą, giedodami, Dan 7,10: 14 „Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė Jo mylimiems žmonėms!" Lk 19,38; Iz 58,19; Ef 2,14.17.

15 Kai angelai nuo jų pakilo į dangų, piemenys kalbėjo vieni kitiems: „Eikime į Betliejų pažiūrėti, kas ten įvyko, ką Viešpats mums paskelbė." 16 Jie nuskubėjo ir rado Mariją, Juozapą ir kūdikį, paguldytą ėdžiose. 17 Išvydę jie apsakė, kas jiems buvo pranešta apie šitą kūdikį. 18 O visi, kurie girdėjo, stebėjosi piemenų pasakojimu. 19 Marija palaikė visus šituos žodžius ir svarstė juos savo širdyje, Lk 2,51. 20 Piemenys grįžo atgal, garbindami ir šlovindami Dievą už visą, ką buvo girdėję ir matę, kaip jiems buvo paskelbta.

Žmogus, matydamas gulintį kūdikėlį Jėzų ėdžiose, turėjo sakyti: „Jis negali būti Dievo Sūnus", bet matydamas angelų chorą ir girdėdamas jį giedant Jo šlovei, turėjo pripažinti: „Jis yra Dievo Sūnus!"

Izraelio patriarchai: Abraomas, Izaokas ir Jokūbas buvo garbingi gyvulių augintojai. Kultūringieji egiptiečiai žiūrėjo su panieka į juos. Laikui bėgant keitėsi pažiūrą ir Izraelyje į nomadus, nesėslius gyvulių kerdžius (piemenis). Fariziejai Jėzaus laikais, žiūrėjo į kerdžius su panieka. Ypatingai dėl to, kad jie sausoje Palestinoje dažnai ganė savo gyvulius kur mažai arba ir visai nebuvo vandens. Jie negalėjo prieš kiekvieną valgį nusiplauti rankų ir atlikti kitų apeiginių apsiplovimų. Kerdžiai buvo tiek paniekinti, kad jų neprileisdavo teisme būti liudininkais. Jie neturėjo pilnų pilietinių teisių. Tokiems žmonėms buvo duotas pirmas pranešimas apie Jėzaus gimimą.

Gyvulių augintojai buvo garbingi žmonės. Jie ėjo savo pareigas sąžiningai. Jie nakties metu, atvirame lauke, saugojo savo kaimenes. Jie nesapnavo, kai angelas su didele šlove prie jų artėjo, bet aiškiai jį matė ir žodžius girdėjo. Jie, jį pamatę, išsigando. Kadangi žmogus yra nuodėmingas, jis mano, kad dangiškas pasiuntinys jam atneša pasmerkimą. Angelo pranešimas buvo džiuginantis: „Štai skelbiu jums didelį džiaugsmą, gimė Dovydo mieste Išganytojas, Viešpats, Mesijas." angelas davė jiems ženklą, kur ir kaip jie galī Jį rasti.Tas ženklas buvo suvystytas ir ėdžiose paguldytas kūdikis. Tuojau pasirodė daugybė dangiškų pulkų. Jie giedojo giesmę. Kai giesmė nuaidėjo, buvo tamsu, reali naktis.

Tvartelyje, kur Jėzus gimė, nepasirodė jokios šlovės. Marijai ir Juozapui švietė menkas žiburėlis. Aplinkui buvo tvarto nešvara, nors čia guėjo visatos Viešpats.

Angelų chorai puikiai skambėjo. Ne tik giedojimas buvo girdimas, bet ir kiekvienas žodis aiškiai suprantamas. Giesmė privalėtų būti evangelijos skelbimas, o ne vien gražus pasiklausymas. Angelų giesmės žodžiai buvo: „Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė Jo mylimiems žmonėms." Viešpats gimė. Žemėje buvo tamsu, naktis. Žmonės nieko nežinojo apie tą didingą įvykį. Bet dangiški pulkai tą gerai žinojo ir tinkamai pagerbė Viešpatį. Šventovėje Zacharijui ir Nazarete Marijai angelas pasirodė paprastume. Bet čia jis atėjo visoje dangiškoje šlovėje. Angelų chorai giedojo apie Dievo garbę aukštybėse. Apie Dievo šlovę aukštybėse labai mažai ką žinome. Pilnos dieviškos šlovės žmogiška prigimtis nepakelia. Apaštalas

Povilas 2 Kor 12,4 sako, kad išreikšti tą, ką jis „paėmime" matė, žmogus neturi sąvokų. Ko negalima išreikšti, apie tai neįmanoma ir kalbėti. Ir apie ką neįmanoma kalbėti, to niekas ir suprasti negali, 1 Kor 2,9. Mes esame žemės gyventojai ir mums svarbiau yra kas vyksta čia žemėje. „Ramybė žemėje". Kai kurie sako, kad Jėzus atnešė ramybę ant žemės, tačiau jos čia nėra. Ramybė žemėje yra pats Jėzus. Jis atėjo joje gyventi. Izaijas, 9,5, vadina Jį ramybės kunigaikščiu. Apaštalas Povilas sako, Ef 2,14: „Jis yra mūsų ramybė." Jėzus pats sakė, Jn 14,27: „Aš jums duodu savo ramybę." Jėzus sakė, Mt 10,34: „Aš atėjau atnešti ne ramybę, bet kardą." Jėzus yra ramybė, bet žmonių tarpe nėra ir nebus ramybės ir taikos, kol žmonija neapsispręs už Jėzų. Jo mylimiems žmonėms manyta tas pats, kas sakyta Jn 3,16. Dievas mylėjo pasaulį taip, kad davė savo vienagimį Sūnų. Dievas myli pasaulį. Jėzus yra čia, bet priklauso nuo mūsų, kiek mes Dievo meile ir Jėzaus auka pasinaudojame. Kaip Jėzus kartą klausė Jeruzalės gyventojus, taip Jis klausia ir šiandien kiekvieną: „Ar nori?!" Mt 23,37.

Nutilo angelų giesmės. Angelai pasišalino. Buvo tamsi naktis kaip ir pirma. Piemenys kalbėjosi apie tai, ką jie matė ir ką jiems angelas pasakė. Jie sutarė tuojau eiti į Betliejų ir pažiūrėti kas ten įvyko. Kas ten įvyko? Jėzus, Mesijas gimė! Kerdžiai tuojau vyko. Vien tikėjimas, be vykimo, be pasitikrinimo, be patyrimo, lieka negyva raidė. Jie vyko ir rado, kaip jiems angelas sakė. Paprastas kūdikis ėdžiose! Tvarte! Piemenys tikėjo, kalbėjo ir skelbė. Jie grįžo į tikrovę, į tamsią naktį, prie savo bandų. Tačiau jie buvo pakeisti. Jie tikėjo, pažino Mesiją ir turėjo naują gyvenimą.

Piemenys pasakojo apie angelo pranešimą, apie angelų pulkus, jų giesmę. Marija ir Juozapas klausėsi. Kiek vėliau šventovėje kalbėjo apie tą vaikelį Simonas ir Ona. Dar vėliau apie Jį kalbėjo išminčiai iš Rytų. Bet Marija, Jėzaus motina, jokių vizijų, jokių apreiškimų nematė. Ji tą visą girdėjo, palaikė ir apmąstė savo širdyje.

JĖZAUS VARDAS, Lk 2,21

21 Praslinkus aštuonioms dienoms, kai reikėjo apipiaustyti Jį, Jam buvo duotas Jėzaus vardas, kurį angelas nurodė dar prieš Jo pradėjimą.

Aštuonioms dienoms praėjus, berniukas buvo apipiaustytas, kaip įstatymas reikalavo, 1 M 17,12. Tuo Jis tapo įstatymo sūnumi, Rom 8,3. Apipiaustymą atlikdavo namuose. Ta apeiga reiškė priėmimą į išrinktosios tautos sandorą. Su tos apeigos atlikimu buvo siejamas vardo davimas. Izraelitų vardai turėdavo reikšmę. Pavyzdžiui „Mozė" reiškia „ištrauktas iš vandens." Jėzui buvo paskirtas vardas dar prieš Jo pradėjimą. Jėzus arba Jozuvas reiškia — Gelbėtojas, Išganytojas.

JĖZAUS PRISTATYMAS ŠVENTOVĖJE, Lk 2,22-24

22 Pasibaigus Mozės įstatymo nustatytoms apsivalymo dienoms, jie nunešė Jį į Jeruzalę perstatyti Viešpačiui, 3 M 12, 23 — kaip parašyta Viešpaties įstatyme: „Kiekvienas pirmagimis berniukas tebūnie pašvęstas Viešpačiui", 2 M 13,2, 24 — ir duoti auką, kaip įsakyta Viešpaties įstatyme: „Porą purplelių arba du balandžiukus", 3 M 12,8.

———

Po berniuko gimimo, motina skaitėsi 40 parų nešvari. Tuo laiku jai buvo draudžiama lankyti šventovę, dalyvauti pamaldose. Po keturiasdešimt parų buvo atliekamos apšvarinimo apeigos. Buvo reikalaujama deginimo aukai avinėlio ir aukai už nuodėmę — purplelio arba balandžio. Nepasiturintiems buvo leidžiama vietoje avinėlio aukoti purplelį arba balandį, 3 M 12,8. Pirmagimiai berniukai priderėjo Dievui. Jų pareiga buvo tarnauti šventovėje. Mozės laikais šioms pareigoms buvo paskirta Levio padermė, 4 M 3,13.40. Nuo to laiko pirmagimius privalėjo išpirkti, 4 M 3,47; 18,16. Išpirkimo kaina buvo 5 šekeliai (sidabriniai pinigai). Tai buvo apie pusantro mėnesio darbininko alga. Marija su Juozapu šias apeigas atliko Jeruzalės šventovėje.

SIMONAS (SIMEONAS), Lk 2,25-35

25 Jeruzalėje gyveno žmogus, vardu Simonas. Jis buvo teisus ir dievobaimingas, laukiantis Izraelio paguodos, ir Šventoji Dvasia buvo jame, Iz 40,1; 49,13. 26 Jam buvo Šventosios Dvasios apreikšta, kad jis nemirsiąs, kol pamatysiąs Viešpaties Mesiją. 27 Šventosios Dvasios paragintas, jis atėjo į šventovę. Įnešant gimdytojams kūdikį Jėzų, kad pasielgtų, kaip

įstatymas reikalauja, 28 jis paėmė Jį į rankas, šlovino Dievą ir sakė: 29 „Dabar leidi Valdove, kaip žadėjai, savo tarnui ramiai iškeliauti, I M 46,30, 30 nes mano akys išvydo tavo išganymą, 31 kurį prirengei visų tautų akivaizdoje: 32 šviesą pagonims apšviesti ir tavo Izraelio tautos garbę", Iz 42,6; 49,6. 33 Jo tėvas ir motina stebėjosi tuo, kas buvo apie Jį kalbama. 34 O Simonas palaimino juos ir tarė motinai Marijai: „Štai šis skirtas daugelio Izraelyje puolimui ir prisikėlimui. Jis bus prieštaravimo ženklu, Iz 8,4; Mt 21,42, 35 ir tavo sielą pervers kalavijas, kad būtų apreikštos daugelio širdžių mintys."

Tekstas sako, kad Jeruzalėje gyveno žmogus vardu Simonas. Žydų rašytojai mini tuo laiku Jeruzalėje gyvenusį Simoną, Hilelio sūnų. Simonas turėjęs sūnų Gamalielį farizieją. Kai kurie mano, kad Simonas buvo žilas senelis. Rašte nieko apie tai nesakyta. Jis galėjo būti ir jaunas žmogus. Lukas sako, kad jis buvo teisus ir dievotas. Taigi, teisus žmonėms ir tikįs Dievą. Jis laukė Izraelio paguodos, Mesijo. Simonas buvo kupinas Šventosios Dvasios. Jis buvo gavęs Šventosios Dvasios liudijimą, kad dar savo gyvenimo laiku, savo akimis matys Mesiją. Šventoji Dvasia paragino jį eiti į šventovę kaip tik tuo metu, kai Marija ir Juozapas atnešė Jėzų į šventovę. Daugybė žmonių kiekvieną dieną nešė savo vaikus pristatyti Viešpačiui. Simonas atpažino Jėzų, kaip Viešpaties Mesiją. Jis paėmė kūdikėlį į savo rankas, džiaugėsi jam Dievo duoto pažado išsipildymu, dėkojo Dievui. Simonas patenkintas galėjo palikti darbą ir ramiai mirti. Jis žinojo iš Rašto, kad Jėzus yra ne tik Izraelio, bet ir pagonių šviesa, Iz 49,6. Marijai ir Juozapui, Simono sutikimas ir jo kalba, buvo staigmena. Jie stebėjosi. Simonas meldėsi, laimino juos. Po to, Simonas pranašavo. Jis kalbėjo visai ne tai, kaip fariziejai skelbė Mesijo atėjimą. Simonas sakė, kad Jis bus daugeliui Izraelyje puolimu ir prisikėlimu. Jam prieštaraus ir per Jį bus daugelio širdžių mintys apreikštos. Jis bus lyg kokia stovinti uola upėje, pro kurią, Izraelis teka, lyg srovė, ir išsiskiria už ar prieš Jį. Jis bus vieniems mirtis, o kitiems gyvenimas, 2 Kor 2,16.

Daugeliui Jėzus buvo ir yra papiktinimas ir puolimas. Taipgi Jis daugeliui yra prisikėlimas ir gyvenimas. Daugelis Jam prieštaravo, priešinosi. Taip paaiškėjo jų pažiūros. Fariziejai ir

kunigija buvo Izraelio šventieji ir gyvenimo pavyzdys. Jėzus atidengė jų veidmainystę. Jėzus panašiai veikia ir dabar. Jis yra skyrimosi ženklas pasaulėžiūroms ir kiekvienam pavieniui asmeniui, man ir tau.

Simonas kalbėjo Marijai, kad jos širdį pervers, lyg kardas. Marijai apsireiškė angelas ir davė didingą pažadą. Kalbėjo apie Jį kerdžiai ir dabar Simonas. Žmogiškai mąstant, ji galėjo laukti iš Jo tik palaimos. Bet jos gyvenime buvo priešingų valandų. Fariziejų skleidžiamos paskalos ir pasipriešinimas Jam taip paveikė Mariją ir kitus savuosius, kad jie, ir Marija drauge, tikėjo, kad Jėzus išprotėjo. Jie vieną kartą ėjo Jį sulaikyti ir prievarta parsigabenti į namus. O kai Jėzus kabėjo ant kryžiaus, lyg iškeiktas įstatymo ir žmonių, Marija stovėjo ten ir visa matė. Ar tai nebuvo lyg kardas, perveriantis jos širdį?

ONA Lk 2,36-38

36 Ten buvo ir pranašė Ona, Fanuelio duktė iš Asero padermės. Ji buvo visiškai pasenusi. Po mergystės ji išgyveno septynerius metus su vyru, 37 o paskui našlaudama sulaukė aštuoniasdešimt ketverius metus. Ji neatsitraukdavo iš šventovės, tarnaudama Dievui per dienas ir naktis pasninkais bei maldomis. 38 Ir ji, tuo pačiu metu priėjusi, šlovino Dievą ir kalbėjo apie kūdikį visiems, kurie laukė Jeruzalės atpirkimo, Iz 52,9.

Nieko nėra rašyta apie Simoną, tik jo pranašavimas ir kalba. Priešingai apie Oną. Minima jos padermė, tėvo vardas, sakyta kiek ilgai ji buvo ištekėjusi, jos amžius ir užsiėmimas. Bet nesakyta, ką ji kalbėjo apie Jėzų. Atrodo, kad ji pritarė Simono kalbai ir pasakojo visiems apie Mesiją, kurie laukė Jeruzalės atpirkimo. Atrodo, kad ten buvo laukiančiųjų Mesijo surinkimas, kuriam vadovavo Simonas ir Ona.

NAZARETE, Lk 2,39-40

39 Atlikę visa, ko reikalavo Viešpaties įstatymas, jie sugrįžo į Galilėją, į savo miestą Nazaretą. 40 Vaikelis augo ir stiprėjo; Jis darėsi pilnas išminties, ir Dievo malonė buvo su Juo.

Iš Mato evangelijos suprantama, kad iš Jeruzalės jie grįžo į Betliejų ir čia gyveno 1—2 metų. Čia juos aplankė išminčiai iš Rytų. Po to sekė bėgimas į Egiptą. Sugrįžę iš Egipto apsigyveno Nazarete. Lukas to viso nemini. Jis tą laiką praleidžia, nutyli, nes jis pagonims nesvarbus. Jėzus augo Nazarete. Jis augo panašiai, kaip visi kiti vaikai. Jis buvo išmintingas vaikas ir Dievo malonė lydėjo Jį.

JĖZUS ŠVENTOVĖJE, Lk 2,41-52

41 Jo gimdytojai kasmet eidavo į Jeruzalę švęsti Velykų, 2 M 23,14-17. 42 Kai Jėzui sukako dvylika metų, šventės papročiu jie nuvyko į Jeruzalę. 43 Iškilmėms pasibaigus ir jiems grįžtant atgal, vaikas Jėzus pasiliko Jeruzalėje, bet gimdytojai to nepastebėjo, 2 M 12,18. 44 Manydami Jį esant keleivių būryje, jie nuėjo dienos kelią, pradėjo ieškoti Jo tarp giminių ir pažįstamų. 45 Nesuradę grįžo Jo beieškodami į Jeruzalę.

46 Pagaliau po trijų dienų rado Jį šventovėje, sėdintį tarp mokytojų, besiklausantį jų ir juos beklausinėjantį. 47 Visi, kurie Jį girdėjo, stebėjosi Jo išmanymu ir atsakymais. 48 Pamatę Jį, jie labai nustebo, ir Jo motina Jam tarė: „Vaikeli, kam mums taip padarei?! Štai tavo tėvas ir aš su sielvartu ieškome tavęs." 49 O Jis atsakė: „Kam gi manęs ieškote? Argi nežinote, kad man reikia būti savo Tėvo reikaluose?" Jn 2,16. 50 Bet jie nesuprato Jo žodžių, kuriuos Jis jiems sakė.

51 Jėzus iškeliavo su jais ir grįžo į Nazaretą. Jis buvo jiems klusnus. Jo motina palaikė visus žodžius savo širdyje. 52 O Jėzus augo išmintimi, amžiumi ir malone Dievo ir žmonių akyse, 1 Sam 2,26; Pat 3,4.

———

Įstatymas įpareigojo kiekvieną vyriškį izraelitą, suėjus 13 metų, atvykti į šventovę Jeruzalėje 3 kartus metuose: Velykų, Sekminių ir Palapinių švenčių proga, 2 M 23,14-17; 34,23-; 5 M 16,16-. Tiems, kurie gyveno toli nuo Jeruzalės, tas buvo praktiškai neįmanoma įvykdyti. Atrodo, kad Juozapas su Marija lankė Jeruzalę kartą metuose. Vaikai, seneliai, ligonys, vergai buvo atleisti nuo šios pareigos. Anuo metu Jeruzalėje buvo apie 60,000 gyventojų. Minėtų švenčių metu Jeruzalę aplankydavo apie milijonas svečių. Pirmą kartą Jėzus ėjo į

Jeruzalę būdamas 12 metų amžiaus. Tolima kelionė buvo neužmirštamas pergyvenimas; ypač klausytis ir drauge giedoti pilgrimų psalmes ir matyti Jeruzalės miestą bei šventovę. Šventei baigiantis, ateiviai grįžo į namus. Juozapas su Marija paliko šventovę ir grįžo namo. Jie buvo tikri, kad Jėzus eina drauge su pažįstamais. Kai laikas buvo nakvynei, jie pasigedo Jo. Po trijų dienų ieškojimo, jie rado Jį šventovėje. Jis sėdėjo su Rašto aiškintojais, klausė jų Jam rūpimus klausimus ir atsakinėjo į jų klausimus. Kurie Jį girdėjo, stebėjosi Jo išmintimi ir atsakymais. Taip, jie stebėjosi, bet nesuprato. Marija ir Juozapas, Jį pamatę, labai nustebo. Jėzus irgi nustebo, kad jie nesuprato to, kas Jam savaime suprantama buvo: būti savo Tėvo reikaluose. Pavieni izraelitai Dievo Tėvu nevadindavo. Jie vadino Dievą Tėvu tik visi bendrai, kalbėdami apie Tvėrėją arba visos tautos Tėvą, 2 M 4,22. Jėzus žinojo Dievą, Jo Tėvą esant. Taip suprasti Dievą buvo tik Mesijo teisė, Ps 89,27; 2 Sam 7,14. Jau dvylikmečiui Jėzui viskas buvo Jo Tėvo reikalai, sielos maistas ir gyvenimas. Betgi Jis pakluso kūniškiems tėvams, grįžo į Nazaretą, vykdė jų įsakymus, dirbo kasdieniškus darbus dirbtuvėje ir namuose.

Jie visi trys grįžo į Nazaretą. Bet Marija jautė ir apmąstė, kad Jėzaus mintys ir širdis buvo Tėvo reikaluose. Jėzus augo išmintimi. Jo išminties šaltiniai buvo: motina, gamta, Šventasis Raštas, malda, draugystė su Tėvu. Jis buvo panašus į kitus vaikus, privalėjo mokytis. Jis augo išmintimi ir malone į Dievą ir žmones. Jis savo būdu ir nuoširdumu laimėjo žmonių palankumą.

JONO KRIKŠTYTOJO VEIKLA, Lk 3,1-20

1 Penkioliktais ciesoriaus Tiberijaus viešpatavimo metais, Poncijui Pilotui valdant Judėją, Erodui esant Galilėjos tetrarchu, jo broliui Pilypui — Iturėjos bei Trachonitidės krašto tetrarchu, Lizanijui — Abilėnės tetrarchu, 2 prie vyresniųjų kunigų Ano ir Kaifo, atėjo Viešpaties žodis Zacharijo sūnui Jonui dykumoje. 3 Jis apėjo visą Pajordanę, skelbdamas atsivertimo krikštą nuodėmėms atleisti, Mt 2,1-13; Mk 1,1-8, 4 kaip parašyta pranašo Izaijo kalbų knygoje: „Tyruose šaukiančiojo balsas: taisykite Viešpačiui kelią, ištiesinkite Jam

takus, Iz 40,3-5. 5 Kiekvienas slėnys tebūna užpiltas, kiekvienas kalnas bei kalnelis nulygintas. Kreivi keliai tetampa tiesiais, o duobėti išlyginti. 6 Ir visi žmonės išvys Dievo išgelbėjimą."

7 Ateinančioms pas jį krikštytis minioms jis sakė: „Angių veislė, kas jus pamokė išbėgti nuo besiartinančios rūstybės? Mt 3,7-10; 23,33. 8 Duokite tikrų atsivertimo vaisių! Ir nebandykite raminti: ‚Mūsų tėvas Abraomas'. Aš jums sakau, kad Dievas gali pažadinti Abraomui vaikų iš šitų akmenų. 9 Štai kirvis jau prie medžio šaknų. Tie medžiai, kurie neduoda gerų vaisių, bus iškirsti ir įmesti į ugnį."

10 Minios jį klausė: „Ką gi mums daryti?!" 11 Jis joms atsakė: „Kas turi du apsiaustus, tepasidalina su neturinčiu, ir kas turi maisto, tegul taip pat daro."

12 Ėjo ir muitininkai krikštytis ir klausė: „Mokytojau, ką mums daryti?" 13 Jis sakė jiems: „Nereikalaukite daugiau, kaip jums nustatyta." 14 Taip pat ir kariai klausė: „Ką mums daryti?" Jis jiems sakė: „Nieko neskriauskite, melagingai neskųskite, tenkinkitės savo alga."

15 Stiprėjant žmonių lūkesčiams ir daugeliui pradėjus spėlioti apie Joną, ar jis kartais ne Mesijas, Mt 3,11-12; Mk 1,7-8; Jn 1,19-28, 16 Jonas visiems bylojo: „Aš, tiesa, krikštiju jus vandeniu, bet ateis už mane galingesnis, kuriam aš nevertas atrišti kurpių dirželio. Jis krikštys jus Šventąja Dvasia ir ugnimi. 17 Jo rankoje vėtyklė: Jis išvalys savo kluoną ir surinks kviečius į klėtį, o pelus sudegins neužgesinama ugnimi." 18 Dar daug kitų paraginimų jis davė tautai ir skelbė gerąją naujieną. 19 Tetrarchas Erodas, jo baramas dėl Erodiados, savo brolio žmonos, ir dėl visų piktadarybių, kurias darė, Mt 14,1-12; Mk 6,14-29, 20 pridėjo prie jų dar ir tai, kad uždarė Joną į kalėjimą.

Lukas užbaigė pasakojimą apie Joną, sakydamas, kad jis gyveno dykumoje, ir apie Jėzų, kuris praleido savo jaunystę Nazarete. Iš Jėzaus jaunystės paminėta tik Jo atsilankymas, 12 metų, Jeruzalėje. Apie Jono jaunystės laiką pasakyta, kad jis gyveno dykumoje.

Prisiminimas ciesoriaus Tiberijaus rodo, kad Palestina tuo metu buvo valdoma romėnų. Ciesorius Tiberijus viešpatavo 14-

37 po Kr. Senovėje datos buvo skaitomos nuo įvairių įvykių. Romėnai skaitydavo savo metus nuo Romos miesto įkūrimo. Mes parašome tikrą datą kiekviename laiške. Senovės laikais tas nebuvo taip paprasta. Buvo sunku tikrai laiką nurodyti ir apskaičiuoti. Manoma, kad Jėzus gimė apie 7 metus pirma mūsų skaitomo laiko. Jono veiklos pradžia prasidėjo Tiberijaus viešpatavimo penkioliktais metais. Taigi mūsų skaičiavimu dvidešimt devintais metais po Kristaus gimimo. Lukas mini ir kitus ano laiko valdovus. Tuo metu Palestina buvo padalinta į keturias dalis. Todėl jos valdovai vadinami tetrarchais (ketvirtainiais). Minimas Erodas ir jo brolis Pilypas buvo Erodo didžiojo sūnūs. Pilotas ir Lizanijus buvo romėnai. Jie visi buvo žiaurūs ir neteisingi tironai. Minimi du vyriausi kunigai. Pirm Piloto buvęs Judėjos valdovas Valerijus pašalino penkioliktais metais po Kr. Aną iš vyriausio kunigo pareigų. Vienas po kito buvo pašalinti keli asmenys iš vyriausiojo kunigo pareigų. 18 metais pradėjo eiti vyriausiojo kunigo pareigas Kaifas, Ano žentas, ir jis jose išbuvo iki 36 metų. Tačiau tauta laikė tikruoju vyriausiu kunigu Aną. Todėl jie abu minimi, kaip vyriausi kunigai.

Jono tėvai buvo seni ir greičiausiai mirdami paliko jį dar jauną. Jonas gyveno Judėjos dykumoje. Joje buvo daug olų, kuriose buvo įmanoma pasilspėti nuo saulės karščio ir gyventi. Jis maitinosi žiogais ir laukinių bičių medumi.

Jonui atėjo Viešpaties žodis panašiai, kaip Senojo Testamento pranašams, Jer 1,2; Joel 1,1-. Kokiu būdu tas įvyko, nesakyta. Tai buvo betarpis Dievo apreiškimas, kurį Jonas suprato. Per žodį Dievas paveikia žmonių istorijos eigą. Jo žodis neša rūstybę pasipriešinantiems, bet malonę atsiverčiantiems. Jonas apėjo visą Pajordanę skelbdamas atsivertimą ir atsivertimo krikštą. Atsivertimas yra vidujinis žmogaus pergyvenimas, Dievo veikiančios malonės patyrimas. Krikštas yra matomas ženklas (apeigos). Krikštu žmogus patvirtina savo vidujinį paklusnumą Dievui. Nuodėmės atleidžiamos ne krikštu, bet tikėjimu, priimant Dievo malonę. Žiūrėk apie tai plačiau Mt 3,1-12.

Judėjos dykuma nebuvo tikra dykuma, bet stepės, nederlingi, akmeniuoti ir uolėti tyrlaukiai. Dykuma šiltame klimate sudarė keleiviams daug vargo ir jos gyventojams daug

sunkumų. Į dykumą buvo žiūrima, kaip į baisią ir tik velniui tinkamą vietą gyventi, 3 M 16,7-10. Dykuma turėjo Izraeliui didelės reikšmės tautos auklėjimui: 40 metų kelionė iš Egipto, pranašų paruošimas tyruose: Mozė, Elijas, Jonas Krikštytojas, apaštalas Povilas. Jėzus ir apaštalas Povilas dažnai naudojo sinagogas evangelijai skelbti. Jonas skelbė tyruose. Jo skelbimas, džiugi naujiena, buvo, kad Dievas teikia išganymą, nuodėmių atleidimą visiems žmonėms, o ne vien tik Izraeliui. Šį Naujojo Testamento skelbimą pradėjo ne Jėzus, bet jau Jonas. Senasis Testamentas turi sąryšį su Naujuoju Testamentu. Izraelis keliavo per dykumą į pažadėtąją žemę. Naujojo Testamento evangelijos skelbimą Jonas pradėjo dykumoje.

Kai ką Lukas rašo beveik pažodžiui kaip Matas, 3,7-10. Lukas rašo suglaudžiau. Jis nemini didelių minių, fariziejų ir sadukiejų, paties krikšto, labai trumpai pamini Jono valgį ir aprėdą.

Jonas klausė minią, kas juos pamokė išbėgti ateinančios Dievo rūstybės? Pranašai suprato Dievo rūstybę, kuri pasireikš paskutinėse dienose prieš netikinčiuosius, Dievo išrinktosios tautos priešus, Iz 2,12; Ez 7,7-10; Joel 2,1-3; Am 5,18. Jonas skelbė jau dabar pasireiškiančią Dievo rūstybę. Išvengti Dievo rūstybei, Krikštytojas reikalavo atsivertimo. Atsivertimo tikrumą privalo įrodyti tikėjimo vaisiai. Fariziejai ir sadukiejai mokė pasitikėti sentėviais, ypač Abraomu. Jonas sakė, kad pasitikėjimas praeitimi, kilme yra kūniškas. O kūniška prigimtis yra velniška, Jn 8,44; Rom 9-11 skyriai. Dievas gali Abraomui vaikus prikelti iš akmenų. Povilas rašė apie dvasišką Izraelį, Gal 3,15-; Rom 2,18; Fil 3,3. Kūniškam Izraeliui, nenešančiam dvasinių vaisių, jau pridėtas kirvis prie šaknų, ir jis bus iškirstas. Krikštytojas skelbė apie medį, akmenis, ugnį, kirvį, panašiai kaip Jėzus ir apaštalai. Praeitis, istorija yra gražus prisiminimas. Krikščionis privalo gyventi dabartyje ir nešti atsivertimo vaisius.

Skirsneliai 10-14 yra užrašyti tik vieno Luko. Tai buvo Jono skelbimo vaisiai. Minia išsipažino savo nusikaltimus ir klausė ką daryti? Jonas reikalavo vidujinio atsivertimo ir nešti vaisius. Jis nereikalavo likti tyruose, sekti jį. Nuostabu, jis ir muitininkams įsakė likti savo vietose ir eiti pareigas, bet nešti gyvenimo vaisius. Muitininkų pareigos yra reikalingos, jas reikalinga ir įmanoma atlikti teisingai ir naudingai. Į

Krikštytoją kreipėsi kariai. Manoma, kad jie buvo romėnai, arba samdomi žydai įstoję į romėnų kariuomenę. Jonas nereikalavo pasitraukti iš tarnybos, bet ją atlikti tinkamai ir teisingai. Kuriam evangelija nėra tik filosofinė sąvoka, bet gyvenimas ir dieviška jėga, tie ir šiais laikais, mūsų okupuotoje tėvynėje, gali naudingai ir krikščioniškai eiti pareigas. Jono skelbiama evangelija nereikalavo atsisakyti pareigų ir turto, bet atsisakyti vagystės.

Evangelija buvo skelbiama pasaulyje, kuriame buvo muitininkai ir kariai. Panašiai yra ir mūsų laikais. Evangelija nereikalauja panaikinti santvarką, bet priespaudą ir neteisybę. Tas pasiekiama ne per revoliuciją, bet per širdžių atnaujinimą, per Jėzų.

Kai daugelis manė, ar Jonas nėra Mesijas, jis atsakė aiškiai, kad kai jis palygina save su Mesiju, jis nėra vertas būti Jo vergu, atrišti Jam sandalus. Jis krikštija tik vandeniu, o Mesijas krikštys Šventąja Dvasia ir ugnimi. Vanduo paliečia ir apiplauna tik kūno paviršių, bet Dvasia pasiekia žmogaus vidų, atnaujina širdį. Ugnis sudegina medžiagą, kas laikina sunaikina. Išlieka tik kas yra vertinga, dvasiška, dieviška. Ugnis pasireiškia teigiama prasme — švarinimu, bet ir neigiama — naikinančiai, Dievo rūstybe. Kur evangelija skelbiama tik gražiais dorovės pamokymais, ji ir lieka tik doros ir etikos mokslu. Kur pasireiškia skelbiamame žodyje Galingasis, pats Kristus, ten vyksta asmeniškas Jo pažinimas ir išgelbėjimas, Rom 1,16; 1 Kor 1,24; 2,4-5. Mesijas rodomas su vėtykle rankoje. Jis atskiria grūdus nuo pelų. Tai yra išsiskyrimas. Priimantiems Jį — duodama malonė, o užsikietinantiems — Dievo rūstybė.

18 skirsnelyje, Lukas trumpai ir suglaustai pasako, kad Jonas gerais ir naudingais paraginimais skelbė evangeliją — gerąją naujieną, visiems išgelbėjimą. Lukas taipgi labai suglaustai primena Erodą, kuriam Jonas priminė jo įvairias piktadarybes. Erodas neatsivertė. Jis dar prie kitų savo piktų darbų apkalė Joną.

JĖZAUS KRIKŠTAS, Lk 3,21-22

21 Kai, visai tautai krikštijantis, ir Jėzus pasikrikštydinęs meldėsi, atsivėrė dangus, Mt 3,13-17; Mk 1,9-11; Jn 1,32, 22 ir

Šventoji Dvasia kūnišku pavidalu nusileido ant Jo tars balandis, o balsas iš dangaus prabilo: „Tu mano mylimasis Sūnus, tavimi Aš gėriuosi."

Lukas užbaigęs rašyti apie Jono veiklą, grįžo prie Jėzaus krikšto. Jėzus buvo Dievo Sūnus. Jam nereikėjo nei atgimimo, nei atsivertimo krikšto. Jėzus, priimdamas krikštą, susilygino su kitais žmonėmis. Jis tą darė dėl mūsų. Jis, būdamas nekaltas, prisiėmė mūsų kaltes. Po krikšto Jėzus meldėsi. Į Jo maldą tapo atvertas dangus. Dangus buvo atvertas Jam, bet per Jį ir mums atidarytas kelias į Tėvą, Jn 14,16. Lukas sako: „Šventoji Dvasia nusileido ant Jo." Matas rašo: „Dievo Dvasia." Morkus — „Dvasia." Ir pasigirdo balsas: „Tu mano mylimasis Sūnus." Per Jėzų yra atvertas dangus, Šventoji Dvasia veikia, Tėvas apsireiškia!

JĖZAUS KILMĖ, Lk 3,23-38

23 Jėzui buvo apie tridešimt metų, kai Jis pradėjo veikti. Jis buvo laikomas sūnumi Juozapo, sūnaus Helio, Mt 1,1-17 24 sūnaus Matato, sūnaus Levio, sūnaus Melchio, sūnaus Janajaus, sūnaus Juozapo, 25 sūnaus Matatijo, sūnaus Amoso, sūnaus Naumo, sūnaus Heslio, sūnaus Nagajaus, 26 sūnaus Maato, sūnaus Matatijo, sūnaus Semejino, sūnaus Josecho, sūnaus Judos, 27 sūnaus Janano, sūnaus Resos, sūnaus Zorobabelio, sūnaus Salatielio, sūnaus Nerio, 28 sūnaus Melchio, sūnaus Adijo, sūnaus Kosamo, sūnaus Elmadamo, sūnaus Ero, 29 sūnaus Jėzaus, sūnaus Eliezero, sūnaus Jorimo, sūnaus Matato, sūnaus Levio, 30 sūnaus Simeono, sūnaus Judo, sūnaus Juozapo, sūnaus Jonos, sūnaus Eliachimo, 31 sūnaus Melėjo, sūnaus Menos, sūnaus Matato, sūnaus Natano, sūnaus Dovydo, 32 sūnaus Jesės, sūnaus Jobedo, sūnaus Boozo, sūnaus Salos, sūnaus Naasono, 33 sūnaus Aminadabo, sūnaus Admino, sūnaus Arnio, sūnaus Esromo, sūnaus Fareso, sūnaus Judo, 34 sūnaus Jokūbo, sūnaus Izaoko, sūnaus Abraomo, sūnaus Taro, sūnaus Nachoro, 35 sūnaus Serucho, sūnaus Ragaujo, sūnaus Faleko, sūnaus Ebero, sūnaus Salo, 36 sūnaus Kainamo, sūnaus Arfaksado, sūnaus Semo, sūnaus Nojaus, sūnaus Lamecho, 37 sūnaus Matūzalio, sūnaus Enocho, sūnaus Jareto, sūnaus

Maleelio, sūnaus Kainamo, 38 sūnaus Enoso, sūnaus Seto, sūnaus Adomo, kuris buvo Dievo.

Jėzus pradėjo savo viešą veiklą būdamas apie 30 metų. Kunigai pradėdavo eiti pareigas būdami 30 metų, 4 M 4,3.

Matas Jėzaus kilmę pradėjo nuo Abraomo. Kadangi jis rašė žydams, jam buvo svarbu, įrodyti Jėzaus kilmę iš Abraomo, per kurį visos tautos turės palaimą. Lukas rašė pagonims. Jam buvo svarbu visa žmonija, todėl jis Jėzaus kilmę rodė iki Adomo, kaip žmogaus, ir iki Dievo, kaip Dievo. Tuo parodyta, kad Jėzus buvo žmogus ir Dievas. Lukui buvo svarbu parodyti, kad Jėzus yra moters vaisius (sėkla, palikuonis), kuris sutrins gyvatei galvą. Todėl jis pradėjo Jėzaus kilmę Eliu (arba Heliu) ir baigė Adomu — Dievu. Elis nebuvo Juozapo tėvas, bet Marijos. Pagal Matą ir Luką Jėzaus kilmė susitinka Dovydo asmenyje. Matas Jėzaus kilmėje mini, Mt 1,6, Dovydo sūnų Saliamoną ir Judėjos karalius. Lukas mini Dovydo sūnų Natoną, kuris nebuvo karalius ir aplenkia Judėjos karalius. Daugelis mano, kad Mato parodyta Jėzaus kilmė yra Juozapo eilės, o Luko Marijos.

GUNDYMAS Lk 4,1-13

1 Kupinas Šventosios Dvasios, Jėzus sugrįžo nuo Jordano, ir Dvasia Jį vedžiojo po dykumą 2 keturiasdešimt dienų, ir Jis buvo velnio gundomas. Jis nieko nevalgė per tas dienas ir, joms pasibaigus, buvo labai išalkęs. 3 Tada velnias Jam tarė: „Jei esi Dievo Sūnus, liepk šitam akmeniui pavirsti duona", 5 M 8,3. 4 Jėzus jam atsakė: „Parašyta: ‚Žmogus gyvas ne viena duona!' "

5 Tada velnias, užvedęs Jį aukščiau, viena akimirka parodė Jam visas pasaulio karalystes 6 ir tarė: „Duosiu Tau visą jų valdžią ir didingumą; jos man duotos, ir kam noriu, tam jas duodu. 7 Taigi, jei, parpuolęs, pagarbinsi mane, visa bus tavo." 8 O Jėzus jam atsakė: „Parašyta: ‚Viešpatį, savo DIEVĄ, TEGARBINK IR Jam vienam tetarnauk!' " 5 M 6,13-14. 9 Jis nusivedė Jį į Jeruzalę, pastatė ant šventovės šelmens ir tarė: „Jei esi Dievo Sūnus, pulk nuo čia žemyn, 10 nes parašyta: ‚Jis palieps savo angelams saugoti tave, Ps 91,11-12, ir 11 jie nešios tave ant rankų, kad neužsigautumei kojų į akmenį.' " 12 Jėzus

jam atsakė: „Parašyta: ‚Negundyk Viešpaties, savo Dievo!' " 5 M 6,16. 13 Visus gundymus baigęs, velnias pasitraukė nuo Jo iki kitos progos, Žyd 4,15.

Žiūrėk Mato 4,1-. Po Jėzaus krikšto balsas iš dangaus sakė: „Tu esi mano mylimasis Sūnus." Kilmės eilė rodo Jo žmogiškumą. Kiti žmonės po krikšto grįžo į namus prie savo pareigų. Jėzus, kupinas Šventosios Dvasios, buvo nuvestas į tyrus. Jam prasidėjo visai naujos gyvenimo pareigos. Pirmiausia Dvasia vedė Jį į vienumą tyruose. Reikia prisiminti, kad tikintieji yra gundomi. Abraomas, 1 M 22, Juozapas, Jobas. Gundymai nesunaikina tikėjimo, bet sutvirtina jį. Po gudymų (bandymų) tikintysis įgyja patyrimą. Senojo Testamento tikintieji meldė juos ištirti, išbandyti, Ps 26,2; 139,23-; Jer 20,12.

Pirmųjų žmonių gundymas vyko puikiame sode (rojuje), antrojo Adomo — tyruose, vienumoje; nepatrauklioje ir pavojingoje vietoje. Jokūbas kalba apie gundymų reikalingumą, Jok 1,2.12.

Jėzus buvo kupinas Šventosios Dvasios, bet ir gundytojas buvo čia, panašiai, kaip prie Jobo. Lukas rašo, kad gundymas vyko visą laiką. Bet jis aprašo gundymus tik pasibaigus 40 parų. Kad žmogaus kūnas gali išbūti tiek laiko nevalgęs, yra daug pavyzdžių.

Atrodo, kad velnias pasirodė Jėzui angelo šviesoje, 2 Kor 11,14, kaip tikras užjaučiantis draugas. Jis priminė Jėzui balsą iš dangaus. Jei Jis yra Dievo Sūnus, tai ir gali viską turėti, ko Jam reikia. Kodėl vargti — štai čia akmuo, padaryk iš jo maisto. Pašalink visą vargą iš pasaulio, tada žmonės matys, kad esi Dievo Sūnus. Dabar esi visai suvargęs nuo pasninko, ar tai panašu į Dievo Sūnų? Gundymas buvo tame: Dievo Sūnus privalo pasirodyti, kaip Dievo Sūnus. Jis privalo turėti viso pilnai sau ir kitiems. Jei pilnybės neturi, ar tad esi Dievo sūnus ir, ar Dievas tavo Tėvas? Jėzus atsakė, kad žmogus gyvena ne viena duona. Tuo Jėzus pasisakė esąs žmogus ir tikįs Dievo aprūpinimu bei vedimu. Jėzus, tapdamas žmogumi, atsisakė dieviškos pilnybės, atėjo į pilną trūkumų pasaulį. Padaryti čia ant žemės dangų sau, ir jos gyventojams, būtų atsisakymas dieviškojo siuntimo. Jėzui gundymas nepasibaigė. Jis buvo tik

laikinai pertrauktas. Panašiai ir kiekvieną žmogų gundymai ir kovos lydi visą gyvenimo laiką.

JĖZAUS VEIKLOS PRADŽIA GALILĖJOJE, Lk 4,14-15

14 Dvasios galybe Jėzus sugrįžo į Galilėją, ir visame krašte pasklido apie Jį garsas. 15 Jis mokė jų sinagogose, visų gerbiamas, Mt 4,12-17; Mk 1,14-15.

Lukas pasakoja labai suglaustai apie Jėzaus veiklos pradžią Galilėjoje. Jėzus grįžo į Galilėją Dvasios galioje, graikiškas žodis yra dynamis, mes sakome jėga — dinamitas. Kurioje vietoje gyveno 10 vyrų, buvo steigiama sinagoga. Sinagogoje turėjo teisę kiekvienas izraelitas kalbėti, mokyti. Jėzus pasinaudojo ta teise. Pradžioje veiklos, Jėzui nebuvo jokio pasipriešinimo. Visi mielai klausėsi Jo pamokymų, gerbė ir gyrė Jį.

Evangelistas Jonas pasakoja apie šį laikotarpį žymiai plačiau. Po gundymų tyruose, Jėzus grįžo prie Jordano pas Joną ir pašaukė pirmuosius 6 mokinius, Jn 1,29.51. Jis su mokiniais dalyvavo Kanos vestuvėse, Jn 2,1-11.

JĖZUS NAZARETE, Lk 4,16-30

16 Jėzus atėjo į Nazaretą, kur buvo užaugęs. Šeštadienį, kaip pratęs, nuėjo į sinagogą ir atsistojo skaityti, Mt 13,53-58; Mk 6,1-6. 17 Jam padavė pranašo Izaijo knygos ritinį. Atvyniojęs ritinį, Jis rado vietą, kur parašyta, Iz 61,1-2: 18 „Viešpaties Dvasia su manim, nes Jis patepė mane, kad nešČiau gerą naujieną vargdieniams. Pasiuntė mane skelbti belaisviams išvadavimo, akliesiems — regėjimo; siuntė vaduoti prislėgtųjų 19 ir skelbti maloningų Viešpaties metų", 3 M 25,10.

20 Suvyniojęs knygos ritinį, Jėzus grąžino jį patarnautojui ir atsisėdo; visų sinagogoje esančių akys buvo įsmeigtos į Jį. 21 Ir jis pradėjo jiems kalbėti: „Šiandien išsipildė ką tik jūsų girdėti Rašto žodžiai." 22 Visi Jam pritarė ir stebėjosi maloningais žodžiais, sklindančiais iš Jo lūpų. Ir jie klausė: „Argi Jis ne Juozapo sūnus!?" 23 O Jėzus prabilo: „Jūs, be abejo, man priminsite patarlę: ‚Gydytojau, pats pasigydyk' — padaryk ir

čia, savo tėviškėje, darbų, kokių girdėjome buvus Kapernaume", Mt 4,13. 24 Jis dar pridūrė: „Iš tiesų sakau jums: joks pranašas nepriimamas savo tėviškėje. 25 Tiesą sakau jums: daug našlių buvo Izraelyje Elijo dienomis, kai dangus buvo uždarytas trejus metus ir šešis mėnesius ir baisus badas ištiko visą kraštą, 1 Kar 17,1.9; 18,1. 26 Bet nė pas vieną iš jų nebuvo siųstas Elijas, o tik pas našlę Sidonijos mieste, Sareptoje. 27 Taipogi pranašo Eliso laikais daug buvo raupsuotųjų, bet nė vienas iš jų nebuvo pagydytas, tik siras Naemanas", 2 Kar 5,14.

28 Tai išgirdę, visi, kurie buvo sinagogoje, labai užsirūstino; 29 jie pakilę išstūmė Jį iš miesto, iki pakriūtės to kalno, ant kurio pastatytas jų miestas, ir norėjo nustumti Jį žemyn. 30 Bet Jėzus praėjo tarp jų ir pasišalino.

Jėzus tapo garsenybe. Žmonės visur kalbėjo apie Jį. Pagaliau Jis atvyko į Nazaretą. Čia Jis augo ir gyveno. Kam nemalonu pamatyti savo vaikystės ir jaunystės draugus, vietas? Šeštadienį visi ėjo į sinagogą, ir Jėzus ėjo kartu. Jis buvojo joje daugybę kartų. Dabar Jo padėtis buvo kitokia, negu pirmiau. Jis buvo tapęs garsenybe. Visi laukė Jo savo tėviškėje pasireiškiant ženklais ir stebuklais. Jėzus laikėsi ano meto papročio. Sinagogoje visi žvelgė į Jį. Jis jų neapvylė. Jis atsistojo. Tas buvo ženklas, kad Jis sutinka skaityti tai dienai skirtą pranašų tekstą ir kalbėti. Patarnautojas padavė Jam pranašo Izaijo knygos ritinį. Tam šeštadieniui buvo skirta skaityti Iz 61,1-2. Jėzus paskaitė, grąžino knygą patarnautojui ir atsisėdo. Pagerbiant pranašų raštus, juos skaitydavo atsistojus, o pamokslus sakydavo sėdėdamas. Įtempimas buvo didelis. Visi laukė, ką Jėzus pasakys. Jis laikėsi teksto. Ar galėjo būti tinkamesnis tekstas šiai progai? Jėzus tikrai buvo kupinas Šventosios Dvasios. Mesijas — Pateptasis. Jis skelbė evangeliją — linksmą žinią nusidėjėliams, tikrą išlaisvinimą nuodėmės vergams. Jis buvo pasaulio šviesa, kiekvienas galėjo matyti Jį. Izraelitai džiaugdavosi laisvės metais. Kiekvienais keturiasdešimt devintais metais, visiems prasiskolinusiems būdavo grąžinamas turtas, kurie buvo tapę vergais, tapdavo laisvi. Ar galėjo būti didesnis Viešpaties atlankymas savo žmonių, kaip Mesijo pasirodymas? Jis yra tikrasis išlaisvintojas

ir išgelbėtojas. Didesnės vergijos nėra už nuodėmės vergiją. Klausytojai nenorėjo nieko apie tai girdėti. Jie norėjo matyti ženklų ir stebuklų. Jėzus tai matė, jautė, žinojo. Jis atsakė jiems, kad Jis žino, ką jie Jam nori sakyti: „Gydyk pats save! Ką girdėjome, ką darei Kapernaume, daryk tą ir čia!" Jėzus jiems priminė, kad pranašas savo tėviškėje nėra gerbiamas. Elijas buvo siųstas pas pagonę našlę prie Sidono, o pranašas Elisas išgydė raupsuotą sirą. Tada nazariečiai taip pasipiktino Juo, kad pakilę išstūmė Jį iš miesto ir norėjo užmušti, kaip Dievo piktžodžiautoją. Kol Dievo Jam paskirtoji mirties valanda nebuvo atėjusi, niekas negalėjo Jo nužudyti. Bet Jis turėjo palikti savo tėviškę. Jis buvo išstumtas.

JĖZUS KAPERNAUMO SINAGOGOJE, Lk 4,31-37

31 Jis nuvyko į Galilėjos miestą Kapernaumą ir šeštadienį mokė žmones, Mt 4,13; Mk 1,21-28. 32 Jie labai stebėjosi Jo mokslu, nes Jo žodžiai dvelkė galia, Jn 7,46.

33 Sinagogoje buvo netyrojo demono dvasios apsėstas žmogus. Jis pradėjo garsiai šaukti: 34 „Šalin! Ko Tau iš mūsų reikia, Jėzau iš Nazareto!? Gal atėjai mūsų pražudyti? Aš žinau, kas Tu toks: Dievo Šventasis!" 35 Jėzus sudraudė jį: „Nutilk! Išeik iš jo!" Nubloškęs jį į vidurį, demonas išėjo, nė kiek jo nesužeidęs. 36 Visi nustebo ir kalbėjosi: „Kas tai per žodis: Jis su valdžia ir galia įsakinėja netyrosioms dvasioms, ir tos pasitraukia!?" 37 Ir garsas apie Jį plito visose apylinkės vietovėse.

Jėzaus tėviškės miesto gyventojai išstūmė Jį. Jis nuvyko į Kapernaumo miestą. Šio miesto gyventojai maloniai sutiko Jį. Kapernaumas buvo nuo Nazareto apie 40 kilometrų, prie Genezareto ežero, šiauravakariniame kampe. Šis miestas buvo Jėzaus veiklos centras. Jėzus kalbėjo sinagogoje šeštadienį. Jėzus gražiai mokė. Jo žodžiuose buvo jaučiama dieviška galia. Jėzui bekalbant, pradėjo šaukti demono apsėstas žmogus. Nuostabu, sinagogoje, pamaldose, demono apsėstas žmogus! Demonai nebijo bažnyčios, kryžiaus, pamaldų. Šėtonas gundė Jėzų. Demonai pažįsta Jėzų geriau, negu žmonės, bet jie Jo

negarbina. Jie su Juo nieko bendro nenori turėti. Jėzus neleido savęs garsinti demonams. Jis įsakė demonui išeiti. Demonas nusviedė apsėstąjį į vidurį žmonių ir išėjo. Tą mačiusieji labai nustebo. Žmonės kalbėjo apie tai visoje apylinkėje. Jėzus išvarė daugybę demonų. Čia aprašytas toks vienas Jėzaus darbas. Jėzus galingai mokė ir gydė.

JĖZUS IŠGYDĖ PETRO UOŠVĘ, Lk 4,38-39

38 Iš sinagogos Jėzus atėjo į Simono namus. Simono uošvė labai karščiavo, ir jie prašė jai pagalbos, Mt 8,14-15; Mk 1,29-31. 39 Atsistojęs prie jos galvūgalio, Jis sudraudė karštligę, ir toji pasiliovė. Ji tuojau atsikėlusi tarnavo jiems.

Vargas pasireiškė visur, sinagogoje ir namuose. Petras buvo kilęs iš Betsaidos, Jn 1,44. Jis gyveno Kapernaume. Jo uošvė labai karščiavo, sunkiai sirgo. Petras ir jo žmona žinojo, kad Jėzus turi galią ant demonų ir ligų. Jie prašė Jėzų padėti. Jėzus įsakė ligai pasitraukti. Moteris tuojau pasveiko ir galėjo patarnauti prie stalo.

JĖZUS GYDO VAKARE, Lk 4,40-41

40 Saulei leidžiantis, visi, kurie turėjo ligonių, įvairiomis ligomis sergančių, vedė juos prie Jo, o Jis gydė, ant kiekvieno uždėdamas rankas, Mt 8,16-17; Mk 1,32-34. 41 Iš daugelio išeidavo demonai, šaukdami: „Tu Dievo Sūnus!" Jis drausdavo juos, kad šito nesakytų; mat, jie žinojo Jį esant Mesiją, Mk 3,11-12.

Visi matė sinagogoje demono išvarymą ir girdėjo apie Petro uošvės išgydymą. Mieste buvo daug ligonių. Kokios kančios ir vargas sergantiems, ir rūpestis artimiesiems! Visi norėjo skubėti ir ieškoti pagalbos pas Jėzų. Buvo šeštadienis — šventė. Visi kantriai laukė. Baigiantis šventei, leidžiantis saulei, visi skubėjo pas Jėzų. Jėzus gydė ligonis ir išvarė demonus. Demonai išeidami šaukė: „Tu esi Dievo Sūnus!" Jėzus juos draudė. Demonai pažino Jėzų ir vadino Jį tikru vardu. Atrodė, kad Jėzus turi ką bendro su jais. Todėl Jėzus draudė juos. Jėzus

ardė jų karalystę, valdžią. Tas vakaras daugeliui buvo mielas, neužmirštamas.

JĖZUS SKELBIA EVANGELIJĄ VISOJE APYLINKĖJE, Lk 4,42-44

42 Dienai išaušus, Jėzus nuėjo į negyvenamą vietą. Bet minios Jo ieškojo ir atėjo pas Jį. Žmonės mėgino sulaikyti Jį, kad jų nepaliktų, Mk 1,35-39. 43 O Jis jiems atsakė: „Ir kitiems miestams turiu skelbti gerąją naujieną apie Dievo karalystę, nes tam esu siųstas." 44 Ir Jis skelbė žodį Judėjos sinagogose, Mt 4,23.

———

Galima manyti, buvo vėlus vakaras, kai Jėzus atleido paskutinius ligonius. Ryto metą žmonės rinkosi prie Petro namų. Čia Jėzaus nebebuvo. Jis buvo pasitraukęs į nuošalią vietą, turėti draugystę su Tėvu, melstis. Žmonės surado Jėzų ir pastebėjo, kad Jis nori pasitraukti iš čia. Jie dėjo pastangas perkalbėti Jį, likti pas juos. Gražu būti ten, kur esi mielai laukiamas, priimamas, pageidaujamas. Jėzus žinojo, esąs siųstas pas visus izraelitus. Jį šaukė pareiga. Jis jiems atsakė, kad Jo pareiga yra skelbti evangeliją ir kitiems miestams. Jis paliko Galilėjos kraštą, atvyko į Judėją ir čia veikė.

JĖZUS PAŠAUKIA PIRMUOSIUS MOKINIUS, Lk 5,1-11

1 Kartą, kai minios veržėsi prie Jo, klausytis Dievo žodžio, Jis stovėjo prie Genezareto jūros, Mt 4,18-22; Mk 1,16-20, 2 ir pamatė dvi valtis, sustojusias prie jūros kranto. Žvejai, išlipę iš jų, plovė tinklus. 3 Įlipęs į vieną valtį, kuri buvo Simono, Jis prašė jį truputį atstumti nuo kranto ir atsisėdęs mokė minias iš valties. 4 Baigęs kalbėti, Jis tarė Simonui: „Irkis į gilumą ir išmeskite tinklus valksmui", Jn 21,6. 5 Simonas Jam atsakė: „Mokytojau, mes, kiaurą naktį vargę, nieko nesugavome, bet dėl tavo žodžio užmesiu tinklus." 6 Tai padarę, jie užgriebė didelę daugybę žuvų, kad net tinklai pradėjo trūkinėti. 7 Jie pamojo savo bendrininkams, buvusiems kitoje valtyje, atplaukti į pagalbą. Tiems atplaukus, jie pripildė žuvų abi valtis, kad jos kone skendo. 8 Tai matydamas, Simonas Petras puolė Jėzui į kojas, sakydamas: „Pasitrauk nuo manęs, Viešpatie, nes aš

nusidėjėlis!" 9 Mat, jį ir visus draugus apėmė išgąstis dėl to žuvų valksmo, kurias jie sugavo; 10 taip pat Zebediejaus sūnus Jokūbą ir Joną, kurie buvo Petro bendrai. O Jėzus tarė Simonui: „Nebijok! Nuo šiol žmones žvejosi", Mt 13,47. 11 Išvilkę į krantą valtis, jie viską paliko ir sekė Jį.

Lukas sako, Lk 4,44, kad Jėzus veikė Judėjoje, bet nieko plačiau nepasakoja apie pasekmes Judėjoje, nei apie Jėzaus sugrįžimą į Galilėją. Jis nesako, kur Jėzus apsistojo Galilėjoje. Matyti, kad Jėzus buvo kur nors arti Kapernaumo prie ežero. Lukas vadina šį ežerą Genezareto, Mtas 4,18 — Galilėjos ir Jonas 6,1 — Tiberijos ežeru. Bendrai Naujajame Testamente šis ežeras vadinamas jūra. Tai yra ežeras maždaug 20 kilometrų ilgio ir 10 kilometrų pločio.

Kai Jėzus čia pasirodė, buvo darbo diena. Petras ir jo draugai dirbo. Tačiau žmonių susirinko didelė minia. Žmonės spaudė Jėzų iš visų pusių. Jėzui buvo neįmanoma nei judėti, nei kalbėti. Jis įlipo į Petro valtį ir paprašė kiek pasiirti nuo krašto. Jis atsisėdo valtyje ir mokė žmones iš valties. Jėzus dažnai skelbė evangeliją sinagogose, bet Jis nevengė paežerės ir dykumos. Kokia čia buvo Jėzaus šventovė ir sakykla! Jėzus, baigęs kalbėti, liepė Petrui irtis į gilumą ir išmesti tinklą valksmui. Petras buvo patyręs žvejys ir gerai žinojo, kad dienos metu gilumoje nieko nesugaus. Kiti žvejai tik pasijuoks iš jo. Visgi Jėzui patariant, jis išmetė tinklą ir užgriebė daugybę žuvų. Tas taip paveikė Petrą, kad jis aiškiai suprato Jėzaus dieviškumą. Jis puolė prieš Jėzų ant kelių, tardamas: „Viešpatie, pasišalink nuo manęs, nes esu nusidėjėlis!" Petro žodžiai panašiai skamba, kaip demonų žodžiai. Bet koks skirtumas! Demonai nenorėjo nieko bendro turėti su Jėzumi. Petras labai mielai norėjo turėti draugystę su Viešpačiu, bet jautėsi nusidėjėliu, nevertu. Kiekvienas, kuris supranta Jėzaus didybę, jaučiasi nusidėjėliu. Dėl tokių Jėzus atėjo. Tokius Jis priima. Jėzus sakė ir Petrui: „Nebijok! Padarysiu tave žmonių žveju!" Dievas pašaukė Dovydą nuo bandos ir padarė jį išrinktosios tautos kerdžiumi — karaliumi. Jėzus panašiai padarė Petrą ir jo draugus žmonių žvejais. Jie tuojau pakluso, paliko visa ir sekė Jį. Šie Jėzaus mokiniai jau pirmiau pažino Jį, Jn 1,40-41. Jėzus pašaukė juos visą laiką būti su Juo, sekti Jį.

RAUPSUOTO APŠVARINIMAS, Lk 5,12-16

12 Bebūnant Jam viename mieste, atėjo vyras, visas raupsuotas. Pamatęs Jėzų, jis parpuolė ant žemės ir maldavo: „Viešpatie, jei nori, gali mane apšvarinti!" Mt 8,1-4; Mk 1,40-45. 13 Jis, ištiesęs ranką, palietė raupsuotąjį ir tarė: „Noriu, būk švarus!" Ir bematant raupsai pranyko. 14 O Jis jam liepė niekam šito nepasakoti: „Tik nueik, pasirodyk kunigui ir atiduok auką už pagijimą, kaip Mozės įsakyta, jiems paliudyti", 3 M 14,2-32. 15 Tačiau garsas apie Jį sklido vis plačiau, ir didelės minios rinkdavosi Jo pasiklausyti bei pasigydyti nuo savo ligų. 16 O Jis traukdavosi į nuošalesnes vietas melstis.

Lukas sako, kad šis išgydymas vyko viename mieste. Iš Mato 8,1-4 matyti, kad tai buvo kur nors arti Kapernaumo ar pačiame mieste. Raupsas (lepra) buvo labai pavojinga liga. Bendrai žmonės laikė šiuos ligonis nusikaltusiais Dievui. Raupsuotieji ne tik kentėjo nuo ligos, bet ir jautėsi prasižengę Dievui. Jie buvo visai atskirti nuo sveikųjų draugystės. Ligonys gyveno kur nors užmiestyje. Jei kas nors prie jų artinosi, jie privalėjo užsidengę burną šaukti: „Nešvarus, nešvarus!" Jei toks ligonis kur nors pasimaišydavo tarp žmonių, jis būdavo be pasigailėjimo užmušamas akmenimis. Iš ligos aprašymo atrodo, kad šis ligonis labai sirgo, buvo arti mirties. Jis bus daug girdėjęs apie Jėzų ir tikėjęs Jo galia. Nuostabu, kad ligonis nesilaikė nuostatų, mieste staiga priartėjo prie Jėzaus. Atrodo, jo liga ir kančios buvo tokios baisios, kad jis nebebijojo mirties? Suprantama, minia keikdama bėgo į visas puses. Liko tik Jėzus ir ligonis. Ligonis parpuolęs ant žemės meldė. Paliesti tokį ligonį buvo draudžiama, skaitoma susitepimu. Graikų kalboje sakyta: „Jis ištiesdamas ranką apkabino jį." Jėzus nesusitepė, bet padarė ligonį švariu. Jėzus gerbė įstatymą, todėl įsakė ligoniui aukoti auką už išgydymą, 3 M 13,49; 14,10.

Jėzaus veikla didėjo, garsas apie Jį visur skambėjo. Bet Jis rado reikalą ir laiko melstis, palaikyti draugystę su Tėvu.

PARALYŽIUOTO IŠGYDYMAS, Lk 5,17-26

17 Vieną dieną Jis mokė žmones. Ten sėdėjo fariziejų ir įstatymo mokytojų, kurie buvo susirinkę iš visų Galilėjos ir Judėjos kaimų, taip pat iš Jeruzalės. Ir Viešpaties galia buvo su Juo gydyti sergančius, Mt 9,1-8; Mk 2,1-12. 18 Štai vyrai neštuvais atnešė paralyžiuotą žmogų. Jie bandė jį įnešti į vidų ir paguldyti priešais Jį. 19 Nerasdami pro kur įnešti dėl žmonių gausybės, jie užlipo ant stogo ir, pro čerpes, nuleido jį kartu su neštuvais žemyn į vidurį, ties Jėzumi. 20 Matydamas jų tikėjimą, Jis tarė: „Žmogau, tavo nuodėmės tau atleistos!" 21 Tada Rašto aiškintojai ir fariziejai pradėjo svarstyti savo širdyse: „Iš kur šitas piktžodžiautojas? Kas gi gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas!" 22 O Jėzus, suvokęs jų mintis, prabilo: „Kam jūs taip manote savo širdyse? 23 Kas lengviau — ar sakyti: ‚Tavo nuodėmės tau atleistos', ar sakyti: ‚Kelkis ir vaikščiok?' 24 O kad žinotumėte Žmogaus Sūnų turint žemėje galią atleisti nuodėmes, Jis tarė paralyžiuotajam: „Sakau tau, kelkis, imk savo patalą ir eik namo!" 25 Tas tuojau atsikėlė jų akivaizdoje, pasiėmė ant ko gulėjo ir, šlovindamas Dievą, nuėjo namo. 26 Visus pagavo nuostaba, ir jie garbino Dievą. Apimti baimės, jie kalbėjo: „Šiandien matėme nuostabių dalykų."

Jėzus mokė ir veikė. Garsas apie Jį pasiekė toli. Atvyko fariziejai ir Rašto aiškintojai iš Galilėjos, Judėjos ir Jeruzalės Jį ištirti. Eiliniai žmonės mažai kreipė dėmesį į teoretinį mokymą. Jiems buvo daug svarbiau veiksmai: gydymai, demonų išvarymai, minios maitinimas, žuvų netikėtas valksmas, audros nutildymas ir kiti veiksmai.

Jėzus mokė, Rašto aiškintojai klausėsi. Pasireiškė nuostabi Viešpaties gydymo galia. Tai buvo ne žodžiai, bet galia. Gydymai ir kiti stebuklai vyksta veikiant Dievo galiai, Lk 8,46.

Jėzus ir fariziejai buvo privačiame name. Keli vyrai atnešė savo paralyžiuotą draugą pas Jėzų. Jie negalėjo įeiti į namą dėl minios. Jie pasidarė labai originalų, iki šiol negirdėtą, priėjimą. Jie praardė stogą ir nuleido ligonį žemyn, prie Jėzaus kojų. Tas atkreipė visų dėmesį. Tai buvo tikrai smurtu veržimasis į Dievo karalystę. Anais laikais buvo pažiūra, kad kiekviena liga yra dėl kurio nors nusikaltimo. Ligonis ir jo draugai tą labai jautriai

pergyveno. Jėzus tai matė ir todėl sakė: „Tau atleistos nuodėmės!" Įstatymo aiškintojai gerai žinojo, kad nuodėmių kaltę gali pašalinti tik Dievas. Toks Jėzaus veiksmas palietė Dievo didybę. Rašto aiškintojų supratimu, Jėzus buvo žmogus, ir kaip toks, piktžodžiavo Dievą. Jėzus turėjo įrodyti savo dievišką teisę mažesniu dalyku — gydymu, kad Jis turi teisę atleisti nuodėmes.

Žmogaus Sūnus. Tai titulas, kurį Jėzus vartojo išreikšti savo santykį su Dievu. Jėzus suvokė Rašto aiškintojų mintis, atsakė jiems tinkamai, atleido ligoniui kaltes ir išgydė jį. Žmonės jautė pagarbą ir baimę Dievui. Jie šlovino Dievą. Ar pritarė ir Rašto aiškintojai miniai, nesakyta.

JĖZUS PAŠAUKIA LEVĮ, Lk 5,27-32

27 Jis išėjęs pastebėjo muitininką, vardu Levi, sėdintį muitinėje, ir jam tarė: „Sek mane!" Mt 9,9-13; Mk 2,13-17. 28 Tas kėlėsi ir, viską palikęs, sekė Jį.

29 Levis savo namuose iškėlė Jam didelį pokylį. Prie stalo susirinko gausus būrys muitininkų ir kitų svečių. 30 Fariziejai ir jų Rašto aiškintojai murmėjo ir prikaišiojo Jo mokiniams: „Kam jūs valgote ir geriate su muitininkais ir nusidėjėliais?" 31 O Jėzus atsiliepė: „Sveikiesiems nereikia gydytojo, bet ligonims. 32 Aš atėjau šaukti į atgailą ne teisiųjų, o nusidėjėlių."

Jėzus, išėjęs iš namo, kuriame išgydė paralyžiuotąjį, ėjo pro muitinę. Joje darbavosi muitininkas Levi. Matas ir Morkus rašo — Matas, Mt 9,9. Jėzus pavadino Levį sekti Jį. Levis, viską palikęs, tuojau sekė Jėzų. Nieko nėra rašyta apie jų pirmesnį santykį. Nežinome, kada Levis išgirdo apie Jėzų ir kas dėjosi jo širdyje. Jis tuojau atsakė į Jėzaus šaukimą sekti Jį. Levis suruošė pokylį Jėzaus garbei ir atsisveikinti su savo draugais. Kai tą išgirdo ir matė Rašto aiškintojai, jiems buvo per daug, tas netiko jų sistemai. Juk muitininkai buvo romėnų bendradarbiai, tėvynės išdavikai, padugnių žmonės. Ir Jėzus turėjo su jais draugystę, puotavo su tais nusikaltėliais! Juk tai buvo susitepimas! Rašto aiškintojai klausė Jėzaus mokinius, kaip galima taip elgtis? Jėzus atsakė, kad Jo pareiga yra šaukti nusikaltėlius į atsivertimą. Jo santykis su nusikaltėliais yra toks,

kaip gydytojo su ligoniais. Visi yra nusikaltėliai, visiems reikalingas atsivertimas, bet kurie mano esą teisūs, tie nepastebi savo nusikaltimų ir atsitolinimo nuo Dievo.

PASNINKAS, Lk 5,33-35

33 Tada jie sakė Jam: „Jono mokiniai dažnai pasninkauja ir meldžiasi, taip pat ir fariziejų mokiniai, o tavieji valgo ir geria", Mt 9,14-15; Mk 2,18-20. 34 Jėzus jiems atsakė: „Argi galite versti pasninkauti vestuvių svečius, kol jų tarpe yra jaunikis?! 35 Ateis dienos, kai jaunikis bus iš jų atimtas, ir tada, tomis dienomis, jie pasninkaus."

———————

Tada fariziejai klausė Jėzų, kaip tai suprasti: jų, tai yra fariziejų ir Jono mokiniai dažnai pasninkauja ir meldžiasi, o Jėzaus ne? Jėzus jiems paaiškino, kad Jis yra jaunikis, ir kol Jis yra su jais, Jo mokiniams netinka pasninkauti. Jei Jo mokiniai pasninkautų, būtų panašiai, jei kas pasninkautų vestuvių puotos metu. Ir Rašto aiškintojai aiškino, kad Mesijo laikais niekas nepasninkaus, Zak 8,19. Jėzus jiems pasakė, kai Jis bus atimtas, tada Jo mokiniai pasninkaus. „Jo atėmimas" yra ne tik Jo kentėjimo ir mirties laikas, bet visas laikotarpis iki Jo antrojo atėjimo.

NAUJAS IR SENAS, Lk 5,36-39

36 Jis sakė jiems palyginimą: „Niekas neplėšia lopo iš naujo drabužio ir nesiuva jo ant seno. Kitaip ir naująjį jis suplėšytų, ir senajam netiktų lopas iš naujojo, Mt 9,14-17; Mk 2,18-22. 37 Taipogi niekas nepila šviežio vyno į senus vynmaišius. Šviežias vynas suplėšytų vynmaišius, pats ištekėtų, ir vynmaišiai niekais nueitų. 38 Šviežią vyną reikia pilti į naujus vynmaišius. 39 Ir niekas, gėręs seno vyno, nenori šviežio; jis sako: ‚Senasis geresnis!' "

———————

Jėzus sakė palyginimą, kad netinka iš naujo drabužio išplėšti dalį ir tuo lopyti seną rūbą. Tuo bus sugadintas naujas drabužis ir jo lopas netiks senam rūbui. Anuo metu Palestinoje naudojo odines (avių ir ožkų odas) skysčiams pilti. Pilti šviežią vyną į senas odines būtų neišmintinga. Vynas rūgdamas suplėšytų

odines ir pats ištekėtų. Taip odinės ir vynas niekais nueitų. Tuo palyginimu Jėzus norėjo pasakyti, kad nauju evangelijos mokslu lopyti seną fariziejizmą netinka. Evangelija turi tiek dvasinės galios, kad ją, įliejus į fariziejizmą, fariziejizmas neišlaikytų. Tie, kurie yra pripratę prie įstatymo dogmų, nenori atsiversti. Jiems naujas evangelijos pasireiškimas nepatinka. Taip buvo Jėzaus laikais, taip pat buvo reformacijos metu, panašiai yra ir dabar.

SABATOJE JAVŲ LAUKE Lk 6,1-5

1 Vieną šeštadienį, Jam einant per javų lauką, mokiniai skabė varpas ir, ištrynę tarp delnų, valgė, Mt 12,1-8; Mk 2,23-28. 2 Fariziejai jiems prikišo: „Kam darote, kas šeštadienį draudžiama!?" 3 Jėzus atsakė jiems: „Nejaugi neskaitėte, ką darė Dovydas, kai buvo alkanas jis ir jo palydovai? 1 Sam 21,7. 4 Kaip jis ėjo į Dievo namus, ėmė padėtinės duonos, valgė ir davė savo palydai, nors jos niekam nevalia valgyti, tik kunigams!" 3 M 24,9. 5 Ir Jis pridūrė: „Žmogaus Sūnus yra ir šeštadienio Viešpats."

Šeštadienio dieną Jėzus su mokiniais ėjo per javų lauką. Mokiniai buvo išalkę. Jie skynė javų varpas, delnais ištrynė ir valgė. Fariziejai pastebėjo tai ir klausė jų: „Kodėl darote, kas neleistina šeštadienį?" Įstatymas leido, išalkus svetimame lauke, pasiskinti javų ar vaisių ir čia pat suvalgyti, 5 M 23,25. Fariziejai aiškino, kad skinti varpas yra javų piovimas, tas neleistina šeštadienį, už tai mirtimi baudžiama. Jėzus jiems priminė, kad kai Dovydas kelionėje su savo palyda buvo išalkęs, prašė maisto vyriausiojo kunigo. Tas davė jiems padėtinės duonos, kurią turėjo teisę valgyti tik kunigai, 3 M 24,9. Fariziejai gerbė karalių Dovydą. Jie nedrįso kaltinti Dovydo ir vyriausio kunigo. Jėzus dar jiems priminė, kad Žmogaus Sūnus yra ir šeštadienio Viešpats. Jėzus vykdė įstatymą pagal Tėvo valią. Jis atstatė šeštadienį į jam prideramą vietą. Fariziejai kaltino Jėzų dėl šeštadienio nešventimo. Jėzus šeštadienį šventė, bet Jis darė šeštadienį meilės darbus, kas leidžiama daryti. Šeštadienį buvo leidžiama aukoti, pamokslus sakyti ir meilės darbus daryti.

PAGYDYMAS ŠEŠTADIENĮ, Lk 6,6-11

6 Kitą šeštadienį Jis nuėjo į sinagogą ir mokė. Ten buvo žmogus, su padžiūvusia dešine ranka, Mt 12,6-14; Mk 3,1-6. 7 Rašto aiškintojai ir fariziejai stebėjo, ar Jis gydys šeštadienį, kad rastų kuo Jį kaltinti. 8 Bet Jis žinojo jų mintis ir tarė vyrui su padžiūvusia ranka: „Kelkis ir stok į vidurį." Tas atsistojo. 9 Tada Jėzus paklausė juos: „Ar šeštadienį leistina gera daryti, ar bloga? Gelbėti gyvybę ar žudyti?" 10 Ir, apžvelgęs visus aplinkui, Jis tarė jam: „Ištiesk savo ranką!" Tas ištiesė, ir ranka pagijo. 11 O jie baisiai įniršo ir tarėsi, ką Jėzui padaryti.

Lukas rašo apie šeštadienio klausimą toliau. Sekantį šeštadienį Jėzus buvo sinagogoje ir mokė, sakė pamokslą. Ten buvo žmogus su padžiūvusia ranka. Fariziejai ir Rašto aiškintojai tykojo, ar Jėzus gydys jų akivaizdoje? Jie atėjo į sinagogą, šventą vietą, su piktomis mintimis. Jėzus mokymą ir gydymą laikė vienu dalyku, Lk 4,33-37. Kad Jėzus šeštadienį gydė visi žinojo. Jėzus suvokė Rašto aiškintojų tikslą, ko jie čia atėjo. Kad atkreiptų visų dėmesį, Jėzus įsakė ligoniui stotis į vidurį. Tada Jėzus apžvelgė visus ir klausė Rašto aiškintojus, ar šeštadienį leistina daryti gera ar piktą? Nedaryti gero, kur yra galimybė, jau yra bloga. Bloga daryti yra draudžiama ne tik šeštadienį, bet visuomet. Gera daryti reikia ne tik darbo dieną, bet visuomet, ir šeštadienį. Be to, Jėzus gydė žodžiu, panašiai, kaip ir mokė.

Rašto aiškintojai smerkė Jėzų, kad Jis gydė šeštadienį. Bet jie šeštadienį niršo ir tarėsi, kaip Jėzui pakenkti. Ar tai buvo mažesnis darbas už Jėzaus gydymą? Jie tikrai iškošė uodus, o kupranugarius prarijo.

JĖZUS PASKIRIA DVYLIKA APAŠTALŲ, Lk 6,12-16

12 Tomis dienomis Jis užkopė į kalną melstis. Ten Jis praleido visą naktį, melsdamasis Dievui, Mk 3,13-19; Mt 10,2-4; Apd 1,13. 13 Išaušus rytui, Jis pasišaukė savo mokinius ir iš jų išsirinko dvylika, pavadindamas juos apaštalais: 14 Simoną, kurį praminė Petru, jo brolį Andriejų, Jokūbą ir Joną, Pilypą ir

Baltramiejų, 15 Matą ir Tomą, Alfiejaus sūnų Jokūbą ir Simoną, vadinamą Uoliuoju, 16 Jokūbo sūnų Judą ir Judą Iskarijotą, vėliau tapusį išdaviku.

Lukas daug pasakoja apie Jėzaus vienišas maldas, 4,42; 5,16. Čia jis sako, kad Jėzus per visą naktį meldėsi. Jėzui malda buvo draugavimas su Tėvu. Čia nesakyta, kad Jėzus būtų ko ypatingo Tėvo prašęs. Betgi galima manyti, kad Jis visus savo mokinius, sekėjus vieną po kito priminė Tėvui, ir gavo iš Tėvo apie kiekvieną nurodymų.

Ryto metą Jėzus pasišaukė mokinius ir išsirinko iš jų dvylika, kuriuos Jis pavadino apaštalais, — pasiuntiniais. Visuose sąrašuose yra tie patys apaštalų vardai, tik kiek kitokia eile, visur pradedama Petru ir baigiama Judu Iskarijotu. Jėzaus veikloje apaštalų išrinkimas buvo žymus veiksnys. Apaštalai visą laiką buvo su Jėzumi, girdėjo Jo mokymus ir aiškinimus. Ką Jis mokė viešai, jiems paaiškino atskirai. Jie buvo Jo mokymo ir veiklos liudininkai. Jie gavo Jo įgaliojimą tęsti Jo veiklą. Skaičius dvylika Šventajame Rašte turi didelės reikšmės; Izraelio dvylika giminių.

JĖZUS MOKO IR GYDO, Lk 6,17-19

17 Jis nužengė su jais nuo kalno ir apsistojo lygioje vietoje. Ten buvo gausus Jo mokinių būrys ir didelė daugybė žmonių iš visos Judėjos ir Jeruzalės, iš Tyro ir Sidono pajūrio, Mt 4,23-5,1, 18 kurie susirinko Jo pasiklausyti ir pasigydyti nuo savo ligų. Buvo pagydomi netyrųjų dvasių varginamieji. 19 Visa minia stengėsi Jį paliesti, nes iš Jo ėjo galia ir visus gydė.

Jėzus nusileido su apaštalais nuo kalno. Lygumoje prie Jo susirinko būrys Jo mokinių ir didelė minia iš Judėjos, Jeruzalės, savaime suprantama iš Galilėjos ir nuo Tyro bei Sidono pajūrio. Tuo sakyta, kad prie Jo buvo: apaštalai, Jo mokiniai, kurių buvo daug, didelė minia iš Izraelio ir pagonių iš Tyro bei Sidono. Jis buvo visų Išganytojas ir Viešpats. Jėzus veikė, skelbdamas evangeliją ir gydydamas. Žmonės rinkosi pasiklausyti Jo mokymų ir pasigydyti. Jis gydė kūno ir proto ligas, visokias negales ir demonų apsėstus. Užteko paliesti Jį ar

Jo rūbą, kad pasveiktų. Iš Jo ėjo gydanti galia. Apie tai rašo vyras, kuris buvo gydytojas.

PALAIMINIMAI IR ĮSPĖJIMAI, Lk 6,20-26

20 Tada, pakėlęs akis į savo mokinius, Jis prabilo: „Palaiminti, beturčiai, nes jūsų yra Dievo karalystė, Mt 5,3-4.6.11-12. 21 Palaiminti, kurie dabar alkstate, nes būsite pasotinti. Palaiminti, kurie dabar verkiate, nes juoksitės, Apr 17, 16-17; Ps 126,5-6; Iz 61,3. 22 Palaiminti esate, kai žmonės jūsų nekenčia, atstumia, niekina ir atmeta kaip bloga jūsų vardą dėl Žmogaus Sūnaus. 23 Džiaukitės tą dieną ir šokterėkite, nes jūsų laukia gausus atlyginimas danguje. Juk lygiai taip kadaise jų protėviai darė pranašams.

24 Bet vargas jums, turtuoliai, nes jūs jau atsiėmėte savo paguodą, Jok 5,1. 25 Vargas jums, kurie dabar sotūs, nes būsite alkani. Vargas jums, kurie dabar juokiatės, nes jūs liūdėsite ir verksite, Iz 5,22. 26 Vargas jums, kai visi žmonės jus giria, nes ir jų protėviai lygiai taip gyrė netikrus pranašus", Jok 4,4; Mik 2,11.

Tai Luko aprašytas pamokslas ant kalno. Vieta buvo lyguma priekalnėje. Matas rašo: „Jis atvėrė burną . . ." Lukas — pakėlė akis, apžvelgė mokinius. Čia buvo ne vieni mokiniai, bet ir didžiulė minia. Matas mini 8 „palaiminti", Lukas 4 kartus.

Palaiminti beturčiai arba vargdieniai; Matas prideda „dvasia". Atrodo, kaip Lukas išsireiškia: palaiminti jokio turto neturintys, o Matas: palaiminti dvasia (protu) suvargusieji. Kai kas taip aiškina šią vietą. Čia jokiu būdu nėra manyta žemiškas turtas ir silpnapročiai, bet dvasinis žmogaus pajautimas. Fariziejai mokė, kad įstatymą įmanoma išpildyti, ir kuris išpildo, tas yra turtingas pas Dievą. Išganymą ir išgelbėjimą įmanoma užsitarnauti ir ateinantį Viešpatį drąsiai sutikti. Fariziejai buvo dvasiniai turtingi ir drąsūs.

Jėzaus kai kurie apaštalai ir mokiniai buvo turtingi. Zebediejus dirbo su savo sūnumis ir turėjo samdinių. Petras turėjo draugų ir su jais drauge dirbo. Matas turėjo pelningą įstaigą — muitinę. Kai kurie kiti sekėjai buvo žymūs ir

pasiturintys, Lk 8,3. Jie buvo išmintingi, sugebėjo dirbti ir vadovauti. Kai jie patyrė Jėzaus skelbiamą gerąją žinią, kuri buvo jiems vertingesnė už viską, ką jie turėjo, jie visko atsisakė ir sekė Jėzų, kad iš Jo pilnystės galėtų imti kasdieną malonę po malonės. Dvasiniai jie buvo beturčiai ir elgetos. Iš Jėzaus malonės, ne iš jų pačių sugebėjimų ir nuopelnų Dievo karalystė buvo juose. Jėzaus mokiniai yra visi, kurie Jį seką, kaip evangelija moko.

Palaiminti alkstantieji. Geriausias pavyzdys yra fariziejus ir muitininkas šventovėje. Palaiminti tie, kurie nepasitenkina vienkartiniu atsivertimu ir atgimimu, bet eina toliau: kasdieną paveda savo gyvenimą Jėzui ir trokšta Jo gaivinimų.

Palaiminti verkiantieji. Jėzaus sekėjai dažnai jaučia savo trūkumus. Jie dėl to liūdi ir verkia. Jie čia sėja verkdami, Ps 126,5-6. Jiems yra duotas pažadas, kad jų ašaros bus nušluostytos, Iz 25,6; Apr 7,17; 21,4.

Palaiminti nekenčiamieji dėl Jėzaus. Nuostabu, kad Senojo Testamento, Jėzaus ir mūsų laikais tikintieji, pranašai ir Jėzaus sekėjai yra nekenčiami ir persekiojami. Jie nekenčiami ne dėl jų blogų savybių ar darbų, bet dėl jų tikėjimo Dievą. Piktas pasaulis nenori taisytis. Todėl jis persekioja ir žudo jam primenančius jo blogumus.

Kad Jėzus nekalbėjo apie žemišką turtą, rodo nepriminimas apie tai Nikodimui, Leviui muitininkui ir kitiems. Čia manyta pilnieji, turtuoliai, kurie mano pasisotinti šio pasaulio turtais, Ps 17,14-15. Šie turtai gali patenkinti tik kūną, bet ne žmogaus dvasią.

Neteisieji dažnai triumfuoja pergale ir juokiasi iš teisiųjų. Gera tiems, kurie savo apverktiną padėtį pastebi dar čia, ne amžinybėje. Dėl savo piktų darbų kiekvienas liūdės ir verks, jei ne čia, tai amžinybėje.

Daugybė veidmainių ir niekšų užima aukštas ir atsakingas vietas. Tą žinome iš Senojo Testamento ir bažnyčios istorijos bei dabartinių laikų. Jų žmonės juos giria ir aukština. Bet Jėzus sako: „Vargas jums!"

PRIEŠŲ MEILĖ, Lk 6,27-36

27 „Bet jums, kurie klausotės, sakau: mylėkite savo priešus, darykite gera tiems, kurie jūsų nekenčia, Mt 5,39-48. 28

Laiminkite tuos, kurie jus keikia, ir melskitės už savo užgauliotojus. 29 Kas užgauna tave per vieną skruostą, atsuk ir antrąjį; kas atima iš tavęs apsiaustą, negink ir palaidinės. 30 Duok kiekvienam, kuris prašo, ir nereikalauk atgal iš to, kuris tavo atėmė. 31 Kaip norite, kad jums darytų žmonės, taip ir jūs jiems darykite, Mt 7,12. 32 Jei mylite tuos, kurie jus myli, tai koks čia nuopelnas? Juk ir nusidėjėliai myli juos mylinčius. 33 Jei darote gera tiems, kurie jums gera daro, tai koks nuopelnas? Juk ir nusidėjėliai taip daro. 34 Jei skolinate tik tiems, iš kurių tikitės atgausią, koks nuopelnas? Juk ir nusidėjėliai skolina nusidėjėliams, kad atgautų paskolą, 3 M 25,35-36. 35 Bet mylėkite savo priešus, darykite gera ir skolinkite, nieko nesitikėdami. Tuomet jūsų lauks didelis atlyginimas, ir jūs būsite aukščiausiojo sūnūs: juk Jis maloningas ir nedėkingiems bei piktiems. 36 Būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas gailestingas."

Lukas rašo šias mintis kiek kitaip negu Matas. Kai ką jis susiaurina ir kai ką praplėčia.

Jėzus kalbėjo šiuos žodžius ne vien savo mokiniams, bet ir didesnei miniai. „Mylėkite savo priešus. Darykite gera tiems, kurie jūsų nekenčia." Šį Jėzaus įsakymą vykdė Jo mokiniai. Jie kalba apie tai savo raštuose, Rom 12,19-21; 1 Pt 3,9. Šis Jėzaus reikalavimas mylėti savo priešus, išvedamas iš Dievo meilės savo tvariniams. Dievas yra meilė ir myli visus. Reikia atsiminti ir dievišką kerštą bei Dievo šventybę, Rom 2,5. Kas šių dalykų nepaiso, tas prasilenkia su dieviška tiesa. Dievas myli nusidėjėlį, bet Jis nemyli nuodėmės. Jis įsako nuodėmę atmesti.

Priešų meilė pasireiškė krikščionybėje. Tikrai ji pasireiškia tik gyvai tikinčių krikščionių tarpe. Negyvi krikščionys neturi galios tą vykdyti. Praktikoje tą matome pas Jėzų. Jis, mirdamas ant kryžiaus, meldėsi už savo priešus. Tą patį darė Steponas, Apd 7,60. Jėzus įsakė neapykantą pasitikti geru darbu, keiksmą — laiminimu, priešus — malda. Jis davė tris konkrečius pavyzdžius, 29-30.

Tiek daug skriaudos, tiek paniekos! Tą pakelti gali tik tas, kuris gauna galios iš aukšto, iš savo Viešpaties. Pasaulio žmonės į tokius dalykus reaguoja kitap, negu Dievo vaikai.

Apsiaustas ir palaidinė. Jei plėšikas atima vertesnį, negink jam ir menkesnio. Jis ims visa, ką gali. Jo nepaveiks pasipriešinimas, o tik krikščioniškas pavyzdys.

Duok visiems. Paraidžiui tą įvykdyti neįmanoma. Duoti be jokio saiko ir tinkamumo, dažnai duodamajam daugiau pakenkia, negu gera daro. Krikščionies pareiga yra duoti, bet taip, kaip Dvasia jį ragina, kad būtų Dievo palaima duodamajam.

Kaip norite, kad žmonės jums darytų. Krikščionis turėtų kiekvienu atveju tą pritaikinti teigiama prasme, pats sau ir kitam. Krikščioniška yra: ne tuojau sprendimą daryti, bet pirmiau gerai įsijausti į kito ir savo padėtį ir tik po to išvadą daryti.

Krikščioniška (dieviška) meilė apima artimuosius ir tolimuosius. Ją įgyvendinti reikalinga Dievo malonė, Jo padedanti galia. Matas rašo: „Būkite tobuli, kaip jūsų Tėvas tobulas". Lukas — „Būkite gailestingi, kaip jūsų Tėvas gailestingas".

NAUDOK TĄ PATĮ MĄSTĄ SAU IR KITAM, Lk 6,37-42

37 „Neteiskite, ir nebūsite teisiami; nesmerkite, ir nebūsite pasmerkti; išteisinkite, ir būsite išteisinti, Mt 7,1-5. 38 Duokite, ir jums bus duota; saiką gerą, prikimštą, sukratytą ir su kaupu duos jums į glėbį. Kokiu saiku seikite, tokiu jums atseikės", Mk 4,24. 39 Jis pasakė jiems palyginimą: „Ar gali aklas aklą vesti? Argi ne abu įkris į duobę! Mt 15,14. 40 Mokinys nėra viršesnis už mokytoją: kiekvienas mokinys, jei gerai išlavintas, bus kaip mokytojas, Jn 15,20. 41 Kodėl matai krislą brolio akyje, o nepastebi rąsto savojoje? 42 Kaip gali sakyti broliui: ‚Broli, leisk, išimsiu krislą iš tavo akies', — pats nematydamas savo akyje rąsto!? Veidmainy, pirmiau išritink rąstą iš savo akies, o tada matysi, kaip iš brolio akies išimti krislelį."

Matas tuos pačius išsireiškimus rašo ne ta pačia eile, kaip Lukas, Mt 7,2; 15,14; 10,24.

Mūsų gyvenimo eiga yra tokia, kad turime sprendimus daryti sau ir kitiems. Viešpats moko, sprendimus daryti teisingai

ir gailestingai, ne savo naudai: save iškelti, o kitus žeminti bei jiems kenkti. Šis Viešpaties įspėjimas tinka šiame ir amžiname gyvenime. Jis yra gailestingas, ir Jo vaikai privalo panašiai elgtis.

Žemiškame gyvenime yra taip, jei aklas aklą veda — abu į duobę įkrenta. Panašiai yra ir dvasiniame gyvenime.

Žmonių gyvenime pasitaiko, kad mokinys pralenkia savo mokytoją, Pat 30,22. Bet Viešpaties Jėzaus nė vienas žmogus nepralenks. Krikščionies siekimas ir troškimas yra tik tapti panašiu į savo Viešpatį.

Kas nori kitam padėti, turi būti pats išgelbėtas. Jei jo akyje yra rąstas, kaip jis matys krislą savo brolio akyje? Kaip, pats neatgimęs, patars kitam vesti krikščionišką gyvenimą?

KOKS MEDIS, TOKIE VAISIAI, Lk 6,43-46

43 „Nėra gero medžio, kuris duotų blogus vaisius, nei atvirkščiai — netikusio, kuris duotų gerus vaisius, Mt 7,16-20. 44 Kiekvienas medis pažįstamas iš vaisių. Nuo usnių niekas nerenka figų, o nuo erškėčio neskina vynuogių. 45 Geras žmogus iš gero savo širdies lobyno išneša gera, o blogas iš blogo lobyno išneša bloga. Burna kalba tai, kuo pertekusi širdis. 46 Kam vadinate mane: ‚Viešpatie, Viešpatie', o nedarote, ką sakau?" Mal 1,6.

———

Šis palyginimas rodo, kad medis duoda tik tokius vaisius, koks jis yra. Taip panašiai ir žmogus: savo žodžiais ir veiksmais parodo, kas jo širdyje yra. Tiesa, žmogus gali veidmainiauti ir gražius žodžius kalbėti, bet jo veiksmai parodo, kas jis yra. Iš jų vaisių (veiksmų) juos pažinsite.

DU SKIRTINGI NAMŲ STATYTOJAI, Lk 6,47-49

47 „Kiekvienas, kuris ateina pas mane, klausosi mano žodžių ir juos vykdo, — Aš parodysiu jums, į ką jis panašus, Mt 7,24-27. 48 Jis panašus į žmogų statantį namą, kuris giliai iškasė žemę ir padėjo pamatus ant uolos. Užėjus potvyniui, srovė atsimušė į tą namą, bet neįstengė jo pajudinti, nes buvo

gerai pastatytas (ant uolos). 49 O kas klausosi mano žodžių, bet jų nevykdo, panašus į žmogų, pasistačiusį namą be pamato, ant žemės. Vos tik srovė į jį atsimušė, jis bematant sugriuvo, ir to namo griuvimas buvo didis."

Tai Jėzaus pamokslo ant kalno pabaiga. Žiūrėk Mt 7,28-29. Kurie klausosi Jo pamokslo ir jį praktiškai įgyvendina, tie prilygsta žmogui, kuris pasistatė namą ant uolos. Tikroji tikėjimo uola yra Kristus. Kito pamato nėra. Kas stovi ant šio pamato — ištveria. Tie, kurie girdėjo Jėzaus žodžius, bet jų nevykdė — prilygsta pastatytam namui be pamato, tiesiog ant žemės. Išoriniai abu namai buvo lygūs. Bet palietus srovei ir audrai, pasirodė didelis skirtumas. Panašiai yra su tikėjimu. Kas turi gyvą tikėjimą į Kristų, tas ištveria čia, mirtyje ir amžinybėje. Įpročio tikėjimas neišlaikys — sugrius.

ŠIMTININKO TARNO IŠGYDYMAS, Lk 7,1-10

1 Baigęs visus tuos pamokymus klausytojams, Jis sugrįžo į Kapernaumą, Mt 8,5-13. 2 Vieno šimtininko branginamas tarnas (vergas) sirgo ir buvo arti mirties. 3 Išgirdęs apie Jėzų, jis pasiuntė pas Jį kelis žydų vyresniuosius, prašydamas Jį ateiti ir išgydyti tarną (vergą). 4 Atėję pas Jėzų, jie labai prašė, sakydami: „Jis vertas, kad jam tai padarytum, 5 jis myli mūsų tautą ir mums pastatydino sinagogą." 6 Jėzus ėjo su jais. Prisiartinus prie namų, šimtininkas atsiuntė savo draugus, ir Jam sakydino: „Viešpatie, nesivargink! Aš nesu vertas, kad užeitum po mano stogu. 7 Aš laikiau save nevertu ateiti pas tave. Bet tark žodį, ir mano tarnas (sūnus) pasveiks. 8 Juk ir aš, būdamas valdinys, turiu sau pavaldžių kareivių. Taigi sakau kuriam iš jų: ‚Eik', ir jis eina; sakau kitam: ‚Ateik čionai!', ir jis ateina; sakau tarnui (vergui): ‚Padaryk tai', ir jis daro". 9 Tai girdėdamas, Jėzus stebėjosi juo ir, atsigręžęs į Jį lydinčią minią, tarė: „Sakau jums — nė Izraelyje neradau tokio didelio tikėjimo." 10 Sugrįžę į namus, pasiuntiniai rado tarną (vergą) pasveikusį.

Žiūrėk Mt 8,5-13. Lukas aprašo plačiau šį įvykį negu Matas. Jėzus baigė pamokslą ant kalno, paleido žmones ir atvyko į Kapernaumą. Manoma, kad Jėzus sakė kalno pamokslą į šiaurę nuo Kapernaumo miesto. Kapernaumas stovėjo prie šiaurvakarinio Genezareto ežero kranto. Pro Kapernaumą ėjo žymus prekybos kelias iš Damasko į Jeruzalę. Galilėjos valdovas buvo tetrarchas Erodas Antipas. Jis neturėjo pilnos valdžios. Jis buvo Galilėjos valdovas iš Romos ciesoriaus malonės. Kapernaume stovėjo romėnų įgula.

Garsas apie Jėzų pasklido visoje šalyje. Įgulos šimtininkas girdėjo apie Jį. Jo vertingas vergas sunkiai sirgo — merdėjo. Rodos, vergo vertė buvo tame, — jis mylėjo karininką ir ištikimai tarnavo jam. Karininkas vertino tai. Tokie dalykai pinigais neįkainuojami. Tarp šeimininko ir vergo buvo geri santykiai. Juodu tą jautė. Karininkas vadina vergą sūnumi, 8 skirsnelyje. Šimtininkas, okupacinės kariuomenės karininkas, gal įgulos viršininkas, puikiai sugyveno su pavergtaisiasi žydais, net juos mylėjo. Pastatydino jiems sinagogą, vietoje pasenusios ar per mažos. Ką karininkas valdiniams įsakė, buvo įvykdyta. Jėzus turėjo galią ant ligų, negalių, dvasių, gamtos. Karininkas visam tam buvo bejėgis. Jis buvo, palyginus su Jėzumi, toks menkas ir kuklus, kad nedrįso pas Jį ateiti net pagalbos prašyti. Tą darė už jį žydai, ne eiliniai, bet vyresnieji. Atrodo, kad Jėzus nenorėjo eiti pas pagonį, nes Jis buvo siųstas pas Izraelio prapuolusias avis. Todėl vyresnieji neatlaidžiai Jį prašė ir tikino, kad jis vertas yra. Kai karininkas pamatė ateinantį Jėzų į jo namus, jis pasijuto toks menkas, kad siuntė savo draugus su Jėzumi kalbėti, vadino Jį Viešpačiu ir prašė neiti į jo namus, nes jis yra pagonis, nevertas Jo lankymo. Jis tikėjo, žinojo, kad Jėzus yra Viešpats, visatos Valdovas. „Taip, kaip manęs klauso kariai ir tarnai, tavęs klauso ligos ir visa . . .", jis sakė. Jėzus sustojo, atsigręžė į minią ir kalbėjo jai, kad nerado Izraelyje tokio tikėjimo, kokį rado pas šį pagonį. Izraelis daug žinojo apie Dievą ir Mesiją, privalėjo tikėti į Dievo Siųstąjį. Romėnas labai mažai žinojo apie Dievo darbus, bet jis tikėjo. Jėzus neįėjo į karininko namus, bet Jis įėjo į jo širdį. Sugrįžę kario draugai rado pasveikusį tarną, bet dar daugiau — „gyvą" šimtininką.

Jėzus panaudojo šią sinagogą evangelijai skelbti daugiau, negu kokį kitą pastatą ar vietą.

NAINO MIESTE JAUNUOLIO PRIKĖLIMAS, Lk 7,11-17

11 Po to Jėzus ėjo į miestą, vardu Nainą. Drauge keliavo Jo mokiniai ir gausi minia. 12 Prisiartinus prie miesto vartų, štai nešė numirėlį — vienatinį sūnų motinos, o ta buvo našlė. Kartu ėjo didelė miesto minia, 1 Kar 17,17. 13 Pamačius ją, Viešpačiui jos pagailo, ir Jis tarė: „Neverk!" 14 Priėjęs palietė neštuvus. Nešėjai sustojo. O Jis prabilo: „Jaunuoli, sakau tau: kelkis!" 15 Numirėlis atsisėdo ir pradėjo kalbėti. Jėzus atidavė jį motinai, 1 Kar 17,23; 2 Kar 4,36. 16 Visus apėmė baimė, ir jie garbino Dievą, sakydami: „Didis pranašas iškilo mūsų tarpe" ir: „Dievas aplankė savo tautą", Lk 1,68. 17 Ta žinia pasklido apie Jį visoje Judėjoje ir visoje šalyje.

Apie jaunuolio prikėlimą iš Naino, rašo tik vienas Lukas. Nainas, mažas miestelis, yra arti Nazareto, apie 50 kilometrų nuo Kapernaumo. Tai buvo dviejų dienų kelionė, dulkėtais Palestinos keliais, saulei kaitinant.

Jėzus ėjo su savo mokiniais ir, minia sekė Jį. Naino miestelyje gyveno šeima. Mirė vyras. Liko našlė su vieninteliu sūnumi. Dabar mirė ir sūnus. Ji liko viena. Pagal anų laikų papročius, tai buvo labai didelė Dievo bausmė. Be to, našlės, tuo labiau vaikams mirus, padėtis buvo labai sunki.

Laidojimo papročiai buvo tokie: mirusįjį dažniausiai laidodavo tą pačią dieną. Jį suvyniodavo į laidojimo drobę, tik veidą palikdavo atidengtą, paguldydavo ant neštuvų (lentos), nešėjai eidavo sparčiu žingsniu. Pirma eidavo raudotojos (moterys) ir griežikai. Po jų ėjo mirusiojo artimieji, šiuo atveju motina. Po jos nešė mirusį. Jį sekė tolimesni giminės ir draugai. Paskiausiai ėjo minia.

Abi minios susitiko prie miesto vartų. Vienos minios vedėjas buvo gyvenimo Viešpats, o antros — mirties kunigaikštis. Nuostabu, minios neprasilenkė ir gyvybės Viešpaties vedama minia nenusilenkė mirties vedamai miniai. Minios sustojo. Visi matė verkiančią našlę. Jėzus jos pasigailėjo. Jis sakė jai: „Neverk!" Ji girdėjo daug kartų tą sakant, bet tas nieko nepadėjo. Šiame žodyje buvo galia, nes jį ištarė gyvybės Viešpats. Jis palietė neštuvus. Nešėjai sustojo. Jis nepalietė

jaunuolio, nesimeldė, bet įsakė: „Kelkis!" Jis atidavė jaunuolį motinai.

Tas įvyko dviejų susitikusių minių akivaizdoje. Jėzus viską daro viešai. Jis yra visų viltis. Jo balsą išgirs visi ir kelsis! Tikinčiam mirties siaubas yra nugalėtas. Nuodėmės nešamus laidoti Jis sustabdo ir grąžina juos gyvenimui ir šeimai.

Tas įvykis liudininkus (minią) sukrėtė. Jie garbino Dievą ir išpažino, kad didis pranašas iškilo Jie garsino tą įvykį visoje šalyje. Jų išpažinimas buvo nepakankamas. Jėzus buvo ir yra daugiau negu pranašas.

JĖZAUS ATSAKYMAS JONO MOKINIAMS, Lk 7,18-23

18 Visa tai pranešė Jonui jo mokiniai, Mt 11,2-6. 19 Tada Jonas, pasišaukęs du savo mokinius, nusiuntė juos pas Viešpatį paklausti: „Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mums laukti kito?" Mal 3,1. 20 Atėję pas Jį, tie vyrai tarė: „Jonas Krikštytojas mus siuntė pas tave, klausdamas: ‚Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mums laukti kito?' " 21 Tuo metu Jis gydė daugelį nuo ligų bei negalių ir nuo piktųjų dvasių; daugeliui aklųjų dovanojo regėjimą. 22 Tad atsakydamas, Jis tarė jiems: „Nuėję praneškite Jonui, ką matėte ir girdėjote: aklieji regi, raišieji vaikščioja, raupsuotieji apvalomi, kurtieji girdi, mirusieji prikeliami, vargdieniams skelbiama geroji naujiena, Iz 35,5-6; 61,1. 23 Ir palaimintas, kas nesipiktina manimi", Mt 13,57; 26,31.

Žiūrėk Mt 11,2-6. Erodas suėmė Joną Krikštytoją, nes jis kalbėjo tiesą apie jį patį ir jo neteisėtą žmoną. Erodas laikė jį Macheronto pilies kalėjime. Macherontas yra rytų pusėje Negyvosios jūros. Jono mokiniams buvo leidžiama lankyti jį. Jonas labai domėjosi Jėzaus veikla. Jo mokiniai viską pranešė jam. Įkalinimas Joną pašalino iš aktyvios veiklos. Evangeliją skelbė Jėzus ir darė nuostabius darbus. Jonas visą laiką skelbė Ateisiantįjį, kurio vergu būti jis nebuvo vertas. Jėzus nesirūpino Jono padėtimi. Be to, Izraelio bažnytinė ir politinė vadovybė netikėjo, jog Jėzus yra Mesijas. Jėzus buvo kilęs iš atsilikusio Nazareto, Galilėjos, nebaigęs aukštesnio mokslo, iš neturtingos šeimos. Ir svarbiausia, Jėzus nepataikavo jų vadovybei. Visa tai paveikė ir Joną, — jis suabejojo.

Jonas siuntė savo mokinius pas Jėzų ir klausė Jį, ar Jis yra Ateisiantysis? Dieviškoji galia nuostabiai ir galingai pasireiškė tą valandą Jėzaus veikloje. Jis galingai skelbė evangeliją ir gydė. Visa tai girdėjo ir matė Jono mokiniai. Panašiai veikė ir pirmiau buvę pranašai. Bet jie nedarė tiek daug stebuklų. Jėzus atleido ir nuodėmes, ko joks pranašas anksčiau nedarė.

Jėzus liepė Jono mokiniams eiti ir pranešti jam, ką jie girdi ir mato. Darbai ir pavyzdžiai kalba garsiau ir stipriau, negu žodžiai. Jonui užteko to.

JĖZAUS LIUDIJIMAS APIE JONĄ, Lk 7,24-28

24 Jono pasiuntiniams nuėjus, Jis pradėjo kalbėti minioms apie Joną: „Ko išėjote į dykumą pažiūrėti? Ar vėjo linguojamos nendrės, Mt 11,7-19. 25 Betgi ko išėjote pamatyti? Ar švelniais drabužiais vilkinčio žmogaus? Aure tie, kurie ištaigingai vilki ir prabangiai gyvena, yra karaliaus namuose. 26 Tai ko gi išėjote pamatyti? Ar pranašo? Taip, sakau jums, ir daugiau, negu pranašo. 27 Jis yra tas, apie kurį parašyta: ‚Štai aš siunčiu pirm tavęs savo pasiuntinį, ir jis nuties tau kelią'. 28 Sakau jums: tarp gimusių iš moterų nebuvo didesnio už Joną, bet ir mažiausias Dievo karalystėje didesnis už jį."

Žiūrėk Mato 11,7-19. Čia Lukas rašo labai panašiai, kaip Matas. Jono mokiniams nuėjus, Jėzus priminė miniai Joną, klausdamas tris klausimus. Ko išėjote pas Joną, kai jis pradėjo skelbti žodį? Jis nebuvo kaip Jordane auganti nendrė, vėjo linguojama į visas puses, bet kaip uola, stovinti ant Dievo žodžio. Jo gyvenimo būdas nebuvo lengvas ir ištaigingas, kaip karalių rūmuose gyvenančių. Jo pamokymai sutiko su jo gyvenimu. Jis nemokė išganymo teorijos, bet gyvo tikėjimo. Jūs laikėte jį pranašu, bet jis buvo daugiau negu pranašas. Apie jį jau pranašai pranašavo, Mal 3,1. Jis, kaip žmogus, yra pats didžiausias, bet kur Dievo malonė ir veikianti galia pasireiškia, ten ji ir mažiausią padaro didesniu už Joną.

ŽMONIŲ BŪDAS JONO LAIKAIS, Lk 7,29-35

29 „Jį išgirdusi, visa tauta, taipgi ir muitininkai, išpažino Dievo teisingumą ir krikštijosi Jono krikštu, Mt 11, 16-19; Lk 3,7-12; Mt 21,32. 30 Tik fariziejai ir įstatymo žinovai, nesiduodami krikštyti, sau pavertė nieku Dievo nutarimą , Apd 13,46. 31 Su kuo galėčiau palyginti šios kartos žmones? Į ką jie panašūs? 32 Panašūs jie į vaikus, kurie, susėdę turgavietėje, šaukia vieni kitiems: ‚Mes jums grojome, o jūs nešokote; mes giedojome raudas, o jūs neverkėte', Pat 29,9. 33 Atėjo Jonas Krikštytojas. Jis nevalgė duonos, negėrė vyno, tai jūs sakėte: ‚Jis demono apsėstas.' 34 Atėjo Žmogaus Sūnus, Jis valgo ir geria, tai jūs vėl sakote: ‚Štai rijūnas ir vyno gėrėjas, muitininkų ir nusidėjėlių bičiulis', Mt 9,11; Lk 15,2; Jn 12,37. 35 Bet išmintį pateisino visi jos vaikai."

29-30 skirsneliai yra užrašyti tik Luko. 31-35 palygink Mt 11,16-19. Čia Jėzus labai trumpai primena Jono pradžios veiklą. Bendrai tauta, taipgi ir muitininkai, vertino Jono veiklą, pripažino jį Dievo siųstą. Jie išpažino savo kaltes ir buvo krikštijami. Bet fariziejai ir Rašto aiškintojai atmetė šią Dievo pasiūlytą malonę. Taip jie patys išsijungė iš Dievo išgelbėjimo ir suviliojo tautą atmesti Dievo išganymą. Tauta, atmetus Dievo išgelbėjimo planą, tapo panaši į vaikus, be jokio rimtumo ir apsisprendimo. Iš 30 skirsnelio matyti, kad fariziejai ir Rašto aiškintojai tokie buvo.

Jonas savo tvirtu būdu, asketišku gyvenimu ir reikalavimu atsiversti, nepatiko fariziejams. Jie primetė jam velnio apsėdimą. Jėzus irgi nepatiko jiems. Jie laikė Jį rijūnu ir girtuokliu.

Bet išminties vaikai, kurie nesidavė iš šalies įtaigoti, patys savo sprendimą darė, klausėsi Jono ir Jėzaus skelbimų ir priėmė evangelijos tiesas. Jie tapo išminties, Dievo vaikais. Jie kiekvienas atskirai ir visi bendrai priėmė Dievo malonės pasiūlymą. Kaip yra su mumis? Kas mus veda? Papročiai, žmogiški vadai? Ar Dievo išmintis?

DĖKINGA NUSIDĖJĖLĖ, Lk 7,36-50

36 Vienas fariziejus pakvietė Jį valgyti. Atėjęs į fariziejaus namus, Jis sėdo prie stalo. 37 Ir štai moteris, kuri buvo mieste nusidėjėlė, patyrusi, kad Jis fariziejaus namuose, atsinešė alebastrinį indą kvapaus tepalo ir, 38 priėjusi iš užpakalio prie Jo kojų, verkdama laistė jas ašaromis, šluostė savo galvos plaukais, bučiavo Jo kojas ir tepė jas tepalu.

39 Tai matydamas, fariziejus, kuris Jėzų pasikvietė, samprotavo pats sau: „Jeigu šitas būtų pranašas, Jis žinotų, kas ši moteris, kuri Jį paliečia, — kad ji nusidėjėlė!" 40 O Jėzus prabilo: „Simonai, turiu tau ką pasakyti." Tas atsiliepė: „Sakyk, Mokytojau!" 41 „Skolintojas turėjo du skolininkus. Vienas buvo skolingas penkis šimtus denarų, o kitas — penkiasdešimt. 42 Jiems neturint iš ko atiduoti, jis dovanojo abiem. Katras labiau jį mylės?" 43 Simonas atsakė: „Manau, jog tas, kuriam daugiau dovanota." Jis tarė: „Teisingai nusprendei." 44 Ir, atsisukęs į moterį, Jis tarė Simonui: „Matai šitą moterį? Aš atėjau į tavo namus; tu nedavei man vandens kojoms, o ji plovė jas ašaromis ir šluostė savo plaukais, 1 M 18,4. 45 Tu manęs nepabučiavai, o ji, vos man atėjus, nesiliovė bučiavusi mano kojų, Rom 16,16. 46 Tu aliejumi man galvos nepatepei, o ji tepalu tepė man kojas. 47 Todėl sakau: Jai atleidžiamos jos gausios nuodėmės, nes ji labai mylėjo. Kam mažai atleista, tas menkai myli", Lk 5,20-21. 48 O Jis tarė jai: „Tau nuodėmės atleistos." 49 Gulintieji už stalo svarstė: „Kas gi Jis toks, kad net ir nuodėmes atleidžia?!". 50 O Jis tarė moteriai: „Tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Eik rami!" Lk 8,48; 17,19; 18,42.

Čia parodyta, ką Jėzus laikė išminties ir ką turgaus vaikais. Nusidėjėlė priėmė pasiūlytą malonę, ir ja džiaugėsi. Fariziejui Jėzus liko tik mokytojas, bet ne Išgelbėtojas.

Šis aprašymas yra tik Luko evangelijoje. Kas neatydžiai skaitė evangelijas, — sumaišė šį pasakojimą su Marija iš Magdalos ir, net su Marija iš Betanijos, Lozariaus seserimi. Šis Luko aprašymas turi panašumo su Mt 26,6-13; Mk 14,3-9 ir Jn 12,3-8, bet jis yra visai kitas. Minėti Jėzaus patepimai įvyko trumpai prieš Jo mirtį. O šis, atrodo, pradžioje Jėzaus veiklos,

kai su fariziejais draugystė dar buvo nenutraukta.

Jėzų pakvietė fariziejus Simonas, ne Simonas raupsuotasis, Mt 26,6, į puotą. Atrodo, kad Jėzus buvo sutiktas mandagiai, bet šaltai. Į puotą buvo pakviesta ir daugiau svečių. Pagal anų laikų žydų paprotį, svečius pasitikdavo šeimininkas. Jis kiekvieną pasveikindavo: „Ramybė tau" ir pabučiuodavo į skruostą. Į puotą svečiai ateidavo išsimaudę ir aliejumi pasitepę. Po pasisveikinimo, tarnai nuplaudavo svečiams kojas ir patepdavo plaukus kvapiais tepalais. Stalai būdavo žemi, salė išklota kilimais. Svečiai prie stalo nesėsdavo, bet suguldavo, kaire ranka pasiremdavo, o dešine valgydavo. Turtingieji svečiai turėdavo tarnų. Tie stovėdavo prie savo ponų kojų ir laukdavo įsakymo.

Staiga, nelauktai ir nekviesta, atėjo moteriškė ir prisiartino prie Jėzaus kojų. Žodžiais „ir štai", išreikštas nusistebėjimas jai atėjus. Atrodo, kad ji pirmiau buvo Jėzų sutikusi ir gavusi nuodėmių atleidimą. Ji išgirdo, kad Jėzus yra fariziejaus namuose, atėjo iš dėkingumo patepti Jį brangiu tepalu. Stovėdama prie Jėzaus kojų, ji atsiminė jai parodytą malonę, nebesusilaikė — pradėjo verkti. Ašaros krito ant Jo kojų. Reikėjo ką nors daryti, nušluostyti. Ji neturėjo kuo; paleidusi savo plaukus, jais šluostė Jėzaus kojas. Taip elgtis moteriai buvo didelis pažeminimas. Ji nebekreipė į tai dėmesio, bučiavo Jėzaus kojas ir tepė atsineštu tepalu. Ji nepratarė nė žodžio, bet ašaros ir veiksmai labai aiškiai kalbėjo. Toks jos elgesys, šeimininko supratimu, buvo neleistinas. Jis manė sau: „Jei Jis būtų pranašas . . .", 7,39, bet Jis ne pranašas, tik mokytojas.

Jėzus buvo daugiau negu pranašas. Jis viską žinojo apie moteriškę ir Simoną. Jis davė šeimininkui labai vykusį palyginimą. Tuo Jis iššaukė šeimininką liudininku prieš save patį. Jis neužgavo nei moteriškės, nei šeimininko, tik jam švelniai priminė jo neatliktą pareigą. Lukas viską labai švelniai aprašo. Jis nemini miesto, nei moteriškės vardo. Jis sako, kad ji buvo didelė nusidėjėlė, bet nesako, koks buvo jos nusikaltimas.

Kaltės dydis nematuojamas nusikaltimo didumu, bet išpažinimo gilumu. Žmogus yra užtektinai nusikaltęs savo prigimtimi. Nėra nė vieno teisaus. Kas nepriima Jėzaus malonės — yra žuvęs. Jėzus, gyvendamas ant žemės, sakė: „Tau atleistos

nuodėmės. Tavo tikėjimas tave išgelbėjo, eik rami!" Ir mūsų laikais Šventoji Dvasia duoda liudijimą, kad mums mūsų nuodėmės atleistos ir esame Dievo vaikai. Taip moko apaštalai, Ef 1,13.

Jėzus pasakė moteriškei: „Eik rami!" Ji nuėjo, nes žinojo ir tikėjo. Bet prie stalo gulintieji svarstė: „Kas Jis toks, kad ir nuodėmes atleidžia!?" Ar nenuostabu, kad ir mūsų laikais, daug žmonių drįsta sakyti: „Jėzaus vardu atleidžiu nuodėmes, išrišu." Bet jei kas pergyvena tą Jėzaus malonę ir žino, kad jam nuodėmės atleistos, tam jie sako: „Tu beprotis." Ir net bažnyčių suvažiavimai padarė tokius nutarimus ir jų neatšaukia iki šių dienų: „Kas tvirtina, kad jam nuodėmės atleistos, tas ekskomunikuojamas" — tai yra mirtina nuodėmė!!!

JĖZUI TARNAUJANČIOS MOTERYS, Lk 8,1-3

1 Jėzus keliavo iš eilės per miestus ir kaimus, mokydamas ir skelbdamas gerąją naujieną apie Dievo karalystę. Su Juo buvo dvylika apaštalų, Lk 4,43, 2 ir kelios moterys, išgydytos nuo piktų dvasių bei ligų; Marija, vadinama Magdalietė, iš kurios buvo išėję septyni demonai, Mk 15,40-41, 3 Erodo prievaizdo Chuzo žmona Joana, Zuzana ir daug kitų, kurios juos šelpė savo turtu.

Pradėjęs skelbti evangeliją, Jėzus ilgesnį laiką gyveno Kapernaumo mieste. Čia Lukas pasakoja, kad Jis ėjo iš miesto į miestą. Jis lankė ne tik miestus, bet ir kaimus. Čia Jis skelbė evangeliją, išganymo žinią, gerąją naujieną. Kelionėje Jį lydėjo dvylika apaštalų ir būrys moterų. Jos tai darė iš dėkingumo Jėzui už jų išgydymą. Trys jų minimos vardais. 1 Marija Magdalietė iš Magdalos, arba Migdalos (bokšto). Ta vietovė buvo prie Genezareto ežero vakarų kranto. Ši Marija minima prie Jėzaus nukryžiavimo, palaidojimo ir prisikėlimo. Ji buvo išgydyta nuo dėmonų apsėdimo. 2 Joana, Erodo prievaizdo Chuzo žmona, jis buvo Erodo Antipo finansų valdininkas, ir 3 Zuzana. Atrodo, kad jas visas Jėzus išgydė, ir iš dėkingumo jos sekė Jį drauge su mokiniais. Jos buvo Jėzaus sekėjos — mokinės.

Kai Jėzus pradėjo skelbti evangeliją, Jis paliko Nazaretą ir dirbtuvę. Jis nenaudojo viršgamtinės galios savo fiziniam gyvenimui aprūpinti, kaip Jam šėtonas gundymo metu siūlė. Jonas, 12,6, sako, kad jie turėjo bendrą kasą. Lukas rašo, iš kur jie gavo pajamų tai bendrai kasai. Čia Lukas, kaip ir Morkus, 15,40-41, mini daug moterų. Jos visos šelpė ir rėmė Jėzų Jo darbe iš dėkingumo Jam.

SĖJĖJO PALYGINIMAS, Lk 8,4-15

4 Susirinkus gausiai miniai ir žmonėms dar skubant iš visų miestų pas Jį, Jis bylojo palyginimu, Mt 13,1-23; Mk 4,1-20: 5 „Sėjėjas išėjo sėklos sėti, Jam besėjant, dalis nukrito pakelėje, buvo sumindžiota, ir padangių paukščiai sulesė ją. 6 Kita nukrito ant uolos, ir išdygusi nudžiūvo, nes trūko drėgmės. 7 Kita nukrito tarp erškėčių, ir tie, kartu išaugę, nusmelkė ją. 8 O dar kita nukrito į gerą žemę ir išaugusi davė šimteriopą derlių." Tai papasakojęs, Jis sušuko: „Kas turi ausis klausyti — teklauso!"

9 Jo mokiniai paklausė, ką reiškia tas palyginimas. 10 Jėzus atsakė: „Jums duota pažinti Dievo karalystės paslaptis, o kitiems jos skelbiamos palyginimais, kad ‚regėdami nematytų ir girdėdami nesuprastų', Iz 6,9-10. 11 Palyginimas štai ką reiškia: sėkla yra Dievo žodis, 1 Pt 1,23. 12 Pakelėje — tai tie, kurie klausosi, paskui ateina velnias ir atima žodį iš jų širdies, kad jie netikėtų ir nebūtų išgelbėti. 13 Ant uolos — tie, kurie, išgirdę žodį, su džiaugsmu jį priima, bet neturi šaknų: jie tiki ribotą laikotarpį, o gundymo metu atpuola. 14 Kritusi sėkla tarp erškėčių, — tai tie, kurie išgirdo, bet, ilgiau begyvendami buvo nustelbti rūpesčių, turtų ir gyvenimo malonumų ir nedavė vaisiaus. 15 Nukritusi į gerą žemę sėkla — tai tie, kurie klauso žodžio, išsaugo jį pagarbiai širdyje ir duoda vaisių kantrumu". Apd 16,14; Žyd 10,36.

Žiūrėk Mt 13,1-23. Jėzus ėjo į miestus bei kaimus ir skelbė žodį. Daug žmonių girdėję žodį, norėjo daugiau išgirsti. Jie rinkosi prie Jėzaus.

Jėzus labai daug kalbėjo palyginimais. Tie, kurie rimtai, išsiilgę klausėsi, geriau suprato ir palaikė skelbiamą tiesą. Kurie

nesigilino — girdėjo tik palyginimą be gilesnės prasmės. Apie tai jau pranašas Izaijas pranašavo, Iz 6,9-10.

Apaštalai norėjo suprasti palyginimų prasmę. Todėl jie prašė paaiškinti. Jėzus paaiškino sekančiai: sėkla yra Dievo žodis, dirva — žmogaus širdis. Pasekmės priklauso nuo dirvos. Ar sėkla joje turi galimybę dygti ir tarpti. Dievo žodžio veikimas į mus priklauso nuo mūsų: kokie mes esame, kaip jį priimame. Žodis neša mums gyvybę arba mirtį.

Palyginime minima ketveriopa žemė. 1 Sumintas takas. Čia sėkla neturi galimybės sudygti. Ji tuojau suminama ir paukščių sulesama. Lukas sako, velnias išplėšia girdėtą žodį. Matas vadina jį piktuoju, Morkus — šėtonu. Tai tie, kurių širdyje Dievo žodis visai neveikia. Jie girdi Dievo žodį, bet nesidomi juo, nei jo veikimu. 2 Ant uolos yra negilus žemės sluoksnis. Jis greitai įšyla ir sėkla sudygsta, bet saulei kaitinant, greitai ir nudžiūsta. Čia suprantami žmonės, kurie myli Dievo žodį ir džiaugiasi juo, bet tik iki bandymų. Užėjus persekiojimams, jie išsigina jo. 3 Tarp erškėčių. Čia sėkla sudygsta ir želmuo auga, bet piktžolės nustelbia taip, kad jokio vaisiaus neneša. Tokius rūpesčiai taip suvargina, kad jie mato tik rūpesčius. Jie Dievo vaikų laisve nepasinaudoja, nepaveda savo rūpesčių Jam. Turtų vilionė žmonėse yra labai didelė, jie mano, kad turtai atneš laimę. Turtai dažnai atneša mirtį. Kiek malonumai ir pramogos suvilioja! 4 Geroje žemėje sėkla sudygsta, auga, bujoja ir vaisių duoda. Matas ir Morkus sako, kad vaisius yra nevienodas: 30, 60, 100. Vaisius nešamas kantrumu. Ak, mums kantrumas visada reikalingas, Žyd 10,36.

ŽIBURIO PALYGINIMAS, Lk 8,16-18

16 „Nė vienas, uždegęs žiburį, neapvožia jo indu ir nekiša po lovą, bet stato į žibintuvą, kad įeinantys matytų šviesą. Mk 4,21-25; Mt 5,15. 17 Nėra nieko paslėpta, kas nebūtų atskleista, nieko slapta, kas nepasidarytų žinoma ir neišeitų aikštėn, Mt 10,26. 18 Tad žiūrėkite, kaip klausotės. Kas turi, tam bus duota, o iš neturinčio bus atimta ir tai, ką jis tariasi turįs", Lk 19,26.

Jėzus skelbė evangeliją, ir tie, kurie ją priėmė ir priima, yra

lyg žiburys. Jie privalo šviesti kiekvienas savo gabumais ir būdu. Greitai pasirodys, kaip kiekvienas atliko savo pareigą. Kiekvienas turės duoti atskaitomybę. Mums nemalonu, kad tam, kuris turi, bus daugiau duota, o iš neturinčio bus ir tas atimta, ką jis turi. Taip yra gamtoje, taip yra ir dvasiniame gyvenime. Kas savo talentą naudoja, tas išvysto jį, kas nenaudoja — nustoja jo.

JĖZAUS TIKRIEJI ARTIMIEJI, Lk 8,19-21

19 Pas Jį atėjo motina ir Jo broliai, bet negalėjo prieiti iki Jo per minią, Mt 12,46-50; Mk 3,31-35. 20 Jam pranešė: „Tavo motina ir broliai stovi lauke, nori su tavimi pasimatyti." 21 O Jis atsakė: „Mano motina ir mano broliai — tai tie, kurie klausosi Dievo žodžio ir jį vykdo."

Žiūrėk Mato 12,46-50. Lukas nepasako motinos ir brolių atsilankymo priežasties. Morkus sako 3,21, kad juos buvo pasiekus žinia, jog Jėzus išprotėjo. Matas rašo, 12,24-26, kad juos pasiekė fariziejų tvirtinimas, jog Jėzus turi sąryšį su velniu ir, Belzabubo pagalba išvaro piktąsias dvasias. Jie atėjo suimti Jį. Jėzus neišėjo pasitikti jų. Jis tęsė savo skelbimą toliau. Jis savo šeimos artimųjų neniekino. Bet Jis pasakė, kad Jam yra artimesni tie, kurie vykdo Tėvo valią.

Kas daro išvadą, kad čia buvo Jėzaus tolimesni giminaičiai, ne Marijos vaikai, tie prasilenkia su Naujojo Testamento tiesa. Ši pažiūra iškilo antrame šimtmetyje, Naujasis Testamentas aiškiai sako, kad Jėzus buvo pirmagimis, Lk 2,7; Mt 1,25. Jėzaus broliai, Marijos vaikai, minimi vardais, Mt 13,55; Mk 6,3.

JĖZUS NUTILDO AUDRĄ, Lk 8,22-25

22 Vieną dieną Jis su mokiniais įlipo į valtį ir pasakė: „Irkimės į anapus ežero!" Taip jie išplaukė, Mt 8,18; Mk 4,35-41. 23 Jiems beirkluojant, Jis užmigo. Ežere kilo audra. Bangos pradėjo semti valtį, ir visi atsidūrė pavojuje. 24 Tada priėję jie žadino Jį, šaukdami: „Mokytojau, Mokytojau, žūvame!" Atsikėlęs Jis sudraudė audrą ir bangas. Jos nurimo, ir pasidarė

ramu. 25 O Jis paklausė juos: „Kurgi jūsų tikėjimas?" Jie išsigandę ir nustebę šnibždėjosi: „Kas Jis toks, kad įsakinėja vėjams ir vandeniui, ir tie Jo klauso!?"

Jėzus audros Viešpats. Jėzus įsakė eiti mokiniams, bet ir Jis ėjo drauge. Taip daro tikri vadai. Jėzus norėjo ir nori visiems padėti. Ak, kaip Jo ramybės evangelija sukelia audras! Jo sekėjai yra kaip avys tarp vilkų. Didžiausiuose pavojuose Jėzus, lyg miega. Rodos, visai nesirūpina. Mokinių šauksmas pažadino Jį. „Šaukis bėdoje, tai Aš tave išgelbėsiu." Jis įsako, ir audra bei bangos nurimsta. Taip dažnai Jėzus padaro. Bet mes vis iš naujo pergyvename tikėjimo abejones. Jei audra baugina, ar nereikia Jo bijotis ir reikšti Jam pagarbą? Jis yra viso galiūnas. Mokiniai tik šnibždėjo vienas antram: „Kas Jis toks . . .?" Kas ištirs Viešpaties didybę!

JĖZUS SUTRAMDO DEMONUS, Lk 8,26-39

26 Jie atplaukė į gerazietčių kraštą, kuris yra priešingame Galilėjai krante, Mt 8,28-34; Mk 5,1-20. 27 Kai tik Jis išlipo į krantą, Jį pasitiko iš miesto atbėgęs vyras. Šis buvo demonų apsėstas, seniai nedėvėjo drabužių, negyveno namuose, laikėsi kapinėse. 28 Pamatęs Jėzų, jis parpuolė prieš Jį ir garsiai šaukė: „Ko nori iš manęs, Jėzau, Aukščiausiojo Dievo Sūnau!?" 29 Mat, Jis buvo įsakęs netyrajai dvasiai išeiti iš to žmogaus. Dvasia dažnai pagaudavo jį, ir nors (žmonės) jį saugodavo surakintą grandinėmis, supančiotomis kojomis, bet jis sutraukydavo pančius, ir demonas varydavo jį į dykumą. 30 Jėzus paklausė: „Kuo tu vardu?" Šis atsakė: „Legionas." Mat, jį buvo apsėdę daug demonų. 31 Jie maldavo Jį, kad neįsakytų jiems eiti į bedugnę.

32 Ten kalne ganėsi didelė kiaulių kaimenė. Jie prašė leisti eiti į jas. Jis leido. 33 Tada demonai, išėję iš žmogaus, apniko kiaules. Kaimenė tuojau metėsi nuo skardžio į ežerą ir prigėrė.

34 Pamatę, kas nutiko, piemenys bėgo ir pranešė apie tai mieste bei kaimuose. 35 Žmonės išėjo pažiūrėti, kas atsitiko, ir atėjo prie Jėzaus. Čia jie rado žmogų, iš kurio buvo išėję demonai, sėdintį prie Jėzaus kojų apsirengusį ir sveiko proto, ir

nusigando. 36 Tie, kurie matė, papasakojo, kaip buvo išgydytas, apsėstasis. 37 Tada visi geraziečių šalies gyventojai prašė, kad Jis pasitrauktų nuo jų, nes juos buvo apėmusi didelė baimė. Jis įsėdo į valtį ir sugrįžo atgal.

38 Vyras, iš kurio buvo išėję demonai, prašėsi paliekamas pas Jį. Tačiau Jis atleido jį ir paliepė: 39 „Grįžk namo ir papasakok, kokių didžių dalykų tau padarė Dievas." Tada jis ėjo per visą miestą ir skelbė, ką jam padarė Jėzus.

Žiūrėk Mato 8,28-34. Matas mini du apsėstus, o Lukas ir Morkus vieną. Daugelis aiškintojų mano, kad buvo du, bet vienas buvo nežymus, ne toks baisus. Todėl Lukas ir Morkus jo visai nemini. Daug kur gyvenime panašiai yra. Jei yra du draugai, ar du nusikaltėliai, dažnai žymesnysis tampla plačiai žinomas, o antrasis ne. Be to, rašytojui nebuvo svarbu viską labai tiksliai pasakyti, bet tik iškelti Jėzaus galią, apsėstojo pavojingumą ir gyventojų nesidomėjimą nei jų vargšu kaimynu, nei Jėzaus evangelijos skelbimu.

Visas įvykis parašytas labai vaizdžiai ir plačiai. Jis yra kiekvienam suprantamas, kas jį nori suprasti. Netikintiems į Jėzaus Dievybę ir galią, šis įvykis, kaip ir kiti Jėzaus veiksmai, yra tik gražios pasakos.

Šis kraštas yra rytiniame Genezareto ežero krante. Jis yra žinomas įvairiais vardais: gerziečių, gadariečių, gergaziečių, dešimties miestų (Dekapolio) vardu.

Naujasis Testamentas, ypač Lukas, pats būdamas gydytojas, aiškiai skiria fizines (kūno) protines ligas nuo demonų apsėdimo. Tokių dalykų buvo Jėzaus laikais, jų yra ir dabar. Bet mūsų laikais daugelis žmonių yra taip sumaterialėję, kad jie nebepastebi dvasinių vertybių nei demonų-piktybių, nei jų veiklos. Legionas buvo romėnų karių vienetas, kuriame galėjo būti tik 6000 vyrų.

JĖZUS PRIKELIA JAIRO DUKRELĘ IR IŠGYDO MOTERIŠKĘ, Lk 8,40-56

40 Grįžtantį Jėzų pasitiko minia, nes visi Jo laukė, Mt 9,18-56; Mk 5,21-43. 41 Ir štai atėjo vyras, vardu Jairas, sinagogos vyresnysis. Jis puolė Jėzui po kojų, maldaudamas ateiti į jo

namus. 42 Mat, jo vienturtė, dvylikametė dukrelė buvo marinama. Jis ėjo minios apsuptas.

43 Viena moteris, dvylika metų sirgusi kraujoplūdžiu, išleidusi gydytojams visus savo išteklius, kurio niekas negalėjo pagydyti, 44 prisiartinusi iš užpakalio, prisilietė Jo drabužio apvado, ir kraujas bematant liovėsi plūdęs. 45 O Jėzus klausė: „Kas mane palietė?" Visiems besiginant, Petras tarė: „Mokytojau, minia tave spaudžia ir stumia iš visų pusių!". 46 Bet Jėzus atsakė: „Mane kas nors palietė, nes Aš jaučiu, kad iš manęs išėjo galia." 47 Moteris, pamačiusi, kad pastebėta, drebėdama prisiartino, parpuolė Jam po kojų ir visų žmonių akivaizdoje papasakojo, kodėl prisilietusi ir tuojau išgijusi. 48 Tada Jis jai tarė: „Dukra, tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Eik rami!"

49 Jam tebekalbant, atėjo vienas iš sinagogos vyresniojo namų ir pranešė: „Tavo duktė mirė. Nebevargink Mokytojo." 50 Tai išgirdęs, Jėzus tarė: „Nebijok, tik tikėk, ir ji bus sveika." 51 Atėjęs į namus, Jis neleido su savimi eiti niekam, tik Petrui, Jonui, Jokūbui ir mergaitės tėvui bei motinai. 52 Visi verkė ir apraudojo ją. Jis prabilo: „Neverkite! Mergaitė nemirė, o tik miega", Lk 7,13. 53 Jie juokėsi iš Jo žinodami, kad ji mirusi. 54 Bet Jis, paėmęs ją už rankos, sušuko: „Mergaite, kelkis!" 55 Jos dvasia sugrįžo, ji tuojau atsikėlė. Jis liepė duoti jai valgyti. 56 Jos tėvai labai stebėjosi, o Jis liepė niekam nesakyti, kas įvyko, Lk 5,14; Mk 7,36.

Žiūrėk Mato 9,18-56. Gerazos gyventojai išprašė Jėzų iš jų krašto. Galilėjiečiai sulaukė ir priėmė Jį su didžiausiu džiaugsmu.

Sinagogos vyresniojo duktė sunkiai sirgo — merdėjo. Sinagoga, kurioje Jairas pareigas ėjo, grečiausiai buvo statyta romėno šimtininko. Jei taip, tai Jairas gerai pažino Jėzų, daug kartų girdėjo Jį sakant pamokslus ir matė išgydant ligonius. Jis labai nudžiugo Jėzaus grįžimu, nuskubėjo pas Jį, puolė Jam po kojų ir meldė skubiai eiti į jo namus ir išgydyti sergančią dukrelę. Jėzus sutiko ir ėjo.

Jėzus daugybei buvo reikalingas. Kiekvienas manė, kad jo reikalas yra svarbiausias. Štai moteris 12 metų sergant kraujoplūdžiu. Ji išleido visus išteklius gydytojams. Nieko

nepadėjo. Jai pagalbos nėra. Ji tą gerai žino. Be to, įstatymas laiko ją nešvaria, 3 M 5,25. Kaimynai žiūri į ją, kaip į labai nusikaltusią ir Dievo baudžiamą. Tą ir ji pati jaučia. Ji išgirsta kalbas apie Jėzų. Ji tiki į Jį ir yra tikra, jei ji tik palies Jo rūbų apvadą — pasveiks. Ji nelaukia Jo palietimo ar maldos, bet tik nori paliesti Jo rūbą. Ar tai nėra vogčia, smurtu veržimasis prie Jo!? Ji tiki ir veikia. Jai buvo labai sunku prieiti prie Jėzaus. Ji priėjo, ir — kaip tikėjo, taip įvyko. Jėzus jautė, kad kas Jį palietė tikėjimu. Jis klausė, kas Jį palietė. Petras atsiliepė, kad minios ne tik Jį paliečia, bet spaudžia ir stumia. Tikėjimo palietimas yra visai kitoks, negu fizinis. Moteriškė tą pasikalbėjimą girdėjo, nebegalėjo vogčiomis pasitraukti. Ji drebėdama puolė Jėzui po kojų ir viską viešai išpasakojo. Jėzaus žodžiai jai buvo: „Dukra, tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Eik rami!" Tai nebuvo relikvijų arba kokios elektros baterijos palietimas, ne mediciniška terapija, psichoterapija, auto sugestija, bet tikėjimas ir Jėzaus galios veiksmas. Tą rašo ne koks nors sanprotautojas, bet gydytojas.

Moteriškei buvo pagelbėta. Bet Jairo bėda irgi buvo didelė. Šitų įvykių metu mirė jo dukrelė. Jo draugai, atėję iš jo namų, pranešė: „Tavo duktė mirė. Nebevargink Mokytojo." Jėzaus atsakymas buvo jam: „Tikėk ir tau bus pagelbėta." Tėvas tikėjo ir su Jėzumi ėjo. Jairo namai jau buvo pilni giminių ir raudotojų. Jėzus, iš Jį sekusios minios, niekam nebeleido į namus eiti, išskyrus Petrą, Joną ir Jokūbą. Jėzus liepė namuose susirinkusiems nutilti, netriukšmauti ir neverkti. Jis sakė, kad mergaitė nemirė, bet miega. Jie gerai žinojo, kad ji mirė. Jie juokėsi iš Jo. Jis yra Viešpats gamtos, demonų ir mirties. Jo balso klauso visi. Jo balsą išgirdo ir mirusioji mergaitė. Visi nustebo, taipgi ir mergaitės tėvai. Jėzus grąžino juos į gyvenimo tikrovę, paliepdamas jiems duoti dukrelei valgyti. Gal ji jau dėl ligos buvo ilgesnį laiką nevalgius. Ji turėjo sustiprėti ir tėvai turėjo pamatyti, kad ji tikrai gyva ir sveika.

JĖZUS IŠSIUNČIA DVYLIKA, Lk 9,1-6

1 Sukvietęs dvylika, Jis suteikė jiems galios visiems demonams sutramdyti ir ligoms gydyti, Mt 10,5-14; Mk 6,7-13. 2 Jis išsiuntė juos Dievo karalystės skelbti, ir sergančius gydyti. 3 Jis tarė jiems: „Nieko neimkite kelionei: nei lazdos, nei

krepšio, nei duonos, nei pinigų. Neturėkite nė dviejų palaidinių. 4 Į kokius namus įeisite, likite ten iki toliau iš ten keliausite, Lk 10,5-7. 5 O kur žmonės jūsų nepriimtų, išeidami iš to miesto, nukratykite nuo kojų dulkes kaip liudijimą prieš juos." 6 Išėję jie traukė per aplinkinius kaimus, visur skelbdami gerąją naujieną bei gydydami sergančiuosius.

Lukas dažnai sako „dvylika", vietoje apaštalų. Tas labai aiškiai nusako dvylika apaštalų. Apaštalai visur drauge keliavo su Jėzumi ir buvo Jo veiksmų liudininkai. Jėzaus veikla ėjo prie galo. Jis davė apaštalams teisę skelbti evangeliją, galią ant demonų juos sutramdyti ir ligas išgydyti. Jėzus išsiuntė juos, kad jie veiktų savarankiškai, priprastų veikti vieni patys.

Jėzus nesiuntė jų tuojau skelbti evangelijos visam pasauliui. Jų pagrindinė tema buvo: „Dievo karalystė priartėjo." Jėzus pasiuntė juos į aplinkinius kaimus ir miestelius Kapernaumo apylinkėje. Čia žmonės jau daug buvo girdėję apie Jėzų. Apaštalai privalėjo taipgi išvaryti demonus ir, uždėdami rankas ant ligonių, melstis, kad jie pasveiktų. Sutramdymas demonų ir išgydymas ligonių buvo dieviškosios galios įrodymas veiksmais.

Jėzus įsakė jiems vykti į misijos darbą taip, kaip jie yra, niekuo neapsirūpinti. Jie turėjo patirti, kad Dievas veikia žmones. Kurie priima Dievo žodį, tie ir remia bei aprūpina skelbėjus. Jėzus įsakė likti tuose namuose, kurie juos priima, iki jie eis į kitą vietą. 1 Neieškoti kūniškų patogumų. 2 Kai jie bus tuose pačiuose namuose, visi žinos, kur juos rasti ir kur surinkimo vieta. Kuri vietovė visai jų nepriimtų, iš ten išeidami tenukrato ir dulkes nuo kojų, kaip liudijimą prieš juos. Tai reiškia: mes atnešėme jums evangeliją, ieškojome jums gero, 2 Kor 12,14, bet jūs nepriėmėte. Mes nieko bendro nenorime turėti su jumis. Jūs patys sau darote nuostolį, atstumiate Dievo jums pasiūlytą malonę.

Dvylikos pasiuntimas buvo: 1 padėti žmonėms dvasiniai ir kūniškai. 2 Siųstieji turėjo patirti įgaliojimo galią. 3 Skelbimo pagrindas — namai, šeima. 4 Evangelijos skelbimas nėra paskaitos. 5 Tramdyti demonus ir gydyti.

ERODO IŠSIREIŠKIMAS APIE JĖZŲ, Lk 9,7-9

7 Tetrarchas Erodas išgirdo apie tuos visus įvykius ir nežinojo, ką manyti, nes vieni sakė, Mt 14,1-2; Mk 6,14-16: 8 Jonas prikeltas iš numirusių, kiti: pasirodęs Elijas, dar kiti: prisikėlęs vienas iš senųjų pranašų. 9 Erodas tarė: „Aš Jonui nukirsdinau galvą; o kas yra šitas, apie kurį girdžiu pasakojant tokius dalykus!" Ir jis panoro pamatyti Jį, Lk 23,8.

Žiūrėk Mato 14,1-2. Žmonės visur kalbėjo apie Jėzaus darbus. Kad Jis suteikė galią ir apaštalams stebuklus daryti, buvo kas tai negirdėta. Apie tai girdėjo ir Erodas Antipas. Jis buvo Galilėjos valdovas. Žmonės kalbėjo, kad Jėzus yra Jonas Krikštytojas prikeltas iš numirusių, Elijas arba vienas senųjų pranašų. Erodas žinojo, kad jis nužudė Joną. Jono kruvinoji galva atėmė jam ramybę. Jis galėjo Joną nužudyti, bet sąžinės kaltinimo negalėjo atsikratyti. Jis panoro pamatyti Jėzų, bet ne rimtai. Jis matė Jį prieš Jo mirtį, bet ne tokį, kokio jis norėjo.

JĖZUS PASOTINA MINIĄ TYRUOSE, Lk 9,10-17

10 Sugrįžę apaštalai apsakė Jam, ką jie nuveikė. Jis su jais pasitraukė nuošaliai į Betsaidos miesto apylinkę. Jn 6,1-13. 11 Minios tai sužinojusios, sekė Jį. Jis priėmė žmones ir kalbėjo jiems apie Dievo karalystę, gydė tuos, kuriems reikėjo gydymo. 12 Diena slinko vakarop. Priėję dvylika tarė: „Paleisk žmones, kad jie, nuėję į aplinkinius kaimus bei vienkiemius, susirastų nakvynę ir maisto. Mes juk esame dykumoje." 13 Jis atsiliepė: „Jūs duokite jiems valgyti!" Jie atsakė: „Mes nieko daugiau neturime, tik penkis kepalėlius duonos ir dvi žuvis. Nebent nueitume ir nupirktume maisto visiems šiems žmonėms." 14 O buvo ten apie penkis tūkstančius vyrų. Jis įsakė mokiniams: „Susodinkite juos būriais po penkiasdešimt." 15 Jie taip padarė ir visus susodino. 16 Tada, paėmęs penkis kepalėlius ir dvi žuvis, Jis pažvelgė į dangų, palaimino juos, laužė ir davė mokiniams, kad patiektų miniai. 17 Visi pavalgė iki soties. Ir dar surinko dvylika pintinių likučių, 2 Kar 4,44.

Apie šį nuostabų minios pasotinimą tyruose, rašo visi keturi evangelistai. Kiekvienas rašo kiek kitaip. Pavyzdžiui, kodėl ten, tyruose, susirinko minia. Jėzus buvo išsiuntęs dvylika misijos kelionėn. Atrodo, kad jie ten užtruko ilgesnį laiką. Apaštalai patyrė labai daug. Kiekvienas norėjo viską, ką jis pergyveno ir patyrė, papasakoti Jėzui. Lukas sako, kad Jėzus norėjo su jais pasitraukti į nuošalią vietą. Morkus mini, kad po misijos darbo, Jėzus norėjo rasti mokiniams nuošalią vietą pailsėti. Pagal Matą, kaip tik tuo laiku pasiekė žinia, apie Jono Krikštytojo nužudymą. Todėl Jėzus su mokiniais pasitraukė į nuošalią vietą.

Minios nekreipė dėmesio į nieką. Jos norėjo su Jėzumi būti. Žmonių minios rado Jėzų ir tyruose. Nors jos trukdė Jėzaus tikslui, Jis gailėjosi jų ir juos priėmė. Kalbėjo jiems apie Dievo karalystę ir gydė sergančius. Taip besidarbuojant, atėjo vakaras. Mokiniams parūpo minios maitinimas ir nakvynė. Jie tą priminė Jėzui. Jie rado minioje vieną berniuką, kuris turėjo penkis duonos kepaliukus ir dvi žuvis. To, toli gražu, neužteko miniai pavalgydinti.

Jėzus rado išeitį. Jis įsakė tvarkingai susėsti eilėmis. Jis pats žvelgė aukštyn į Tėvą, iš kurio visos geros dovanos ateina, ir meldėsi. Tėvas išklausė maldą, padaugino turimą maistą. Daugybė žmonių tą dalyką atmeta kaip negalima, kadangi tas įvyko ne pagal mums žinomus gamtos dėsnius. Dievo žinioje yra daug daugiau gamtos dėsnių, negu mums jie žinomi. Klausimas yra ne galimumo, ar negalimumo, bet tikėjimo, ar netikėjimo Dievu. Jėzus yra rūpintojas ne vien dvasinių, bet ir kūniškų dovanų. Jis nenori, kad likučiai žūtų. Todėl Jis įsakė ir trupinius surinkti.

MOKINIŲ IŠPAŽINIMAS, Lk 9,18-21

18 Kai kartą Jis nuošaliai meldėsi, su Juo buvo ir mokiniai. Jis paklausė juos: „Kuo mane laiko žmonės?" Mt 16,13-28; Mk 8,27-9,1. 19 Jie atsakė: „Vieni Jonu Krikštytoju, kiti Eliju, dar kiti sako, prisikėlęs vienas iš senųjų pranašų." 20 Tada Jis paklausė: „Jūs kuo mane laikote?" Petras atsakė: „Dievo Mesiju." 21 Jis sudraudė juos, įsakydamas niekam to nesakyti.

Žiūrėk Mato 16,13-28. Lukas aprašo šį įvykį daug trumpiau,

negu Matas ir Morkus. Jėzus klausė mokinių, kuo žmonės Jį laiko? Mokiniai buvo misijos kelionėje, sutiko daug žmonių, ir bendrai daug girdėjo, ką žmonės apie Jėzų kalba ir mano. Apaštalai atsakė, kad dauguma žmonių Jį laiko Jonu Krikštytoju, Eliju arba vienu senovės pranašų. Žmonėms Jis buvo tik didingas žmogus, bet ne Dievo siųstasis Mesijas.

Į Jėzaus klausimą, kuo jie Jį laiko, Petras atsakė, kitų nuomonių nebuvo pareikšta, kad Jis yra Dievo Kristus (Mesijas). Apaštalai suprato tikrai, kas Jėzus yra. Bet, kadangi tai dar buvo prieš Jėzaus mirtį, jie privalėjo tą išpažinimą tik savyje palaikyti. Kai atėjo Dievo paskirtas laikas, jie tai skelbė viešai ir plačiai, Apd 2,36.

PIRMASIS PRANEŠIMAS APIE KENTĖJIMUS, Lk 9,22-27

22 Jis sakė: „Žmogaus Sūnus turės daug kentėti. Jis bus vyresniųjų, aukštųjų kunigų bei Rašto aiškintojų atmestas, nužudytas ir trečią dieną prikeltas", Mt 16,24-27; Mk 8,34-38; Lk 18,32-33. 23 Jis sakė visiems: „Jei kas nori sekti mane, teišsižada pats savęs, teima kasdien savo kryžių ir teseka mane. 24 Kas nori išgelbėti savo gyvybę, praras ją, o kas pražudys dėl manęs savo gyvybę, tas ją išgelbės, Lk 17,33; Mt 10,39; Jn 12,25. 25 Kokia būtų nauda, jei žmogus laimėtų visą pasaulį, o save pražudytų ar sau pakenktų? 26 Jei kas gėdysis manęs ir mano žodžių, to gėdysis ir Žmogaus Sūnus, kai ateis su savo, Tėvo ir šventųjų angelų šlove, Mt 10,33. 27 Iš tiesų sakau jums: kai kurie čia stovinčiųjų neragaus mirties, kol neišvys Dievo karalystės."

Palygink Mato 16,13-20; 21,24-27. Pirmiau Jėzus priminė savo kentėjimus ir mirtį neaiškiai, Jn 2,19; 4,37. Čia Jis pasakė visai aiškiai, suprantamai. Tai yra Dievo valia. Apie tai pranašai pranašavo, Apd 4,28; Lk 24,26. Tuo Jis atnešė nusidėjėliams išgelbėjimą, mirė jų vietoje. Mokiniams tai buvo visai nelauktas ir nesuprantamas pranešimas, kad tai darys vyresnieji, aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai. Mokiniai laukė priešingai, kad jie pripažins Jį ir paskelbs Mesiju.

Vyriausiąją tarybą sudarė 71 vyras. 1 Aukštieji kunigai. 2

Vyresnieji, 3 Rašto aiškintojai. 1 Aukštieji kunigai buvo: aukščiausias kunigas einantis pareigas, pareigų nebeeinantieji kunigai ir kai kurie jų šeimų nariai. 2 Vyresnieji Izraelio giminių vadai. Jie buvo tie, kurie aiškiai galėjo įrodyti savo izraelitų grynumą. 3 Jie darydavo Šventojo Rašto nuorašus. Laikui bėgant, jie ne tik darė Šventojo Rašto nuorašus, bet ir jo aiškinimus. Jie buvo įstatymo žinovai ir aiškintojai.

Mokiniai suprato, ką Jėzus sakė apie kentėjimus ir mirtį, bet ką reiškia prisikėlimas, jie visai nesuprato.

18-22 Jėzus kalbėjo tik apaštalams, 23-26 visiems pas Jį esantiems.

Savęs išsižadėti reiškia, atsisakyti visų savo norų ir valios. Imti kryžių — visai atsisakyti savo gyvenimo siekių. Aiškiausias pavyzdys, kai pasmerktasis mirti, neša savo kryžių į žudymo vietą. „Mane sekti", reiškia neiti pirma, arba atsilikti, bet pilnai ir tinkamai Jį sekti gyvenimu ir žodžiu. Kas norės savo gyvenimą išlaikyti, atsisakydamas Jėzų sekti, tas tuo pražudys savo esminį ir amžiną gyvenimą. Ką laimėtų žmogus, jei jis viso pasaulio valdovu taptų ir tuo pačiu pats save sunaikintų? „Kai kurie čia stovinčiųjų neragaus mirties" yra neaiškus ir labai sunkiai suprantamas išsireiškimas. Šiuos žodžius Jėzus pasakė prieš savo peršvietimą ant kalno. Todėl kai kurie mano, kad Jėzus manė — savo peršvietimą. Kiti mano, kad manyta: Jėzaus dangun žengimas, išliejimas Šventosios Dvasios, evangelijos išplatinimas visame pasaulyje, Jeruzalės sunaikinimas, Kristaus antrasis atėjimas.

JĖZAUS PERŠVIETIMAS, Lk 9,28-36

28 Praslinkus maždaug aštuonioms dienoms po šitų žodžių, Jis ėmė Petrą, Joną ir Jokūbą ir užkopė į kalną melstis, Mt 17,1-9; Mk 9,2-9. 29 Besimeldžiant Jo veido išvaizda pasikeitė, o drabužiai pasidarė skaisčiai balti. 30 Ir štai du vyrai kalbėjosi su Juo. Tai buvo Mozė ir Elijas. 31 Jie pasirodė šlovėje ir kalbėjo apie Jo gyvenimo pabaigą Jeruzalėje, Lk 9,22.

32 Petrą ir jo draugus apėmė miegas. Pabudę jie pamatė Jo šlovę ir stovinčius šalia Jo du vyrus. 33 Šiems betolstant, Petras kreipėsi į Jėzų: „Mokytojau, kaip gera mums čia! Padarykime tris palapines: vieną Tau, kitą Mozei ir trečią Elijui." Jis

nežinojo, ką kalbąs. 34 Jam tai besakant, užėjo debesis ir uždengė juos. Jiems pranykstant debesyje, jie nusigando. 35 O iš debesies aidėjo balsas: „Šitas mano išrinktasis Sūnus, Jo klausykite!" Lk 3,22. 36 Balsui nuskambėjus, Jėzus liko vienas. O jie tylėjo ir tomis dienomis niekam nesakė apie savo regėjimą.

Palygink Mato 17,1-9. Savaitės bėgyje mokiniai daug kartų pergalvojo ir perkalbėjo Jėzaus kalbas. Jėzus ėmė Petrą, Joną ir Jokūbą į kalną. Ten Jis meldėsi. Tėvas išaukštino Jį peršviesdamas. Jo veidas spindėjo, Jį pridengė Dievo šlovė, lyg koks rūbas. Tai buvo pastiprinimas Jėzui ir mokiniams.

„Štai" — išreikštas nustebimas, kai mokiniai pamatė ir atpažino Mozę bei Eliją. Jie kalbėjo apie Jo gyvenimo pabaigą Jeruzalėje, ką Jis turėjo įvykdyti, Lk 24,26-27. Pasireiškus šiai šlovei, mokinius apėmė gilus miegas. Panašiai buvo ir Getsemanėje, kai Jėzus kovojo. Mokiniai greitai pabudo. Ką Petras pastebėjo, tą jis papasakojo Lukui, ir pats užrašė, 2 Pt 1,18.

Debesis buvo ne lietaus, bet Dievo šlovės. Dievo šlovė ir artybė visada žmogų baugina. Po pasikalbėjimo dangiškieji svečiai nutolo debesyje. Iš debesies aidėjo Dievo balsas, panašiai, kaip prie Jordano, kai Jėzus priėmė krikštą. Po to viso, grįžo kasdienybė. Matas ir Morkus sako, kad tą pergyvenimą Jėzus uždraudė mokiniams pasakoti.

JĖZUS IŠGYDO NUOMARU SERGANTĮ BERNIUKĄ, Lk 9,37-43

37 Kitą dieną, jiems besileidžiant nuo kalno, Jį pasitiko didelė minia, Mt 17,14-23; Mk 9,14-32. 38 Ir štai vienas vyras iš minios šaukė: „Mokytojau, meldžiu, pažvelk į mano sūnų: tai vienturtis. 39 Kai dvasia jį pačiumpa, jis staiga šaukia, o dvasia tąsydama jį kankina, jog tas net putoja. Ji labai sunkiai pasitraukia nuo jo, vos neužkankindama. 40 Aš prašiau tavo mokinius išvaryti ją, bet jie nesugebėjo." 41 Tada Jėzus sakė: „Oi, netikinti ir sugedusi karta! Kaip ilgai man reikės su jumis pasilikti ir jus kęsti? Atvesk čionai sūnų." 42 Dar tebesiartinantį demonas perbloškė jį ant žemės ir tąsė. Jėzus sudraudė netyrąją dvasią, išgydė berniuką ir atidavė jį tėvui, Lk 7,15. 43 Ir visi buvo paveikti Dievo didybės.

Žiūrėk Mato 17,14-23. Lukas sako, kad sekančią dieną, Jėzus nusileido su mokiniais nuo kalno. Jį pasitiko didelė minia. Ant kalno buvo dieviška šlovė, pakalnėje vargo ir netikėjimo kasdienybė. Vienas tėvas šaukdamas prašė pažvelgti į jo vienturtį sūnų, kurį demonas vargino ir kankino. Jėzaus mokiniai turėjo galią ant ligų ir demonų, bet šio jie nesugebėjo išvaryti. Kur nors buvo jų kaltė. Jėzus darė priekaištą jiems ir miniai (Izraeliui). Ta kaltė jau labai sena, 5 M 32,20; Apd 7,51.

Priepuolis, demono kankinimas, iš naujo užpuolė berniuką. Jėzus išgydė jį ir grąžino tėvui. Kiek yra apsėstų jaunuolių ir mūsų laikais! Jie nori išsilaisvinti iš velnio vergystės, bet neįstengia. Jėzus turi galią. Kurie išgirsta Jėzaus žodį, tampa laisvi, atstatoma draugystė su tėvais. Ne tik jaunimą, bet ir daug tėvų vargina piktybė. Dievo didinga šlovė ir galia dar veikia.

ANTRASIS PRANEŠIMAS APIE KENTĖJIMUS, Lk 9,44-45

44 Visiems stebintis Jėzaus darbais, Jis prabilo į mokinius: „Įsidėmėkite gerai šituos žodžius: Žmogaus Sūnus bus atiduotas į žmonių rankas." 45 Jie nesuprato šios kalbos; jos reikšmė liko jiems paslėpta, taip, kad jie neišmanė jos ir bijojo klausti Jį apie šitą kalbą.

Žiūrėk Mato 17,23- Matas ir Morkus šiuos Jėzaus žodžius užrašė skirtingu laiku ir skirtingose vietose.

Minia ir mokiniai stebėjosi ir džiaugėsi Jėzaus įvykdytu išgydimu. Jėzus kreipėsi į mokinius, įspėjo juos, kad Jo kentėjimų laikas artėja. Jis liepė jiems šiuos Jo žodžius įsidėmėti, priimti širdin. Bet tų žodžių prasmė liko jiems paslėpta. Jie galėjo klausti Jėzų, Jis būtų jiems paaiškinęs, bet jie bijojo. Paaiškinimas galėjo jiems suardyti jų mielą įsivaizdavimą, Mesijo pergalės ir valdymo vaizdą. Ar čia nebuvo mokinių nenoras suprasti besiartinančią tikrovę? Mt 13,13-14.

KAS DIDŽIAUSIAS? Lk 9,46-48

46 Tarp jų kilo ginčas, kuris iš jų didžiausias, Mt 18,1-5; Mk 9,33-40. 47 Išskaitęs jų mintis, Jėzus pasišaukė vaiką, pasistatė šalia savęs 48 ir tarė: „Kas priima šį vaiką vardan manęs, priima

mane, o kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė. Kas jūsų tarpe mažiausias, tas yra didis."

Žiūrėk Mato 18,1-5. Mokiniai nenorėjo išsiaiškinti tikrosios padėties. Jie laukė Mesijo valdžios. Jie mintimis, žodžiais, ginčais, aiškinosi, kuris iš jų bus didesnis ir didžiausias Mesijo karalystėje. Jėzus aiškino, kad Jo karalystėje didžiausias bus tas, kuris sugebės daugiau patarnauti, padėti. Jo karalystėje reikšmę turi darbas, pasižeminimas, kuklumas. Kad mokinius daugiau paveiktų, Jis davė jiems pavyzdį, rodydamas vaikutį. Vaikas nėra tobulas. Bet iš jo galima pasimokyti tiesumo (neveidmainystės). Vaikas priima dovanas, leidžiasi būti mylimas.

JONAS NENORI KITŲ DRAUGYSČIŲ Lk 9,49-50

49 Tada atsiliepė Jonas: „Mokytojau, mes matėme vieną, tavo vardu išvarantį demonus. Mes jam draudėme tai daryti. nes jis nevaikščioja kartu su mumis." 50 Jėzus atsakė: „Nedrauskite! Kas ne prieš jus, tas už jus!" Lk 11,23; Fil 1,18.

Iš šio matome, kad šalia Jėzaus mokinių veiklos, buvo ir kitų, kurie Jėzaus vardu veikė. Jonui ir kitiems mokiniams tas labai nepatiko. Jie norėjo tą veiklą sustabdyti. Darbininkų tiek maža, o priešų tiek daug. Kurie bendro tikslo siekia, nėra priešai. Daug kuriems atrodo kitų veikla menkavertė, nereikalinga, trukdanti. Jėzus yra visų Viešpats, Jis įsako sugyventi ir dirbti drauge.

NESVETINGI SAMARIEČIAI, Lk 9,51-56

51 Atėjus paėmimo metui, Jis nukreipė savo veidą į Jeruzalę, Mk 10,32. 52 Jis išsiuntė pirma savęs pasiuntinius. Tie užėjo į vieną Samarijos kaimą paruošti, kur Jam apsistoti, Jn 4,4. 53 Bet jie nesutiko Jo priimti, nes Jis keliavo Jeruzalės linkui. 54 Tai girdėdami, mokiniai Jokūbas ir Jonas sakė: „Viešpatie, ar nori, mes liepsime ugniai kristi iš dangaus ir juos sunaikinti?" 2 Kar 1,10-12. 55 Jis atsisukęs sudraudė juos: „Nežinote, kokios dvasios esate; juk Žmogaus Sūnus neatėjo žmonių gyvybių

pražudyti, bet išgelbėti." 56 Jie pasuko į kitą kaimą, Jn 3,17; 12,47.

Šią kelionę Matas ir Morkus aprašo labai trumpai. Šios Luko eilutės panašiai skamba. Pas Luką ši kelionė užima arti vieno trečdalio jo evangelijos, 9,51-19,29. Šios kelionės daug įvykių Lukas mini kitokiame sąryšyje, negu Matas ir Morkus.

Apie aukščiau minėtą įvykį rašo tik vienas Lukas. „Atėjus metui Jo paėmimo", suprantama — Jėzaus kentėjimai, mirtis, prisikėlimas ir į dangų žengimas. Jėzus žinojo, kas Jo laukia. Jis nesistengė kančių išvengti, bet ėjo tiesiog į jas, į Jeruzalę. Jis ėjo ne vien su apaštalais. Su Juo ėjo ir kiti mokiniai ir mokinės, Lk 23,49-55; 8,1. Jis pasiuntė pirma savęs surasti ir paruošti nakvynę. Samariečiai nepriėmė Jo todėl, kad Jis ėjo tiesiog į Jeruzalę. Kitu atveju, gal jie būtų priėmę Jį. Jie, taip darydami, neišnaudojo didžiausios ir naudingiausios progos jų gyvenime.

Broliai Jonas ir Jokūbas, kaip Jėzus juos vadino perkūno vaikais, Mk 3,17, labai įsižeidė, manė ir jautė turį galią ir teisę, pasiremdami Šventuoju Raštu, 2 Kar 1,10-12, sunaikinti, sudeginti tuos samariečius. Jėzus perspėjo juos, kad Jo tikslas, toks ir jų turėtų būti, padėti žmonėms ir juos gelbėti iš mirties, o ne žudyti. Jie pasuko į kitą kaimą. Graikų kalboje galima suprasti, kad jie pasuko ne tik į kitą vietą, bet ir į izraelitų apgyventą kaimą.

Bažnyčios istorijoje daug kartų „krikščionys" ne tik galvojo panašiai, kaip Jonas ir Jokūbas, bet ir elgėsi. Ar kartais ir mūsų širdyse nėra panašios dvasios ir jausmų?

TRYS NORINTIEJI SEKTI JĖZŲ, Lk 9, 57-62

57 Jiems einant keliu, vienas Jam sakė: „Aš seksiu tave, kur tik Tu eisi!" Mt 8, 19-22. 58 Jėzus atsakė: „Lapės turi urvus, padangių paukščiai — lizdus, o Žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti." 59 Kitam Jis sakė: „Sek mane!" Tas atsakė: „Viešpatie, leisk man pirmiau eiti tėvo palaidoti." 60 Jis atsakė: „Palik mirusiems laidoti savo mirusiuosius, o tu eik ir skelbk Dievo karalystę!" 61 Dar vienas tarė: „Aš seksiu tave, Viešpatie, bet leisk man pirmiau atsisveikinti su namiškiais", 1 Kar 19,20.

62 Jėzus tam atsakė: „Nė vienas, kuris prideda ranką prie arklo ir žvalgosi atgal, netinka Dievo karalystei."

Žiūrėk Mato 8,19-22. Matas rašo apie du pirmuosius visai taip, kaip Lukas. Tik jis pirmąjį vadina Rašto aiškintoju, o antrąjį — mokiniu. Apie tretįjį rašo tik vienas Lukas.

Jiems einant keliu, vienas pasisiūlė sekti Jį, kur tik Jis eis. Labai kilnus noras. Jėzus matė tame ne rimtą apsisprendimą, bet tik iš „užsidegimo" sekti Jį. Jėzus jam priminė, kad Jį sekti reikia viso atsisakyti. Tiesa, Jis yra viso Viešpats, viso Tvėrėjas ir, atsisako viso. Jis turi mažiau patogumų už paukščius ir žvėrelius.

Kitą Jėzus vadina sekti Jį. Tas sutinka, bet pirma nori palaidoti, gal aprūpinti savo tėvą. Senasis Testamentas aukščiausį kunigą ir nazarėną atleido nuo pareigų tėvui, 3 M 21,11; 4 M 6,6. Jėzaus sekėjo pareiga nėra mažesnė, negu Senojo Testamento pareigūnų. Galimas dalykas, kad Jėzus kalbėjo apie dvasiai mirusius, Ef 2,1-2.

Tretysis prašė laiko atsisveikinti su savo namiškiais. Jėzaus sekime galioja „nesusikalbėti su kūnu ir krauju", dar mažiau su artimaisiais ir draugais. Kas ardamas žvalgosi atgal — netinkamas artojas.

JĖZUS IŠSIUNČIA SEPTYNIASDEŠIMT, Lk 10,1-12

1 Po to, Viešpats paskyrė dar kitus septyniasdešimt (du) mokinius ir išsiuntė juos po du, kad eitų pirma Jo į visus miestus bei vietoves, kur Jis pats ketino vykti, Mt 10,7-16; Mk 6,7. 2 Jis sakė jiems: „Piūtis didelė, o darbininkų maža. Todėl prašykite piūties Viešpatį siųsti darbininkų į savo piūtį, Jn 4,35; Mt 9,37-38. 3 Keliaukite! Štai Aš siunčiu jus, lyg avinėlius tarp vilkų. 4 Nesineškite piniginės, nei krepšio, nei sandalų ir nieko kelyje nesveikinkite, Lk 9,3-5; 2 Kar 4,29. 5 Į kuriuos namus užeisite, pirmiausia tarkite: „Ramybė šiems namams!" 6 Ir jei ten gyvens ramybės sūnus, jūsų ramybė nužengs ant jo, o jei ne, — sugrįš pas jus. 7 Pasilikite tuose namuose, valgykite ir gerkite, kas duodama, nes darbininkas vertas savo užmokesčio. Nesikilnokite iš namų į namus, 1 Tim 5,18. 8 Kai nueisite į kurį nors miestą ir jus priims, valgykite, ką jums padės. 9 Gydykite

jame esančius ligonius ir sakykite visiems: 'Jums priartėjo Dievo karalystė!' 10 O kai užeisite į tokį miestą, kur jūsų nepriima, išėję į gatves tarkite: 11 'Mes nukratome netgi jūsų miesto dulkes, prilipusias prie mūsų kojų, bet žinokite: Dievo karalystė priartėjo!' 12 Sakau jums: aną dieną Sodomui bus lengviau, negu anam miestui."

Žiūrėk Mato 10,7-13; 11,21-24. Viešpats išsiuntė septyniasdešimt, kai kurie rankraščiai sako septyniasdešimt du. Tas skaičius primena, Izraelio vyresniuosius, aukščiausią tarybą, kurioje buvo 71 narys, 2 M 24,1; 4 M 11,16. Jėzus siuntė juos į tas vietoves, kurias Jis manė lankyti. Tai buvo Jam kelio parengimas. Jėzus siuntė juos po du. Vienas antram gali padėti darbe ir paguosti varge. Dažnai Dievas siuntė po du. Ir pasaulio gale bus du liudininkai, Apr 11. Viešpats primena kreipti dėmesį į didelę piūtį. Daugybė žmonių, bet maža tikrų tarnų. Ne visi, kurie turi garbės vertus laipsnius ir užima atsakingas vietas, yra tikri tarnai, Jėzaus sekėjai, evangelijos skelbėjai, 1 Tim 5,17. Graikų kalboje sakyta: „Melskite piūties Viešpatį, kad Jis darbininkus į piūtį mestų, arba stumtų!" Tai yra per savo Dvasią siųstų, Lk 4,29; Jn 12,31.

Siuntimo įsakymas septynioms dešimtims yra panašus į dvylikos siuntimą. Jie siunčiami kaip avinėliai tarp vilkų. Jie neturi jėgos pasipriešinti. Jie gali tik skelbti Dievo karalystės pranešimą. Vilko užpuolimas ir įsisukimas į kaimenę yra pavojingas, tuo labiau avinėlio atsiradimas vilkų būry! Vilkais vadinami netikri ganytojai, Mt 7,15; 1 Pt 5,2.

Jėzus įsakė kuo mažiausiai imti daiktų kelionėje. Mažiau turint, lengviau keliauti, mokinamasi pasitikėti Dievo aprūpinimu. Visą dėmesį kreipkite į siuntimo įsakymą.

„Nesveikinkite". ~~Įsakyta sveikinti~~ 5 skirsnelyje, visiems priimtu sveikinimu: „Ramybė jums." Rytiečiai dar ir mūsų laikais turi tam tikrus papročius pasisveikinant. Jie susitikę išreiškia įvairiausius linkėjimus, nusilenkia vienas kitam, apsikabina, bučiuojasi. Tas ima daug laiko. Vienas sakė: „Mes į darbą kiekvieną dieną pavėluojame dėl pasisveikinimų."

Apaštalas Povilas dažnai panaudojo sinagogas evangelijai skelbti. Jėzus įsakė eiti į namus ir čia skelbti evangeliją.

Krikščionystės pradžioje bažnyčios buvo namai. Surinkimai ir mūsų laikais daug kur yra laikomi namuose. Kur evangelija neskelbiama namuose, o tik bažnyčiose, ten jos iš viso mažai bėra.

Jėzaus mokiniai, kur juos priima, jaučiasi kaip šeimos nariai, neieško geresnės vietos, pasitenkina tuo, ką jiems pateikia. Tokiu būdu jie laimi žmones Jėzui. Viešpats įsakė ne tik skelbti žodį, bet ir gydyti. Bet kur gerosios žinios nepriima — paliepta ir dulkes nukratyti nuo kojų. Tai yra nieko bendro su jais neturėti ir dar įspėti, kad jų laukia Dievo pasmerkimas.

JĖZAUS ĮSPĖJIMAS NEATSIVERČIANTIEMS, Lk 10,13-16

13 „Vargas tau, Chorazine! Vargas tau Betsaida! Jeigu Tyre ir Sidone būtų padaryta stebuklų, kokie padaryti jumyse, jie būtų seniai atsivertę ir atgailavę su ašutine ir pelenuose, Mt 11,21-23. 14 Todėl Tyrui ir Sodonui teisme bus lengviau, negu jums. 15 Ir tu, Kapernaume, kuris išaukštintas iki dangaus! Tu nugarmėsi iki pragaro (hadės). 16 Kas jūsų klauso, manęs klauso. Kas jus niekina, mane niekina. O kas niekina mane, niekina tą, kuris mane siuntė, Mt 10,40."

Žiūrėk Mato 11,20-24. Kur namai ir miestai nepriėmė Jo ramybės pranešimo, Jis skelbė jiems pasmerkimą.

Jėzus Kapernaumo mieste daugiausia vykdė stebuklų ir skelbė evangeliją. Atmetusius ištiks žiauresnis pasmerkimas už tuos, kurie mažiau girdėjo. Kas niekina, atmeta Viešpaties žodį ir Jo siųstus skelbėjus, tas įžeidžia Dievo didybę.

SEPTYNIŲ DEŠIMTŲ DŽIAUGSMAS, Lk 10,17-20

17 Septyniasdešimt (du) sugrįžo ir su džiaugsmu **kalbėjo**: „Viešpatie, mums paklūsta net demonai tavo vardu." **18 O Jis** atsiliepė: „Mačiau šėtoną, kaip žaibą krintantį iš dangaus, Jn 12,31; Apr 12,8-9. 19 Štai Aš suteikiau jums galią minti gyvates bei skorpionus ir suvaldyti visokią priešo galybę, kad niekas jums nepakenktų, Mt 16,18; Ps 91,13. 20 Bet jūs džiaukitės ne tuo, kad dvasios jums pavaldžios; džiaukitės, kad jūsų vardai įrašyti danguje", 2 M 32,32; Fil 4,3; Apr 3,5.

Apie septyniasdešimt sugrįžimą rašo tik vienas Lukas. Jie grįžo, atlikę darbą, labai patenkinti, su dideliu džiaugsmu. Jie ypač džiaugėsi, kad ir demonai jiems paklūsta Jėzaus vardu kalbant. Jėzus jiems aiškiai neįsakė išvaryti demonų. Jie prisiminė devynis apaštalus, kurie neįstengė išvaryti piktųjų.

„Mačiau šėtoną, kaip žaibą krintantį." Apie tai yra įvairių aiškinimų. Gal geriausias aiškinimas šis: Jėzaus vardu šėtonas yra sutramdomas. Jis krenta staiga iš žmonių širdžių, kaip žaibas. Šėtonas yra nugalėtas ir pasmerktas. Tą matyti ir pergyventi yra didinga. Jėzus pažada savo sekėjams duoti galią ant gyvačių ir skorpionų. Ne tik tvariniai yra sutramdomi, bet ir šėtonas pats, ta senoji gyvatė ir jo valdžioje esantys žmonės. Jėzus teikia galią, apsaugą ir išgelbėjimą savo tarnams. Jėzus pažada, bet ir įspėja nesidžiaugti veiksmais, kuriuos jie vykdo, bet daugiau džiaugtis, kad jų vardai įrašyti į gyvenimo knygą, kad jie patys yra išgelbėti, išganyti. Veiksmai yra pareiga, vardų įrašymas — išganymas. Žemiškos pareigos pasibaigia, išganymas lieka.

JĖZAUS DŽIAUGSMAS, Lk 10,21-24

21 Tada Jis pradžiugo Šventąja Dvasia ir prabilo: „Aš šlovinu tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad paslėpei tai nuo išmintingųjų ir protingųjų, o apreiškei mažutėliams. Taip, Tėve, nes Tau taip patiko, Mt 11,25-27. 22 Viskas man yra mano Tėvo duota. Ir niekas nežino, kas yra Sūnus, tik Tėvas, ir kas yra Tėvas, tik Sūnus ir tas, kam Sūnus nori apreikšti." 23 Atsigręžęs vien tik į mokinius, Jis tarė: „Palaimintos akys, kurios regi, ką jūs regite, Mt 13,16-17. 24 Sakau jums: daugel pranašų ir karalių troško išvysti, ką jūs matote, bet neišvydo, ir išgirsti, ką jūs girdite, bet neišgirdo", 1 Pt 1,10.

———

Žiūrėk Mato, 11,15-27; 13,16-17. Išsiųstieji grįžo ir džiaugėsi jiems suteikta galia. Jėzus džiaugėsi Šventąja Dvasia, dėkojo Tėvui ir šlovino Jo išmintį. Pasaulyje buvo daug išminčių, Jeruzalėje mokytų ir protingų kunigų, bet gerąją išganymo žinią skelbė paprasti, Jėzaus pavadinti žmonės, kuriuos Jam Tėvas davė. Jei išganymas būtų pasiekiamas per išmintį ir mokslą, kur dingtų neišmintingi ir bemoksliai? Per tikėjimą visiems atdaras kelias į išganymą.

Jėzus kreipėsi į savo mokinius, apaštalus, septyniasdešimt sugrįžusiuosius bei kitus, sakydamas: ką jie mato ir girdi, tą troško matyti ir girdėti pranašai bei karaliai. Matas sako — teisieji. Tai Dievo pilnas išganymo apreiškimas žmonėms, per Dievo Sūnų, kuris jau buvo prieš pasaulio sutvėrimą.

POKALBIS SU ĮSTATYMO ŽINOVU, Lk 10,25-29

25 Štai atsistojo vienas įstatymo mokytojas ir, mėgindamas Jį, paklausė: „Mokytojau, ką turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?" Mt 22,35-40; Mk 12,28-32; Lk 18,18-20. 26 Jis tarė: „O kas parašyta įstatyme? Kaip skaitai?" 5 M 6,5; 3 M 19,18. 27 Tas atsakė: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela, visomis jėgomis ir visu protu, o savo artimą, kaip save patį." 28 Jis jam tarė: „Gerai atsakei. Tai daryk ir gyvensi", 3 M 18,15; Mt 19,17. 29 Norėdamas pasiteisinti, anas paklausė Jėzų: „O kas gi mano artimas?"

———

Žiūrėk Mato 22,35-40. Rašto žinovas klausė gerą klausimą, apie amžiną gyvenimą. Tai vienas svarbiausių tikėjimo klausimų. Bet žinovo tikslas buvo vienas blogiausių, — mėginti, gundyti Viešpatį. Jam buvo visai svetimas ir nesuprantamas Jėzaus ir mokinių džiaugsmas. Įstatymas džiaugsmo nežino, tik pareigą. Jėzus jam atsakė klausimu. Šis Rašto žinovas nesirėmė fariziejų aiškinimais ir tradicijomis — dogmomis, tik Šventuoju Raštu. Jis gerai Raštą žinojo. Jėzus pritarė jo atsakymui ir liepė Raštą vykdyti. Mylėti Dievą, 5 M 6,5 ir artimą, 3 M 19,18. Dievą mylėti visa širdimi, siela ir jėgomis (protu hebrajų Biblijoje žodžio nėra, yra tik graikų vertime), yra daugiau, negu save patį, o artimą, kaip save patį. Klausėjas žinojo, kad tas žmogui neįmanoma. Jis tuojau suprato, kad jis sukliuvo. Jis panoro teisintis pašaliniu klausimu, ne apie Dievo ir artimo meilę, bet kas yra jam artimas?

GAILESTINGASIS SAMARIETIS, Lk 10,30-37

30 Jėzus prabilo: „Vienas žmogus keliavo iš Jeruzalės į Jerichą ir pakliuvo į plėšikų rankas. Tie išrengė jį, sumušė ir nuėjo sau, palikdami pusgyvį. 31 Atsitiktinai tuo pačiu keliu ėjo kunigas. Kai jis pamatė jį, praėjo kita kelio puse. 32 Taipogi ir

levitas, pro tą vietą eidamas, jį pamatė ir praėjo kita kelio puse. 33 O vienas pakeleivis samarietis, užtikęs jį, pasigailėjo. 34 Jis priėjo prie jo, užpylė ant žaizdų aliejaus ir vyno, aptvarstė jas; po to, užkėlė ant savo gyvulio, nugabeno į užeigą ir slaugė jį. 35 Kitą dieną jis išėmė du denarus, padavė užeigos šeimininkui ir tarė: ‚Slaugyk jį, o jeigu ką išleisi viršaus, sugrįžęs atsilyginsiu.' 36 Kas iš šitų trijų tau atrodo buvo artimas patekusiam į plėšikų rankas?" 37 Jis atsakė: „Tas, kuris parodė jam gailestingumo." Jėzus atsakė: „Eik ir tu taip daryk!"

———————

Samariečio įvykiu Jėzus atsakė į klausėjo klausimą. Klausėjas pats patvirtino, kad samarietis sumuštajam buvo tikras artimas. Rašto žinovas suprato, kad jam dar reikia eiti į samariečių mokyklą mokytis. Jėzus atsakė: „Eik ir daryk taip." Bet Jis nesakė: „Tai būsi gyvas." Taip darant atliekama tik artimo pareiga, bet neužtarnaujamas išganymas. Čia atsakyta tik, kas yra mano artimas. Pasakojime nepasakyta, kokios tautybės buvo sumuštasis. Iš pasakojimo atrodo, kad jis buvo izraelitas. Izraelitai ir samariečiai buvo didžiausi priešai. Jie nekentė vieni kitų.

Nesugadintam žmogaus būdui yra smerktinas kunigo ir levito elgesys. Sugadintas žmogus nebejaučia pareigos gelbėti į nelaimę patekusį, tai ne jo pareiga, bet policijos. Izraelitai visi, taigi ir kunigai, levitai bei fariziejai mokė ir manė, kad visų nelaimių priežastis yra bausmė už nusikaltimus. Taigi, jei sumuštasis kenčia dėl savo kaltės, ar yra pareiga gelbėti jį? Jei begelbiant jis mirtų, gelbiantysis būtų skaitomas ųteptu ir dar būtų jo pareiga mirusį palaidoti. Kur, gelbiant kitą, yra paties gyvybei pavojus, jis atleidžiamas nuo pareigos. Užpuolikai galėjo būti kur arti pasislėpę ir begelbiant galėjo užpulti. Taip buvo galima aiškintis.

Pirmiau daug kas, ir dabar kai kurie šį samariečio pergyvenimą skaito palyginimu ir jį taip aiškina. Taip aiškinant šią Šventojo Rašto vietą, neatsakoma į klausimą, kas yra mano artimas. Apie samarietį tik vienas Lukas parašė.

MARIJA IR MORTA, Lk 10,38-42

38 Jiems keliaujant toliau, Jis užsuko į kaimą. Ten viena moteris, vardu Morta, pakvietė Jį į savo namus, Jn 11,1; 12,2-3.

39 Ji turėjo seserį, vardu Marija. Ši, atsisėdusi prie Viešpaties kojų, klausėsi Jo žodžių. 40 Morta rūpinosi visokiu patarnavimu. Ji stabtelėjo ir pasiskundė: „Viešpatie, Tau nerūpi, kad sesuo palieka mane vieną patarnauti? Sakyk, kad ir ji man padėtų." 41 Tačiau Viešpats atsakė: „Morta, Morta, tu rūpiniesi ir sielojiesi daugeliu dalykų, 42 o reikia tik vieno. Marija išsirinko geriausiąją dalį, kuri nebus iš jos atimta", Mt 6,33.

———

Apie Mortą, Mariją ir Lozarių, kurie gyveno Betanijoje, arti Jeruzalės, daug rašo Jonas, 11. Šiuo būdu, kaip Lukas 10,38-42 pasakoja, yra užrašyta tik vieno Luko. „Pakvietė Jį į savo namus". Atrodo, kad namai buvo Mortos. Kai kurie mano, kad Morta buvo našlė, o Marija, jos sesuo, ir brolis Lozarius gyveno pas seserį Mortą. „Jis užsuko į kaimą." Nereiškia, kad Jėzus vienas buvo. Mes žinome, kad Jėzaus apaštalai eidavo drauge. O šį kartą Jį lydėjo didesnis skaičius mokinių.

Jėzus prikėlė Lozarių iš numirusių. Jis buvo labai brangus svečias šiuose namuose. Visi namiškiai priėmė Jį ir Jo mokinius tinkamai. Kiek čia buvo darbo priimti didesnį žmonių skaičių! Atrodo, kad ir Marija, kiek jėgos leido, skubėdama dirbo. Kai jau viskas buvo paruošta ir svečiai susėdo (sugulė) prie stalo, Jėzus, visiems valgant, kalbėjo. Morta ir Marija dar vis nešė maistą. Marija ką nors patiekė Jėzui ir girdėjo Jo kalbą. Jai labai prasmingi ir brangūs buvo Jėzaus žodžiai. Ji nebekreipė dėmesio į kitų svečių aptarnavimą, atsisėdo prie Jėzaus kojų ir klausėsi Jo kalbos. Morta bėgiojo viena pati visiems patarnaudama. Suprantama, ji laukė, kad ir Marija padėtų svečius aptarnauti. Žinoma, Morta davė ženklą Marijai, kad ji žiūrėtų ir stebėtų, ko svečiams reikia, bet Marija nepastebėjo sesers ženklo. O gal ji ir visai nekreipė dėmesio. Jai buvo Jėzaus žodžiai už viską svarbesni. Morta jaudinosi, nebegirdėjo Jėzaus žodžių prasmės. Ji kreipėsi į Jėzų, pertraukė Jo kalbą, buvo tikra, kad Jėzus jai pritars, paragins Mariją padėti seseriai. Bet buvo priešingai. Jėzus jokių priekaištų nedarė nė vienai. Jis tik sakė, jei tenka pasirinkti vieną dalyką iš dviejų, tai geresnis yra imti, negu duoti. Ypatingai imti iš Jo, iš Mesijo. Ką žmogus Dievui duoda, dirba dėl Jo, praeina. Bet ką Dievas žmogui duoda, tas lieka amžinai. Velnias to iš jo neatims. Žmogus dirbdamas Dievui atlieka tik savo pareigą, bet nieko neužsitar-

nauja, Lk 17,10. Žmogus atlikęs pareigą sako: „Esu nenaudingas tarnas, padariau tik ką privalėjau."

Kai kas aiškina, kad Morta prilygsta pasaulio žmogui, kuris rūpinasi tik pasauliniais reikalais, tas prasilenkia su šio aprašymo prasme. Morta viską aukojo, davė Jėzui ir Jo palydovamams. Čia galima Mortą prilyginti tikintiesiems, kurie labai daug dirba dėl Jėzaus ir Jo evangelijai skelbti. Jie nebeturi laiko asmeniškam ryšiui su Viešpačiu; maldai, Šventojo Rašto skaitymui, apmąstymui. Iš dalies tai yra žmogaus būdas; vienas yra linkęs daugiau veikti, antras — džiaugtis Jo malone. Abi seserys mylėjo Viešpatį ir tarnavo Jam savo būdu ir savo supratimu.

MOKYK MUS MELSTIS, Lk 11,1-4

1 Kartą Jis vienoje vietoje meldėsi. Jam baigus maldą, vienas mokinys prašė: „Viešpatie, mokyk mus melstis, kaip Jonas mokė savo mokinius", Mt 6,9-13. 2 Jis tarė jiems: „Kai meldžiatės, sakykite: ‚Tėve, tebūnie šventas tavo vardas. Teateinie tavo karalystė. 3 Kasdieninės mūsų duonos duok mums kasdien 4 ir atleisk mums mūsų kaltes, nes ir mes atleidžiame savo kaltininkams, ir nevesk mūsų į pagundą' ".

———

Žiūrėk Mato 6,9-13. Evangelijose užrašyta, kad Jėzus daug meldėsi, vienas ir prie mokinių. Jis nepasitenkino tylia, tik minčių, širdies malda. Jis išreiškė ją žodžiais. Po vienos tokios maldos, vienas mokinys prašė visų vardu (mokyk mus) pamokyti melstis panašiai, kaip Jonas mokė savo mokinius. Apie Jono mokymą melstis nieko nesakyta evangelijose.

Jėzus mokė savo mokinius kalbant melstis tą prasmingą maldą: „Tėve mūsų", kaip ji užrašyta Mato ir gal pakartota Luko. Pas Luką nėra prašymų: „Tebūnie tavo valia", „Gelbėk mus nuo pikto", „Nes tavo yra karalystė, galybė ir šlovė per amžius. Amen." Lukas pačioje pradžioje sako: „Tėve", jis išleidžia „mūsų", taipgi ir „kuris esi danguje."

Dievo vardas yra šventas ir jis liks šventas, nors ir milijonai žmonių jį piktžodžiautų. Dievo vaikų malda yra, kad Jo šventas vardas taptų žinomas pasaulyje, ir kad jie Jį tokį skelbtų savo elgesiu ir žodžiu.

Jėzus dag kalbėjo apie „Dievo karalystę." Ji yra jau čia, tikinčiųjų tarpe. Tačiau reikia budėti patiems ir skelbti tą žinią pasauliui. Ji pilnumoje pasireikš tik Kristui valdant. Jos ilgiasi ir meldžia Dievo vaikai.

Viešpats mokė prašyti „duonos" — kūniško išlaikymo.

Kai žmogus išpažįsta savo kaltę, kuri yra be galo didelė, savo negalią ir silpnybes, tada jis atleidžia savo broliui. Be atleidimo artimui, nėra Dievo atleidimo. Nes kaip mes atleidžiame savo artimui, taip Dievas atleidžia mums.

„Nevesk mūsų į pagundą." Tai yra ištirk, išbandyk mus, bet taip, kad nesibaigtų blogai, puolimu. Per bandymus, ištyrimus tikėjimas stiprėja. Jau Senojo Testamento tikintieji meldė ištirti juos, Ps 139,23-24.

IŠTVERK MALDOJE, Lk 11,5-8

5 Jis kalbėjo jiems: „Kas iš jūsų turėtų draugą ir, nuėjęs pas jį vidurnaktį, sakytų: ‚Bičiuli, paskolink man tris kepaliukus duonos, 6 nes draugas iš kelionės pas mane atvyko ir aš neturiu ko jam duoti.' 7 O anas iš vidaus atsilieptų: ‚Nekvaršink manęs. Durys jau uždarytos, o aš su vaikais lovoje, negaliu keltis ir tau duoti.' 8 Aš jums sakau: jeigu nesikels ir neduos jam duonos dėl bičiulystės, tai dėl jo įkyrumo atsikels ir duos, kiek tik jam reikia", Lk 18,5.

———

Šį gyvenimišką palyginimą tik Lukas užrašė. Jis turėtų kiekvieną paskatinti ištverti maldoje, ir tikėti maldos išklausymu. Žmogus žino savo garbės pareigas, priimti ir pavaišinti svetį, pakeleivį. Jis taipgi yra visai tikras, kad jo bičiulis, kaimynas, nors ir nenori jo prašymo patenkinti, bet neatlaidžiai prašant, patenkins. Jei žmogus ir nenorėdamas patenkina prašymą, kai jo prašai, tuo labiau Dievas išklausys maldą.

GYVENIMIŠKAS PALYGINIMAS, Lk 11,9-13

9 „Tad ir Aš jums sakau: prašykite, ir jums duos; ieškokite, ir rasite; belskite, ir jums atidarys, Mt 7,7-11; Jn 14,13-14. 10 Kiekvienas, kas prašo, gauna, kas ieško, randa, ir beldžiančiam atidaroma. 11 Kur matėte tokį tėvą, kad duonos prašančiam vaikui duotų akmenį!? Ar prašančiam žuvies — duotų gyvatę? 12 Arba prašančiam kiaušinio — duotų skorpioną? 13 Jei tad

jūs, būdami nelabi, mokate savo vaikams duoti gerų daiktų, juo labiau jūsų Tėvas iš dangaus suteiks Šventąją Dvasią tiems, kurie Jį prašo."

———

Žiūrėk Mato 7,7-11. Išsireiškimai: prašyti, ieškoti, belsti yra imti iš palyginimo, tolimesni prašymai — iš kasdieniško gyvenimo. Ko vaikai prašo — gauna. „Nelabi" suprantama visi, ir tikintieji. Tik vienas Dievas yra geras, Mt 19,27. Matas sako: „Duos gera." Lukas: „Šventąją Dvasią." Dievas duoda visas geras dovanas. Aukščiausia ir geriausia dovana yra Šventoji Dvasia.

JĖZUS IR BELZEBUBAS, Lk 11,14-23

14 Kartą Jis išvarė nebylumo demoną. Demonui išėjus, nebylys prakalbėjo, ir minios stebėjosi, Mt 12,22-30; 43-45; Mk 3,22-27. 15 Kai kurie sakė: „Jis išvaro demonus su demonų kunigaikščio Belzabubo pagalba." 16 Kiti, mėgindami Jį, reikalavo ženklo iš dangaus. 17 Žinodamas, ką jie mano, Jis jiems tarė: „Kiekviena suskilusi karalystė bus sunaikinta, ir namai grius ant namų. 18 Jeigu šėtonas pasidalijęs, tai kaip išsilaikys jo karalystė!? Jūs gi sakote mane išvarant demonus Belzebubo pagalba. 19 Jeigu Aš išvarau juos su Belzebubo pagalba, tai su kieno pagalba išvaro jūsų sūnūs? Todėl jie bus jūsų teisėjai. 20 Bet jei Aš išvarau demonus Dievo pirštu, tai tikrai pas jus atėjo Dievo karalystė, 2 M 8,15.

21 Kai apsiginklavęs galiūnas sergi savo namus, tada jo turtas apsaugotas. 22 Bet jei užpuls stipresnis ir jį nugalės, atims jo ginklus, kuriais pasitikėjo, ir išdalys grobį, Kol 2,15.

23 Kas ne su manimi, tas prieš mane, ir kas nerenka su manimi, tas išbarsto", Lk 9,50.

———

Žiūrėk Mato 12,22-30. Nesakyta vieta nei laikas kur tas įvyko. Jėzus išgydė demono apsėstą nebylį. Matas sako ir aklą. Minios stebėjosi šiuo nuostabiu Jėzaus darbu. Bet pasigirdo balsų, kurie tvirtino, kad Jėzus tą daro su Belzebubo pagalba. Kiti prašė ženklo iš dangaus kaip įrodymo, kad Jis yra Dievo Siųstasis. Jėzus patarė jiems pagalvoti sveiku protu: jei namai (šeima) arba valstybė yra suskilusi — neišsilaiko, sugriūva. Taip

ir šėtonas, jei jis savyje suskilęs — neišsilaikys. Be to, ar izraelitai (jūsų sūnūs) išvaro demonus su demonų dvasia? Juk jie tai daro Dievo vardu.

Jėzus turi tokią galią, kad vieno piršto pakėlimu išvaro demoną, 2 M 8,19. Šėtonas yra didelis galiūnas, bet Jėzus jį nugali, nuginkluoja, grobį išdalina.

Žmogaus paskirtis yra būti Dievo šventove. Kurį šėtonas valdo, tą jis padaro savo rūmais. Kai Jėzus, jį nuginklavęs, išplėšė grobį, pagydė nebylį, šis kalbėjo. Kurį Dievo Dvasia paliečia, tas kalba: meldžiasi, liudija, pasakoja kokius didelius darbus jam Viešpats padarė.

SUGRĮŽTANTI DVASIA, Lk 11,24-26

24 „Netyroji dvasia, išėjusi iš žmogaus, klaidžioja bevandenėse vietose, ieškodama poilsio. Neradusi ji sako: ‚Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau.' 25 Sugrįžusi randa juos iššluotus ir išpuoštus. 26 Tada eina, pasiima kitas septynias dvasias, dar piktesnes už save, ir įėjusios ten apsigyvena. Ir paskui to žmogaus būklė pasidaro blogesnė už pirmutiniąją," Jn 5,14.

———————

Žiūrėk Mato 12,43-45. Čia nieko nesakyta, kad Jėzus dvasią išvarė. Dvasia pati išėjo. Yra didelis skirtumas, kur Jėzus veikia ir kur reforma, žmogaus pasikeitimas įvyksta. Žmogus savo pastangomis gali pasitaisyti, daug blogybių, nešvarybių atmesti. Jis gali kai ką iššluoti, kas prie jo prigimties prilipę. Namai buvo iššluoti ir išpuošti, bet neišplauti brangiu Kristaus krauju, Dievo galia, Šventosios Dvasios veikimu. Čia viskas buvo tik paties pasitaisymas, be atgailos, be atsivertimo, be ašarų.

Nešvarioji dvasia paklaidžiojo ir, panorus vėl sugrįžo. Ji pasiėmė su savimi dar piktesnių dvasių už save ir jas įsivedė į savo senąjį namą.

Lukas nesako, kam Jėzus šiuos žodžius taiko. Matas sako, kad savo laiko kartai, Mt 12,15. Jėzui pradėjus savo viešą veiklą, daug žmonių pritarė, bet labai mažai atsivertė ir tapo Jo tikrais sekėjais. Pritarti ir gėrėtis neužtenka, reikia savęs išsižadėti, imti kryžių kasdieną ir sekti Jėzų.

PALAIMINTI ŽODŽIO LAIKYTOJAI, Lk 11,27-28

27 Jam bekalbant, viena moteris iš minios garsiai sušuko: „Palaiminta, kuri tave nešiojo, ir krūtys, kurios maitino!" Lk 1,28-48. 28 Jis atsiliepė: „Daugiau palaiminti tie, kurie klausosi Dievo žodžio ir jo laikosi", Lk 8,15-21.

———

Minia girdėjo Jėzui priekaištus, net tokius, kad Jis yra sąjungoje su velnių vyresniuoju kunigaikščiu. Viena moteris, matydama Jo didingus darbus ir girdėdama Jo brangius žodžius, nebepakentė priekaištų Jam ir sušuko, kad ne tik Jis, bet ir Jo motina yra palaiminta. Jėzus atsiliepė, kad daugiau yra palaiminti tie, kurie klausosi Dievo žodžio ir jį laiko, vykdo. Taigi, ir Jėzaus motina Marija yra palaiminta ne dėl to, kad ji Jėzaus motina, bet dėl žodžio laikymo, tikėjimo. Šias eilutes, 27-28, užrašė tik Lukas.

TIK JONOS ŽENKLAS, Lk11,29-32

29 Žmonėms gausiai susirinkus, Jis pradėjo kalbėti: „Ši karta yra pikta karta. Ji reikalauja ženklo, bet jai nebus duota jokio kito ženklo, kaip tik Jonos ženklas, Mt 12,38-42. 30 Kaip Jona buvo ženklas niniviečiams, taip Žmogaus Sūnus bus šitai kartai. 31 Pietų šalies karalienė teismo dieną bus prikelta drauge su šitos kartos žmonėmis ir juos pasmerks. Nes ji atkeliavo nuo žemės pakraščių pasiklausyti Saliamono išminties, o čia daugiau, negu Saliamonas, 1 Kar 10,1. 32 Ninivės gyventojai stos teisme drauge su šia karta ir ją pasmerks, nes jie atsivertė, išgirdę Jonos skelbimą, o štai čia daugiau negu Jona", Jon 3,5.

———

Žiūrėk Mato 12,38-42. Matas užrašė šiuos žodžius kiek kitokiame sąryšyje kaip Lukas. Jėzus darė daugybę ženklų ir stebuklų. Dabar Jis vėl išgydė velnio apsėstą nebylį. Minia tai matė. Kai kurie sakė, kad Jėzus tą daro su demonų pagalba. Jie prašė ženklo iš dangaus. Jie norėjo matyti ką nors ypatingo, apie ką jie galėtų kalbėti. Jie norėjo matyti ugnį iš dangaus kaip Elijas padarė; saule ir mėnulį sustojant kaip Jozuvo laikais. Tikrybėje jie nenorėjo tikėti. Jėzui esant prie kryžiaus prikaltam, daugelis aiškiai pasisakė, nenorį tikėti. Stoka

tikėjimo, buvo nenoras tikėti. Tas vedė prie užkietėjimo ir nebegalėjimo tikėti. Tai baisu. Jėzus pavadino nenorinčius tikėti — pikta karta. Tiems, kurie norėjo tikėti, Jėzus pats buvo didžiausias stebuklas. Kerdžiams Betliejaus lauke, Simonui ir Anai Jeruzalės šventovėje. Jėzus priminė Saliamoną, kuris jokių stebuklų nedarė, tik buvo išmintingas žmogus. Išgirdus apie jį, karalienė atvyko iš tolimo krašto pasiklausyti naudingų pamokymų. Pranašas Jonā buvo visai nežinomas, negirdėtas ninivièčiams.. Jis nedarė jokių stebuklų. Jo pamokslas buvo labai trumpas: „Ninivė bus sunaikinta po 40 dienų." Visas miestas atsivertė. Jėzus yra išmintingesnis už Saliamoną, žymesnis už Joną, bet ši pikta karta neatsiverčia. Dėl jų nenoro tikėti, kas turėjo būti palaima, taps pasmerkimu. Ar mes norime tikėti?

ŽIBURIO UŽTENKA, Lk 11,33-36

33 „Niekas uždegto žiburio nededa po slėptuve ar po saiku, bet stato jį į žibintuvą, kad įeinantys matytų šviesą. 34 Kūno šviesa yra tavoji akis. Todėl jei tavo akis sveika, visam tavo kūnui šviesu. O jeigu tavo akis nesveika, visas tavo kūnas skendės tamsoje, Mt 6,22-23. 35 Todėl žiūrėk, kad tavoji šviesa nebūtų tamsybė! 36 Taigi, jei visam tavo kūnui šviesu, be jokios tamsos, tai ir kūnas šviesoje, lyg žiburio spindulių šviesoje."

Žiūrėk Mato 6,23-23. Akis šviečia visam kūnui. Rankos gali tinkamai dirbti, ir kojos eiti, akims šviečiant. Panašiai veikia „širdis", Mt 6,21, žmogaus dvasiniame gyvenime. Jei žmogaus noras yra tinkamas, jis stovi tinkamame sąryšyje su Dievu. Jei jo noras yra netinkamas, tada ir protas veikia neigiamai — bloga, pikta prasme. Todėl Jėzaus perspėjimas yra: „Žiūrėk, kad tavoji šviesa nebūtų tamsybė." Jei tavoji šviesa yra tinkama, vaikščiosi šviesoje ir būsi vis daugiau ir aiškiau apšviečiamas.

VARGAS FARIZIEJAMS IR RAŠTO AIŠKINTOJAMS, Lk 11,37-54

37 Jam bekalbant, vienas fariziejus pasikvietė Jį pietų. Įėjęs į vidų, Jis atsisėdo prie stalo. 38 Tai matydamas, fariziejus nusistebėjo, kad Jis nenusimazgojo rankų prieš valgį. 39 O Viešpats kreipėsi į jį: „Kaip tik jūs, fariziejai, valote taurės ir

dubens išorę, o viduje esate pilni plėšrumo ir nelabumo, Mt 23,1-36. 40 Neišmanėliai! Argi išorės kūrėjas nesukūrė ir vidaus!? 41 Verčiau duokite iš vidaus, tarsi išmaldą, ir viskas bus jums nesutepta. 42 Vargas jums, fariziejai! Jūs duodate dešimtinę iš mėtų, rūtų ir kitokių žolelių, o nepaisote teisingumo ir Dievo meilės. Reikia šitai daryti ir ano neatmesti. 43 Vargas jums, fariziejai! Jūs mėgstate pirmąsias kėdes sinagogose ir sveikinimus turgavietėse. 44 Vargas jums! Esate lyg apleisti kapai, kuriuos žmonės nepastebėdami mindžioja."

45 Tada vienas įstatymo mokytojas atsiliepė: „Mokytojau, taip kalbėdamas, Tu ir mus įžeidi." 46 Jis atsakė: „Vargas ir jums, įstatymo mokytojai! Jūs kraunate žmonėms nepakeliamas naštas, o patys tų naštų nė pirštu nepajudinate. 47 Vargas jums! Jūs statote pranašams paminklus, o jūsų tėvai juos žudė! 48 Taigi jūs liudijate, pritariate savo tėvų darbams. Jie žudė, o jūs statote paminklus. 49 Štai todėl Dievo išmintis pasakė: ‚Aš siųsiu pas jus pranašų ir apaštalų, o jie vienus žudys, kitus persekios, 50 kad iš šitos kartos būtų pareikalauta visų pranašų kraujo, pralieto nuo pasaulio sutvėrimo, 51 pradedant Abelio krauju iki kraujo Zacharijo, kuris buvo nužudytas tarp aukuro ir šventovės!' Taip! Aš sakau, jog bus pareikalauta jo iš šios kartos. 52 Vargas jums, įstatymo aiškintojai! Jūs pasisavinote pažinimo raktą, bet patys nėjote ir norintiems įeiti kliudėte." 53 Jam iš ten išėjus, Rašto aiškintojai, bei fariziejai pradėjo labai Jį pulti ir visaip kamantinėti, 54 tykodami ką nors pagauti iš Jo žodžių.

———

Žiūrėk Mato 23,1-36. Pas Matą Jėzaus daug aštriau išsireikšta, negu pas Luką. Gal todėl, kad Matas užrašė šią Jėzaus kalbą pabaigoje savo evangelijos.

Jėzus, pakviestas fariziejaus atėjo į jo namus pietauti. Svečių tarpe buvo daug fariziejų ir Rašto aiškintojų. Jie labai saugojo tradicijų įvairius apsiplovimus, Jėzus nekreipė į tai dėmesio. Jis atsisėdo (atsigulė) prie stalo, nenusiplovęs rankų.Šeimininkas davė suprasti, kad tai didelis prasižengimas. Jėzus į tai atsakė viešai. Jis apkaltino šeimininką ir kitus fariziejus veidmainyste, garbės troškimu ir paviršutiniu pamaldumu. Jėzus palygino ant stalo esančių indų paviršių su paviršutiniu pamaldumu. Pamaldumas siekia daug giliau — vidų, širdį. Dievas sutvėrė

paviršių — kūną ir vidų — sielą. Plaunant rankas (kūną) nepasiekiama vidaus. Reikėtų viduje indų esantį maistą dalintis su vargšais, kaip auką. Turėtume dalintis mielaširdyste ir meile, o ne pasitenkinti apsiplovimu. Teoretiškai jūs kalbate apie švarą, apsiplovimą, o praktiškai užimate pirmąsias vietas sinagogoje ir viešai, turgavietėse norite būti sveikinami.

Įstatymas reikalavo duoti dešimtines nuo lauko javų ir sodų vaisių, o į daržo žoleles nekreipė dėmesio. Jūs kreipiate į tai dėmesį. Įstatyme įsakyta vykdyti teisę ir meilę. Tą jūs užmirštate. Reikia abu dalyku vykdyti.

Kas paliečia kapą, tampa nešvarus 8 dienas, 4 M 19,16. Žmonės, vaikščiodami po senas kapines, gali nepastebėdami paliesti kapą ir taip susitepti. Panašiai yra su fariziejiška šventybe. Ji daug kur praktiškai neįvykdoma.

Vienas įstatymo aiškintojas manė, kad tuo Jėzus ne vien fariziejus, bet ir juos, įstatymo aiškintojus, įžeidžia. Jėzus atsakė, kad Jis taip ir mano. Jie aiškina įstatymą taip, kad eilinis žmogus negali to išpildyti. O jie patys pasitenkina tik įstatymo aiškinimu, visai jo nevykdydami. Taip, jie kitiems uždeda didžiules naštas, o patys nė pirštu jų nepaliečia. Jėzus dar pridūrė, kad jų tėvai persekiojo ir žudė pranašus. O jie dabar stato pranašams paminklus ir puošia jų kapus. Bet ir jie persekios ir žudys pas juos siųstuosius. Taip jie pilnai išpildys tą tėvų pradėtą keltę. Iš jų, šios kartos, bus pareikalauta atskaitomybė nuo pasaulio pradžios, nuo Abelio iki Zacharijo. Antroji chronikų knyga hebrajų Biblijoje yra paskutinė.

Jie, Rašto aiškintojai, laiko savo rankose tikėjimo pažinimą, lyg kokį raktą. Bet jie patys neina į Dievo karalystę ir, norintiems įeiti, trukdo.

Panašiai yra ir dabar. Vietoje įgyvendinti Šventojo Rašto tiesas savo širdyje ir savo tarpe, mokoma apie šventųjų relikvijas, lankymą šventų vietų; per darbus ir aukas įgyti Dievo karalystę. Taipgi per apeigas, sakramentus užtikrinamas nuodėmių atleidimas.

Nenuostabu, kad svečiai pakilo, paliko maistą, statė Jėzui įvairius klausimus ir klausėsi, ar Jis neištars kokių žodžių, kuo būtų Jį įmanoma sukompromituoti, pažeminti minios akivaizdoje ir apkaltinti valdžios įstaigose. Jėzaus tikri sekėjai daug ką panašaus pergyvena ir dabar, mūsų laikais, ne tik diktatūriniuose kraštuose, bet ir laisvame pasaulyje.

SLAPTUMAS PAAIŠKĖS, Lk 12,1-3

1 Tuo tarpu susirinko tūkstančiai žmognių, kad vieni kitus trypė. Tada Jėzus pradėjo kalbėti pirmiausia į savo mokinius: „Saugokitės fariziejų raugo, tai yra veidmainystės! 2 Nėra nieko uždengto, kas nebus atidengta, ir nieko paslėpto, kas nepasidarys žinoma. 3 Ką kalbėjote patamsyje, skambės šviesoje, ir ką šnibždėjote į ausį kambariuose (kamarose), bus skelbiama nuo stogų."

———

Fariziejai ir Rašto aiškintojai veikė prieš Jėzų, bet eiliniai žmonės, turėdami sveiką nuovoką, rinkosi klausytis Jėzaus. Po pietų Jėzus išėjo iš fariziejaus namų. Jį pasitiko tūkstantinė minia. Jėzus kreipėsi į savo mokinius ir, miniai girdint, perspėjo saugotis jų veidmainystės. Jėzus nejuokavo, veidmainystė gali prilipti kiekvienam, ir tikinčiam. Veidmainystė yra — neturėti Šventosios Dvasios galios, o tik kalbėti gražius, dažnai vylingus žodžius, 2 Tim 3,5. Kur nepasireiškia Šventosios Dvasios veikianti galia, užpildyti tą tuštumą, naudojami mistikos (paslapties) žodžiai, puošnūs rūbai, kryžiai . . . Žmones įmanoma apgauti, bet ne Dievą. Visos apgaulės paaiškėja Dievo akivaizdoje.

Palestinoje slapčiausia namo vieta buvo kamara. Joje laikė maisto atsargas, nebuvo jokio lango, duris visada užrakindavo. Ten esančio niekas nematė ir negirdėjo.

Palestinoje namų stogai buvo plokšti, ant jų buvo patogu vaikščioti ir į minias gatvėje viešai kalbėti.

BIJOKITĖS DIEVO, O NE ŽMONIŲ, Lk 12,4-7

4 „Sakau jums, savo bičiuliams: nebijokite tų, kurie žudo kūną ir paskui nebegali daugiau kenkti. 5 Aš parodysiu, ko turite bijoti: bijokite to, kuris nužudęs turi galią įmesti į pragarą (hegeną). Taip, sakau jums, šito bijokite!

6 Argi ne penki žvirbliai parduodami už du asarijus? Tačiau nė vienas iš jų nėra Dievo pamirštas. 7 Žinokite, kad netgi visi jūsų galvos plaukai suskaityti. Tad nebijokite! Jūs vertesni už daugybę žvirblių," Lk 21,18.

Žiūrėk Mato 10,29-31. Jėzaus bičiuliai — draugai yra ne tik apaštalai, bet ir visi tikintieji. Jėzus nepažada jų apginti. Jis įspėja savuosius, kad žmonių galia prieš juos yra ribota. Jie gali kūną varginti, kankinti ir nužudyti. Bet tai ir viskas, ką jie gali daryti. Tikįs turi užtikrinimą amžino gyvenimo. Tikėjimas į Jėzų dažnai sukelia žmonių neapykantą, net iki pasmerkimo mirti. Dėl žmonių baimės išsiginti Jo, gali atnešti Jo išsigynimą Tėvo ir angelų akivaizdoje.

Dievas patvarkė gamtoje mažiausius dalykus. Jam žinomi nereikšmingi žvirbliai ir galvos plaukai, kurių yra ant žmogaus galvos apie 140,000. Jei jų keli iškrenta, mes ne tik nesirūpiname, bet ir nepastebime. Dievas gerai žino ir mato mūsų ašaras, dūsavimus, kentėjimus. Patikėkime visa Jam. Su gilia pagarba (Dievo baime) priimkime viską iš Jo rankos.

IŠPAŽINTI JĖZŲ VERTA, Lk 12,8-10

8 „Aš jums sakau: kas išpažins mane žmonių akivaizdoje, tą ir Žmogaus Sūnus išpažins Dievo angelų akivaizdoje. 9 O kas manęs išsigins žmonių akivaizdoje, to bus išsiginta Dievo angelų akivaizdoje. 10 Kas tars žodį prieš Žmogaus Sūnų, tam bus atleista, o kas piktžodžiaus Šventajai Dvasiai, tam nebus atleista," Mt 12,31-32; Mk 3,28-29.

Žiūrėk Mato 12,31-32. Tikinčiam išpažinti Jėzų yra garbė ir džiaugsmas. Kai toks išpažinimas susijęs su pavojais, gali kilti pagunda išsiginti Jėzaus. Todėl Jėzus primena saviesiems, kad liudijimas turi dvigubą prasmę: netikintiesiems ir jiems patiems. Vienų liudijimas paveikia kitus tikėti, o išsiginant — nyksta tikėjimas.

Dėl piktžodžiavimo Šventajai Dvasiai buvo daug kalbama visais laikais. Bijantieji susirūpinę, ar jie nenusidėjo Šventajai Dvasiai? Jie pątys yra sau liudijimu, kad jie myli Dievą ir išsiilgsta Dvasios veikimo. Tai yra šėtono gundymai. Tikėk, ir Šventoji Dvasia veiks tavyje!

Kai Jėzus gyveno kūne, Jis atrodė kaip kiekvienas žmogus. Be to, Jis buvo nežymus, vargingas. Fariziejai mokė, kad Mesijas bus labai žymus ir garbingas. Jis išlaisvins Izraelį.

Pažinti Jėzų kaip Dievo siųstąjį buvo labai sunku. Todėl, kas prieš Jį piktžodžiaus, tam bus atleista. Bet kai Jis prisikėlė, Šventąją Dvasią išliejo, visi matė Šventosios Dvasios veikimą, ir tačiau išsigynė ir atmetė Jį, tai buvo piktžodžiavimas prieš Šventąją Dvasią. Gyvas tikėjimas atsiranda tik Šventajai Dvasiai veikiant. Kurie laiko Šventosios Dvasios pasireiškimus: atgimimus, stebuklus, išgydymus, tik susijaudinusių patyrimais, arba net piktos dvasios veikimu, kaip tokie atsivers? O be atsivertimo, nėra atleidimo nei čia, nei amžinybėje.

PASITIKĖKITE ŠVENTĄJA DVASIA, Lk 12,11-12

11 „Kai jie ves jus į sinagogas pas vrišininkus ar vyresnybes, nesirūpinkite, kaip ginsitės ir ką atsakinėsite, Mt 10,19-20, 12 nes Šventoji Dvasia pamokys jus tą pačią valandą, ką kalbėti."

———————

Žiūrėk Mato 10,19-20. Čia manyta kaltinimai, persekiojimai, o ne pasiruošimas pamokslui, kaip kai kurie aiškina. Pasiruošti ką atsakyti yra mažai galimybės, nes nežinoma iš anksto, kokie klausimai kils. Jei Viešpaties skirtas laikas nėra atėjęs Jo tarnui, Jis išgelbės jį. O jei laikas yra kentėti, ar į amžinybę eiti, nieko nepadės gražiausia gražbilystė. Šventoji Dvasia užtaria ir paveikia daug galingiau, negu žmogiška išmintis. Tardymus bei kaltinimus vedė ir veda bažnytinė ir pasaulinė vyriausybė. Kaip tai praktiškai buvo daroma, matome iš apaštalų darbų. Prisiminkime tik Petrą ir Joną, Steponą, Povilą ir patys savo pergyvenimus.

TURTO MENKYSTĖ, Lk 12,13-21

13 Vienas iš minios Jam tarė: „Mokytojau, liepk mano broliui, kad pasidalytų su manimi palikimą." 14 Jis atsakė: „Žmogau, kas gi mane skyrė jūsų teisėju ar dalytoju?" 15 Ir dar pridūrė: „Žiūrėkite, saugokitės bet kokio godumo, nes jei kas ir turi apsčiai, jo gyvybė nepriklauso nuo turto", 1 Tim 6,9-10. 16 Jis pasakė jiems palyginimą: „Vieno turtingo žmogaus laukai davė gausų derlių. 17 Ir jis pradėjo sau vienas svarstyti: ‚Ką man čia dabar padarius? Neturiu kur sukrauti derliaus.' 18 Galop jis tarė: ‚Štai ką padarysiu: nugriausiu savo klojimus, statysiuos didesnius ir į juos sugabensiu visus javus ir visas gėrybes. 19

Tada tarsiu savo sielai: ‚Siela, tu turi daug gėrybių, sukrautų ilgiems metams. Ilsėkis, valgyk, gerk ir linksmai pokyliauk!' 20 O Dievas jam tarė: ‚Kvaily, dar šiąnakt bus pareikalauta tavo sielos. Kam gi atiteks, ką sukrovei?' Žyd 9,27. 21 Taip ir yra tam, kas krauna turtus, bet nėra turtingas pas Dievą", Mt 6,20.

———

Minioje, į kurią Jėzus kalbėjo, buvo žmogus, kuris jautėsi brolio skriaudžiamas dėl palikimo. Iš Jėzaus atsakymo aiškėja, kad jis buvo godus. Graikų kalboje šis išsireiškimas, „godus" suprantamas: ne šykštuoliškai laikyti kas turima, bet geisti vis daugiau. Tėvas mirė, liko du sūnūs. Gal tėvas sirgo ilgesnį laiką, susidarė didelės gydymo išlaidos? Vyresnysis norėjo jas atskaityti iš bendro palikimo ir sau pasiimti dvigubą dalį. Pagal įstatymą jam tas priklausė. „Nuskriaustasis" girdėjo, kad Jėzus „kitaip" aiškina įstatymą. Jis norėjo pas Jėzų rasti užuojautą ir užtarimą. Jis buvo minioje ir visą laiką galvojo apie jam brolio daromą skriaudą. Radęs progą, pertraukė Jėzaus kalbą,prašė Jo tarpininkauti palikimo padalinime. Jėzus atsakė, kad tai ne Jo reikalas ir dar priminė, kad troškimas, neteisingai vis daugiau turėti, nieko gero neduos. Tam paaiškinti, Jėzus pasakė sekantį gyvenimišką palyginimą.

Daugybė žmonių galvoja, kad turtas yra gyvenimo prasmė. Tikrybėje taip nėra. Turtas nedaro laimingu ir neužtikrina gyvenimo. Žmogus buvo sumanus. Jam sekėsi (laukai gerai uždėrėjo) gyvenime. Jis pats buvo geros nuomonės apie save, ir kiti laikė jį išmintingu. Jis manė užsitikrinęs sau gyvenimą ilgam laikui, daugeliui metų. Bet tikrybėje jis nebegyveno tiek valandų, kiek manė be rūpesčių praleisti metų. Jį Dievas laikė kvailiu, ne dėl jo tvarkingo gyvenimo, bet dėl netikėjimo, dėl nesirūpinimo amžinybe. Be to, kaip dažnai palikimai atneša nesantaiką!? Šį palyginimą užrašė tik Lukas.

PASITIKĖKITE DIEVU, Lk 12,22-31

22 Tada Jis kalbėjo savo mokiniams: „Todėl sakau jums: nesirūpinkite gyvybe, — ką valgysite, nė savo kūnu, — ką vilkėsite, Mt 6,25-33. 23 Gyvybė svarbesnė už maistą, o kūnas už drabužį. 24 Įsižiūrėkite į varnas. Jos nesėja ir nepjauna, neturi nei sandėlių, nei kluonų, betgi Dievas jas maitina. Jūs nepalyginti vertesni už paukščius! Ps 147,9. 25 Kas gi iš jūsų

galėtų savo rūpesčiu bent vienu mastu prailginti savo gyvenimą!? 26 Jei tad jūs nesugebate padaryti net tokio mažmožio, tai kam rūpinatės kitais dalykais? 27 Įsižiūrėkite, kaip auga lelijos. Jos neverpia ir neaudžia. Bet Aš sakau jums: nė Saliamonas visoje savo didybėje nebuvo taip pasipuošęs, kaip bet kuri iš jų. 28 Jeigu Dievas taip aprengia laukų gėlę, šiandien žaliuojančią, o rytoj metamą į krosnį, tai dar labiau (pasirūpins) jumis, mažatikiai! 29 Tad neklausinėkite, ką valgysite ar gersite, ir nebūkštaukite! 30 Visų tų dalykų vaikosi šio pasaulio pagonys. O jūsų Tėvas žino, kad viso to jums reikia. 31 Verčiau ieškokite Jo karalystės, o visa tai bus jums pridėta."

———

Turtas ir jo išlaikymas yra vylingas. Dažnai jis turinčiam sudaro daug rūpesčių, atitraukia nuo Dievo. Didelį rūpestį gali sukelti beturčiui įvairūs trūkumai. Todėl Jėzus perspėjo mokinius ir visus nesirūpinti. Reikia gerai skirti bereikalingus rūpesčius nuo tinginiavimo ir apsileidimo. Jėzus sako, kad kūnas yra svarbesnis už maistą. Jei Dievas išlaiko varnas, kurios nesusidaro atsargų, Jis tuo labiau išlaikys žmogų.

„Gyvenimo mastas". Graikiškai helikia, reiškia gyvenimo ilgumą ir kūno aukštumą. Žmogus, kad ir kaip rūpintųsi, negali savo kūno padaryti aukštesnio ar žemesnio. Taip pat ir gyvenimo negali prailginti. Jei žmogus neįstengia tokio mažmožio padaryti, tai ką padės kiti rūpesčiai? Tas tik parodys, kad žmogus netiki Dievą ir elgiasi panašiai, kaip pagonys. Žiūrėk Mato 6,20-21; 24,42-51.

TIKINČIO TURTAS IR ELGESYS, Lk 12,32-40

32 „Nebijok, mažoji kaimene: jūsų Tėvas panorėjo duoti jums karalystę! 33 Parduokite savo nuosavybę ir išdalykite ją išmaldai. Įsitaisykite sau piniginių, kurios nesusidėvi, kraukite nenykstantį lobį danguje, kur joks vagis neprieina ir kandys nesuėda, Mt 6,20-21. 34 Kur jūsų lobis, ten ir jūsų širdis.

35 Tebūnie jūsų strėnos sujuostos ir žiburiai uždegti, Mt 24,42-51. 36 Būkite panašūs į žmones, kurie laukia savo šeimininko, grįžtančio iš vestuvių, kad kai tik jis parvyks ir pasibels, tuojau atidarytų. 37 Laimingi tarnai (vergai), kuriuos sugrįžęs šeimininkas ras bundančius. Iš tiesų sakau jums: jis

susijuos, susodins juos prie stalo ir, eidamas aplinkui, patarnaus jiems. 38 Jeigu jis grįžtų antrosios ar trečiosios nakties sargybos metu ir rastų juos budinčius, laimingi jie! 39 Įsidėmėkite: jei šeimininkas žinotų, kurią valandą ateis vagis, neleistų jam įsilaužti į savo namus. 40 Ir jūs būkite pasirengę, nes Žmogaus Sūnus ateis, nelaukiamą valandą."

———————

Mažoji kaimenė yra tikintieji, išgelbėtieji. Jų visada buvo maža. Jie tik kaip daržas ar sodas, lyginant su laukų ir tyrų platybėmis. Jei Dievas sako nebijokite, kas gali pabaidyti? Jis duos karalystę iš malonės. Ji nenusipelnoma. Kristaus krauju išgelbėtas krikščionis gali pakilti ir matyti dangiškas vertybes. Tada jis sugeba viso, kas natūraliai labai vertinga ir brangu atsisakyti ir atitinkamai aukoti. Tą jis daro, ne norėdamas nusipelnyti išganymo, bet kad jis yra išganytas. Tada jis ir laukia Viešpaties: ar Jį sutikti per mirtį, ar Jam ateinant. Nė vienas išganymo neužsidirba, jį gauna tik dovanai iš Jėzaus, Dievo Sūnaus. Taip, ir laikiną bei amžiną džiaugsmą tik Jis suteikia. Jis tarnauja visiems, Jį priimantiems. Žiūrėk Mato 6,20-21; 24,42-51.

VIEŠPATIES TARNŲ ATSAKOMYBĖ, Lk 12,41-46

41 Tada Petras paklausė: „Viešpatie, ar šį palyginimą sakai tik mums, ar visiems?" 42 Viešpats atsakė: „Koks užvaizdas tiek ištikimas ir sumanus, kad šeimininkas galėtų jį paskirti vadovauti šeimynai ir tinkamu metu ją maitinti? 43 Laimingas tarnas (vergas), kurį, sugrįžęs šeimininkas, ras taip darantį. 44 Sakau jums tiesą: jis paskirs jį valdyti visos nuosavybės, Mt 25,21. 45 Bet jeigu anas tarnas (vergas) sakytų sau: ‚Mano šeimininkas neskuba grįžti', ir imtų mušti tarnus bei tarnaites, valgyti, gerti ir girtuokliauti, 46 tai to tarno (vergo) šeimininkas sugrįš tą dieną, kai jis nelaukia, ir tokią valandą, kurią jis nemano. Šeimininkas jį žiauriai nubaus (sukapos), ir jam teks neištikimųjų likimas."

———————

Jėzus kalbėjo apie budėjimą ir vagių įsilaužimą. Petras klausė, kam tas palyginimas taikomas: „Mums ar visiems?"

„Visi" — galima suprasti visus tikinčiuosius. „Mums" — apaštalus. Jėzus aiškiai neatsakė į klausimą. Iš to, ką Jis sakė, buvo galima pasidaryti išvadą, kas esi. Ištikimi tarnai, tai tie, kurie ištikimai vykdo Viešpaties įsakymus. Kurie kuo nors tarnauja surinkimui, bendruomenei; ištikimai atlieka graudenimo, maldos, labdaros, skelbimo ir kitas pareigas. Jie žino, kad jie yra tik tarnai. Viešpats, radęs juos ištikimais šiame gyvenime, paskirs jiems atsakingesnes pareigas amžinybėje.

Neištikimas tarnas elgiasi, lyg jis pats būtų Viešpats. Jis krinta vis giliau. Jis mano, kad jo Viešpats ilgai nesugrįš. Jis valgo, geria, girtuokliauja, muša bendradarbius. Viešpats ateis visai nelauktai ir jį žiauriai nubaus. „Žiauriai nubaus." Hebrajų kalboje sakyta „sukapos". Lotynų vertime (Volgatoje), — „perkirs pusiau." Toks žiaurus nubaudimas gali reikšti ir pragarą.

Neištikimieji gali eiti aukštas pareigas, turėti titulus, bet jie bus priskaityti netikintiesiems, ir jų dalis bus su jais. Aną dieną parodys viską. Todėl budėk ir žiūrėk, koks tarnas esi!

NEKLAUŽADOS TARNO BAUSMĖ, Lk 12,47-48

47 „Tarnas (vergas) kuris žino savo šeimininko valią, bet nieko neparuošia ir pagal jo valią nedaro, bus smarkiai (daug kirčių) nuplaktas, Jok 4,17. 48 O kuris nežino šeimininko valios, kad ir baustinai pasielgęs, bus mažai plakamas. Iš kiekvieno, kuriam daug duota, bus daug pareikalauta, ir kam daug patikėta, iš to bus daug ir išieškota."

Kiekvienas nusikaltimas bus baudžiamas. Bet bus atsižvelgta į išpažinimą. Čia nebus skirtumo tarp vadovaujančių ir eilinių. Kuriam daug duota, iš to daug ir reikalaujama.

JĖZAUS SPRENDIMAS, Lk 12,49-53

49 „Atėjau įžiebti žemėje ugnies ir taip norėčiau, kad ji jau liepsnotų! Mt 20,22; Jn 12,27. 50 Turiu būti pakrikštytas krikštu ir taip nerimstu, kol tai išsipildys! 51 Gal manote, kad atėjau atnešti žemėje taikos? Ne, sakau jums, ne taikos, o nesantarvės. 52 Nuo dabar penki vienuose namuose bus pasidalijię: trys prieš du ir du prieš tris. 53 Tėvas stos prieš sūnų,

o sūnus prieš tėvą, motina prieš dukterį, o duktė prieš motiną; anyta prieš marčią, ir marti prieš anytą."

Apie šią ugnį yra įvairiausių aiškinimų. Jei liekame prie Jėzaus žodžių, Jis sako, kad šioje žemėje Jo buvimo tikslas ir noras yra įžiebti ugnį, kad ji jau liepsnotų. Tai yra geroji žinia, išgelbstanti evangelija. Jėzus yra visos žemės, visų žmonių Išganytojas.

Jo „krikštas" reiškia kentėjimus ir mirtį, Mt 20,22; Mk 10,38.

Jėzaus mokiniai manė, kad Jis be kentėjimų ir pasipriešinimo įvykdys Dievo karalystę, Lk 19,11. Jėzus įspėja, kad to nebus. Jis reikalauja asmeniško apsisprendimo, ne valstybės, ne giminės, ne šeimos, bet asmens. Jėzaus evangelija paliečia kiekvieną. Ne tik šeimos galvą, tėvą, bet ir motiną, sūnų, dukterį. Tarp priimančių ir atmetančių evangeliją kyla nesusipratimų. Taip buvo Jėzaus ir apaštalų laikais, taip yra ir dabar, kur pasireiškia atgimimai, Šventosios Dvasios veikimas.

DABOKITE ŽENKLUS, Lk 12,54-59

54 Jis kalbėjo miniai: „Matydami debesį, kylantį vakaruose, tuoj sakote: ‚Ateina lietus', ir taip atsitinka, Mt 16,2-3; 5,25-26. 55 Pučiant pietų vėjui, tvirtinate: ‚Bus karšta', ir taip esti.' 56 Veidmainiai! Jūs mokate išaiškinti, ką reiškia žemės ir dangaus išvaizda, tai kodėl gi neišsiaiškinate šio laiko prasmės? 57 Kodėl gi patys nenusprendžiate, kas teisu?

58 Kai eini su ieškovu pas vyresnybę, pasistenk dar kelyje su juo susitarti, kad jis tavęs nenusitemptų pas teisėją, teisėjas neatiduotų teismo vykdytojui, o teismo vykdytojas neįmestų tavęs į kalėjimą. 59 Sakau tau: iš ten neišeisi, kol neatsiteisi ligi paskutinio pinigėlio."

Jėzus gręžėsi į minią, priminė jai, kad žmonės stebi oro atmainas ir jas gerai atspėja. Jėzus norėjo žmones įspėti, kad jie taip susirūpintų dvasiniu, sielų gyvenimu, kaip jie stebi gamtą. Šiame gyvenime žmogus yra kaip einantis į teismą. Kiekvienas yra Dievui daug nusikaltęs. Reikia būti išmintingam, ir dar kelyje esant, susitarti. Po šio gyvenimo bus vėlu. Dabar yra dar išsigelbėjimo laikas. Anais laikais už skolas mesdavo į kalėjimą. Kalėjime esantysis nebeturėdavo progos užsidirbti ir išsipirkti.

ATSIVERSK, Lk 13,1-5

1 Tuo pačiu metu atėjo keli žmonės ir papasakojo Jam apie galilėjiečius, kurių kraują Pilotas sumaišęs su jų aukomis, Jn 9,2. 2 Tada Jėzus sakė jiems: „Ar manote, kad tie galilėjiečiai buvo didesni nusidėjėliai už visus kitus galilėjiečius ir todėl jie taip nukentėjo!? 3 Anaiptol, sakau jums! Bet jei neatsiversite, visi taip pražūsite. 4 Arba anie aštuoniolika, kuriuos užgriuvo bokštas Siloame ir užmušė; jūs manote, kad jie buvo kaltesni už visus kitus Jeruzalės gyventojus!? 5 Ne, sakau jums, bet jei neatsiversite, visi taip pat pražūsite."

Kai kurie pranešė Jėzui, kad Pilotas kelis galilėjiečius nužudė prie aukuro, ir taip sumaišė jų kraują su jų aukomis. Įpykęs Pilotas, neatsižvelgė į šventą vietą. Be to, Jėzus priminė, kad Jeruzalėje Siloamo bokštas griūdamas užmušė 18 žmonių. Pagal anų laikų tradiciją, tokie buvo nusikaltę. Dievas juos nubaudė. Jėzus atsakė, kad žuvusieji nebuvo daugiau nusikaltę už kitus. Tie nelaimingieji — yra perspėjimas atsiversti, nes nežinia, kada ir kokiu būdu mirtis mus sutiks. Išvengti amžinos pražūties įmanoma tik per atsivertimą.

NEVAISINGAS FIGMEDIS, Lk 13,6-9

6 Jis pasakė palyginimą: „Žmogus turėjo vynuogyne pasisodinęs figmedį. Kartą jis atėjo pažiūrėti jame vaisių, bet jų nerado, Mt 21,19. 7 Ir paliepė sodininkui: ‚Štai jau treji metai, kaip ateinu ieškoti šio figmedžio vaisių, ir vis nerandu. Nukirsk jį, kam dar žemę alina!' 8 Anas jam atsakė: ‚Šeimininke, palik dar jį šiais metais. Aš jį apkasiu ir patręšiu, 2 Pt 3,9-15. 9 Rasi jis dar duos vaisių. O jei ne, tada jį iškirsdink!' "

Palyginimai dažnai pabrėžia tik vieną mintį. Kiekvieną žodį aiškinant atskirai, dažnai prasilenkiama su palyginimo prasme. Šiame palyginime vynuogynas ir figmedis yra Izraelio tauta. Vynuogyno savininkas — Dievas. Sodininkas — Jėzus. Dievas išsirinko Izraelį iš visų tautų. Bet Izraelis neatliko savo pareigos. Jėzus meldė dar duoti laiko. Dar siuntė apaštalus. Panašiai yra ir su bažnyčia, surinkimu. Ar tinkamai atliekame savo pareigą?

JĖZUS IŠGYDO SUTRAUKTĄ MOTERĮ, Lk 13,10-17

10 Vieną šeštadienį Jis mokė sinagogoje. 11 Čia buvo moteris, aštuoniolika metų kenčianti nuo ligos dvasios. Ji buvo sutraukta ir visiškai negalėjo išsitiesti. 12 Jėzus pamatęs pasišaukė ją ir tarė: „Moterie, esi išvaduota iš savo ligos!" 13 Jis uždėjo ant jos rankas, toji bematant atsitiesė ir šlovino Dievą, Mk 7,12. 14 Tada sinagogos vyresnysis supykęs, kad Jėzus išgydė šeštadienį, pasakė miniai: „Dirbamos yra šešios dienos. Ateikite ir jomis gydykitės, o ne šeštadienį!" 15 Viešpats jam atsakė: „Veidmainiai! Argi kas iš jūsų neatriša šeštadienį nuo ėdžių savo jaučio ar asilo ir nenuveda pagirdyti!? 16 Argi šios Abraomo dukters, kurią šėtonas laikė sukaustęs jau aštuoniolika metų, nereikėjo išvaduoti iš pančių šeštadienį?" 17 Jam tai bekalbant, visi Jo priešai susigėdo, o minia džiaugėsi Jo šlovingais darbais.

Šį įvykį aprašo tik Lukas. Jėzus mokė sinagogoje. Į pamaldas buvo atėjus moteris ligonė. Ji aštuoniolika metų sirgo, buvo sutraukta. Jėzus išgydė ją. Sinagogos vyresniajam nepatiko, kad Jėzus tai padarė šeštadienį. Jis nedrįso Jėzui priekaištų daryti. Taipgi ir moteriškei nieko nesakė. Jis perspėjo žmones, kad jie dėl gydymų kreiptųsi į Jėzų tik darbo dienomis, lyg Jėzaus gydymai būtų koks užsiėmimas, o ne Dievo Dvasios veikimas ir vedimas. Jėzus tame perspėjime matė ne vien tą sinagogos vyresnįjį, bet visus fariziejus. Jis sakė: „Veidmainiai." Priešai susigėdo, bet netikėjo į Jėzų. Eiliniai žmonės džiaugėsi ir šlovino Dievą.

GARSTYČIA IR RAUGAS, Lk 13,18-21

18 Jis kalbėjo: „Į ką panaši Dievo karalystė, ir su kuo ją palyginti? Mt 13,31-33; Mk 4,30-32. 19 Ji panaši į garstyčios grūdą, kurį ėmė žmogus ir pasėjo savo darže. Jis išaugo į medelį, ir padangių paukščiai susisuko lizdus jo šakose."

20 Jis vėl tarė: „Su kuo palyginti Dievo karalystę? 21 Ji panaši į raugą, kurį ėmė moteris ir įmaišė į tris saikus miltų, ir nuo jo viskas įrūgo."

Žiūrėk Mato 13,31-33. Iš daržovių garstyčia išauga didžiau-

sia, iki trijų metrų aukščio. Ji tada panaši į medelį, kuriame net paukščiai susisuka lizdus. Panašiai yra su Dievo karalyste, evangelija. Ji pradžioje buvo nežymi, bet išaugo į reikšmingą sąjūdį, — medį. Šis palyginimas, kad paukščiai medyje turi prieglaudą izraelitams buvo žinomas iš pranašų. Iš Dovydo atžalos išauga medis, Ez 17,22-; Asirija Ez 31,1-12; Dan 4,9.

Raugas turi panašią reikšmę. Jo mažas kiekis įmaišomas į didelį kiekį tešlos. Rodos, jis nereikšmingas, bet paveikia visą tešlą. Sėklą pasėja vyras, įmaišymą daro moteris. Kai kuriose vietose Šventojo Rašto „raugas" naudojamas neigiama prasme. Šioje vietoje jis panaudotas teigiama prasme.

AR BUS DAUG IŠGELBĖTŲ? Lk 13,22-27

22 Jis ėjo mokydamas per miestelius bei kaimus ir keliavo į Jeruzalę. 23 Vienas Jį paklausė: „Viešpatie, ar maža bus išgelbėtųjų?" Jis tarė jiems: „Stenkitės įeiti pro ankštuosius vartus! 24 Sakau jums, daugelis bandys įeiti, bet neįstengs, Mt 7,13-14; Fil 3,12.

25 Kai namų šeimininkas atsikels ir užrakins duris, stovėdami lauke, pradėsite belsti į duris ir prašyti: ‚Viešpatie, atidaryk mums!' O jis atsakys: ‚Aš nežinau, iš kur jūs.' 26 Tada pradėsite dėstyti: ‚Mes valgėme ir gėrėme tavo akivaizdoje, tu mokei mūsų gatvėse.' 27 O jis tars: ‚Aš nežinau, iš kur jūs. Eikite šalin nuo manęs, visi piktadariai!' "

———

Žiūrėk Mato 7,13-14. Jėzus keliavo į pasirinktą tikslą, Jeruzalę. Jis keliaudamas veikė, mokė ir gydė. Vienas iš minios klausė, ar daug bus išgelbėtų, išganytų? Jėzus tiesiai neatsakė į klausimą. Jėzui buvo daug svarbiau įspėti minią (juos), kad ji dėtų pastangas išganymą priimti, įgyti. Žinome, kai kelias susiaurėja, kokios eilės susidaro! Taip ir prie durų, kai didelė minia nori įeiti, o yra tik vienos durys. O jei dar skubu, ar pavojus gręsia! Malonės išgelbėjimo laikas nesitęs be galo. Naujasis Testamentas moko, kad bus galas, pabaiga; Šventoji Dvasia nebeveiks, atsivertimai nebevyks, Kristus ateis.

Izraelitai manė, kad jie yra Abraomo vaikai, tuo pačiu ir Dievo karalystės piliečiai. Jėzus sakė, kad be atgimimo jie yra — velnio vaikai. Daug „krikščionių" mano, esą krikščionys. Jėzus reikalauja įėjimo per ankštus atgimimo, atgailos vartus.

Kitaip jiems bus uždarytos durys, ir jie priskaityti piktadariams.

PAŠALINTIEJI IŠ DIEVO KARALYSTĖS, Lk 13,28-30

28 „Tai bus verksmo ir dantų griežimo, kai Dievo karalystėje pamatysite Abraomą, Izaoką, Jokūbą ir visus pranašus, o patys būsite išvaryti laukan, Mt 8,11-12. 29 Ir ateis iš rytų ir vakarų, iš šiaurės ir pietų ir sėsis prie stalo Dievo karalystėje. 30 Ir štai yra paskutinių, kurie bus pirmi, ir pirmųjų, kurie bus paskutiniai."

Žiūrėk Mato 8,11-12. Senojo Testamento tikintieji, kurie iš tolo matė Mesijo dieną ir džiaugėsi ja, yra Jo karalystėje. Bet netikintieji Senojo, taip pat ir Naujojo Testamento — bus pražudyti. Verksmas ir dantų griežimas rodo vargą ir kentėjimus pražudytųjų. Nieko nepadės priklausymas išriktajai tautai ar bažnyčiai, bet tik naujas (atgimęs) žmogus Kristuje. Tai gi ne pžadžia, bet galas vainikuos. Evangelijos skelbimas veikia, žmonės įtiki iš visų tautų ir tolimiausių žemės pakraščių. Apie tai pranašavo jau Izaijas, 25,6.

JĖZAUS ATSAKYMAS ERODUI, Lk 13,31-33

31 Tuo metu atėjo keli fariziejai ir įspėjo Jėzų: „Eik iš čia, pasišalink, nes Erodas nori tave nužudyti." 32 Jis atsakė jiems: „Eikite ir pasakykite tai lapei: ‚Štai Aš išvarinėju demonus ir gydau šiandien, tai darysiu ir rytoj, o trečią dieną būsiu visa atlikęs. 33 Bet šiandien ir rytoj, ir poryt turiu keliauti — nedera gi pranašui žūti ne Jeruzalėje' ".

Kai Jėzus kalbėjo, kad žydai bus išmesti iš Dievo karalystės ir pagonys priimti, fariziejams buvo perdaug. Jie dėjo pastangas, kaip nors Jėzų pašalinti iš čia. Fariziejai pranešė Jėzui, kad Erodas kesinasi nužudyti Jį. Ar tai buvo fariziejų prasimanymas, ar tikras, su Erodo žinia, bauginimas neįmanoma pasakyti, Mk 3,6; 12,13; Mt 22, 16. Pasakyta, kad Erodo šalininkai turėjo ryšį su fariziejais. Lk 23,8 Erodas buvo geros nuomonės apie Jėzų.

Jei Jėzus būtų išsigandęs fariziejų bauginimo, jie būtų sukompromitavę Jį žmonių akyse. Jėzus neišsigando, vadino Erodą klastingu — lape. Jis žinojo esąs Dievo apsaugoje ir savo

darbą turįs vykdyti. Jis eis į Jeruzalę, kaip fariziejai nori, bet ne dėl jų bauginimo, o Tėvo paskyrimo. Jo vieta kentėti yra Jeruzalė. O tu Dievo pasirinktasis mieste, šventoji Jeruzale ir aukščiausioji taryba! Kaip giliai jūs puolę, kad patį Dievo Sūnų žudote!

„Šiandien, rytoj ir poryt" yra priežodinis išsireiškimas. Jis reiškia netolimoje ateityje, panašiai, kaip Jn 11,9-10.

VARGAS JERUZALEI, Lk 13,34-35

34 „Jeruzale, Jeruzale! Tu žudai pranašus ir užmuši akmenimis pas tave siųstuosius. Kiek kartų norėjau surinkti tavo vaikus, tarsi višta savo viščiukus po sparnais, o tu nenorėjai! Mt 23,37-39. 35 Štai paliekami jums jūsų namai. Ir sakau jums: jūs manęs nebematysite, kol ateis laikas, kada tarsite: ‚Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu!' " Ps 118,26.

Žiūrėk Mato 23,37-39. Jėzus liūdi ir dejuoja dėl Jeruzalės. Jos karaliai, vyresnieji ir gyventojai kankino ir žudė pranašus. Ši karta taip pat eina savo protėvių pėdomis. Jėzaus noras ir troškimas juos gelbėti atmestas. Jis pasitraukia. Jam pasitraukus, ne tik Jeruzalė, bet ir šventovė lieka be dieviškos apsaugos. Kur Dievo šlovė, pats Dievo Sūnus atmestas ir pašalintas, kas belieka iš šventovės? — Tik tuščias pastatas. Betgi Dievo malonė veiks dar toliau. Po daugelio vargų ir kentėjimų jie išpažins Jį ir atsigręš į Jį, Ps 118,26.

IŠGYDYMAS VANDENLIGE SERGANČIO, Lk 14,1-6

1 Kartą šeštadienį Jėzus atėjo į vieno fariziejo vyresniojo namus valgyti, o jie atidžiai stebėjo Jį, Lk 6,6-11; 11,37. 2 Štai Jį pasitiko vandenlige sergantis žmogus. 3 Jėzus kreipėsi į įstatymo mokytojus ir fariziejus: „Valia šeštadienį gydyti ar ne?" 4 Tie tylėjo. Tada Jis išgydė jį ir paleido, 5 o jiems Jis tarė: „Jei kurio iš jūsų sūnus ar galvijas įkris į šulinį, argi tučtuojau neištrauktų jų šeštadienį!?" 6 Ir jie nesugebėjo į tai atsakyti, Lk 13,15; Mt 12,11.

Jėzų pakvietė pietų vienas fariziejų vyresnysis. Jis buvo vyriausiosios tarybos narys arba sinagogos vyresnysis? Pietums buvo pakviesta daugiau aukštesnio laipsnio fariziejų. Visai nelauktai, netikėtai atsirado vandenlige sergantis vyras. Iš kitų Šventojo Rašto vietų atrodo, kad ligonis buvo pakviestas pažiūrėti, ką Jėzus su juo darys, ar gydys šeštadienį? Jėzus suprato jų spendžiamas Jam pinkles. Jis paklausė, ar įstatymas leidžia šeštadienį gydyti. Fariziejų tarpe šis klausimas nebuvo galutinai išspręstas. Bendrai buvo draudžiama šeštadienį gydyti, bet sunkios ligos atveju, kai ligoniui grėsė mirtis, buvo teikiama pagalba.

Jėzus išgydė sergantį ir paklausė juos, ką jie darytų, jei šeštadienį įkristų į šulinį žmogus ar galvijas? Ar jie neištrauktų jo? Fariziejai į tai nieko neatsakė. Lk 6,11, panašiu atveju jie baisiai įniršo. Kaip žmogus gali būti vaišingas, draugiškas, ir kartu klastingas!!!

BŪK KUKLUS! Lk 14,7-11

7 Matydamas, kaip svečiai rinkosi pirmąsias vietas prie stalo, Jis pasakė jiems palyginimą, Mt 23,6: 8 „Kai tave pakvies į vestuves, nesėsk pirmoje vietoje, kad kartais nebūtų pakviesta garbingesnio už tave 9 ir atėjęs tas, kuris tave ir jį pakvietė, netartų tau: ‚Užleisk jam vietą!' Tada sugėdintas turėtum sėstis į paskutinę vietą. 10 Kai būsi pakviestas, verčiau eik ir sėskis paskutinėje vietoje, tai atėjęs šeimininkas tau sakys: ‚Bičiuli, pasislink aukščiau!' Tada tau bus garbė prieš visus svečius. 11 Kiekvienas, kuris save aukština, bus pažemintas, o kuris save žemina, bus išaukštintas", Mt 23,12; Lk 18,14.

Visur yra galimybė dalykus stebėti iš įvairių pusių. Fariziejai stebėjo, kaip Jėzus elgsis šeštadienį. Jėzus stebėjo, kaip jie mėgsta aukštintis, net prie stalo renkasi garbingesnes vietas.

GERIAU LABDARA, NEGU LĖBAUTI, Lk 14,12-14

12 Taip pat ir pakvietusiam Jį vaišių Jis sakė: „Keldamas pietus ar vakarienę, nekviesk nei savo draugų, nei brolių, nei pažįstamų, nei turtingų kaimynų, kad kartais jie savo ruožtu nepasikviestų tavęs ir tau būtų atlyginta. 13 Rengdamas vaišes, verčiau pasikviesk vargšų, paliegėlių, luošų ir aklų, 5 M 14,29,

14 tai būsi palaimintas, nes jie neturi kuo atsilyginti ir tau bus atlyginta teisiųjų prisikėlime", Jn 5,29.

Jėzus neužgina susieiti giminėms ir draugams. Jis sako, kad visuose subuvimuose reikia turėti amžinybės tikslą. Tą Jis priminė šeimininkui ir visiems. Apie teisiųjų prisikėlimą mokė ir fariziejai, Dan 12,2; Jn 5,28; Apd 24,15.

KVIETIMAS Į DIDŽIĄJĄ PUOTĄ, Lk 14,15-24

15 Tai išgirdęs, vienas svečias Jam tarė: „Palaimintas, kam teks dalyvauti Dievo karalystės pokylyje!" Lk 13,29. 16 Jis atsiliepė: „Vienas žmogus iškėlė didelę puotą ir pakvietė daug svečių. 17 Atėjus puotos metui, jis pasiuntė tarną pranešti pakviestiesiems: ‚Ateikite, jau viskas surengta.' 18 Tada jie visi kaip vienas pradėjo atsikalbinėti. Vienas jam tarė: ‚Nusipirkau dirvą ir būtinai turiu eiti ją apžiūrėti. Prašau laikyti mane pateisintu.' 19 Vėl kitas sakė: ‚Pirkau penkis jungus jaučių ir einu jų išmėginti. Prašau laikyti mane pateisintu.' 20 Trečias tarė: ‚Vedžiau žmoną ir todėl negaliu ateiti.'

21 Tarnas sugrįžęs viską apsakė šeimininkui. Šis supyko ir įsakė tarnui: ‚Skubiai eik į miesto aikštes ir gatves ir vesk čionai visus vargšus, paliegėlius, aklus ir luošus.' 22 Tarnas vėl pranešė: ‚Šeimininke, kaip liepei, — padaryta, bet dar yra vietos!' 23 Tada šeimininkas tarė tarnui: ‚Eik į kelius ir patvorius ir versk įeiti, kad mano namai būtų pilni. 24 Sakau jums, — nė vienas iš anų pakviestųjų žmonių neragaus mano vaišių' ".

Į Jėzaus kalbą kviesti vargšus ir elgetas vakarienei, vienas iš svečių pastebėjo: „Laimingas tas, kuriam teks dalyvauti Dievo karalystės pokylyje." Tas davė progos Jėzui pasakyti šį palyginimą. Labai panašiai yra užrašyta Mato 22,1-14. Tai nėra tas pats palyginimas Lk 14,15-24. Kai kur Jėzus kalbėjo panašiai, atsižvelgdamas į vietą ir aplinkybes.

Šio palyginimo reikšmė yra: Izraelis, išrinktoji tauta, yra pakviestas išganymui. Kai pakvietimą reikėjo priimti, vykdyti per Mesiją, Jėzų iš Nazareto, visi Izraelio kilmingieji atsisakė. Tada šeimininkas (Dievas) įsakė kviesti nusikaltėlius, muitininkus, iškrypėlius. Šie kvietimą priėmė. Kad namai būtų pilni,

įsakė kviesti iš pakluonių ir nuo kelių. Čia manyta pagonys.
Senajame Testamente dažnai maistas palyginamas dvasiniam maistui, Ps 23,5; Pat 9,1-6. „Versk įeiti", graikų kalba anangkason reiškia neatlaidžiai prašyti, įtikinėti, įkalbinėti. Graikų kalboje nėra fizinės prievartos, kaip kai kas aiškina.

JEI SEKI JĖZŲ, IŠSIŽADĖK SAVĘS, Lk 14,25-27

25 Kartu su Juo ėjo gausios minios. Atsigręžęs Jis tarė joms: 26 „Jei kas ateina pas mane ir nelaiko neapykantoje (daugiau myli arba vertina) savo tėvo, motinos, žmonos, vaikų, brolių, seserų ir netgi savo gyvybės, — negali būti mano mokinys, Mt 10,37-38; 5 M 33,9-10; Lk 18,29-30. 27 Kas neneša savo kryžiaus ir neseka manęs, negali būti mano mokinys," Lk 9,23.

Žiūrėk Mato 10,37-39. Jėzų sekė didelės minios. Jis įspėjo žmones, kad kas tikrai nori sekti Jį, privalo išsižadėti savųjų ir paties savęs. Įstatyme pasakyta mylėti savuosius. Kiekvienas myli savo gyvybę. Jėzus reikalauja Jį mylėti daugiau, negu visa kita.
„Nekęsti" arba „neapykantoje laikyti" yra hebraizmas, kas mūsų kalboje reiškia — išsižadėti, daugiau mylėti Jį.

BOKŠTAS IR KARALIUS, Lk 14,28-33

28 „Kas iš jūsų, norėdamas pastatyti bokštą, pirmiau atsisėdęs neskaičiuoja išlaidų, kad įsitikintų, ar turės iš ko užbaigti. 29 Kad kartais, padėjus pamatą ir nebaigus, žmonės matydami nesišaipytų iš jo ir nesakytų: 30 ‚Šitas žmogus pradėjo statyti ir neįstengia baigti.' 31 Arba karalius, traukdamas į karą prieš kitą karalių, pirmiau atsisėdęs nesvarsto, ar turėdamas dešimtį tūkstančių kareivių, pajėgs stoti į kovą su tuo, kuris atsiveda dvidešimt tūkstančių!? 32 Jei ne, tai anam dar toli esant, siunčia pasiuntinius tartis dėl taikos. 33 Taip pat kiekvienas iš jūsų, kuris neatsižada viso, ką turi, negal būti mano mokinys."

Skaitant šiuos palyginimus, lengvai prisimena, sugrįžusių žydų iš Babelio nelaisvės, Jeruzalės atstatymas. Jie statė miestą apsiginklavę. Panašiai ir kiekvienas krikščionis yra statytojas ir kariautojas. Kas nori statyti bokštą, pakilti į Dievo malonės

aukštybes, privalo apskaičiuoti, ar jis ištesės. Čia nėra manyta atgimimas, atėjimas prie Jėzuas, bet Jo tikras sekimas, pašventinimo siekimas. Kiek daug krikščionių pradeda krikščionišką gyvenimą, bet neišsižada viso, tampa žmonių pajuoka bei papiktinimu.

Karalių kova primena tą patį. Kiekvienas krikščionis yra karalius ant savęs. Jis privalo kovoti su piktomis dvasiomis, pagundomis. Čia reikalinga jėga iš aukšto. Kas neišsižada pats savęs, neatsisako viso, neaukoja viso Jėzui, negali būti Jo mokinys. Krikščionies gyvenimas nėra žaislas, bet kova. Ji laimina tik Jėzaus padėjimu.

DRUSKA, Lk 14,34-35

34 „Druska — geras daiktas. Bet jeigu ji nustotų sūrumo, kuo ją reikėtų pasūdyti? Mt 5,13; Mk 9,50. 35 Ji netinka nei dirvai, nei mėšlui, o išberiama laukan. Kas turi ausis, teklauso!"

Druska yra labai naudinga paskaninti ir išlaikyti maistą nuo gedimo. Jei ji nustoja sūrumo, ji niekam daugiau netinka. Tuo Jėzus norėjo pasakyti, kad Jo sekėjų gyvenimas yra panašus. Jų savybė yra sulaikyti pasaulį nuo moralinio sugedimo ir parodyti tikėjimo prasmę, ramybę, viltį, meilę, pasitenkinimą bei džiaugsmą Jėzumi. Jei krikščionis nustoja tikėjimo vilties, jis tampa nepatenkintas pats savimi ir nebepaveikia kitų. Jėzus sakė: „Kas turi ausis", — supratimą, teapmąsto tai!

NUSIDĖJĖLIAI IR FARIZIEJAI, Lk 15,1-2

1 Pas Jį rinkdavosi visokie muitininkai ir nusidėjėliai Jo pasiklausyti. 2 O fariziejai ir Rašto aiškintojai murmėdavo, sakydami: „Šitas priima nusidėjėlius ir su jais valgo."

Žiūrėk Mato 18,12-14. Kur Jėzus pasirodydavo, ateidavo prie Jo daug muitininkų ir nusidėjėlių. Jie rado prie Jėzaus nuoširdžią meilę, ko niekur kitur nerado.

Nusidėjėliais buvo laikomi moraliniai prasikaltę ir bendradarbiautojai su okupantu; daugiausia jie buvo muitininkai. Fariziejai žiūrėjo į juos, kaip nusikaltusius įstatymui, ir juos niekino. Jėzus nepateisino jų, bet dėjo pastangas sužadinti juose tikėjimą ir vesti į atsivertimą. Jie tą jautė ir siekė tapti dorais. Jie rinkosi pas Jėzų nepasinaudoti kuo, pavalgyti, pasveikti, bet

pasiklausyti, pasimokyti. Tai pati pradžia ieškant išganančio tikėjimo. Tiems, kurie nebuvo patyrę asmeniško išganymo, bet tikėjo tik iš papratimo, labai nepatiko Jėzaus draugavimas su nusidėjėliais. Jėzus ne tik priėmė nusidėjėlius, bet ir valgė su jais. Tas jau reiškė gilesnę draugystę, 1 Kor 5,11. Fariziejai manė, kad Jėzus, taip darydamas, labai kenkia savo orumui. Jiems buvo gėda Jį susitikti. Fariziejai manė, kad jie patys nėra nusidėjėliai, bet šventi žmonės. Nusidėjėliai yra tik tie, kurie didelį nusikaltimą padaro, kaip muitininkai, apgavikai. Tokius fariziejai apkaltino, pasmerkė, jokios meilės jiems neparodė. Fariziejai darė išvadą, kad ir Jėzus yra nusidėjėlis, kadangi Jis su jais draugauja. Jei fariziejai būtų giliau pažinę Šventojo Rašto prasmę ir Dievo norą gelbėti nusidėjėlius, Iz 43,2; 50,4, jie būtų supratę Jėzaus veiklą ir pamatę, kad ir jie yra nusidėjėliai, ir jiems patiems reikia Išgelbėtojo.

Sekantieji Jėzaus palyginimai yra pamokymai, kas yra nusidėjėlis. Tai tas, kuris supranta savo prapuolimą ir priima Dievo pasiūlytą malonę. Dievas tokią meilę parodė, kad Jis siuntė ne kokį gerą žmogų, bet savo Sūnų, Jėzų, gelbėti mane ir tave!

PAKLYDUSI AVIS, Lk 15,3-7

3 Tada Jis pasakė jiems palyginimą: 4 „Kas iš jūsų, turėdamas šimtą avių ir vienai nuklydus, nepalieka dykumoje devyniasdešimt devynių ir neieško pražuvusios, kolei suranda!? Mt 18,12-14; Ez 34,11-16; Lk 19,10. 5 Radęs su džiaugsmu dedasi ją ant pečių 6 ir, sugrįžęs namo, susikviečia draugus bei kaimynus, sakydamas: ‚Džiaukitės drauge su manimi! Radau paklydusią avį!' 7 Sakau jums, taip ir danguje bus daugiau džiaugsmo dėl vieno atsivertusio nusidėjėlio, negu dėl devyniasdešimt devynių teisiųjų, kuriems nereikia atsiversti."

Mato 18,12-14, palyginimas yra panašus į Luko, bet Mato palyginimas turi kitokį tikslą ir prasmę.

Prapuolusi avis yra nusidėjėlis. Jis yra žuvęs Dievui, žmonėms ir pats sau. Nuklydusi avis pati nesuranda nei namų, nei kaimenės. Ji nesugeba apsiginti ir greitai pavargsta. Jai būtina pagalba. Dievas siuntė ieškoti nusidėjėlio savo Sūnų. Jam yra brangus kiekvienas. Dėl surasto džiaugiasi Ganytojas (Jėzus) ir visas dangus. O fariziejai (teisieji) murma. Jie visai nesupranta Jėzaus tikslo, kadangi jie patys yra prapuolę savo „teisume."

PAMESTAS PINIGAS, Lk 15,8-10

8 „Arba, kuri moteris, turėdama dešimtį drachmų ir vieną pametusi, neužsidega žiburio, nešluoja namų ir rūpestingai neieško, kolei suranda? 9 Radusi ji susivadina drauges bei kaimynes ir sako: ‚Džiaukitės su manimi, nes radau drachmą, kurią buvau pametusi.' 10 Sakau jums, šitaip džiaugiasi Dievo angelai dėl vieno atsivertusio nusidėjėlio."

Žodelis „arba" sujungia abu palyginimus. Palyginimuose yra daug skirtumo. Pirmame vyras, antrame — moteris. Ganykla — namai. Santykis 100 su 1 ir dešimts su vienu. Abejuose palyginimuose prasmė yra ta pati: paklydęs, pamestas, ieškojimas, suradimas, džiaugsmas.

PRAPUOLUSIS SŪNUS, Lk 15,11-32

11 Jis kalbėjo: „Vienas žmogus turėjo du sūnus. 12 Kartą jaunesnysis tarė tėvui: ‚Tėve, atiduok man priklausančią palikimo dalį.' Tėvas padalijo sūnums turtą. 13 Netrukus jaunesnysis sūnus, susiėmęs savo dalį, iškeliavo į tolimą šalį. Ten, palaidai gyvendamas, išaikvojo savo lobį.

14 Kai viską išleido, toje šalyje kilo baisus badas, ir jis pradėjo stokoti. 15 Tada nuėjo pas vieną šalies gyventoją ir stojo jam tarnauti. Tas jį pasiuntė į laukus kiaulių ganyti. 16 Jis geidė prikimšti pilvą bent jovalu, kurį ėdė kiaulės, tačiau nė to jam neduodavo. 17 Tada jis susimąstė ir tarė: ‚Kiek mano tėvo samdinių apsčiai turi duonos, o aš čia badu mirštu! 18 Kelsiuos, eisiu pas tėvą ir sakysiu: ‚Tėve, nusidėjau dangui ir tau, Jer 3,12-13; Ps 51,6. 19 Nesu vertas vadintis tavo sūnumi. Priimk mane bent samdiniu!' 20 Jis pakilo ir iškeliavo pas tėvą. Tėvas pažino jį iš tolo, pasigailėjo, pribėgo prie jo, puolė ant kaklo ir pabučiavo. 21 O sūnus tarė: ‚Tėve, nusidėjau dangui ir tau, nebesu vertas vadintis tavo sūnumi.' 22 Bet tėvas įsakė tarnams: ‚Kuo greičiau atneškite geriausį drabužį ir apvilkite jį. Užmaukite jam ant piršto žiedą, apaukite kurpėmis! 23 Atveskite nupenėtą veršį ir papiaukite! Puotaukime, linksminkimės! 24 Nes šis mano sūnus buvo miręs ir vėl atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado.' Ir jie pradėjo linksmintis, Ef 2,1-5; 5,14.

25 Tuo metu vyresnysis sūnus buvo lauke. Eidamas namo ir prisiartinęs prie sodybos, išgirdo muziką ir šokius. 26 Jis

pasišaukė tarną ir paklausė, kas čia dedasi? 27 Tas jam atsakė: ‚Sugrįžo tavo brolis, tai tėvas liepė papiauti nupenėtą veršį, kad sulaukė jį sveiką.' 28 Tada šis supyko ir nenorėjo įeiti. Tėvas išėjęs pradėjo vadinti jį vidun. 29 O jis atsakė tėvui: ‚Štai jau tiek metų tau tarnauju ir niekad tavo įsakymo neperžengiau, o tu man nė karto nedavei nė ožiuko pasilinksminti su draugais. 30 Bet vos tik sugrįžo šitas tavo sūnus, prarijęs tavo turtą su kekšėmis, tu tuojau papiovei jam nupenėtą veršį.' 31 Tėvas atsakė: ‚Vaike, tu visada su manimi, ir visa, kas mano, yra ir tavo. 32 Bet reikėtų puotauti ir džiaugtis, nes tavo brolis buvo miręs ir vėl atgijo, buvo prapuolęs ir atsirado' ".

Tėvas — Dievas. Jaunesnysis sūnus — nusidėjėliai. Vyresnysis sūnus — fariziejai, teisieji. Nusidėjėliai yra nedėkingi, begėdžiai. Jie nesilaiko mandagumo, reikalauja. Dievas gerbia žmogaus laisvą valią, leidžia jam pasirinkti, ko jis nori. Labai dažnai nusidėjėliui laisva valia tampa vergove. Tolimas kraštas — pasaulis. Nusidėjėliai dažnai praranda viską. Kartais jie tiek giliai krinta, jog prilygsta nešvariam gyvuliui, kiaulei. Kada pastebi savo puolimą, pradeda gailėtis. Gailestis, geri norai, ryžtas nieko nepadeda. Tą visa reikia veiksmais įvykdyti, keltis, eiti. Kai žmogus eina, Dievas pasitinka jį. Jau iš tolo pažįsta, jokių priekaištų nedaro. Alteidžia, priima, aprėdo, iškelia puotą.

Vyresnysis sūnus visą laiką buvo namuose, vykdė tėvo valią. Bet vidujiniai jis buvo nuo tėvo toliau, negu jaunesnysis. Tai fariziejų ir teisiųjų vaizdas. Tėvas pats prašo sūnų įeiti. Šis nesileidžia perkalbamas. Daro tėvui priekaištų, nenori nieko žinoti apie sugrįžimą ir nepažįsta atgimusiųjų džiaugsmo. Palyginimas vaizduoja nusidėjėlius ir teisiuosius — fariziejus.

APSUKRUS PRIEVAIZDAS, Lk 16,1-8

1 Jis kalbėjo savo mokiniams: „Buvo turtingas žmogus. Jis turėjo prievaizdą. Tas buvo jam apskųstas, esą, eikvojąs jo turtą. 2 Tada', pasišaukęs jį, tarė jam: ‚Ką aš girdžiu apie tave šnekant? Duok savo prievaizdavimo apyskaitą, nes jau nebegali būti prievaizdu.' 3 O tas tarė sau: ‚Ką veiksiu, kad šeimininkas atima iš manęs prievaizdavimą? Kasti neįstengiu, o elgetauti — gėda. 4 Žinau, ką daryti, kad jie mane priimtų į savo namus, kai būsiu atleistas iš tarnybos.'

5 Jis pasikvietė po vieną savo šeimininko skolininkus ir klausė pirmąjį: ‚Kiek skolingas mano šeimininkui?' 6 Šis atsakė: ‚Šimtą statinių aliejaus.' Tada jis tarė: ‚Imk savo skolos raštą, sėsk ir tuoj pat rašyk: penkiasdešimt.' 7 Paskui klausė kitą: ‚O kiek tu skolingas?' Anas atsakė: ‚Šimtą saikų kviečių.' Jis tarė: ‚Imk skolos raštą ir rašyk: aštuoniasdešimt.' 8 Šeimininkas pagyrė suktąjį prievaizdą, kad jis gudriai pasielgė. Šio pasaulio vaikai apsukresni tarp panašių į save, negu šviesos vaikai", Ef 5,9; 1 Tes 5,5.

———

Šis palyginimas yra labai įvairiai aiškinamas. Reikia priminti, kad kai kurie palyginimai tik vieną mintį pabrėžia. Toks ir šis yra. Šį palyginimą Jėzus pasakė savo mokiniams, ne vien apaštalams, bet ir visiems savo sekėjams. Kiekvienas yra tik prievaizdas. Viskas yra Dievo. Neištikimas prievaizdas galvojo tik apie save. Kai jam atsirado pavojus netekti tarnybos, jis galvojo, kaip toliau gyventi. Dirbti jis nenorėjo, tingėjo. Elgetauti gėdijosi. Jis rado išeitį, dar panaudoti tarnybą savo naudai, dėl ateities.

Jėzaus mokiniai gerai žino, kad jie yra tik laikini prievaizdai. Jie turėtų mąstyti apie amžinybę ir turimą turtą (prievaizdavimą) naudoti Dievo karalystės reikalui. Neištikimas prievaizdas pagiriamas, tik kaip suktas pasaulinis žmogus, kuris galvoja tik apie asmenišką naudą šiame pasaulyje, visai nebodamas nei teisės, nei amžinybės, ir tokiu būdu užsitikrina sau pragyvenimą.

JĖZAUS PATARIMAS MOKINIAMS, Lk 16,9-13

9 „Aš jums sakau: darykitės bičiulių neteisiosios mamonos (nuosavybės) pagalba, kad galui atėjus, jie priimtų jus į amžinąsias padangtes, Lk 14,14; Mt 6,20; 10,40; 19,21. 10 Kas ištikimas mažmožiuose, tas ištikimas ir didžiuose dalykuose, o kas nesąžiningas mažmožiuose, tas nesąžiningas ir dideliuose dalykuose. 11 Jei tad jūs pasirodėte neverti pasitikėjimo, tvarkydami neteisią mamoną, tai kas patikės jums tikrąsias vertybes!? 12 Ir jeigu nebuvote patikimi su svetimu daiktu, tai kas jums duos tai, kas jūsų!? 13 Joks tarnas negali tarnauti dviem šeimininkams, nes jis arba vieno nekęs, o kitą mylės, arba

prie vino prisiriš, o kitą nieku vers. Negalite tarnauti Dievui ir mamonai."

———

Mamona yra medžiaginė vertybė, viskas, ką turime — nuosavybė. Jėzus primena, kad ji yra netikra, netikrai mums priklausanti. Tikrybėje kiekvienas esame tik prievaizdas. Kaip dažnai, ką laikome savu, dar mums gyviems esant, atitenka kitiems. Jėzus įspėja elgtis išmintingai, nuosavybę naudoti evangelijai skelbti ir artimui padėti. Jei krikščionis to nevykdo, parodo, kad jis nėra ištikimas Jėzaus reikalavimui. Toks mano, kad jis yra tikras savininkas. Jis yra prisirišęs prie laikinų dalykų daugiau, negu prie amžinų. Ištikimai tarnauti įmanoma tik vienam šeimininkui.

KAI KURIE JĖZAUS ĮSPĖJIMAI, Lk 16,14-18

14 Visa tai girdėjo godūs pinigų fariziejai ir šaipėsi iš Jo, Mt 23,14. 15 O Jis jiems sakė: „Jūs žmonių akyse dedatės teisiais, bet Dievas mato jūsų širdis. Kas žmonėms atrodo kilnu, Dievo akyse biauru, Lk 18,9; Ps 7,10; Pat 6,16-17. 16 Iki Jono buvo įstatymas ir pranašai; nuo jo skelbiama geroji naujiena apie Dievo karalystę, ir kiekvienas į ją veržiasi, Mt 11,12-13. 17 Greičiau dangus ir žemė pražus, negu iš įstatymo iškris bent vienas brūkšnelis. 18 Kiekvienas, kas atleidžia žmoną ir veda kitą — svetimauja. Ir kas veda vyro atleistąją, taipogi svetimauja."

———

Jėzaus klausytojai gerai suprato, kad Jis reikalavo ne tik širdimi, mintimis, bet ir praktiškai, visa nuosavybe (turtu) tarnauti Dievui. Fariziejai iš tos Jėzaus kalbos šaipėsi, nes jie buvo godūs. Jėzus jiems atsakė, kad žmonės gali jiems pritarti ir juos aukštinti. Žmonių nuomonė dažnai yra klaidinga. Dievas tikrai yra nešališkas, nes Jis žino žmogaus mintis ir širdies polinkius.

Įstatymas pasiekia žmogų tik išviršiniai. Įstatymo laikas su Jono Krikštytojo pasirodymu pasibaigė. Dabar skelbiama evangelija, geroji žinia. Ji pasiekia širdį, valią. Kiekvienas asmeniškai apsisprendžia už, ar prieš ją. Kurie evangeliją

priima, tie ką nors asmeniškai pergyvena, veržiasi į Dievo karalystę. Nereikia manyti, kad įstatymas nustojo savo reikšmės. Kas nuodėmė buvo, nuodėme ir lieka. Dangus ir žemė atgyvens savo amžių, bet įstatymo reikalavimai liks. Žiūrėk Mato 5,17-20; 5,32; 19,9.

TURTUOLIS IR LOZORIUS, Lk 16,19-31

19 „Gyveno vienas turtuolis. Jis vilkėjo purpuru bei ploniausia drobe ir kasdien ištaigingai lėbaudavo. 20 O prie jo vartų gulėjo votimis aptekęs elgeta, vardu Lozorius. 21 Jis troško numarinti alkį bent trupiniais nuo turtuolio stalo, bet tik šunys atbėgę laižydavo jo votis. 22 Elgeta mirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį. Mirė taipogi ir turtuolis ir buvo palaidotas.

23 Būdamas pragaro (hadės) kančiose, pakėlė akis ir iš tolo pamatė Abraomą ir jo prieglobstyje Lozorių. 24 Jis šaukė: ‚Tėve Abraomai, pasigailėk manęs! Atsiųsk čionai Lozorių, kad, suvilgęs vandenyje piršto galą, atvėsintų man liežuvį. Aš baisiai kenčiu šioje liepsnoje.' 25 Abraomas atsakė: ‚Atsimink, vaike, kad tu gyvendamas atsiėmei savo gėrybes, o Lozorius — tik nelaimes. Todėl jis susilaukė paguodos, o tu kenti. 26 Be to, tarp mūsų ir jūsų yra neperžengiama bedugnė, ir niekas iš čia panorėjęs negali nueiti pas jus, nei iš ten persikelti pas mus.'

27 Tas vėl tarė: ‚Tai meldžiu tave, tėve, nusiųsk jį bent į mano tėvo namus: 28 aš turiu penkis brolius, tegul juos įspėja, kad ir jie nepatektų į šią kančių vietą.' 29 Abraomas atsiliepė: ‚Jie turi Mozę bei pranašus, tegul jų klauso!' 2 Tim 3,16. 30 O anas atsakė: ‚Ne, tėve Abraomai! Bet jei kas iš mirusiųjų nueitų pas juos, jie atsiverstų!' 31 Tačiau Abraomas tarė: ‚Jeigu jie neklauso nei pranašų, tai nepatikės, jei kas ir iš mirusiųjų prisikeltų.' "

Fariziejai mokė, kad tas, kuriam gyvenimas gerai sekasi, yra Dievo laiminamas. O ligos ir vargai yra Dievo bausmė. Šiame palyginime Jėzus rodo, kad gali būti ir atvirkščiai. Turtuolis, atrodo, buvo labai doras žmogus. Jo nusikaltimas buvo: jis netikėjo Šventajam Raštui ir nuoširdžiai neatjautė vargšų.

Lozorius daug kentėjo, bet tikėjo Dievą. Jis mirė ir niekas neatsiminė jo. Amžinybėje jis gavo vietą palaimintųjų tarpe.

Turtuolį palaidojo labai iškilmingai. Sakė daug puikių kalbų. Visa tai nieko nepadėjo. Mirtis Dievo įstatyta. Ji paliečia kiekvieną. Po mirties seka amžinybė ir Dievo sprendimas. Jis yra tikslus, nė vieno nepaperkamas. Turtuolis manė, kad pasirodymas mirusio įtikins jo brolius. Abraomas atsakė, kad Raštas yra duotas ir Jis sako mums, kaip privalome tikėti. Kiek tikima Šventajam Raštui?

PAPIKTINIMAI, Lk 17,1-2

1 Jis kalbėjo savo mokiniams: „Papiktinimai neišvengiami, bet vargas tam, per kurį jie ateina. 2 Jam būtų geriau, jei ant kaklo būtų užkabintas girnų akmuo ir jis būtų įmestas jūron, negu papiktintų vieną iš šitų mažutėlių. Taigi sergėkitės!" Mt 18,6-7.

———

Žiūrėk Mato 18,6. Jėzaus mokiniai, suprantama, ne vien apaštalai, bet visi Jo sekėjai, anų ir šių laikų. Nuodėmingi papiktinimai yra šėtono darbas. Papiktinimai (graikiškai skandalon — škandalas) kyla iš nebudėjimo. Tai yra tikinčiųjų netinkami veiksmai, pareigų neatlikimas, neteisingos ir žalingos kalbos, blogi gyvenimo pavyzdžiai, puolimai ir daugybė kitų neigiamų dalykų. Jie labai neigiamai ir papiktinančiai paveikia tik ką pradėjusius tikėti (mažutėlius). Papiktinimai gali būti taip žalingi, kad atitraukia nuo tikėjimo, išganymo. Naudingiau (geriau) yra pačiam kūniškai žūti, negu kitą ir save dvasiniai pražudyti.

ATLEIDIMAS, Lk 17,3-4

3 „Jei tavo brolis nusikalsta, įspėk jį ir, jeigu jis gailisi, atleisk jam. 4 Jei jis septynis kartus per dieną tau nusižengtų ir septynis kartus kreiptųsi į tave, sakydamas: ‚Gailiuosi', — atleisk jam", Mt 18,21-22.

———

Palygink Mato 18,21-22. Matant nusikalstant brolį ar seserį, yra krikščioniška pareiga įspėti jį. Įspėjimas privalo būti su meile vykdomas. Įspėjimas be meilės gali užkietinti ir pražudyti. Prisipažįstančiam ir prašančiam atleidimo, reikia atleisti ne tik vieną kartą, bet daug kartų.

SUSTIPRINK TIKĖJIMĄ! Lk 17,5-6

5 Apaštalai prašė: „Sustiprink mums tikėjimą", Mk 9,24. 6 O Viešpats atsakė: „Jei turėtumėte tikėjimą kaip garstyčios grūdelį ir įsakytumėte šitam šilkmedžiui: ‚Išsirauk ir pasisodink jūroje', — tai jis jūsų paklausytų", Mt 17,20; 21,21.

———

Atrodo, kad apaštalai vienbalsiai prašė sustiprinti jiems tikėjimą. Čia nėra manyta išganantis tikėjimas, bet veiklos, darbų tikėjimas. Išganantis tikėjimas nevyksta palaipsniui, bet iš karto. Veiklos tikėjimas gali pasireikšti stipriau ir silpniau. Apaštalai išgydė daug ligonių, bet Luko 9,40 jie negalėjo išgydyti.

Jėzus atsakė, kad tikėjimui reikšminga yra ne kiekybė, bet kokybė. Nors ir mažiausia sėklelė, jei ji gera, — ji dygsta. Taip ir tikėjimas — įvykdo „negalimus" dalykus.

TARNAUJANTIS SAMDINYS, Lk 17,7-10

7 „Kas iš jūsų, turėdamas samdinį artoją ar piemenį, jam grįžus iš lauko, sakytų: ‚Tuojau sėsk prie stalo!' 8 Argi nesakytų: ‚Prirenk man vakarienę. Susijuosk ir patarnauk, kolei aš valgysiu ir gersiu, o paskui tu pavalgysi ir atsigersi'. 9 Argi samdiniui dėkojama, kad jis atliko, kas jam liepta? 10 Taipogi jūs, atlikę visa, kas jums pavesta, sakykite: ‚Esame nenaudingi tarnai. Padarėme, ką privalėjome daryti.' "

———

Šis palyginimas rodo kuklumą ir pasižeminimą. Vergas privalo tarnauti visą laiką. Tai jo pareiga. Jam už tai nedėkojama. Vergas nieko negali užsitarnauti. Taip panašiai yra dvasiniame gyvenime. Esame tik iš Jo malonės išganyti, išgelbėti. Remtis kokiais nors darbais, užsitarnavimais, nėra evangeliška. Skirtumas tarp žemiško žmogaus ir Jėzaus Kristaus vergo yra tas: žemiškas vergas privalo pareigas atlikti – Kristaus vergui leidžiama. „Tu privalai" — „aš noriu."

IŠGYDYMAS DEŠIMT RAUPSUOTŲJŲ, Lk 17,11-19

11 Keliaujant į Jeruzalę, teko Jam eiti tarp Samarijos ir Galilėjos, Lk 9,51; 13,22. 12 Įeinant į vieną kaimą, Jį pasitiko

dešimt raupsuotų vyrų. Jie sustojo atstu 13 ir garsiai šaukė: 3 M 13,45-46. „Jėzau, Mokytojau, pasigailėk mūsų!" 14 Pažvelgęs į juos, Jis tarė: „Eikite, pasirodykite kunigams!" Ir beeidami jie pasveiko (buvo apvalyti), Lk 5,14; 3 M 14,2-3. 15 Vienas iš jų, pamatęs kad išgijo, sugrįžo atgal, balsiai šlovindamas Dievą. 16 Jis dėkodamas parpuolė Jam po kojų. Tai buvo samarietis. 17 Jėzus paklausė: „Argi ne dešimtis pasveiko? Kur devyni? 18 Ar niekas nepanorėjo sugrįžti ir atiduoti Dievui garbę, kaip tik šitas svetimtautis?" 19 Ir tarė jam: „Kelkis, eik! Tavo tikėjimas išgydė tave", Lk 7,50.

———

Šis įvykis yra tik Luko užrašytas. Baisioji raupsų liga buvo skaitoma Dievo bausme. Devynių žydų tarpe buvo vienas samarietis. Vargas juos jungė į vieną draugystę. Raupsuotieji, laikydamiesi įstatymo, 3 M 13,45-46, stovėjo iš tolo ir garsiai šaukė pagalbos, susimylimo. Jie vadino Jį Mokytoju ir vardu. Jėzus, bandydamas jų tikėjimą ir paklusnumą, liepė eiti ir pasirodyti kunigams. Jie tikėjo ir ėjo. Kai jie pastebėjo išgydymą, devyni žydai nuėjo pas kunigą, o samarietis sugrįžo šlovindamas Dievą, padėkoti Jėzui. Devyni buvo paklusnūs, o dėkingas tik vienas. Devyni pasveiko kūniškai, o dvasiniai tik vienas.

DIEVO KARALYSTĖS ATĖJIMAS, Lk 17,20-21

20 Fariziejų paklaustas, kada ateis Dievo karalystė, Jis paaiškino: „Dievo karalystė ateina nepastebimai, Jn 18,36. 21 Ir niekas nesakys: ‚Štai ji čia arba ‚ten!' Nes Dievo karalystė yra jūsų tarpe", Mt 24,23.

———

Fariziejai manė, kad Dievo ir Mesijo karalystė yra ta pati. Pranašai pranašavo, kad Mesijas atsteigs Dovydo karalystę ir valdys teisingai. Jėzus skelbė: „Dievo karalystė priartėjo." Jis mokė mokinius melstis, kad Dievo karalystė ateitų. Fariziejai laukė didelio pasikeitimo politiniame ir viešajame gyvenime. Jėzus paaiškino, kad Dievo karalystė nėra politinė. Ji nepasirodys viešai. Ji veikia, pasireiškia vidujiniai, žmonių širdyse ir jų tarpe. Panašiai pasireiškia Dievo karalystė ir mūsų laikais. Ar fariziejai tą suprato ir norėjo? Mes norime, bet kiek vykdome!?

KAIP DIEVO KARALYSTĖ PASIREIKŠ? Lk 17,22-25

22 Jis tarė mokiniams: „Ateis dienos, kai geisite išvysti bent vieną Žmogaus Sūnaus dieną, ir nematysite. 23 Jums sakys: ‚Štai Jis čia! Štai ten!' — Neikite ir nesekite jų, Lk 21,8. 24 Kaip tvystelėjęs žaibas nušviečia viską nuo vieno dangaus pakraščio iki kito, taip skirtą dieną pasirodys ir Žmogaus Sūnus, Mt 24,26-27. 25 Bet pirmiau Jam reikės daug iškentėti ir būti šios kartos atmestam," Lk 9,22.

———

Jėzaus (Dievo) karalystė nėra matoma, kaip pasaulio karalystės, apie kurias rašo laikraščiai ir yra žinomos valstybių sienos. Jo karalystės nėra kiekvienoje širdyje, bet ji yra kiekvienoje tautoje, taip, ir mūsų tautoje, tikinčiųjų žmonių tarpe. Ji pasireiškia kukliai, ramiai, ryžtingai, dangiškai. Fariziejai ir mokiniai laukė galingo pasireiškimo, kaip Sekminių dieną, Šventąją Dvasią išliejus. Jėzus įspėjo nelaukti teritorijoje ir bendruomenėse tobulumo, bet atskiruose individuose.

Jėzus sutiko didelį pasipriešinimą. Jis kentėjo skausmus, panieką, atmetimą, mirtį. Panašų pasipriešinimą sutiko apaštalai. Tą patį pergyvena Jo sekėjai ir mūsų dienomis. Dievo karalystė (išganymas) nesiriboja vienoje tautoje ar bažnyčioje, bet ji šviečia kaip saulė, visoms tautoms, kiekvienam, kuris tiki.

PRAEITIES PAVYZDŽIAI, Lk 17,26-30

26 „Kaip buvo Nojaus laikais, taip bus ir Žmogaus Sūnaus dienomis, Mt 24,37-39. 27 Jie valgė, gėrė, tuokėsi, kol atėjo diena, kai Nojus įlipo į laivą. Tada ištiko tvanas ir visus sunaikino, 1 M 7,7-23. 28 Taip pat dėjosi ir Loto laikais! Valgė ir gėrė, pirko ir pardavinėjo, sodino ir statė. 29 O tą dieną, kada Lotas paliko Sodomą, iš dangaus krito ugnis su siera ir visus sunaikino, 1 M 19,15-23. 30 Šitaip bus ir tą dieną, kai apsireikš Žmogaus Sūnus."

———

Du pavyzdžiai imti iš Senojo Testamento, Nojaus ir Sodomos. Čia nieko nesakoma iš jų kasdienio gyvenimo, kas savaime būtų nusidėjimas ar nusikaltimas. Visa, primenama, yra

tik kūniški reikalai. Žmonės rūpinosi tik kasdieniniu gyvenimu. Dievo Dvasios veikimo ir aukštesnių idealų jie nebeturėjo. Nojus ir Lotas savo bendraamžius įspėjo. Bet jie buvo užsiėmę savo kūniško gyvenimo veikla taip, kad jie neturėjo nei laiko, nei supratimo, ką Nojus ir Lotas sakė. Visa tai jiems buvo tik durnystė. Jie valgė, gėrė, tuokėsi, statė, prekiavo. Tas buvo jų tikrovė ir siekimas. Kai Nojus įėjo, Dievo įsakymu, į arką, ir Lotas išėjo iš miesto, prasidėjo naikinimas. Gelbėtis buvo per vėlu. Jėzus įspėjo žmones, apaštalai savo bendraamžius, tą patį ir dabar daro tikintieji žodžiu ir gyvenimu, bet kas tiki!

JĖZAUS ĮSPĖJIMAS, Lk 17,31-33

31 „Kas tą dieną bus ant stogo, o jo daiktai viduje, tenelipa žemyn jų pasiimti, o kas laukuose, tenegrįžta namo, Mt 24,17-18. 32 Prisiminkite Loto žmoną! 1 M 19,26. 33 Kas stengsis išsaugoti savo gyvybę, tas ją pražudys, o kas ją pražudys, tas išlaikys ją", Lk 9,24.

Viešpats įspėjo viską palikti, laisvam tapti, nedaryti tik pradžios, kaip Loto žmona, bet įvykdyti visa iki galo. Daug pavyzdžių matėme karo laiku. Du senesnio amžiaus žmonės vežėsi daug daiktų rankiniu vežimėliu. Jie pavargę barėsi. Einant į kalną, vyras krito negyvas. Žmona stovėjo verkdama. Jei ji norėjo gelbėtis, ji turėjo viską palikti ir skubėti.

IŠSISKYRIMAS, Lk 17,34-37

34 „Sakau jums: tą naktį dviese bus vienoje lovoje, ir vienas bus paimtas, o kitas paliktas. 35 Dvi mals, viena bus paimta, o kita palikta, Mt 24,40-41. 36 Du bus lauke, vienas bus paimtas, kitas paliktas." 37 Tada jie atsiliepė: „O kurgi, Viešpatie?" Jis atsakė: „Kur bus maita, ten sulėks ir maitvanagiai", Mt 24,28.

Žmonės gyvens ir dirbs tą patį darbą. Viešpaties dieną bus viskas išskirta radikaliai. Viešpats pažįsta visus. Ar tai įvyks naktį, ar dieną, ilsintis, namuose, lauke? Mokiniai nustebę klausė: „Kur Viešpatie?" Jėzus atsakė priežodžiu, apie maitvanagius. Negyvą lavoną maitvanagiai pastebi iš tolo, ir ūmai puola jį. Taip dvasiniai nebegyvas, nuo Dievo atsiskyręs pasaulis bus sunaikintas.

NAŠLĖ IR NESĄŽINNINGAS TEISĖJAS, Lk 18,1-8

1 Jis pasakė jiems palyginimą, kaip visada reikia melstis nepaliaujant, Rom 12,12; Kol 4,2; 1 Tes 5,17: 2 „Viename mieste gyveno teisėjas, kuris nebijojo Dievo ir nesidrovėjo žmonių. 3 Tame pačiame mieste gyveno našlė, kuri vis eidavo pas jį ir prašydavo: ‚Apgink mane nuo skriaudiko!' 4 Jis ilgai nenorėjo, bet pagaliau tarė sau: ‚Nors aš Dievo nebijau nei žmonių nesidroviu, 5 vis dėlto, kadangi šita našlė tokia įkyri, apginsiu jos teises, kad, ko gero, ji manęs neapkultų' ", Lk 11,7-8. 6 Ir Viešpats tarė: „Įsidėmėkite, ką pasakė tas nesąžiningas teisėjas. 7 Tad nejaugi Dievas neapgintų teisių savo išrinktųjų, kurie Jo šaukiasi dieną ir naktį, ir delstų jiems padėti!? 8 Sakau jums: netrukus Jis apgins jų teises. Bet ar atėjęs Žmogaus Sūnus beras žemėje tikėjimo?"

———

Šis palyginimas nėra atsakymas į tikinčiojo ypatingą padėtį, bet į Mesijo atėjimą. Palyginimas yra atsakymas į 17 perskyrimo klausimą, kada bus Jo atėjimas? 18,8 rodo, kad tikintieji pavargs belaukdami Jo. Varguose ir persekiojimuose, kurių randama apsčiai kaikuriose vietovėse, yra sunku laukti ir ištverti.

Jėzus įspėjo melstis ir nepavargti. Dievo vaikai yra maldos žmonės. Jie kenčia persekiojimus, bet ir vidujiniai jie nėra tobuli, yra gundomi. Mūsų laikais yra daug panašių teisėjų. Palyginimas rodo, kad kartais nesąžiningas teisėjas, norėdamas turėti ramybės, bylą išsprendžia teisingai. Nepalyginamai stipriau Dievas apgins ir išlaikys savuosius! Jie meldžia dieną ir naktį — visada. Jie nėra Jam svetimi, kaip ta našlė. Jie yra Dievo išrinktieji. Jie meldžiasi į Tėvą ir turi Užtarėją, Dievo Sūnų. Nepavarkite!

FARIZIEJUS IR MUITININKAS, Lk 18,9-14

9 Kai kuriems, kurie pasitikėjo savo teisumu, o kitus niekino, Jis sakė palyginimą: 10 „Du žmonės atėjo į šventovę melstis, vienas fariziejus, o kitas muitininkas. 11 Fariziejus stovėdamas taip meldėsi: ‚Dėkoju tau, Dieve, kad nesu toks,

kaip kiti žmonės: plėšikai, sukčiai, svetimautojai — arba kaip šis muitininkas, Iz 58,2-3. 12 Aš pasninkauju du kartus per savaitę, atiduodu dešimtinę iš visko, ką pelnau', Mt 23,23. 13 O muitininkas stovėjo atokiai ir nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik mušėsi į krūtinę, melsdamas: ,Dieve, būk gailestingas man nusidėjėliui!' Ps 51,3. 14 Sakau jums: šitas nuėjo į namus labiau nuteisintas, negu anas. Kiekvienas, kuris pasiaukština, bus pažemintas, o kuris pasižemina, bus išaukštintas", Mt 23,12; Lk 14,11.

———

Jėzus ir daugybė ėjo į Jeruzalę. Jėzus stebėjo ir pažino žmones. Jis pasakė jiems šitą palyginimą. Fariziejai laikė patys save teisiais, o į kitus žiūrėjo su panieka. Tauta buvo jų įtikinta ir panašiai galvojo bei jautė, kaip jie. Muitininkas fariziejų ir tautos buvo laikomas išdaviku, nusikaltėliu. Tokiu ir jis pats jautėsi; žmonių ir Dievo pasmerktu.

Fariziejus meldėsi, bet jo maldoje nebuvo maldos žodžių nė maldos dvasios. Jis skirstė žmones į neteisius, plėšikus, iškrypėlius, muitininkus ir priminė Dievui, kad jis ne toks. Iš tiesų jis buvo labai doras žmogus, parapijos pažiba. Jis ne tik toks buvo, bet ir darė labai daug Dievui, daugiau negu įstatymas reikalavo, 3 M 16,29-. Buvo įsakyta pasninkauti pasninko dieną, kartą į metus, fariziejus pasninkavo du kartus į savaitę, antradieniais ir penktadieniais. 3 M 27,30-32; 4 M 18,21-24 reikalauta duoti dešimtinę nuo laukų derliaus ir kaimenės prieauglio. Fariziejus davė dešimtinę nuo visų pajamų ir smulkmenų, Mt 23,22; Lk 11,42. Jis tą visa darė ne iš meilės Dievui, bet ieškodamas sau garbės. Jis buvo veidmainys.

Muitininkas stovėjo atokiai, kampe, akis nuleidęs, visų kaltinamas, ir savo paties sąžinės. Jis vos kelis žodžius ištarė.

Kodėl muitininkas nuteisinamas, o fariziejus ne? Dievas daro kitaip, negu mes žmonės laukiame. Dievo karalystės esmė yra: „Kuris pasižemina, tas išaukštinamas." Koks fariziejus įėjo į šventovę, toks jis ir išėjo. Taip yra su daugybe žmonių kiekvieną šventadienį. Muitininkas šventovėje dvasiškai palūžo, išėjo naujas žmogus. Jėzus stato savo bažnyčią iš griūvėsių. Jo žmonės yra susibankrotavę savo pačių teisumu. Jie gyvena tik iš Dievo malonės.

JĖZUS IR VAIKAI, Lk 18,15-17

15 Pas Jį atnešė kūdikių, kad Jis juos paliestų. Tatai matydami, mokiniai draudė, Mt 19,13-15; Mk 10,13-16. 16 O Jėzus priešingai, pasišaukė vaikučius ir tarė: „Leiskite vaikučiams eiti pas mane ir netrukdykite jiems, nes tokių yra Dievo karalystė. 17 Iš tiesų sakau jums: kas nepriims Dievo karalystės kaip kūdikis, nepateks į ją!" Mt 18,3.

Kurie patyrė išganymą Kristuje norėjo, kad Jėzus ir jų kūdikius palaimintų. Mokiniams atrodė, kad kūdikiai iš to neturi jokios naudos. Jie dar nieko neišmano. Jėzų sekti, Jo mokymus suprasti ir jiems patiems nėra lengva, tai ką kūdikiai supras? Tas būtų tik Jėzaus varginimas ir laiko gaišinimas. Jėzus pažiūrėjo į tai kitaip.

Pažįstu žmonių, kurie keturių metų amžiaus atsivertė, atgimė ir ištikimai seka Jėzų. Seni ir jauni atgimsta. Kai kurie psichologai ir pedagogai tvirtina, kad esminis vaiko auklėjimas vyksta iki penkių metų. Kai kurie išminčiai yra pasakę, kad ką kūdikiai išlaiko savo rankutėse, to neišlaiko suaugusieji. Šią vietą grįsti kūdikių krikštą nėra pagrindo. Žiūrėk Mato 19,13-15.

JĖZUS IR TURTUOLIS, Lk 18,18-23

18 Vienas vyresnysis kartą paklausė: „Gerasis mokytojau, ką turiu daryti, kad paveldėčiau amžinąjį gyvenimą?" 19 Jėzus jam atsakė: „Kam mane vadini geru? Nė vieno nėra gero, tik Dievas. 20 Įsakymus žinai: ‚Nesvetimauk, nežudyk, nevok, melagingai neliudyk, gerbk savo tėvą ir motiną' ", 2 M 20,12-16. 21 Tas atsakė: „Viso šito laikausi nuo pat jaunystės." 22 Tai išgirdęs, Jėzus jam atsakė: „Tau trūksta vieno dalyko: parduok, ką turi, ir išdalyk vargšams, tai įsigysi turtą danguje. Tada ateik ir sek mane!" Mt 6,20. 23 Tai išgirdęs, jis nusiminė, nes buvo labai turtingas.

Žiūrėk Mato 19,16-29. Nedaug turtingų ir laimingų ateina pas Jėzų ir seka Jį. Šis vyresnysis, turtuolis norėjo žinoti, kaip galima paveldėti amžiną gyvenimą? Jėzus nurodė į Raštą, laikyti įsakymus. Turtuolis atsakė, kad jis laiko įsakymus nuo pat savo jaunystės. Tada Jėzus pasakė jam aiškiai, ką jis turi daryti.

Daugybė žmonių mano, kad jie laiko Dievo įsakymus. Bet kas pažįsta evangeliją, tas žino, kad jis visus įsakymus peržengė. Kai Jėzus pasakė turtuoliui kas yra jo dievas, tas pasišalino nuo Jėzaus. Kas neatsisako viso, ką turi, negali būti Jo mokinys.

TURTO PAVOJUS, Lk 18,24-27

24 Matydamas jį nuliūdusį, Jėzus prabilo: „Kaip sunkiai turtuoliai pateks į Dievo karalystę! 25 Lengviau kupranugariui išlįsti pro adatos ausį, negu turtuoliui įeiti į Dievo karalystę!" 26 Girdėjusieji tai paklausė: „Kas tad begali būti išgelbėtas?" 27 Jis atsakė: „Kas neįmanoma žmonėms, tai galima Dievui."

Turtuolis nuliūdęs pasišalino. Jėzus priminė saviesiems, kad žmogaus širdis labai linkus prie žemės, žemiško turto. „Lengviau kupranugariui išlįsti pro adatos ausį . . ." yra priežodis. Kai kuriuose rankraščiuose vietoje kamelos — kupranugaris — yra kamilos; — lynas laivams pririšti. Ar taip, ar kitaip aiškinsi, — išlįsti pro adatos ausį yra neįmanomas dalykas. Mokiniai taip ir suprato. Todėl klausė: „Kas begali būti išgelbėtas?" Tikrai žmogui neįmanoma atsisakyti turtų ir išsigelbėti, įgyti išganymą, bet per Jėzaus malonę tai įmanoma.

JĖZAUS SEKĖJAMS BUS ATLYGINTA, Lk 18,28-30

28 Tada Petras tarė: „Štai mes, viską palikę, sekame tave." 29 Jis atsakė jiems: „Iš tiesų sakau jums: nėra nė vieno, dėl Dievo karalystės palikusio namus, ar žmoną, ar brolius, ar gimdytojus, ar vaikus, 30 kuris jau šiuo metu negautų daugiariopai, o būsimajame pasaulyje — amžinojo gyvenimo."

Petras kalbėjo apaštalų vardu, kad jie viską paliko. Lyginant su turtuoliu, apaštalai nedaug ką teturėjo. Bet jie viską paliko. Kaip Jėzus atsakė, taip įvyko apaštalams, taip yra ir visiems tikintiesiems. Kristaus sekėjai randa daug draugų (brolių, seselių), kurių draugystė yra nuoširdesnė už neatgimusių artimųjų draugystę. Jie dalinasi ir turtu, o Jėzus teikia atpildą čia ir pažada amžiną gyvenimą.

TREČIAS PRANEŠIMAS APIE KENTĖJIMUS, Lk 18,31-34

31 Jis pasišaukė pas save dvylika ir tarė: „Štai mes einame į Jeruzalę, ir ten išsipildys visa, kas pranašų parašyta apie Žmogaus Sūnų, Mt 20,17-19; Mk 10,32-34; Lk 9,22-24. 32 Jis bus atiduotas pagonims, išjuoktas, paniekintas ir apspiaudytas. 33 Tie nuplaks Jį ir nužudys, bet trečią dieną Jis prisikels." 34 Tačiau jie nieko nesuprato; ta kalba jiems liko paslėpta, ir jie nesuvokė, kas buvo sakoma, Mk 9,32.

———

„Jis pasišaukė dvylika" rodo, kad Jį sekė didesnis mokinių skaičius. Jėzus kalbėjo jiems jau trečią kartą apie kentėjimus. Jie visai nesuprato jo kalbos. Ar dalinai jie patys nebuvo kalti? Jie laukė tik Jo garbės pasireiškimo, ir nė nemanė apie kentėjimus. Šventajame Rašte parašyta apie abi puses, Mesijo garbę ir Jo kentėjimus. Jie laukė Rašto išsipildymo tik vienos pusės. Žmogaus prigimtis laukia ir nori tik pasisekimo, vargų ir kentėjimų šalinasi.

NEREGYS JERICHO PAKELĖJE, Lk 18,35-43

35 Prisiartinus prie Jericho, šalia kelio sėdėjo neregys elgeta. 36 Išgirdęs praeinančią minią, jis klausė, kas tai būtų. 37 Jam atsakė, jog praeina Jėzus iš Nazareto. 38 Tada neregys šaukė: „Jėzau, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!" 39 Ėję priešakyje draudė jį, kad tylėtų, bet tas dar garsiau šaukė: „Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!" 40 Jėzus sustojo ir liepė jį atvesti. Jam prisiartinus, Jis paklausė: 41 „Ko nori, kad tau padaryčiau?" 42 Šis atsakė: „Viešpatie, kad regėčiau!" Jėzus tarė: „Regėk! Tavo tikėjimas išgelbėjo tave", Lk 17,19. 43 Tas tuojau praregėjo ir sekė Jį, garbindamas Dievą. Tai matydami, visi žmonės šlovino Dievą.

———

Žiūrėk Mato 20,29-34. Beturtis, aklas žmogus sėdi pakelėje. Jis nieko nemato. Bet jis girdi, gali kalbėti. Jis išnaudoja girdėjimą ir kalbą. Jis išgirsta apie Jėzų. Nelaukia — tuojau prašo, šaukia. Kiti liepia būti mandagiam, tylėti. Jis dar garsiau šaukia. Jėzus atveria jam dangiškus turtus, duoda laisvę pasirinkti, ko nori. Jam suteikiama šviesa. Jis ir minia šlovina Dievą.

JĖZUS IR ZACHIEJUS, Lk 19,1-10

1 Atvykęs į Jerichą, Jėzus ėjo per miestą. 2 Ten buvo žmogus, vardu Zachiejus, turtingas muitininkų viršininkas. 3 Jis troško pamatyti Jėzų, kas Jis esąs, bet negalėjo per minią, nes buvo žemo ūgio. 4 Jis užbėgo priekin ir įlipo į šilkmedį, kad Jį pamatytų, nes Jis turėjo ten praeiti. 5 Atėjęs į tą vietą ir pažvelgęs aukštyn, Jėzus tarė: „Zachiejau, greit lipk žemyn; dar šiandien turiu aplankyti tavo namus". 6 Šis skubiai nulipo ir su džiaugsmu priėmė Jį. 7 Tai matydami, visi murmėjo: „Pas nusidėjėlį užėjo nakvoti!" Lk 15,2. 8 O Zachiejus atsistojęs prabilo į Viešpatį: „Štai, Viešpatie, pusę savo turto atiduodu vargšams ir, jei ką nors nuskriaudžiau, grąžinsiu keturgubai", 2 M 21,37. 9 Jėzus tarė: „Šiandien išganymas teko šitiems namams, nes ir jis yra Abraomo sūnus, Lk 13,16. 10 Žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti, kas pražuvę", Lk 5,32; 1 Tim 1,15.

———

Užimant pažadėtąją žemę, Jericho miestas buvo sunaikintas ir iškeiktas, bet vėliau atstatytas. Čia buvo labai graži ir vešli gamta. Mieste gyveno daug kunigų. Jame buvo muitinė. Anuo metu muitas buvo imamas kitaip negu mūsų laikais. Valstybė parduodavo muito ėmimą iš varžytinių, tam asmeniui, kuris daugiau pasiūlė. Nusipirkęs muito ėmimo teisę buvo vadinamas muitininku. Muitininkai dėjo pastangas ne tik surinkti sumokėtą sumą, bet ir pelno turėti.

Jericho mieste gyveno vyresnis muitininkas Zachiejus. Jis buvo turtingas. Turtas nepatenkino jo. Jis geidė matyti Jėzų. Dievas veikia per savo Dvasią ir pavadina įvairius žmones. Zachiejus buvo mažo ūgio ir dėl minios negalėjo matyti Jėzaus. Dažnai mažuose yra didelė dvasia. Zachiejus nesiskaitė su savo orumu. Jis bėgo lyg berniukas, įlipo į medį. Jėzus žino visų vardus ir mato širdį. Zachiejus skubiai atsakė į Jėzaus paliepimą, priėmė Jį su džiaugsmu.

Kilo didelis murmėjimas, kad Jėzus apsistojo muitininko namuose. Dievo malonė pakeitė muitininką į Abraomo sūnų, sukčių — į labdaringą, vergą — į laisvą. Įvyko nelauktas ir negalimas įvykis. Zachiejus — kupranugaris išlindo pro adatos ausį. Ne tik jis vienas buvo išgelbėtas, bet visa jo šeima. Jėzus atėjo gelbėti žuvusiųjų. Nors teisieji ir netikintieji murma, bet Jėzus išgelbsti.

MINŲ PALYGINIMAS, Lk 19,11-27

11 Jiems besiklausant, Jis pasakė dar vieną palyginimą. Mat, jis buvo netoli Jeruzalės, ir žmonės manė, jog netrukus turinti apsireikšti Dievo karalystė. 12 Tad Jis kalbėjo: „Vienas didžiūnas iškeliavo į tolimą šalį gauti karaliaus sosto, o vėliau sugrįžti, Mk 13,34. 13 Jis pasišaukė dešimt tarnų, padalijo jiems dešimt minų ir tarė: ‚Verskitės, kol sugrįšiu.' 14 Piliečiai nekentė jo ir nusiuntė iš paskos pasiuntinius pareikšti: ‚Mes nenorime, kad šitas mums viešpatautų', Jn 1,11.

15 Gavęs karalystę, jis sugrįžo ir liepė pašaukti tarnus, kuriems buvo davęs pinigų, norėdamas sužinoti, kiek kuris uždirbo. 16 Atėjo pirmasis ir tarė: ‚Valdove, tavo mina pelnė dešimtį minų.' 17 Jis atsakė: ‚Gerai stropusis tarne! Kadangi pasirodei patikimas mažuose dalykuose, tu gauni valdyti dešimtį miestų', Lk 16,10. 18 Atėjo antrasis ir pareiškė: ‚Valdove, tavo mina laimėjo penkias minas.' 19 Ir šitam jis atsakė: ‚Tu valdyk penkis miestus.'

20 Atėjo dar vienas ir tarė: ‚Valdove, štai tavo mina, kurią laikiau suvyniotą į skepetą. 21 Aš bijojau tavęs, nes esi griežtas žmogus: imi nepadėjęs ir piauni nepasėjęs.' 22 Jis atsiliepė: ‚Netikęs tarne! Tave teisiu tavo paties žodžiais. Tu žinojai, kad aš griežtas žmogus: imu, ko nepadėjau, ir piaunu, ko nesėjau. 23 Tai kodėl nepadėjai mano pinigų į banką, kad grįžęs išreikalaučiau su palūkanomis?' 24 Aplinkiniams jis tarė: ‚atimkite iš jo miną ir atiduokite tam, kuris turi dešimt minų.' 25 Tie atsakė: ‚Valdove, betgi anas jau turi dešimt minų!' 26 Jis tarė: ‚Aš sakau jums, kiekvienam, kas turi, bus pridėta, o iš neturinčio bus atimta net ir tai, ką turi, Lk 8,18; Mt 13,12. 27 Mano priešus, nenorėjusius, kad jiems viešpataučiau, atveskite čionai ir nugalabykite mano akyse!' "

———

Jėzus ir minios atėjo prie Jeruzalės. Mokiniai buvo tikri, kad dabar Jėzus paims valdžią, atsteigs Dovydo karalystę, jie valdys drauge. Šiuo palyginimu Jėzus įspėjo, kad tai nebus. Ir tikintieji klysta.

Šis palyginimas imtas iš ano laiko politinio gyvenimo. Jis daug kur ir šiais laikais kartojasi. Ano laiko Palestinos valdovai valdė iš Romos malonės.

Mokiniai manė, kad dabar apsireikš Jėzaus didybė ir valdžia. Jėzus atsakė, kad Jis toli ir ilgai keliaus. Jis duoda saviesiems dovanas. Jų pareiga yra jomis verstis, dirbti. Jis sugrįžęs prašys atskaitomybės. Dovanos, minos; mina piniginis vienetas, viena mina sudarė 100 drachmų. Minos buvo padalintos visiems po lygiai. Laimėjimai labai nevienodi. Tarnai nesigiria savo sugebėjimais, bet duotomis minomis. Karalius neiškelia jų sugebėjimų nei veiklos, tik ištikimybę. Be ištikimybės geriausi talentai neneša amžinybės vaisių, neatgimdo sielų. Ištikimiems tarnams duodama valdžia ant miestų.

Ne visi tarnai ištikimai vertėsi duotomis dovanomis. Neištikimas tarnas teisina save ne veiklos stoka, bet baime karaliaus griežtumo. Jam atsakoma, kad kaip tik griežtumas turėjo paskatinti jį veikti. Jis teisiamas pagal jo paties žodžius. Nenaudojami paukščių sparnai sunyksta, jie nebegali skristi. Panašiai yra su rankomis, kojomis. Taip yra ir su dvasinėmis dovanomis. Palyginime galima suprasti, kad bankas yra veikianti DIEVO MALONĖ. Kas negali arba neturi dovanų viešai veikti, tas gali nors melstis.

Visų piliečių pareiga yra dirbti savo krašto gerovei. Daugybė atmeta Kristų, nenori, kad Jis viešpatautų. Tų laukia sunaikinimas Viešpaties dieną. Mato 25,14-30 yra labai panašus palyginimas. Bet tai nėra tas pats. Jame yra daug kas skirtingo.

PARUOŠIMAS ĮJOTI Į JERUZALĘ, Lk 19,28-36

28 Tai pasakęs, Jis visų priekyje leidosi į Jeruzalę. 29 Prisiartinęs prie Betfagės, ties vadinamuoju Alyvų kalnu, Jis pasiuntė du mokinius 30 ir jiems sakė: „Eikite į kaimą, kurį štai matote, ir įėję, rasite pririštą asilaitį, kuriuo dar joks žmogus nėra jojęs. Atriškite jį ir atveskite. 31 O jeigu kas klaustų: ‚Kam jį atrišate?', atsakykite: ‚Jo reikia Viešpačiui.' "

32 Pasiųstieji nuėjo ir rado, kaip jiems buvo nurodyta. 33 Atrišant asilaitį, savininkai klausė: „Kam atrišate asilaitį?" 34 Tie atsakė: „Jo reikia Viešpačiui." 35 Jie atvedė asilaitį pas Jėzų, apdengė savo apsiaustais ir užsodino Jėzų ant jo. 36 Jam jojant, žmonės tiesė ant kelio drabužius, Mt 21,1-9; Mk 11,1-10; Jn 12,12-16.

Žiūrėk Mato 21,1-9. Apie įjojimą į Jeruzalę rašo visi evangelistai, nors kiekvienas kiek skirtingai. Morkus mini kunigijos siekimą nužudyti Jėzų. Matas rašo apie mokymo įgaliojimą. Iš pirmųjų trijų evangelistų atrodo, kad Jėzus tą pačią dieną, kai išvyko iš Jericho, įjojo į Jeruzalę ir įėjo į šventovę. Jonas aiškiai rašo, kad tas įvyko sekančią dieną. Taip evangelistai vienas antrą papildo ir susidaro aiškus vaizdas.

Jėzus žinojo, kas Jo laukia Jeruzalėje, bet Jis ėjo drąsiai, nes tai buvo Tėvo valia. Iki šiol Jėzus vengė viešai pasiskelbti Mesiju. Dabar, prieš pat mirtį, Jis tai darė.

Daug kartų išimtinėms religinėms apeigoms naudojo gyvulius, dar jokio darbo nedirbusius, I Sam 6,7. Taip ir Jėzus įjojo į Jeruzalę asilaičiu, ant kurio dar nė vienas nebuvo jojęs. Jėzus žinojo visa, kas įvyks, ir galėjo iš anksto visa smulkmeniškai nupasakoti. Dievo Dvasia paveikia žmonių norą ir širdis aukoti Jo reikalui ir darbui.

MOKINIŲ IR MINIOS DŽIAUGSMAS, Lk 19,37-40

37 Besiartinant prie Alyvų kalno šlaito, visa daugybė mokinių pradėjo džiaugsmingai ir garsiai šlovinti Dievą už visus stebuklus, kuriuos jie buvo regėję. 38 Jie šaukė: „Garbė karaliui, kuris ateina Viešpaties vardu! Ramybė danguje, šlovė aukštybėse!" Lk 2,14. 39 Kai kurie fariziejai iš minios Jam šaukė: „Mokytojau, sudrausk savo mokinius!" 40 Jis jiems atsakė: „Sakau jums, jei šie tylės, akmenys šauks!"

Jėzus su minia atėjo prie Alyvų kalno. Kalnas yra apie 700 metrų nuo jūros lygio, iškilęs aukščiau miesto apie 100 metrų. Minia, matydama miesto vaizdą, giedojo psalmę 118. Daugybė sekėjų buvo liudininkais Jėzaus stebuklų. Jie šlovino už tai Dievą ir Jėzų pripažino Karaliumi, Mesiju. Ramybė danguje ir šlovė aukštybėse primena angelų giesmę Betliejuje.

Fariziejai, matydami minios džiaugsmą, laikė tai Dievo piktžodžiavimu. Jie negalėjo minios sulaikyti, Jn 12,19, tad jie kreipėsi į Jėzų, kad Jis sudraustų minią. Pirmiau Jėzus neleido garsinti savęs Mesiju, bet dabar leido. „Jei jie tylės, tai akmenys šauks." Gal tuo buvo primenama, kas laukia Jeruzalės, jei Jį atmes? Tai buvo priežodis, Ab 2,11.

JĖZUS VERKIA JERUZALĖS, Lk 19,41-44

41 Prisiartinęs prie Jeruzalės ir išvydęs miestą, Jis verkė jo ir sakė, 2 Kar 8,11; Jn 11,35: 42 „O kad tu nors šiandien suprastum, kas tau neša ramybę! Deja, tai paslėpta nuo tavo akių, 5 M 32,29. 43 Tu sulauksi dienų, kai tavo priešai apjuos tave pylimu, apguls iš visų pusių ir suspaus tave; 44 jie parblokš ant žemės tave ir tavo vaikus su tavimi ir nepaliks tavyje akmens ant akmens, nes tu nepažinai savo aplankymo meto", Lk 21,6.

———

Koks vaizdas! Jeruzalės miestas aiškiai matomas. Minios džiūgauja. Dangaus pasiuntinys, Dievo Sūnus, verkia. Graikiškai eklausen — verkia, yra griaudžiai verkti, su kukčiojimu. Jei Jeruzalė būtų išpažinus ir priėmus šį meilingą malonės aplankymą, būtų viskas gerai buvę, kaip Ninivei dariusiai atgailą. Minia džiaugėsi, Sekminių dieną daug įtikėjo, bet tautos ir bažnyčios vadovybė atmetė Dievo Mesiją. Ak kokia atsakomybė vadams! Ir kiek jų atsiverčia? Jėzus matė dabartį ir ateitį, atmetimą ir teismą. Visa tai išsipildė po 40 metų, 70 metais mūsų skaitomu laiku.

JĖZUS ŠVENTOVĖJE, Lk 19,45-48

45 Įžengęs į šventovę, Jis pradėjo varyti laukan prekiautojus, Mt 21,12-16; Mk 11,15-18; Jn 2,13-16. 46 Jis sakė jiems: „Parašyta: ‚Mano namai turi būti maldos namai', o jūs pavertėte juos plėšikų lindyne", Iz 56,7; Jer 7,11. 47 Ir Jis kasdien mokė šventovėje. Aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai bei tautos vyresnieji svarstė, kaip Jį pražudyti, 48 tačiau neišmanė, ko griebtis, nes visi žmonės klausėsi Jo.

———

Žiūrėk Mato 21,12-16. Po Jėzaus verkimo ir įspėjimo Jeruzalės, Lukas tuojau rašo apie šventovės apvalymą. Prekyba vyko šventovėje tvarkingai. Prekiautojai turėjo leidimus. Tad kur čia plėšikų lindynė? Kai žmonėms duodama suprasti, kad per aukas ir apeigas įgyjamas išganymas, yra pašalinama Dievo veikianti malonė. Kur nebeskelbiamas atgimimas iš Dievo malonės, ten ne tik apiplėšiami, bet ir pražudomi žmonės. Kur

tas vyksta? Bažnyčioje, Jer 7,8-14. Vietoje, kad apmąstytų ir kreiptų dėmesį į Dievo Sūnų, Mesiją, Mal 3,1-3, bažnyčios hierarchija ieškojo nužudyti Jėzų. Jie tik bijojo žmonių, kurie mielai ir rimtai klausėsi Jėzaus pamokymų.

ĮGALIOJIMO KLAUSIMAS, Lk 20,1-8

1 Vieną dieną Jam mokant žmones šventovėje ir skelbiant gerąją naujieną, atėjo aukštųjų kunigų ir Rašto aiškintojų su vyresniaisiais, Mt 21,23-27; Mk 11,27-33, 2 ir klausė Jį: „Sakyk, kokią teisę turi taip daryti? Arba kas tau davė šitą galią!?" 3 Jis atsakė: „Ir Aš noriu jus klausti vieno klausimo. Sakykite, 4 ar Jono krikštas buvo iš dangaus ar iš žmonių?" 5 Jie svarstė: „Jei sakysime — iš dangaus, Jis mus klaus: ‚Tai kodėl juo netikėjote?' 6 O jei sakysime — iš žmonių, visa minia užsvaidys mus akmenimis, nes žmonės įsitikinę, kad Jonas buvo pranašas." 7 Taigi jie atsakė nežiną, iš kur. 8 Tada Jėzus tarė: „Tai ir Aš jums nesakysiu, kokia galia tai darau."

———

Žiūrėk Mato 21,23-24. Jėzus mokė ir skelbė evangeliją. Vyriausioji taryba klausė Jėzų kieno įgaliojimu Jis veikia? Jie gerai žinojo kieno įgaliojimu Jis veikia. Jo darbai rodė tai. Į Jėzaus klausimą jie atsakė: „Nežinome". Apie Joną jie gerai žinojo. Jų tikslas buvo „nesužinoti", bet Jėzui uždrausti kalbėti. Jie bijojo žmonių, bet Dievo ne. Ko gero galima laukti iš tokių vadų?

ŽMOGŽUDŽIAI VYNININKAI, Lk 20,9-19

9 Jis pradėjo sakyti žmonėms šitą palyginimą: „Vienas žmogus įveisė vynuogyną, išnuomojo jį vynininkams ir ilgesniam laikui iškeliavo svetur, Iz 5,1; Mt 21,33; Mk 12,1. 10 Atėjus metui, jis nusiuntė pas vynininkus tarną, kad jam duotų vynuogyno derliaus dalį. Tačiau vynininkai sumušė jį ir paleido tuščiomis, 2 Ch 36,15-16. 11 Jis vėl nusiuntė kitą tarną, bet ir tą jie sumušė, išjuokė ir paleido tuščiomis, Mt 22,6. 12 Tada jis pasiuntė dar trečią, jie ir šitą sužeidę pavarė šalin. 13 Tada vynuogyno šeimininkas tarė: ‚Ką man daryti? Pasiųsiu savo mylimąjį sūnų, rasi drovėsis jo?' 14 Bet, išvydę sūnų, vynininkai tarėsi: ‚Tai įpėdinis. Užmuškime jį, kad mums tektų palikimas',

Ps 7,8; Žyd 1,2. 15 Jie išmetė jį iš vynuogyno ir nužudė. Ką gi su jais darys vynuogyno savininkas? 16 Jis ateis ir išžudys tuos vynininkus, o vynuogyną atiduos kitiems." Išgirdę jie sakė: „Neduok Dieve!"

17 Bet Jis, žvelgdamas į juos, paklausė: „O ką reiškia šitas Rašto posakys: ‚Akmuo, kurį statytojai atmetė, tapo kertiniu akmeniu?' Mt 21,42. 18 Kas tiktai kris ant šito akmens, suduš, o ant ko tas akmuo užgrius, tą sutriuškins", Iz 8,15.

19 Aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai norėjo dar tą pačią valandą Jį suimti, bet bijojo žmonių. Mat, jie suprato, kad šis palyginimas buvo jiems taikomas, Lk 19,48.

———————

Žiūrėk Mato 21,33-46. Dievas savo vynuogyną (bažnyčią) patikėjo vynininkams (kunigams), kad jie dirbtų ir vaisių duotų. Bet jie jau iš seno pas juos siųstuosius (Dievo Dvasios papildytus) persekiojo ir žudė. Pagaliau Dievas siuntė savo Sūnų. Visi kiti buvo tik tarnai, bet Sūnus yra įpėdinis. Todėl jie susitarė užmušti Jį, kad nuosavybė liktų jiems. Ką darys šeimininkas? Jis juos nužudys ir vynuogyną išduos kitiems. Klausytojai reagavo: „Neduok Dieve!" Jėzus pažvelgė į juos ir tarė: „Ką reiškia Rašto posakis: ‚Akmuo, kurį statytojai atmetė, tapo kertiniu akmeniu?' Jėzus yra tas akmuo, išaukštintasis Tėvo dešinėje. Kurie atsitrenkia į Jį, tie suklups. O kurie Jį atmeta ir nekenčia Jo, tuos Jis sutriuškins. Aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai suprato, kad Jėzus apie juos kalbėjo. Bet ką jie darė? Jie tuojau būtų griebę Jį už gerklės ir nužudę, bet bijojo žmonių. Vyriausieji ir teisiausieji bažnyčios vadai buvo žmonių gerbiami, bet Dievo pasmerkiami. Taip buvo su Senojo Testamento kunigija, o kaip yra su mūsų laiko?

VALSTYBINIAI MOKESČIAI, Lk 20,20-26

20 Jie patys sekė Jį ir siuntinėjo šnipus, apsimetančius teisiais, kad, nutvėrę kokį Jo žodį, galėtų įskųsti Jį vyresnybei ir perduoti valdytojui, Mt 22,15-22; Mk 12,13-17; Lk 11,54. 21 Taigi jie klausė Jį: „Mokytojau, mes žinome, kad Tu teisingai kalbi ir mokai. Tu neatsižvelgi į asmenis, bet mokai Dievo kelio, žiūrėdamas teisybės. 22 Sakyk, ar mums valia mokėti ciesoriui mokesčius, ar ne?" 23 Suprasdamas jų klastą, Jis tarė jiems: „24

Parodykite man denarą. Kieno atvaizdas ir įrašas jame?" Jie atsakė: „Ciesoriaus." 25 Tada Jis tarė: „Kas ciesoriaus, duokite ciesoriui, o kas Dievo — Dievui." 26 Taip jiems nepavyko žmonių akivaizdoje sugauti Jo kalboje. Stebėdamiesi Jo atsakymu, jie nutilo.

Žiūrėk Mato 22,15-22. „Šventoji taryba" nepasiekė savo tikslo viešai. Tada ji griebėsi apgaulės. Ji siekė Jėzų pašalinti, nužudyti, nesiskaitydama su priemonėmis. Siųstieji pripažino Jėzų teisingai mokančiu ir neatsižvelgiančiu į asmenis. Tai buvo tiesa. Toliau jie sakė, norį Jo patarimo jiems neaiškiame klausime, 5 M 17,15. Čia jie melavo. Jie buvo klausimą gerai apsvarstę ir taip sufomulavę, kad kaip Jėzus atsakys, teigiamai ar neigiamai, kiekvienas atsakymas Jį suklupdys. Jei atsakys nemokėti ciesoriui mokesčių, galės Jį apkaltinti, einantį prieš Romos valdžią. Jei atsakys mokėti, tuo prisipažins nesantis Mesijas. Nes fariziejai mokė, ir tai daugelis žmonių tikėjo, kad Mesijas išlaisvins juos iš romėnų jungo. Jėzus liepė atlikti pareigą ciesoriui mokesčiais, o Dievui širdimi.

SADUKIEJŲ KLAUSIMAS APIE PRISIKĖLIMĄ, Lk 20,27-40

27 Pas Jį atėjo sadukiejų, kurie neigia mirusiųjų prisikėlimą, ir klausė, Mt 22,23: 28 „Mokytojau, Mozė mums parašė: ‚Jei kieno vedęs brolis mirtų bevaikis, tada jo brolis tegul veda našlę ir pažadina savo broliui palikuonių', 1 M 38,8; 5 M 25,5; Mt 22,24; Mk 12,19. 29 Taigi buvo septyni broliai. Pirmasis vedė žmoną ir mirė bevaikis. 30 Ją vedė antrasis, 31 paskui trečiasis ir paeiliui visi septyni, ir jie mirė, nepalikdami vaikų. 32 Galiausiai mirė ir ta moteris. 33 Kurio gi žmona ji bus, kai mirusieji prisikels? Juk ji buvo visų septynių žmona!" 34 Jėzus jiems atsakė: „Šio pasaulio vaikai veda ir teka, 35 o kurie pasirodys verti dalyvauti aname pasaulyje ir mirusiųjų prisikėlime, tie neves ir netekės, taip pat ir mirti jie negalės, 36 nes bus lygūs angelams ir bus Dievo vaikai, būdami prisikėlimo vaikai, 1 Jn 3,1-2. 37 O kad mirusieji prisikels, mini ir Mozė pasakojime apie krūmą, kur jis Viešpatį vadina Abraomo Dievu, Izaoko Dievu ir Jokūbo Dievu, 2 M 3,2-6. 38 Dievas

nėra mirusiųjų Dievas, bet gyvųjų, nes visi jame gyvena." 39 Tada kai kurie Rašto aiškintojai atsiliepė: „Mokytojau, Tu gerai išaiškinai!" 40 Ir daugiau niekas nebedrįso Jo klausinėti.

Žiūrėk Mato 22,23-33. Sadukiejai netikėjo į prisikėlimą, angelų ir dvasių buvimą, pomirtinį gyvenimą ir atsakomybę amžinybėje. Jie tą visa atmetė. Kas beliko tikėti? Kristaus laikais visi vyriausieji kunigai buvo sadukiejai. Mūsų laikais daug garsių filosofų (išminčių) tiki amžiną gyvenimą. Jie išveda amžinybės tikėjimą iš žmogaus dvasios (sielos) nemirtingumo. Tikintieji tiki amžiną gyvenimą dėl tikėjimo draugystės su Dievu, ką jie atgimime, ir kasdieniškame gyvenime tikėjimu patiria. Sadukiejai savo prisikėlimo netikėjimą grindė pajuoka, išgalvota pasakaite apie svainio pareigą vesti mirusio žmoną, jei jis mirė bevaikis. Jėzus į sadukiejų pajuoką atsakė rimtai. Yra didelis skirtumas tarp šio ir ateinančio gyvenimo. Čia šeimos ryšiai yra reikalingi dėl žmonijos gyvenimo ir žmonių patogumo. Amžinybėje po prisikėlimo mirties nebebus, todėl nebebus reikalingas ir gimimas.

Kurie bus verti, ne dėl jų gerų darbų, bet dėl tikėjimo į Viešpatį, Jo išgelbstančią malonę. Jie nebegalės mirti arba nebemirs ir bus lygūs angelams. Dievas sakė Mozei: „Aš esu", bet ne „buvau", Abraomo ir kitų Dievas. Niekas nebedrįso daugiau Jo klausti. Klausiant paaiškėja klausimai. To jie nenorėjo. Ir mūsų laikais daug krikščionių nesigilina į evangelijos tiesas. Juk yra patogiau laikytis papročių, dogmų! Kas nori aiškumo?

MESIJO SŪNYSTĖ, Lk 20,41-44

41 Jėzus juos klausė: „Kodėl sakoma, jog Mesijas esąs Dovydo sūnus? Mt 22,41-45; Mk 12,35-37. 42 Juk pats Dovydas Psalmių knygoje kalba: ‚Viešpats tarė mano Viešpačiui: sėskis mano dešinėje, Ps 110,1; 43 kol patiesiu tavo priešus tarsi pakojį po tavo kojų.' 44 Taigi Dovydas vadina Jį Viešpačiu, — kaip tad Jis gali būti jo sūnus!?"

Žiūrėk Mato 22,41-45. Kai jie nebedrįso Jo klausti, Jėzus klausė viešai, kaip Mesijas yra Dovydo sūnus, jei Dovydas

vadina Jį savo Viešpačiu, Ps 110. Net ir aklasis žinojo, Lk 18,39, kad Jis yra Dovydo sūnus. Vyriausioji taryba negalėjo į tą klausymą atsakyti. Mes žinome, kad Jis, kaip žmogus, buvo Dovydo ainis, bet kaip Dievas, Amžinasis Viešpats, Alfa ir Omega, pradžia ir galas, Dievo Sūnus.

ĮSPĖJIMAS SAUGOTIS RAŠTO AIŠKINTOJŲ, Lk 20,45-47

45 Visiems žmonėms girdint, Jis tarė mokiniams, Mt 23,1.5-7; Mk 12,38-40; 46 „Saugokitės Rašto aiškintojų, kurie mėgsta vaikščioti su ilgais drabužiais, būti sveikinami turgavietėse, užimti pirmąsias kėdes sinagogose bei garbės vietas vaišėse, Lk 11,43. 47 Jie suryja našlių namus ir dangstosi ilgomis maldomis. Todėl jų laukia itin griežtas teismas."

———

Žiūrėk Mato 23,1.5-7. Jėzus įspėjo, kad Rašto aiškintojai, su savo blogais pavyzdžiais ir blogu charakteriu, yra didžiausi žmonių suvedžiotojai, atitraukėjai nuo tikėjimo. Ar taip nėra ir mūsų laikais? Dangstyti savo veidmainystę šventais rūbais, šventumu, maldomis, yra didelis nusikaltimas.

NAŠLĖS PINIGĖLIS, Lk 21,1-4

1 Pakėlęs akis Jis išvydo turtuolius, dedančius savo dovanas į aukų skrynią, Mk 12,41-44. 2 Jis taipogi matė vargšę našlę, kuri įmetė du variniukus. 3 Ir Jis tarė: „Iš tiesų sakau jums, šita neturtinga našlė įmetė daugiau už visus, 2 Kor 8,12. 4 Anie visi aukojo dovanų iš to, kas jiems atliko, o ji iš savo neturto įmetė visą, ką turėjo pragyvenimui."

———

Žiūrėk Morkaus 12,41-44. Šventajame Rašte yra daug vietų, kuriose įsakoma aprūpinti našles, našlaičius, bendrai – vargšus. Betgi vargšai prisideda labai daug prie išlaikymo misijų ir bendrai evangelijai skelbti. Jėzus šventovėje įspėjo turtuolius. Jis matė ir vargšės našlės širdį. Jis įvertino našlės menką auką daugiau, negu turtuolių gausias aukas. Jėzus ir aukų atžvilgiu vertina meilę. Ir tie, kurie nieko neturi, ko aukoti, bet aukojasi patarnavimu ir malda; aukoja daug.

MOKINIAI KLAUSIA APIE ATEITIES ŽENKLUS, Lk 21,5-7

5 Kai kuriems bekalbant apie šventovę, kad ji išpuošta gražiais akmenimis bei pašventinimo dovanomis, Jis sakė, Mt 24,1-21; Mk 13,1-19.24-26: 6 „Ateis dienos, kai iš to, ką matote, neliks akmens ant akmens, kas būtų nesugriauta", Lk 19,44. 7 Jie klausė: „Mokytojau, kada tai įvyks? Ir koks bus ženklas, kada tai prasidės?"

———————

Tai viena svarbiausių mūsų Viešpaties kalbų, apie Jeruzalės sunaikinimą, Jo atėjimą ir pasaulio pabaigą. Ta kalba labai paveikė mokinius. Jie savo laiškuose daug apie tai rašė. Šią kalbą užrašė visi trys pirmieji evangelistai, Mt 24; Mk 13; Lk 21. Esminius dalykus visi evangelistai mini. Šiaip užrašuose yra daug skirtumų. Jie bendrai papildo visą vaizdą.

Jėzus su apaštalais buvo toliau nuo šventovės. Jie aiškiai matė visą pastatą. Kokie akmenys! Jie gali išlikti šimtmečius, net tūkstantmečius. Kokiomis brangiomis dovanomis šventovė išpuošta. Jas aukojo turtingi karaliai, Erodas didysis, Romos ciesorius Augustas ir kiti.

Jėzaus mokiniai nujautė iš paskutinių Jo kalbų, kad gręsia koks tai pavojus šventovei ir Jėzui pačiam. Jie, būdami žydai, negalėjo įsivaizduoti gyvenimo be mielosios šventovės ir sostinės Jeruzalės. Juk tai buvo Dievo pasirinkta vieta, pasaulio centras! Į mokinių pastabas apie šventovę Jėzus atsakė, kad ne tik ji bus sugriauta, bet ir akmenys sutrupinti. Mokiniai norėjo žinoti laiką, kada tas bus, arba nors ženklus, iš kurių galėtų suprasti tų įvykių artėjimą. Žmogus nori žinoti ateitį, o geriau žinoti jam skirtas pareigas.

SAUGOKITĖS SUVEDŽIOJIMŲ! Lk 21,8-11

8 Jis sakė: „Žiūrėkite, kad nebūtumėte suklaidinti, nes daugelis ateis, prisidengę mano vardu, ir sakys: ‚Tai aš!' ir: ‚Atėjo metas!' Jūs nesekite jų! Mk 13,22. 9 O kai išgirsite apie karus ir maištus, nenusigąskite. Visa tai turi pirma įvykti, bet dar negreit galas." 10 Tada Jis sakė: „Tauta sukils prieš tautą ir karalystė prieš karalystę. 11 Šen ir ten bus didelių žemės drebėjimų, ligų ir badmečių. Bus baisenybių ir didelių ženklų iš dangaus.

Mokiniai buvo labai prisirišę prie Jeruzalės šventovės. Vėliau jie suprato, kad tikra šventovė yra tikintieji, 1 Pt 2,5, taipogi ir aukos bei pamaldos Dievui įtinkančios, Rom 12,1. Netikri mesijai klaidina tikinčiuosius. Nėra svarbu vardas, svarbu mokymo esmė. Jėzus yra Išgelbėtojas, Mesijas, Suderintojas. Netikri mokytojai (mesijai) mokė ir moko, kad už jų ribų nėra išganymo. Jie neskelbia išganančios evangelijos, atgimimo. Jie tik skelbia, kad jie yra tikri, o kiti eretikai, sektantai. O jei jie kartais ir kalba apie vienybę, jie ją supranta žmogišku susitarimu, o ne Jėzaus atnešta auka.

Kokie karai, žemės drebėjimai, badai ir marai buvo prieš Jeruzalės sunaikinimą žinome iš istorijos. Kas bus ir žmones gąsdins prieš Kristaus atėjimą, matysime, jei gyvensime. Apie karus ir badą daug girdime. Apie klimato pasikeitimą daug girdėsime. Kas žino, kiek bus nenumatytų įvykių ir išradimų. Viešpats įspėja jų nebijoti. Ką padės baimintis ir nervintis tuo, ką negali pakeisti? Kai karo metu teko pergyventi tris naktis iš eilės oro puolimus, net ir kariai buvo nervingi. O mūsų vaikams taip patiko rūsio siūbavimas ir smėlio slinkimas, kad jie vėl laukė sekančio bombardavimo. Žinoma, vaikai nesuprato pavojaus rimtumo. Bet ką būtų padėję, jei jie būtų drebėję ir šaukę! „Būkite ramūs, Dievas už jus kariaus", sakė Mozė tautai prie Raudonosios jūros. Dievas buvo ir yra Valdovas, o Jėzus Išganytojas.

NEIŠSIGĄSKITE PERSEKIOJIMŲ, Lk 21,12-19

12 Visų pirma jie pakels prieš jus rankas ir pradės jus persekioti. Dėl mano vardo tąsys jus po sinagogas ir kalėjimus, vedžios pas karalius ir valdytojus. 13 Tada jums bus proga liudyti. 14 Taigi įsidėkite sau į širdis ir iš anksto negalvokite, kaip ginsitės, Mt 10,9; 15 aš jums duosiu tokios iškalbos bei išminties, kad negalės nei atsispirti, nei prieštarauti nė vienas jūsų priešininkas, Apd 6,10. 16 Jus išdavinės tėvai, broliai, giminės ir draugai; kai kuriuos netgi žudys, Mik 7,6. 17 Visi jūsų nekęs dėl mano vardo, Mt 10,21-22. 18 Tačiau nė plaukas nuo jūsų galvos nenukris, Lk 12,7. 19 Savo ištverme jūs apsaugosite savo sielas, 2 Ch 15,7; Žyd 10,36.

Mokiniai patys bus sau ženklu. Jie žydai, ir žydų sinagogose bus plakami, pagonims išduodami, savųjų ir draugų nekenčiami. Apie tai skaitome apaštalų darbuose ir laiškuose. Atrodo, krikščionystei išsiplatinus, turėjo sustoti persekiojimai. Bet taip nėra. Kur išganant evangelija skelbiama, atgimimai vyksta, ten atsiranda persekiojimai. Krikščionys persekioja krikščionis. Taip bus ir toliau. Ypatingai padaugės krikščionių persekiojimai prieš Jėzaus atėjimą iš netikinčiųjų, bet taip pat ir iš „krikščionių" pusės. Jėzus prižadėjo pagalbą, iškalbą ir išmintį. To pažadėjimo išpildymą matome aprašytą apaštalų darbuose ir dabar daugybė patiria panašius pergyvenimus asmeniškai.

Kai kuriems nukrenta galvos, o galvos plaukai nenukrenta be Jo žinios. Galvos ir plaukai krinta su Jo žinia. Persekiojimai ir mirtis tarnauja liudijimui, evangelijai skelbti, Rom 8,38; I Kor 15,19.

JERUZALĖS SUNAIKINIMAS, Lk 21,20-24

20 „Kai matysite Jeruzalę supamą kariuomenės, žinokite, jog priartėjo jos sunaikinimas. 21 Tada, kas bus Judėjoje, tebėga į kalnus, kas mieste, teišeina iš jo, kas apylinkėse, tenegrįžta. 22 Tai bus bausmės dienos, kad išsipildytųRaštai, Jer 6,29. 23 Vargas pastojusioms ir maitinančioms tomis dienomis! Šalį užklups didžiausios nelaimės. Šitą tautą ištiks rūstybė. 24 Jie kris nuo kalavijo ašmenų ir bus išvaryti nelaisvėn į įvairius kraštus, Jeruzalę mindžios pagonys, kol baigsis pagonių laikai", Rom 11,25; Apr 11,2.

Jėzus įspėjo, jog kai Jeruzalė bus kariuomenės supama, bus priartėjęs jos sunaikinimas. Tada kiekveinas teneieško išsigelbėjimo už miesto mūrų, bet skubiai tebėga į kalnus. 70 metais krikščionys paklausė Jėzaus įspėjimo, pasitraukė į Pelą miestelį ir išsigelbėjo.

Tokiais laikais daugiausia kenčia ir žūva vaikai, moterys, seneliai. Labiausiai kenčia motinos. Jos kenčia dėl savo vaikų. Kaip Jėzus sakė, taip ir įvyko. Žydų tauta buvo išžudyta ir ištremta į daugybę tautų. To esame ir mes liudininkai.

JĖZAUS ATĖJIMAS, Lk 21,25-28

25 „Bus ženklų saulėje, mėnulyje ir žvaigždėse, o žemėje tautos blaškysis, gąsdinamos audringos jūros baisaus šniokštimo, Mt 24,29-30; Mk 13,24-26; Iz 13,10; Ps 46,4. 26 Žmonės alps, bijodami ir laukdami to, kas turės ištikti pasaulį, nes dangaus galybės bus sukrėstos, Iz 64,7; Ez 24,23. 27 Tada išvys Žmogaus Sūnų, ateinantį debesyje su didžia galybe ir garbe, Dan 7,13. 28 Tiems reiškiniams prasidėjus, atsitieskite ir pakelkite galvas, nes jūsų išgelbėjimas arti", Fil 4,4-5.

Lukas sako, kad prieš Jėzaus antrąjį atėjimą bus ženklų visatoje. O ant žemės tautos blaškysis, klimatas keisis, žmones ištiks panika. Daugelis tą aiškina dvasiniai. Saulė — evangelija, mėnulis — įstatymas, žvaigždės — tikintieji, jūra — tautos. Šventasis Raštas daugybėje vietų kalba apie gamtos įvykius, Iz 4,23; Joel 2,30; 2 Pt 3,10-12. Jėzui ateinant, vyks dideli pasikeitimai. Žmonės išsigąs. Tikintiesiems Jėzus įsako džiaugtis. Nes tada pasibaigs visi persekiojimai ir vidujinės kovos. Prasidės Jėzaus valdžia.

FIGMEDŽIO PALYGINIMAS, Lk 21,29-33

29 Ir Jis jiems sakė palyginimą: „Stebėkite figmedį bei kitus medžius, Mt 24,32-35; Mk 13,28-31. 30 Kai jie pradeda sprogti, žinote arti esanti vasara. 31 Taip tad, pamatę visa tai dedantis, žinokite, kad Dievo karalystė arti. 32 Iš tiesų sakau jums: nepraeis ši karta, kol visa tai įvyks. 33 Dangus ir žemė praeis, o mano žodžiai nepraeis, Lk 16,17; Ps 103,27; Iz 51,6; 40,8.

Šiuo palyginimu Jėzus liepia stebėti ženklus ir iš jų spręsti Jo atėjimo laiką. Žydų tauta daug kur yra palyginta figmedžiui, Oz 9,10; Jer 8,13; 24,1. Jėzaus atėjimo ženklai neš baimę netikintiesiems, bet tikintiesiems jie primins artėjantį išgelbėjimą. „Šita karta" buvo ir yra įvairiai aiškinama. Atrodo, mūsų protą daugiau patenkina aiškinimas, kad tai yra žydų tauta. Pažodžiui imant „karta". Iš tos kartos, į kurią Jėzus kalbėjo, daug žmonių sulaukė Jeruzalės sunaikinimo. Dabar, kai žydų tauta sužaliavo, ir 1948 metais sukūrė savo valstybę, šios kartos

amžiuje laukiama Jėzaus atėjimo.

Žemė, planetos ir žvaigždės prigyvens savo amžiaus galą, bet Viešpaties žodžiai yra amžini. Todėl stebėkime ir budėkime!

BUDĖKITE! Lk 21,34-36

34 Saugokitės, kad jūsų širdys nebūtų apsunkintos valgiu, svaigalais ir kasdieniu rūpesčiu, kad toji diena neužkluptų jūsų netikėtai, Mk 4,19. 35 It žabangai ji užgrus visus žemės gyventojus, 1 Tes 5,3. 36 Todėl visą laiką budėkite ir melskitės, kad sugebėtumėte išvengti visų būsimųjų nelaimių ir stoti Žmogaus Sūnaus akivaizdoje", Mr 13,33.

———————

Daug kam yra įdomu žinoti Jėzaus atėjimo ženklai. Svarbiau yra budėti. Saugokitės to, kas atbukina budrumą ir sąžinę. Tai kasdieniniai rūpesčiai, kaip gyvensime, ką valgysime ir gersime? Viešpats dažnai įspėjo savuosius budėti ir melstis, nepaskęsti vien šio gyvenimo reikaluose, bet atsiminti savo krikščionišką paskirtį.

PASKUTINĖS JĖZAUS DIENOS ŠVENTOVĖJE, Lk 21,37-38

37 Taip Jis dienomis mokydavo šventovėje, o naktis praleisdavo vadinamajame Alyvų kalne. 38 Ir nuo ankstyvo ryto visi žmonės rinkdavosi Jo pasiklausyti šventovėje.

———————

Lukas labai glaustai, bet aiškiai aprašo Jėzaus paskutines dienas, praleistas Jeruzalėje. Nežiūrint didelio pasipriešinimo vyriausios tarybos, Jėzus mokė ir skelbė evangeliją kasdien šventovėje. Daug buvo nuoširdžių žmonių, kurie anksti rytą ėjo į šventovę ir laukė Jėzaus. Vakarais Jis ėjo į Alyvų kalną ir ten praleido naktis draugų tarpe.

JUDO IŠDAVYSTĖ, Lk 22,1-6

1 Buvo arti Neraugintos Duonos šventė, vadinama Velykomis, Mt 26,1-5; Mk 14,1-2. 2 Aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai ieškojo būdo nužudyti Jėzų, tačiau bijojo tautos. 3 O šėtonas įėjo į Judą, vadinamą Iskarijotu, vieną iš dvylikos, Mk

14,10-11; Jn 13,2-27. 4 Tas nuėjęs tarėsi su aukštaisiais kunigais ir sargybos viršininkais, kaip Jį išduoti. 5 Šie apsidžiaugė ir sutarė duoti jam pinigų. 6 Jis apsiėmė ir ieškojo progos išduoti jiems Jį taip, kad minia nepastebėtų.

Žiūrėk Mato 26,1-5, 14-16. Didžioji šventė — Velykos, Jėzus, vyriausioji taryba, Judas.

Taryba jau seniai buvo nutarusi nužudyti Jėzų, Lk 19,47. Ji nebijojo Dievo, tik žmonių. Jėzus žinojo, kas Judas yra. Dabar užvaldė Judą šėtonas visai. Jis nuėjo pas žudytojus. Jie džiaugėsi. Jų tikslas buvo velniškas. Jie jį vykdė klastingai, slaptai, velniškai. Jėzaus mokinys, aukštieji kunigai, Rašto aiškintojai, tautos vyresnieji! Ar jie gali būti šėtono tarnai? Taip buvo ir dažnai yra!

PARENGIMAS PASKUTINĖS VAKARIENĖS, Lk 22,7-13

7 Taip atėjo Neraugintos Duonos diena, kada reikėjo piauti Velykų avinėlį, 2 M 12,18-20. 8 Jis pasiuntė Petrą ir Joną, liepdamas, „Eikite ir paruoškite mums Velykų vakarienę, kad galėtume valgyti." 9 Jie paklausė: „Kur norėtumei, kad paruoštume?" 10 Jis atsakė: „Štai jums įeinant į miestą, jus pasitiks žmogus, vandens ąsočiu nešinas. Eikite paskui jį iki tų namų, į kuriuos jis įeis, 11 sakykite namų šeimininkui: ‚Mokytojas prašė paklausti: kur kambarys, kuriame galėčiau su mokiniais valgyti Velykų vakarienę?' 12 Jis parodys jums paruoštą didelį aukštutinį kambarį. Ten ir paruoškite." 13 Nuėję jie rado viską, kaip Jis sakė, ir parengė Velykų stalą, Lk 19,32.

Žiūrėk Mato 26,17-29. Lukas šį įvykį aprašo plačiau, negu Matas. Ketvirtadienio rytą Jėzus pasiuntė Petrą ir Joną paruošti Velykų vakarienę. Jėzus pasakė viską, kaip bus. Mokiniai privalėjo visa palaipsniui sekti. Kaip Jėzus sakė, taip viskas įvyko.

PASKUTINĖ VAKARIENĖ, Lk 22,14-18

14 Atėjus metui, Jis sėdo su apaštalais prie stalo, Mt 26,9; Mk 14,25. 15 Ir tarė jiems: „Trokšte troškau valgyti su jumis

šią Velykų vakarienę prieš kentėdamas. 16 Sakau jums, nuo šiol daugiau jos nebevalgysiu, kolei ji išsipildys Dievo karalystėje", Lk 13,29. 17 Paėmęs taurę, Jis padėkojo ir tarė: „Imkite ir dalykitės. 18 Sakau jums, nuo šiol nebegersiu vynuogių vaisiaus, kolei ateis Dievo karalystė."

———

Velykos buvo prisiminimas išvedimo iš Egipto. Avinėlį valgydavo mažiausia 10 žmonių drauge. Tai buvo vakaras prieš Jo kentėjimus. Jis išsiilgo, troško šią vkarienę su mokiniais turėti, švęsti. „Iki išsipildys Dievo karalystė." Sekančią dieną išsipildė, — tikrasis Velykų Avinėlis buvo paaukotas. „Nebegersiu vynuogių vaisiaus, kolei ateis Dievo karalystė." Per Jėzaus auką ji tikrai atėjo.

NAUJOJI SANDORA, Lk 22,19-20

19 Ir, paėmęs duoną, Jis padėkojo, laužė ją ir davė apaštalams, tardamas: „Tai yra mano kūnas, kuris už jus duodamas. Tai darykite mano atminimui", Mt 26,26-28; Mk 14,22-24; 1 Kor 11,23-25. 20 Lygiai taip po vakarienės Jis paėmė taurę, sakydamas: „Ši taurė yra Naujoji Sandora mano kraujo, kuris už jus išliejamas."

———

Po atlikimo senosios Sandoros apeigų, Jėzus įsteigė Naująją Sandorą. Duonos laužymas nurodo į Jėzaus kūno laužymą, mirtį ant kryžiaus. Mes laužiame duoną prisiminti, ką Jis atliko dėl mūsų savo mirtimi. Tai pilnoji auka mūsų išgelbėjimo. Jis mylėjo mus taip, kad mirė ir savo kraują praliejo dėl mūsų. Jis pašalino mūsų kaltę per savo kraujo auką. Žyd 9,14.

IŠDAVIKAS, Lk 22,21-23

21 „Bet štai mano išdaviko ranka yra kartu su manąja ant stalo, Mt 26,20-25; Mk 14,17-21; Jn 13,21-30. 22 Žmogaus Sūnus, tiesa, eina, kaip Jam nustatyta, bet vargas tam žmogui, kuris Jį išduoda!" 23 Tada jie pradėjo teirautis vienas kito, kas gi iš jų galėtų tai padaryti.

———

Matas ir Morkus rašo, kad Jėzus išdaviką atidengė prieš Naujosios Sandoros įsteigimą, Lukas rašo, kad po. Palyginus visus evangelistus aiškėja, kad Judas dalyvavo Avinėlio valgyme, o po Avinėlio valgymo salę paliko ir nebedalyvavo prie šventos Vakarienės. Jėzaus laikais vietos žmonėms bendro stalo (valgio) draugystė buvo panaši į mūsų priesaiką. Stalo draugystę galėjo sulaužyti tik paskutinis niekšas. Judas tą padarė. Jėzus jį perspėjo, sakydamas: „Vargas tam žmogui!" Mokiniai išgirdę, kad vienas iš jų, turėdamas stalo draugystę, išduos Viešpatį, visai pasimetė. Jie patys savimi nebepasitikėjo, kaip toks niekšas galėjo būti jų tarpe!

KAS DIDŽIAUSIAS? Lk 22,24-30

24 Tarp jų kilo ginčas, kuris iš jų galėtų būti laikomas didžiausiu, Mt 20,25-27; Mk 10,43-44. 25 Jis sakė jiems: „Pagonių tautų karaliai viešpatauja joms ir jų valdovai liepia vadinti save geradariais. 26 Jūs taip nedarykite. Kas vyriausias jūsų tarpe, tebūnie tarsi mažiausias, o vedėjas tebūnie lyg tarnas, 1 Pt 5,3-6. 27 Katras yra vyresnis, — kuris sėdi už stalo ar kuris jam patarnauja? Argi ne tas, kuris sėdi? Fil 2,7. O Aš jūsų tarpe esu kaip tas, kuris patarnauja. 28 Jūs ištvėrėte su manimi mano bandymuose, 29 todėl Aš jus skiriu valdyti karalystę, kaip ir mane yra skyręs Tėvas, Apd 2,28. 30 Mano karalystėje jūs valgysite ir gersite už mano stalo ir sėdėsite sostuose, teisdami (valdydami) dvylika Izraelio giminių, Mt 19,28.

Žiūrėk Mato 20,25-27. Matas ir Lukas rašo beveik pažodžiui. Tik ką mokiniai klausė, kas yra išdavikas ar aš, o čia jie jau klausia, kas bus didžiausias? Koks žmogus nepastovus! Jėzus atsakė, kad pagal pasaulio būdą, valdantieji vadinami geradariais. Taip jie patys save vadina. Taip juos vadina ir pataikautojai. Jie verčia ir visus valstybės piliečius taip juos vadinti. Jėzaus (Mesijo) karalystėje yra visai priešingai. Čia tik tas yra didis, kuris sugeba tarnauti. Jėzus pats tam davė pavyzdį ne tik mokinių kojas mazgodamas, bet visu savo gyvenimu.

Jėzaus gyvenimas buvo pilnas gundymų. Jį šmeižė, niekino, apkalbinėjo. Jis pavargdavo, kentėjo gyvenimo trūkumus.

Daugelis tai matydami, atsitraukė nuo Jo. Bet apaštalai ištvėrė iki galo. Jie bus su Juo ir Jo karalystėje. Jie su Juo net stalo draugystę turės. Ten nebebus išdavikų. Mokiniai suprato Jėzaus pamokymą.

JĖZUS PRANEŠA PETRO IŠSIGYNIMĄ, Lk 22,31-34

31 „Simonai, Simonai! Štai šėtonas reikalavo persijoti jus, tarsi kviečius, Mt 26,31-35; Mk 14,27-31; 2 Kor 2,11; 1 Pt 5,8. 32 Bet Aš meldžiau už tave, kad tavo tikėjimas nesusvyruotų. O tu atsivertęs stiprink brolius!" Jn 17,11, 15,20; Ps 51,15. 33 Jis atsiliepė: „Viešpatie, aš pasiruošęs kartu su tavimi eiti į kalėjimą ir į mirtį!" 34 Bet Jis atsakė: „Sakau tau, Petrai: dar gaidžiui šiandien nepragydus, tu tris kartus išsiginsi manęs nepažįstąs."

Žiūrėk Mato 26,31-35. Tai dangiški reikalai, apie kuriuos mes labai mažai žinome, kaip Jobo knygoje parašyta. Jėzus sako, kad šėtonas prašė, meldė, net reikalavo leisti jam sijoti, išbandyti apaštalų tikėjimą, ypač Petro. Jėzus meldė Tėvą, kad juos (apaštalus) išlaikytų.

Krikštytojas, Mt 3,12, sakė, kad ir Jėzus vėto, atskiria grūdus nuo pelų. Jėzaus valia yra atskirti. Šėtono geidimas yra viską sumaišyti, parodyti, kad Jėzaus sekėjai yra tik pelai, veidmainiai. To jis siekė prie Jobo, Jėzaus mokiniuose ir visų Jėzaus sekėjų tarpe, visais laikais, 1 Pt 5,8.

Petras tikrai manė sekti Jėzų į kalėjimą ir mirtį. Kas yra žmogus be Dievo apsaugos? Dėl Jėzaus maldos, Petro išsigynimas nebuvo jo puolimas, o tik išbandymas. Jis, pergyvenęs, apgailėjęs, atsivertęs, galėjo stiprinti brolius. Jėzus pažino ir pažįsta mus geriau, negu mes patys save.

MOKINIŲ ATEITIS, Lk 22,35-38

35 Jis paklausė juos: „Ar jums ko nors trūko, kai jus išsiunčiau be piniginės, be krepšio ir be kurpių?" Jie atsakė: „Nieko netrūko," Lk 9,3; Ps 23,1; 33,19; 34,10. 36 Tada Jis tęsė: „Dabar, kas turi piniginę, tepasiima ją, taip pat ir krepšį, o kas neturi kalavijo, teparduoda apsiaustą ir tenusiperka. 37 Sakau jums, manyje privalo išsipildyti, kas parašyta: ‚Jis bus

priskaitytas prie piktadarių', tai, kas man nustatyta, jau eina į pabaigą", Iz 53,12. 38 Jie tarė: „Viešpatie, štai čia du kalavijai!" Jis atsakė: „Gana!"

Jėzus priminė mokiniams, kad Jis juos siuntė į misijos darbą be jokių išteklių. Jis klausė juos, ar jiems ko trūko. Jie atsakė, kad nieko netrūko. Jėzus toliau kalbėjo, kad padėtis pasikeitusi, žmonės nebebus draugiški. Todėl kiekvienas tepasirūpina ištekliais vykdamas į misijos darbą. Tą darė apaštalas Povilas ir kiti apaštalai bei misijos darbininkai. Jėzus priminė, kad žmonės bus taip priešingi jiems ir juos persekios, jog jie lengviau perneš drabužių trūkumą, negu žmonių priešingumą. Tai mintis apie kardą. Pabaigoje Jėzus pridūrė: „Gana", užtenka. Kitais žodžiais, jūs nesupratote manęs. Kardas yra Dievo žodis, Ef 6,17. Dėl šio išsireiškimo yra labai daug aiškinimų. Čia paminėsiu porą svarbesniųjų. Popiežius Bonifacius 8 šia vieta rėmėsi dvigubu kardu, bažnyčios ir valstybės. Kalvinas apie tai pasakė, kad ką bažnyčios mokytojai aiškino apie dvigubą kardą, yra begėdiškas pasijuokimas iš Dievo žodžio. Liuteris sakė, kad geležiniu kardu neįmanoma prieš velnią kariauti, čia suprantamas tik dvasiškas kardas — Dievo žodis.

Jėzus priminė, kad viskas turi įvykti, kas apie Jį pranašų rašyta. Jis bus paskaitytas piktadariu. Mokiniai negalėjo laukti ko „geresnio." Taip yra su Jėzaus sekėjais iki mūsų dienų. Kadangi kiti nusikaltimai sunku jiems primesti, tai jie labai dažnai kaltinami tėvynės išdavimu ir bažnyčios griovimu, nors tam nėra pagrindo.

JĖZAUS MALDA ALYVŲ KALNE, Lk 22,39-46

39 Išėjęs iš ten, Jis savo papročiu pasuko į Alyvų kalną. Įkandin ėjo ir mokiniai, Mt 26,30.36-46; Mk 14,36.38-42; Jn 18,1-2. 40 Atėjus į vietą, Jis įspėjo: „Melskitės, kad nepakliūtumėte į pagundą!" 41 Jis atsitolino nuo jų maždaug per akmens metimą ir atsiklaupęs meldėsi: 42 „Tėve, jei nori, atimk šitą taurę nuo manęs, tačiau tebūnie ne mano, bet tavo valia!" 43 Jam pasirodė iš dangaus angelas ir Jį sustiprino, 1 Kar 19,5. 44 Mirtino sielvarto apimtas, Jis dar karščiau

meldėsi. Jo prakaitas pasidarė tarsi tiršto kraujo lašai, varvantys žemėn. 45 Atsikėlęs po maldos, Jis atėjo pas mokinius ir rado juos iš liūdesio užmigusius. 46 Jis tarė jiems: „Kodėl miegate? Kelkitės ir melskitės, kad nepakliūtumėte į pagundą!"

———

Žiūrėk Mato 26,30.36-46. Viešpats nuėjo į Alyvų kalną su mokiniais, kaip kas vakarą. Mokiniai liko prie Jo iki galo. Jėzus žinojo kas seks. Jis įspėjo mokinius melstis, kad nepakliūtų į pagundą, jų tikėjimas nesusvyruotų. Jėzus atsitolino nuo jų per akmens metimą ir atsiklaupęs meldėsi. Matas rašo: „Jis krito ant savo veido." Morkus: „Krito ant žemės." Jo malda buvo: „Tėve, jei nori, atimk šitą taurę nuo manęs!" Tai buvo kova, kentėjimai, mirtis. Jis prašė, kad įvyktų Tėvo valia.

Lukas rašo, kad angelas pasirodė ir Jį sustiprino. Kokiu būdu Jį angelas sustiprino yra įvairiausių aiškinimų. Tas yra aišku, malda buvo išklausyta, Jis sužinojo Tėvo valią ir buvo sustiprintas.

Lukas, kaip gydytojas, rašo apie kraujo prakaito lašus. Jis žinojo, kad vidujiniai kovojant iki mirties, gali prakaito lašai būti, kaip kraujas. Jis taipgi žinojo, kad nuliūdimas taip išvargina ir paveikia žmogų, jog jis tampa lyg apsvaigintas, mieguistas. Jėzus pažadino mokinius ir vėl įspėjo budėti.

JĖZAUS SUĖMIMAS, Lk 22,47-53

47 Jam bekalbant, pasirodė būrys, o priekyje ėjo vienas iš dvylikos —Judas. Jis prisiartino prie Jėzaus Jo pabučiuoti, Mt 26,47-56; Mk 14,43-50; Jn 18,3-11. 48 Jėzus jam tarė: „Judai, pabučiavimu išduodi Žmogaus Sūnų?" 49 Apie Jį esantys, matydami, kas bus, paklausė: „Viešpatie, gal smogti kalaviju?" 50 Vienas iš jų puolė vyriausiojo kunigo tarną ir nukirto jam dešinę ausį. 51 Bet Jėzus sudraudė: „Liaukitės! Gana!" Ir, palietęs ausį, išgydė jį. 52 Atėjusiems Jo suimti aukštiesiems kunigams, sargybos viršininkams ir vyresniesiems Jis sakė: „Kaip prieš kokį plėšiką, išėjote su kalavijais ir vėzdais!? 53 Kai buvau kasdien su jumis šventovėje, jūs nepakėlėte prieš mane rankos. Taip! Dabar atėjo jūsų valanda, tamsybių siautėjimas", Jn 7,30; 8,20.

———

Žiūrėk Mato 26,47-56. Judas atvedė visą priešų būrį ir išdavė Jėzų pabučiavimu. Jis sulaužė stalo draugystę ir išniekino pabučiavimą. Jam nebeliko nieko švento. Mokiniai suprato pavojingą padėtį ir klausė Jėzaus, ar gintis? Jie buvo taip susijaudinę, kad nebelaukė Jėzaus atsakymo. Vienas (Petras) taikė nukirsti vyriausiojo kunigo tarnui galvą, bet nukirto tik ausį. Jėzus ir čia pasirodė Viešpačiu, Jis paskutinį kartą įspėjo Judą, išgydė ausį. Ausies išgydymą tik Lukas, kaip gydytojas, mini.

Į Alyvų kalną atskubėjo abu vyriausieji kunigai, šventovės sargybos viršininkai ir tautos vyresnieji. Jėzus jiems pasakė, kad jie galėjo Jį suimti dienos metu, šventovėje. Bet dabar, pagal Dievo valią, yra tamsybės galios siautėjimo valanda.

PETRO IŠSIGYNIMAS, Lk 22,54-62

54 Suėmę Jį, jie atgabeno Jį į vyriausiojo kunigo namus. Petras sekė iš tolo, Mt 26,69-75; Mk 14,66-72; Jn 18,15-18.25-27. 55 Kiemo viduryje jie, susikūrę ugnį, susėdo. Petras atsisėdo jų tarpe. 56 Viena tarnaitė, pamačiusi jį sėdintį prieš šviesą, įsižiūrėjo ir tarė: „Ir šitas buvo kartu su Juo." 57 Bet jis išsigynė: „Moterie, nepažįstu Jo!" 58 Netrukus kitas, jį pamatęs, tarė: „Ir tu iš jų tarpo." Petras atsakė: „Žmogau, nesu!" 59 Maždaug po valandos dar vienas tvirtino: „Tikrai šitas buvo su Juo! Juk jis galilėjietis!" 60 Petras atsakė: „Žmogau, aš nesuprantu, ką tu sakai." Ir tuoj, dar jam bekalbant, pragydo gaidys. 61 Tada Viešpats atsigręžė ir pažvelgė į Petrą. Petras atsiminė jam sakytą Viešpaties žodį: „Dar gaidžiui nepragydus, tu tris kartus manęs išsiginsi". 62 Jis išėjo laukan ir graudžiai verkė.

Žiūrėk Mato 26,57-58.69-75. Jie suėmė Jį ir nusivedė į vyriausio kunigo namus. Lukas rašo ne apie nakties teismą, bet apie Petro išsigynimą.

Petro puolimas sekė palaipsniui. Jis sekė Jėzų, tik negerai, kad sekė Jį iš tolo. Jis maišėsi tarp vyriausio kunigo tarnų, sėdėjo jų tarpe, išsigynė pažįstas Jėzų, išsigando atpažintas, neteko drąsos, viešai išsigynė; antrą ir trečią kartą pakartojo ir tvirtino Jo visai nepažįstas.

Paukščio giedojimas nereikšmingas, bet Petrui priminė

didelį pasižadėjimą ir jo neįvykdymą. Petras nusigręžė nuo Jėzaus, išsigynė Jo, bet Jėzus atsigręžė į Petrą. Jėzus stebi kiekvieną. Mūsų laimė, kad Jis stebi. Jo žvilgsnis paveikė Petrą. Jis atsiminė Viešpaties žodžius, pasišalino iš netinkamos draugystės, išėjo laukan ir graudžiai verkė.

ŽYDAI IŠJUOKIA JĖZŲ, Lk 22,63-64

63 Jį saugantys vyrai tyčiojosi iš Jo ir mušė, Mt 26,67-68; Mk 14,65; Iz 50,6. 64 Uždengę Jam akis, jie klausinėjo: „Pranašauk, kas tave užgavo!" 65 Ir visaip kitaip įžeidinėjo Jį.

———

Žiūrėk Mato 26,67-68. Sargų pareiga yra saugoti suimtąjį, bet jie Jėzų muša, kolioja, plūsta, kaip tik sumano tyčiojasi iš Jo. Ypatingai jie juokėsi iš Jo, kaip iš pranašo ir karaliaus. Tai buvo tamsybės galia. Apie tai jau pranašas Izaijas pranašavo, Iz 50,4-8. Tikrybėje Jis tai visa kentėjo dėl mūsų. Dėl to esu aš ir tu kaltas. Nekaltinkime tik žmonių, bet dėkime pastangas ištrūkti iš tamsybės galios ir šlovinti Viešpatį!

VYRIAUSIOJI TARYBA PASMERKIA JĖZŲ, Lk 22,66-71

66 Rytui išaušus, susirinko tautos vyresnieji, aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai. Jie nuvedė Jį į jų susirinkimą, Mt 26,57-66; Mk 14,53-64; Jn 18,24, 67 ir pareikalavo: „Jei Tu Mesijas, tai prisipažink mums!" Jėzus atsiliepė: „Jeigu jums ir sakysiu, vis tiek netikėsite, 68 o jei paklausiu, neatsakysite. 69 Tačiau nuo šio meto Žmogaus Sūnus sėdės Dievo Galybės dešinėje." 70 Tada jie visi klausė: „Tai Tu esi Dievo Sūnus?" Jis atsakė: „Jūs sakote, kad Aš esu!" 71 Tada jie tarė: „Kam dar mums liudytojai!? Mes girdėjome iš Jo paties burnos!"

———

Žiūrėk Mato 26,59-66. Matas ir Morkus rašo apie nakties ir dienos (ryto) tiesmą. Lukas rašo tik apie ryto teismą. Kadangi nakties teismas buvo neįstatymiškas, vyriausioji taryba susirinko anksti rytą. Gerą darbą atlikti nebūtų taip anksti susirinkę, bet Viešpatį nuteisti jie atėjo vos rytui išaušus. Jie jau buvo visa išdiskutavę. Jie klausė Jo tik vieną klausimą: „Jei esi Mesijas — prisipažink!" Jie nenorėjo žinoti tiesos ir ką Jėzus mano, o tik

laikytis jų seniai padaryto sprendimo: „Jis turi mirti." Ką Viešpats galėjo atsakyti? Jis atsakė jiems teisingai, kad jie neieško tiesos Jį klausdami ir Jo paaiškinimų visai nenori klausytis. Jie tik tada supras tiesą, kai matys žmogaus Sūnų Dievo Galybės dešinėje. Tada jie klausė: „Ar Tu esi Dievo Sūnus?" Jėzus atsakė: „Taip, kaip jūs sakote." Teismas pasiekė, ko norėjo. Pasmerkė Jėzų, kaip Dievo piktžodžiautoją. Jis nebuvo Mesijas pagal jų norą ir mokymą, bet pagal Dievo valią Jis buvo ir yra tikrasis Mesijas.

JĖZUS ROMĖNŲ TEISME, Lk 23,1-5

1 Visas susirinkimas pakilo ir nusivedė Jį pas Pilotą, Mt 27,1-2.11-14; Mk 15,1-5; Jn 18,29-38. 2 Ten jie pradėjo Jį skųsti, sakydami: „Mes nustatėme, kad šitas kiršina mūsų tautą ir draudžia mokėti ciesoriui mokesčius. Jis tvirtina esąs Mesijas — karalius." 3 Pilotas paklausė: „Ar Tu esi žydų karalius?" Jėzus jam atsakė: „Tu tai sakai." 4 Pilotas tarė aukštiesiems kunigams ir miniai: „Aš nerandu šitame žmoguje jokios kaltės." 5 Bet jie visi atkakliau tvirtino: „Jis savo mokslu kursto tautą visoje Judėjoje, pradedant nuo Galilėjos iki čia."

Žiūrėk Mato 27,1-2.11-14. Apie Jėzaus teismą pas Pilotą, rašo visi evangelistai. Lukas aprašo labai trumpai. Visą teismo eigą įmanoma aiškiai suprasti skaitant visas evangelijas. Romėnai neleido žydams bausti žmogaus mirtimi. Tokį žydų sprendimą turėjo patvirtinti Romos įgaliotinis. Tuo metu Romos įgaliotinis Jeruzalėje buvo Pilotas. Todėl aukštoji taryba nugabeno Jėzų pas jį. Romėnai nekreipė dėmesio į žydų tikybinius reikalus. Dievo piktžodžiavimą žydai laikė mirtimi baustinu, o romėnai nelaikė nusikaltimu. Todėl taryba kaltino Jėzų tokiais nusikaltimais, ką romėnai laikė nusikaltimu. Jie kaltino Jį tautos kurstymu, neramumų kėlimu. Bet Jėzus skelbė tik evangeliją, kas romėnams nerūpėjo. Žydai kaltino Jį draudimu mokesčius mokėti ciesoriui. Jėzus mokė visai priešingai, liepė duoti ciesoriui, kas jam pridera. Jie kaltino Jį, kad Jis skelbiasi save Mesiju ir karaliumi. Pilotas žinojo, kad žydai laukia Mesijo. Jis geriau suprato Mesijo reikšmę ir pareigas negu patys žydai. Jis žinojo, kad Mesijas bus ne politinis, todėl Romai nepavojingas. Jėzus prisipažino, kad Jis

yra karalius. Pilotas tame nerado jokios kaltės.

JĖZUS PAS ERODĄ, Lk 23,6-12

6 „Tai išgirdęs, Pilotas paklausė, ar tas vyras galilėjietis. 7 Sužinojęs, kad Jis iš Erodo valdų, nusiuntė Jį pas Erodą, kuris irgi buvo tomis dienomis Jeruzalėje. 8 Erodas, pamatęs Jėzų, labai apsidžiaugė. Jis jau pirmiau norėjo Jį matyti, nes buvo apie Jį girdėjęs, ir tikėjosi pamatysiąs Jį darant kokį nors stebuklą. 9 Jis Jį visaip klausinėjo. Bet Jis jam neatsakinėjo. 10 Tuo tarpu aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai apstoję be paliovos Jį skundė. 11 Tada Erodas su savo kariais išjuokė ir išniekino Jį. Po to, aprengė Jį šviesiu drabužiu ir pasiuntė atgal Pilotui. 12 Tą dieną Erodas ir Pilotas tapo draugais, o seniau jie pykosi.

———

Jėzaus nusiuntimą pas Erodą aprašo tik Lukas. Pilotas išgirdo kaltinimą, kad Jėzus kursto visą tautą, pradėdamas nuo Galilėjos. Galilėjos valdovu buvo ne Pilotas, bet Erodas. Todėl Pilotas klausė, ar Jėzus yra galilėjietis. Išgirdęs, kad taip, jis siuntė Jėzų pas Erodą, kuris tuo metu buvo atvykęs į Jeruzalę. Tuo jis galėjo nusikratyti jam nemalonaus teismo, gauti daugiau aiškumo apie Jėzaus veiklą ir pagerbti Erodą.

Erodas apsidžiaugė pamatęs Jėzų, nes jis jau seniai norėjo matyti Jį. Erodas tikėjosi, kad Jėzus pataikaus jam, kaip jo visa palyda, padarys jo akivaizdoje kokį stebuklą. Jėzus darė stebuklus vargšams ir elgetoms padėti. Bet Jis nedarė jokio stebuklo šiam didžiūnui, nes jis norėjo matyti stebuklą tik pasitenkinimui. Jėzus neatsakė jam į jo klausimus, nes Erodas klausinėjo Jį tik iš žingeidumo, o ne norėdamas pasimokyti. Jėzaus skundikai irgi atskubėjo ir skundė Jį. Erodas nusivylė Jėzumi, nes Jis nepatenkino jo įgeidžių. Erodas palaikė Jėzų nustojusiu galios. Jis pasityčiojo iš Jo su savo palyda, ir tuo patenkino savo įgeidžius. Erodas aprengė Jėzų šviesiu drabužiu ir grąžino Pilotui. Tuo Erodas dar pasityčiojo iš Jėzaus, kaip iš karaliaus, bet kartu davė Pilotui suprasti Jėzaus nekaltumą.

Pilotas pykosi su Erodu. Jie siųsdami Jėzų vienas antram, pagerbė vienas kitą ir tapo draugais. Gal juos paveikė ne tik pagarbos parodymas vieno antram, bet Jėzus buvo taikos karalius. Jis padarė taiką ir savo priešų tarpe.

PILOTAS PASKELBIA JĖZŲ NEKALTU, Lk 23,13-16

13 Pilotas, sušaukęs aukštuosius kunigus, vyresniuosius ir minią, 14 pareiškė: „Jūs atvedėte man šitą žmogų, kaltindami Jį tautos kurstymu. Bet aš, Jį apklausęs jūsų akivaizdoje, neradau nė vienos Jam primetamos kaltės; 15 taip pat ir Erodas, nes grąžino Jį atgal. Taigi Jis nėra padaręs nieko, kas būtų verta mirties bausmės. 16 Aš Jį nuplakdinsiu ir paleisiu."

„Jėzus nekaltas", taip nusprendė Pilotas. Po tokio sprendimo jis privalėjo paleisti Jėzų. Pilotas sušaukė vyriausią trybą ir minią. Jis jiems pranešė, kad jis ir Erodas laiko Jėzų nekaltu. Norėdamas įtikti Jėzaus kaltintojams, žadėjo nuplakti Jėzų ir paleisti. Tuo jis parodė savo pataikavimą skundikams. Jie tą pastebėjo, ir tas juos paskatino siekti Jėzaus pasmerkimo.

JĖZUS ARBA BARABAS, Lk 23,17-19

17 Per šventes jis buvo pratęs paleisti vieną kalinį. 18 Tada jie visi šaukė: „Mirtis šitam! Paleisk mums Barabą!" 19 Šis buvo patekęs į kalėjimą už maištą mieste ir žmogžudystę, Mt 27,15-26; Mk 15,6-15; Jn 18,38-19,16.

Apie šį įvykį kiekvienas evangelistas rašo kiek skirtingai. Jie visi patvirtina minios Barabo pasirinkimą. Rodos, romėnų buvo susitarimas su izraelitais šventėms paleisti vieną kalinį, kurį pasirinkdavo minia. Kaip dažnai atskiras žmogus ir minia padaro klaidingą sprendimą.

PILOTAS ATIDUODA JĖZŲ MINIOS VALIAI, Lk 23,20-25

20 Norėdamas paleisti Jėzų, Pilotas dar kartą kreipėsi į juos, 21 bet jie nesiliovė šaukę: „Ant kryžiaus, ant kryžiaus Jį!" 22 Jis trečią kartą klausė: „O ką gi pikta Jis padarė? Aš jame nerandu nieko, už ką vertėtų mirtimi bausti. Taigi nuplakdinsiu Jį ir paleisiu." 23 Tačiau jie garsiai šaukdami, nesiliovė reikalauti, kad Jis būtų nukryžiuotas, ir jų šauksmas ėjo vis smarkyn. 24 Galiausiai Pilotas nusprendė patenkinti jų reikalavimą. 25 Jis paleido jiems įkalintąjį už maištą ir žmogžudystę, kaip jie prašė, o Jėzų atidavė jų valiai.

Pilotas pakartotinai pripažino Jėzų nekaltu, bet nesiryžo vykdyti teisės. Pakurstyta minia reikalavo Jėzaus mirties. Teisėjas nusileido minios reikalavimui, atidavė Jėzų jų valiai, nukryžiuoti.

JĖZAUS KRYŽIAUS KELIAS, Lk 23,26-32

26 Vesdami Jėzų, jie sulaikė Kirėnės gyventoją Simoną, grįžtantį iš laukų, ir uždėjo jam ant pečių kryžių, kad neštų jį paskui Jėzų, Mt 27,31-34; Mk 15,20-23; Jn 19,17. 27 Jį lydėjo didelė minia ir daug moterų, kurios verkė ir dejavo. 28 Atsigręžęs į jas Jėzus tarė: „Jeruzalės dukros! Verkite ne manęs, bet verčiau savęs ir savo vaikų! 29 Ateis dienos, kai sakys: ‚Laimingos nevaisingosios! Laimingos negimdžiusios ir nemaitinusios!' 30 Tada sakys kalnams: ‚Griūkite ant mūsų!' ir kalvoms: ‚Pridenkite mus!' Iz 2,19; Oz 10,8; Apr 6,16. 31 Jeigu šitaip daro žaliam medžiui, tai kas gi laukia sauso?"Iz53,12. 32 Kartu su Juo buvo vedami žudyti du piktadariai.

———————

Jėzaus vedimą nukryžiuoti plačiau pasakoja Matas ir Morkus. Skubusis Jėzaus pasmerkimas pasibaigė. Nuo aušros iki pietų Jis buvo teisiamas: aukščiausios tarybos, Piloto, Erodo, ir pagaliau Piloto pasmerktas.

Sutiko iš lauko grįžtantį Simoną kirėnietį ir privertė jį nešti Jėzaus kryžių. Kryžių privalėjo nunešti į žudymo vietą pats pasmerktasis. Manoma, kad Jėzaus jėgos buvo išsekusios ir Jis nebepajėgė nešti kryžiaus. Nors evangelijos to nemini. Simonas ėjo iš lauko pietauti, priešinga kryptimi negu minia ėjo. Todėl jis krito į akis kariams. Jėzų lydėjo didelė minia. Daugybė gailėjo Jo. Ypač moterys apverkė ir apraudojo Jį. Jėzus atsigręžė į minią, patarė verkiančioms moterims neapverkti Jo, bet save ir savo vaikus. Tai buvo Jėzaus pranašavimas Jeruzalės sunaikinimo, kuris įvyko 70 metais. Žalias medis nedega taip greit, kaip sausas. Jėzus yra teisus — žalias medis. Jeruzalės gyventojai — nusidėjėliai, užsitarnavę mirtį.

NUKRYŽIAVIMAS, Lk 23,33-38

33 Atėję į vietą, kuri vadinosi „Kaukolė", jie prikalė ant kryžiaus Jį ir du piktadarius: vieną iš dešinės, antrą iš kairės, Mt 27,35-43; Mk 15,24-32; Jn 19,17-24. 34 Jėzus meldėsi:

„Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką daro." Jie pasidalijo Jo drabužius, mesdami burtą, Ps 22,19. 35 žmonės stovėjo ir žiūrėjo. Vyresnieji tyčiodamiesi kalbėjo: „Kitus išgelbėdavo — tegul pats išsigelbsti, jei Jis — Dievo išrinktasis Mesijas!" 36 Iš Jo juokėsi ir kareiviai, prieidami, paduodami Jam acto 37 ir sakydami: „Jei Tu žydų karalius — gelbėkis pats!" 38 Viršum Jo buvo užrašas: „Šitas yra žydų karalius."

———

Nukryžiavimo vieta nėra tikrai žinoma. Vardas „Kaukolė" gali būti nuo kalno panašumo į kaukolę arba nuo ten pakastų kaukolių? Jis buvo nukryžiuotas tarp piktadarių ir tokiu buvo laikomas. Budeliai pasidalindavo nukryžiuotųjų rūbus, kaip užmokestį už darbą.

Jėzus meldėsi. Jis vadino Dievą Tėvu, prašė atleidimo romėnams, žydams, visiems, kurie nežinojo ką darė.

Minia stovėjo apstulbus, o vyresnieji juokėsi ir tyčiojosi iš Jo. Kariai, paskatinti vyresniųjų, darė tą patį.

Kaltės užrašas buvo trijose kalbose. Ne neteisūs romėnai ir pikti žydai Jį nužudė, bet Jis nešė mano ir tavo kaltę. Dėl to Jis mirė.

PIKTADARIAI, Lk 23,39-43

39 Vienas iš nukryžiuotųjų nusikaltėlių įžeidinėjo Jį: „Argi Tu ne Mesijas? Išgelbėk save ir mus!" Mt 27,44; Mk 15,32. 40 Antrasis sudraudė jį: „Ir tu Dievo nebijai, kentėdamas tą pačią bausmę! 41 Juk mudu teisingai gavome, ką užsitarnavome, o šitas nieko blogo nepadarė." 42 Ir jis tarė: „Jėzau, prisimink mane, kai ateisi į savo karalystę".43 Jis jam atsakė: „Iš tiesų tau sakau: šiandien su manimi būsi rojuje."

———

Vienas piktadarys buvo ir liko užkietėjęs. Jis, ir mirdamas, tyčiojosi drauge su kitais iš Jėzaus. Antrasis tikėjo Dievą, suprato Jėzaus nekaltybę, matė Jo didybę, atgailavo, atsivertė, prašė jo atsiminti. Atgailaujantysis piktadarys geriau suprato Jėzų, negu mokytieji, aukštas vietas užimantieji kunigai. Jėzus pritadėjo piktadariui daug daugiau negu jis meldė; rojų ir jau šiandien. Gal piktadarys meldė pirmą kartą savo gyvenime? Jis meldė nuoširdžiai tikėdamas. Jis buvo paskutinę minutę išgelbėtas. Tokių išgelbėjimų yra labai maža.

JĖZAUS MIRTIS, Lk 23,44-49

44 Buvo apie šeštą valandą, kai visoje šalyje pasidarė tamsu, ir taip buvo iki devintos valandos, Mt 27,45-56; Mk 15,35-41; Jn 19,25-37, 45 saulės šviesa nešvietė. Šventovės uždanga perplyšo pusiau. 46 O Jėzus garsiu balsiu sušuko: „Tėve, į tavo rankas atiduodu savo dvasią." Ir su tais žodžiais Jis mirė.

47 Šimtininkas, matydamas kas įvyko, garbino Dievą ir tarė: „Iš tiesų šitas žmogus buvo teisus!" 48 Visa minia, susirinkusi pažiūrėti reginio ir pamačiusi, kas įvyko, skirstėsi, mušdamasi į krūtinę. 49 Atstu stovėjo visi Jo pažįstami ir moterys, Jį atlydėjusios iš Galilėjos. Jos viską matė.

Jėzus kabėjo ant kryžiaus nuo 12-15 valandos, iki mirė. „Pasidarė tamsu." Tai nebuvo, kaip mokslininkai sako, saulės užtemimas, bet saulė nešvietė. Šventovėje uždanga tarp švenčiausiosios ir šventosios perplyšo. Tai buvo ženklas šventovėje. Pasaulio šviesą žmonės atmetė. Ji jiems nebešvietė. Uždangai perplyšus, atsidarė kelias į švenčiausiąją. Jėzus suderintojas, nebereikalingi kunigų patarnavimai. Jis prieinamas kiekvienam.

Jėzaus jėgos neišseko. Jis garsiai šaukė, pabaigė darbą, atidavė savo dvasią į Tėvo rankas, Ps 31,6.

Jėzaus laikysena ant kryžiaus ir mirtis taip paveikė romėną karininką, jog tas išpažino Jėzų teisiu žmogumi; pagal Matą ir Morkų, Dievo Sūnumi. Minią apėmė baimė. Ji skirstėsi. Jėzaus artimieji priartėjo prie kryžiaus. Pagonys, romėnai, išpažįsta Jį, žydai atsitraukia, artimieji priartėja ir mato visa.

JĖZAUS LAIDOTUVĖS, Lk 23,50-56

50 Štai vienas vyras, vardu Juozapas, tarybos narys, geras ir teisus vyras, Mt 27,57-61; Mk 15,42-47; Jn 19,38-42, 51 kuris nebuvo pritaręs kitų narių sprendimui ir poelgiui. Jis buvo kilęs iš žydų miesto Arimatėjos ir gyveno, laukdamas Dievo karalystės. 52 Jis nuėjo pas Pilotą ir prašė Jėzaus kūno. 53 Jis nuėmė kūną nuo kryžiaus, įvyniojo į drobulę ir paguldė uoloje iškaltame kapo rūsyje, kuriame dar niekas nebuvo laidotas. 54 Visa tai dėjosi Prisirengimo dieną, jau beprasidedant šeštadieniui. 55 Lydinčios moterys, kurios buvo atėjusios su Juo iš Galilėjos, apžiūrėjo kapą ir matė, kaip buvo paguldytas Jo kūnas. 56 Sugrįžusios, jos paruošė kvepalų ir tepalų, o

šeštadienį ilsėjosi, kaip reikalavo įstatymas.

Žiūrėk Mato 27,57-61. Juozapas iš Arimatėjos, tarybos narys, doras ir teisus vyras, kuris nepritarė tarybos sprendimui, laukė Dievo karalystės, ėjo pas Pilotą, prašė Jėzaus kūno, gavo iš Piloto leidimą, nuėmė Jėzaus kūną nuo kryžiaus ir palaidojo. Jis, padedamas Nikodemo, vykdė tą labai skubiai, nes buvo Prisirengimo dienos vakaras. Jėzaus kūną palaidojo naujame, iškaltame kape. Moterys tą visa matė ir, parėjusios namo, prirengė tepalų Jėzaus kūnui patepti. Saulė nusileido, prasidėjo šeštadienis. Moterys laikydamosios įstatymo, šventė jį. Jos tai visa darė iš meilės Jėzui, o ne iš tikėjimo į Jo dievybę. Jei jos būtų atsiminusios Jėzaus žodžius, kad Jis prisikels, ir tikėjusios, tą visa nebūtų dariusios. Reikalui esant, Dievas pažadina žmones atlikti tam tikras pareigas, kaip čia Juozapą. Apie laidotuves plačiau parašė Jonas.

MOTERYS EINA PAS KAPĄ, Lk 24,1-3

1 Pirmąją savaitės dieną, rytui brėkštant, jos atėjo prie kapo, nešdamosi paruoštus tepalus, Mt 28,1-8; Mk 16-1-8; Jn 20,1-10. 2 Jos rado akmenį nuritintą nuo kapo, 3 o įėjusios vidun, nerado Viešpaties Jėzaus kūno.

Jėzaus gyvenimas nepasibaigė mirtimi, kaip kitų didžių ir garbingų žmonių. Jis prisikėlė ir į dangų užžengė. Jo prisikėlimo nė vienas žmogus nematė, tik angelai. Jį prisikėlusį matė moterys, apaštalai ir vieną kartą daugiau kaip 500 tikinčiųjų. Visi keturi evangelistai rašė apie Jo prisikėlimą ir įvairius Jo pasirodymus. Kiekvienas rašė kiek skirtingai.

Lukas pradeda, rašydamas, kad dienai auštant moterys, rodos tos, kurios matė Jį palaidojant, ėjo pas kapą, nešinos priruoštų tepalų. Jos rado akmenį nuo kapo angos nuristą, įėjo į kapą, bet Viešpaties kūno nerado.

ANGELŲ PASIRODYMAS IR PRANEŠIMAS, Lk 24,4-7

4 Jos sutriko ir nežinojo, ką daryti; bet štai prisiartino du vyrai spindinčiais drabužiais. 5 Jos išsigandusios nuleido akis, o

tie vyrai prabilo: „Kam ieškote gyvojo tarp mirusiųjų? 6 Nėra Jo čia, Jis prisikėlė! Atsiminkite, ką Jis jums sakė, būdamas Galilėjoje: 7 ‚Žmogaus Sūnus turi būti atiduotas į nusidėjėlių rankas ir nukryžiuotas, o trečią dieną prisikelti!' " Mt 17,22-23.

Moterys sutriko ir nežinojo nei ką daryti, nei ką mąstyti. Staiga pasirodė du vyrai spindinčiais drabužiais. Tai buvo angelai, bet jos nežinojo kas juodu yra. Jos išsigando. Vyrai klausė, kodėl jos ieško gyvojo prie mirusių? Angelai žinojo, jiems buvo savaime suprantama, kad Jis yra gyvybės Viešpats. Moterys manė, kad Jis yra miręs. Angelai skelbė joms Jėzaus prisikėlimą, priminė jau seniai, dar Galilėjoje, Jėzaus kelis kartus kartotus žodžius, kad Jis bus atiduotas nusidėjėliams, tie Jį nukryžiuos, bet trečią dieną Jis kelsis. Raštas sako įvairiai: Jėzus prisikėlė ir Dievas prikėlė Jį.

MOTERYS PASIŠALINA, PETRAS ATSKUBA, Lk 24,8-12

8 Tada jos prisiminė Jo žodžius, 9 sugrįžusios nuo kapo, viską pranešė vienuolikai ir daugeliui kitų. 10 Tai buvo Marija Magdalietė, Joana, Jokūbo motina Marija; jos ir kitos papasakojo tai apaštalams. 11 Tas pranešimas jiems atrodė esąs tuščios šnekos, ir jie joms netikėjo. 12 Vis dėlto Petras skubiai nubėgo prie kapo. Žvilgterėjo pasilenkęs ir matė tiktai drobules. Jis grįžo atgal, labai stebėdamasis tuo, kas atsitiko.

Moterys atsiminė Jėzaus žodžius. Jos pasišalino nuo kapo, nuėjo pas apaštalus ir papasakojo jiems, ką jos matė, girdėjo, pergyveno. Apaštalai visai netikėjo tam, ką jos pasakojo. Jiems tas atrodė niekingos pasakos. Apaštalų netikėjimas moterų nepaveikė. Jos ėjo ir pasakojo kitiems, ką jos prie kapo patyrė. Angelai ir Viešpats pirma pasirodė moterims, įsakė joms apie tai pranešti apaštalams. Kodėl? Jos nepasipiktino Jėzaus suėmimo ir mirties metu, kaip apaštalai ir neišsisklaidė. Jos laikėsi drauge. Drauge ėjo prie kapo. Jos tikėjo Jėzumi, Jį mylėjo gyvą ir mirusį, norėjo Jo kūną pagerbti.

JĖZUS SUTINKA MOKINIUS KELYJE, Lk 24,13-16

13 Ir štai tą pačią dieną du iš jų keliavo į kaimą už šešiasdešimties stadijų nuo Jeruzalės, vadinamą Emausu, Mk 16,12-13; Mt 18,20. 14 Jie kalbėjosi apie visus tuos įvykius. 15 Jiems taip besikalbant ir besiklausinėjant, prisiartino Jėzus ir ėjo kartu. 16 Jų akys buvo sulaikytos, ir jie Jo nepažino.

Tą pačią dieną, tai yra Velykų dieną, po pietų, ėjo du mokiniai iš Jeruzalės į kaimą. Vienas buvo vardu Kleopas, antrojo vardo nežinome. Jie nebuvo apaštalai. Viena stadija yra apie 190 metrai, tai yra apie 12 kilometrų. Jie girdėjo iš moterų apie tuščią kapą ir angelus. Tuščią kapą patvirtino ir Petras su Jonu. Tie pasakojimai labai veikė juos. Jie apie tai kalbėjo, bet aiškumo ir gilesnio supratimo neturėjo. Kada žmogus tikrai siekia aiškumo, Dievas duoda jį. Jėzus pats atėjo prie jų ir paaiškino viską, ko jie troško. Jų akys buvo sulaikytos. Jie nepažino Jo. Morkus sako, kad Jis pasirodė jiems kitokia išvaizda. Gal Jėzaus prisikėlęs kūnas atrodė kitoks?

KELEIVIŲ POKALBIS, Lk 24,17-24

17 O Jis klausė: „Apie ką kalbate eidami keliu?" Tie nuliūdę sustojo. 18 Vienas iš jų vardu Kleopas, atsakė Jam: „Nejaugi Tu esi vienintelis ateivis Jeruzalėje, kuris nežino, kas joje šiomis dienomis atsitiko!" 19 Jis paklausė: „O kas gi?" Jie aiškino Jam: „Su Jėzumi iš Nazareto, kuris buvo pranašas, galingas darbais ir žodžiais Dievo ir visos tautos akyse, Mt 21,11. 20 Aukštieji kunigai ir mūsų vadovai pareikalavo Jam mirties bausmės ir atidavė Jį nukryžiuoti. 21 O mes tikėjomės, kad Jis atpirks Izraelį. Dabar po viso to jau trečia diena, kaip tai atsitiko, Apd 1,6. 22 Be to, kai kurios mūsiškės moterys mus nustebino. Anksti rytą jos buvo nuėjusios pažiūrėti kapo 23 ir nerado Jo kūno. Jos sugrįžo ir papasakojo regėjusios angelus, kurie sakė Jį esant gyvą. 24 Kai kurie iš mūsiškių buvo nuėję pas kapą ir rado viską, kaip moterys sakė, bet Jo paties nematė", Jn 20,3-10.

Svetimasis klausė, apie ką jie kalbasi ir kodėl taip nuliūdę? Jie atsakė, kad jų mokytojas žuvo, ir su Juo jų viltys. Jie buvo

taip įsigilinę į praeitį, kad tikrovės nebepastebėjo. Vietoje laukti atsakymo, Kleopas klausė svetimąjį, argi Jis nežino, kas šiomis dienomis įvyko Jeruzalėje? Kalbėti apie Jėzų iš Nazareto buvo pavojinga. Betgi mokiniai kalbėjo ir informavo svetimąjį. Pranašas Jėzus iš Nazareto buvo galingas darbais ir žodžiais. Aukštieji kunigai ir tautos vyresnieji nužudė Jį. Nors žudymą atliko romėnai, bet jie žinojo, kad tikrieji žudytojai yra taryba. Kaip neliūdėti? Tikėjome, kad Jis išgelbės Izraelį. Tai įvyko jau prieš tris dienas. Jis, gyvas būdamas, ką tai kalbėjo apie trečią dieną. Bet kas iš to? Mūsiškės moterys mus nustebino anksti rytą, Jos buvo nuėjusios pas kapą. Kape Jo kūno nerado, bet mačiusios angelus. Tie sakę, kad Jis gyvas! Kai kurie mūsiškiai nuėjo pas kapą, rado visa, kaip moterys sakė, bet Jo nematė. Dabar jau yra po pietų! Jei Jis būtų prisikėlęs, tikrai jau būtų pasirodęs. Mūsų viltys buvo su Juo prikaltos prie kryžiaus ir lieka palaidotos.

RAŠTO AIŠKINIMAS, Lk 24,25-27

25 Jis jiems tarė: „O jūs, neišmanėliai! Kokios nerangios jūsų širdys tikėti tuo, ką skelbė pranašai! Gal 3,1. 26 Argi Mesijas neturėjo viso to iškentėti ir įeiti į savo garbę!?" Iz 50,6. 27 Ir, pradėjęs nuo Mozės, primindamas visus pranašus, Jis aiškino jiems, kas visuose Raštuose apie Jį pasakyta, 1 M 3,15; Job 19,25; Ps 8,6; 16,9-10; 21,1; Iz 53,1; Oz 6,1.

———————

Viešpats pažadino mokinius iš jų liūdesio, pavadindamas juos neišmanėliais ir nerangios širdies. Jie tokie ir buvo. Jie žinojo apie Izraelio išgelbėjimą ir Mesijo garbę. Jie taip laukė to, kad visai užmiršo Mesijo kentėjimus, nesidomėjo jais. Daugybė žmonių nori darbo vaisiais džiaugtis, bet nenori darbo dirbti. Svetimasis jiems aiškino, kad kentėjimai įrodo Mesijo tikrumą. Jis privalėjo pirma kentėti ir tik po to įeiti į garbę. Taip Raštai rodo. Svetimasis jiems priminė net porą vietų, kurios apie Jo kentėjimus kalba, kaip Iz 53. Jis pradėjo nuo Mozės ir aiškino visus pranašus iš eilės, kur kalbama apie Mesijo kentėjimus ir mirtį. Mokiniai pabudo, lyg iš miego, ir jiems pradėjo dangiška šviesa šviesti.

VIEŠPATS LIEKA SU MOKINIAIS, Lk 24,28-31

28 Jie prisiartino prie kaimo, į kurį keliavo, o Jis dėjosi einąs toliau. 29 Bet jie labai Jį prašė, sakydami: „Pasilik su mumis! Jau vakaras arti, diena jau baigiasi." Jis užsuko pas juos, 1 M 19,3. 30 Atsisėdęs su jais prie stalo, ėmė duoną, laimino, laužė ir davė jiems, Lk 22,19. 31 Tada jų akys atsivėrė, ir jie pažino Jį, bet Jis pranyko jiems iš akių.

Tos kelios valandos nepastebimai greitai prabėgo. Mokiniai pasiekė savo kelionės tikslą. Nepažįstamasis dėjosi toliau einąs. Mokiniai norėjo nepažįstamąjį, labai brangų svetį, ilgiau turėti savo tarpe. Jie labai prašė Jį likti su jais per naktį. Kada Jėzus prašomas, Jis lieka. Gerai yra atverti Jam duris, turėti Jį kelionėje ir naktį su Juo ilsėtis. Pagal izraelitų būdą Jis ėmė duoną, laimino, laužė ir davė mokiniams. Tai nebuvo Šventa vakarienė, nei stebuklas, bet paprasta vakarienė. Jų akys atsivėrė ir jie pažino Jį. Jis pranyko jiems iš akių, bet liko širdyse. Jų Viešpats buvo gyvas, ir jų viltys ir tikėjimas tapo gyvi. Jų akis atvėrė ne duonos laužymas, laiminimas, ar dalinimas, bet Viešpaties malonė.

VIEŠPATS PRISIKĖLĘS! Lk 24,32-35

32 O jie kalbėjo: „Argi mūsų širdys nedegė, kai Jis kelyje mums kalbėjo ir atvėrė Raštų prasmę?" 33 Jie tuoj pakilo ir sugrįžo į Jeruzalę. Ten jie rado susirinkusius vienuolika su savo draugais, 1 Kor 15,4-5, 34 kurie sakė: „Viešpats tikrai prisikėlė ir pasirodė Simonui!" 35 O jie papasakojo, kas jiems atsitiko kelyje ir kaip jie pažino Jį, kai Jis laužė duoną.

Atpažintas Jėzus išnyko iš jų akių. Bet jų uždegtos širdys degė. Jėzus juos uždegė ir apšvietė Šventojo Rašto tiesa. Paprastas ir aiškus Rašto skelbimas yra geriausias.

Šie du mokiniai žinojo, kokioje padėtyje liko jų draugai Jeruzalėje. Jie nakties metu skubėjo į sostinę pranešti Jėzaus prisikėlimą. Jiems atskubėjus ir tik duris atidarius, pasigirdo šauksmas: „Viešpats tikrai prisikėlė ir Simonui pasirodė!" Tą ne Petras pasakojo, bet kiti šaukdami pranešė. Kiek apsirami-

nus, mokiniai iš Emauso papasakojo, ką jie kelyje pergyveno ir kaip Viešpatį atpažino. Tai buvo jų visų pasistiprinimas Viešpaties prisikėlimu.

VIEŠPATS PASIRODO, Lk 24,36-38

36 Jiems apie tai besikalbant, Jis pats atsirado jų tarpe ir prabilo: „Ramybė jums!" Mk 16,14-18; Jn 20,19-23; 1 Kor 15,5. 37 Drebėdami iš išgąsčio, jie tarėsi matą dvasią, Mt 14,26. 38 O Jis paklausė: „Ko taip išsigandote, kodėl jūsų širdyse kyla dvejonės?"

Mokiniai kalbėjosi ir pasakojosi, ką jie tą dieną patyrė apie Viešpaties prisikėlimą. Štai netikėtai Jis jų tarpe stovėjo! Durys buvo užrakintos. Jie nematė Jo įeinant, bet Jis stovėjo jų tarpe! Mokiniai išsigando, sumišo, manė matą dvasią, panašią į Jėzaus kūną. Kur Jėzus peršviestu kūnu pasirodė ir pasirodo, Jis panaudoja kitus gamtos dėsnius, kurių mes nežinome. Jis sakė: „Ramybė jums!" Tai buvo ne tiktai priprastas pasveikinimas, bet ir priminimas, kad Jis nenori kaltinti Petro užsigynimu ir kitų mokinių pabėgimu. Mokiniai apstulbę stovėjo ir nesidžiaugė. Jis, klausdamas: „Kodėl išsigandote ir savo širdyse dvejojate?", grąžino juos į tikrovę.

PRISIKĖLUSIO ŽENKLAI, Lk 24,39-43

39 „Pasižiūrėkite į mano rankas ir kojas. Juk tai Aš! Palieskite mane ir įsitikinsite: dvasia gi neturi kūno, nei kaulų, kaip matote mane turint." 40 Tai taręs, Jis parodė jiems rankas ir kojas. 41 Jiems iš džiaugsmo vis dar netikint ir stebintis, Jis paklausė: „Ar turite čia ko nors valgyti?" 42 Jie padavė Jam gabalą keptos žuvies, Jn 21,10. 43 Jis paėmė ir valgė jų akyse.

Pašalinti mokinių baimę ir netikėjimą, Viešpats rodė jiems vinių perdurtas savo rankas ir kojas. Jis priminė jiems, jog dvasia neturi nei kūno, nei kaulų. O Jis čia yra su savo kūnu, kurį jie gerai pažino pirmiau ir dabar mato. Jis liepė jiems paliesti Jį ir tikrai įsitikinti. Marijai iš Magdalos, Jn 20,17, Jis įsakė nepaliesti Jo. Bet čia Jis leidžia mokiniams paliesti Jį ir įsitikinti. Jis nesigėdijo parodyti jiems savo žaizdas. Nereikia gėdintis ir gautų žaizdų skelbiant evangeliją.

Atstatyti realybę, Jėzus klausė, ar jie turi ko valgyti? Jie padavė Jam keptos žuvies gabalą. Kai kurie rankraščiai sako „ir medaus korį." Jis valgė ne iš alkio, bet įrodyti, jog Jis yra Jėzus. Tas mokinius įtikino. Mokiniams tas taip svarbu buvo, jog Petras, Apd 10,11, sako: „Mes valgėme ir gėrėme su Juo, Jam prisikėlus." Mokinių baimė pasikeitė į didelį džiaugsmą.

JĖZAUS NURODYMAI MOKINIAMS, Lk 24,44-49

44 Po to Jis tarė jiems: „Ar ne tokie buvo mano žodžiai, kuriuos jums kalbėjau, dar būdamas su jumis: turi išsipildyti visa, kas parašyta apie mane įstatyme, pranašų knygose ir psalmėse", Mt 28,16-20; Mk 16,15-18; Lk 9,22; 18,31-33. 45 Tada Jis atvėrė jiems protą, kad jie supastų Raštus, 46 ir sakė: „Parašyta, kad Mesijas kentės ir trečią dieną prisikels iš numirusių, Ps 22,7.16, 47 ir Jo vardu visoms tautoms, pradedant nuo Jeruzalės, bus skelbiamas atsivertimas nuodėmėms atleisti. 48 Jūs esate šių dalykų liudininkai. 49 Ir štai Aš atsiųsiu jums pažadą mano Tėvo. Jūs pasilikite mieste, kol būsite apdovanoti jėga iš aukštybių", Jn 15,26; 16,7; Apd 1,4.

Jėzus priminė mokiniams paskutinį kartą, ką Jis jau daug kartų buvo sakęs, kad visa turėjo išsipildyti, kas apie Jį rašyta įstatyme, pranašuose ir psalmėse, apie Jo kentėjimus ir garbę. Jis atvėrė jiems ne tik protą suprasti Raštus, bet ir širdį uždegė, 24,32. Jis tą daro dar ir dabar. Taigi, suprasti Raštus kas juose parašyta, o ne aiškinti juos savo nuožiūra, ko nėra parašyta. Svarbu yra ne žmonių mintys, filosofija, bet veikiantis Dievo žodis.

Jėzus ir Jo mokiniai aiškino Raštus nebūtinai žodiškai, bet prasme. Senajame Testamente nėra sakyta žodiškai apie prisikėlimą trečią dieną. Jėzus tai išskaitė iš Rašto, Mt 12,40.

Evangelijos esmė yra atsivertimas, atgimimas, žmogaus pasikeitimas. Tai nėra apeigų atlikimas ir formulių kalbėjimas, bet per žodžio skelbimą žmonių ir tautų pasikeitimas, kuris vyko apaštalų laikais ir dabar vis tebevyksta. Evangelija yra skirta visoms tautoms. Skelbimas privalėjo būti pradėtas Jeruzalėje, Iz 2,3.

Evangelijos skelbimas pasireiškė su galia, išliejus Šventosios

Dvasios dovaną. Tas pažadas lieka visiems laikams. Evangelija yra linksma žinia, išgananti jėga. Ją gali sėkmingai skelbti tie, kurie Tėvo pažadą patys pergyvena.Tai Dievo pasireiškianti galia, o ne žmogiškas išsimokslinimas.

JĖZAUS DANGUN ŽENGIMAS, Lk 24,50-53

50 Jis nusivedė juos palei Betaniją ir, iškėlęs rankas, palaimino juos, Apd 1,12. 51 Laimindamas Jis atsiskyrė nuo jų ir pakilo į dangų, Mk 16,19. 52 Jie pagarbino Jį ir, didelio džiaugsmo kupini, sugrįžo į Jeruzalę. 53 Jie nuolat lankė šventovę ir šlovino Dievą.

———

Jėzus pabaigė darbą šioje žemėje, kas Jam buvo skirta. Jis nusivedė mokinius prie Alyvų kalno, arti Betanijos. Jiems buvo gerai žinomos tos vietos. Kiek čia prisiminimų! Mokiniai nematė Jėzaus prisikėlimo, bet jie buvo liudininkai Jo dangun žengimo. Jėzus, kaip vyriausias vyskupas, pakėlė rankas ir laimino mokinius, 4 M 6,23. Taip Jis laimindamas pakilo į dangų. Jam nereikėjo jokių vežimų, nei arklių. Jis žinojo kelią pas Tėvą.

Jis palaimino mokinius atsiskirdamas. Jis laimino juos visada, laimino, laimina visus ir laimins iki savo atėjimo.

Mokiniai pašlovino Jį, kaip Viešpatį. Jis toks ir yra. Kai Jis kalbėdavo apie nuėjimą, pasitraukimą, jie nuliūsdavo. Dabar jie buvo kupini didelio džiaugsmo. Koks skirtumas! Koks skirtumas yra ir tarp formalių krikščionių ir pažįstančių savo gyvą Išganytoją.

Mokiniai žinojo, kad Jėzaus mirtimi pasibaigė visos aukos. Jie lankė šventovę šlovinti Dievą ir liudyti apie Jėzų Gelbėtoją.

EVANGELIJA PAGAL JONĄ

Kas parašė evangeliją pagal Joną, veikale nėra minimas vardas. Iš 21,24 aiškėja, jog šią evangeliją parašė „tas mokinys, kurį Jėzus mylėjo", 21,20-21.

Bažnyčios pirmi rašytojai tvirtina, kad ją parašė apaštalas Jonas. Tą sako Irenejus, Polikarpus (Apaštalo Jono mokinys) ir kiti.

Pirmosios trys evangelijos yra labai panašios, bet evangelija pagal Joną yra skirtinga. Pirmosios yra parašytos prieš 70 metus Kr. gimus, o Jono tarp 90—100. Per tą laiko tarpą Palestinoje įvyko labai dideli pasikeitimai. 70 metais Jeruzalė buvo sunaikinta, gyventojai (žydai) išžudyti ir ištremti, išsklaidyti po visas valstybes ir tautas. Taipgi galios nustojo žydų bažnyčia ir vyriausioji taryba. Pirmųjų evangelijų rašytojai susilaikė kai kurių pasakojimų, kas galėjo kai kam pakenkti. Jonui nebereikėjo kreipti į tai dėmesio. Pav. pirmųjų trijų evangelijų rašytojai nemini, kas nukirto vyriausiojo kunigo tarnui ausį Getsemanės sode, o Jonas sako — Petras.

Evangelija buvo skelbiama plačiai. Iš žydų pusės nebebuvo jokio pavojaus. Susidarė visai naujos aplinkybės. Krikščionystės skelbėjai susitiko su Artimųjų rytų, graikų ir romėnų filosofijomis ir tikybomis. Jas reikėjo atremti ir saugoti, kad jos nepatektų į krikščionišką skelbimą, nebūtų sumaišytos su evangelija. Pirmosios trys evangelijos jau buvo plačiai žinomos ir skaitomos, todėl Jonas daug ko nebekartojo, kas jose buvo parašyta. Pav. 3,24 jis pamini Joną Krikštytoją, kaip gerai žinomą įvykį.

Kalboje yra gana daug hebraizmų. Kalba nesklandi, bet mintys gilios, genijaus. Pirmosios evangelijos apie Jėzų ir Jo veiklą rašytos istoriškai, prisilaikant kiek chronologijos. Jonas nekreipė į tai dėmesio. Jis rašė daugiau kaip pamokslininkas, o ne istorikas. Pav. 14,31 jis rašė: „Kelkitės, eikime iš čia", o 18,1 tik ėjo. Pirmi evangelistai pradėjo rašyti apie Jėzų Mesiją tik pabaigoje evangelijų, prieš Jo mirtį, Mt 16,20. Jonas jau

pradžioje rašė apie Jėzų — Mesiją. Jonas papildė, ko pirmose evangelijose nėra užrašyta. Jis plačiai aprašė Jėzaus kalbas, pasikalbėjimus. Svarbiausia jam buvo paliudyti ir įtikinti, paveikti skaitytojus, kad Jėzus yra Mesijas, Dievo Sūnus, 20,31. Jis apie tai rašė nuo pradžios iki gallo savo veikale, 2,11; 3,18.

LOGOS — ŽODIS, Jn 1,1-5

1 Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą, ir tas Žodis buvo Dievas, 1 M 1,1; 1 Jn 1,1-2; 5,20. 2 Jis pradžioje buvo pas Dievą, Pam 8,22. 3 Visa per Jį atsirado, ir be Jo neatsirado nieko, kas yra atsiradę, Ps 33,6; Kol 1,16-17; Žyd 1,2. 4 Jame buvo gyvybė, ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa, 5,26; 12,46. 5 Šviesa šviečia tamsoje, bet tamsa jos nesuvokė, 8,12; 9,5.

Matas pradeda evangeliją rašyti žydišku papročiu, Mesijo eile. Morkus primena pranašus ir pradeda Jono skelbimu. Lukas visa ištiria ir rašo apie Jėzaus įsikūnijimą, angelui pranešant Zacharijui ir Marijai. Jonas mini Jėzaus egzistenciją prieš pasaulių tvėrimą. Pradžioje buvo Žodis — Logos! Jėzaus vardas minimas tik 1,17, bet tas žodis buvo Jėzus. Pradžioje Dievas kūrė per Žodį. Jis tarė ir įvyko, pasidarė. Žodis pasireiškė veiksmu ir tapimu kūnu. Jis buvo su Dievu pirm pasaulių tvėrimo, 17,5. Visa, kas atsirado, buvo daryta per Jį; garbingieji angelai, dangiškieji pulkai ir menkiausios kirmelaitės bei bakterijos.

Pagal Šventąjį Raštą gyvybė suprantama ne vien fizinė, bet daugiau dvasinė, dieviška, kuri pasireiškia tikinčiuose. Gyvybė ir Šviesa yra pats Jėzus, 5,4. Jis šviečia tamsoje, bet tamsa Jo nesuvokė, nesuprato. Jis vis dar šviečia ir tamsa Jo neužgožia, nenugali.

JONAS KRIKŠTYTOJAS, Jn 1,6-8

6 Pasirodė žmogus, Dievo siųstas, vardu Jonas, Mt 3,1; 11,10; Mk 1,2. 7 Jis atėjo liudyti apie Šviesą ir kad visi jo liudijimu įtikėtų. 8 Jis nebuvo Šviesa, bet turėjo liudyti apie Šviesą.

Jonas (malonė) Krikštytojas buvo Dievo siųstas, kaip ir kiti pranašai. Dievas kalba į žmones per žmones. Jonas atėjo liudyti, būti Jėzaus pirmtaku. Pati Šviesa liudija apie save. Jonas buvo, lyg nakties sargas, kuris žadino miegančius, kad tikėtų ateinančiai Šviesai. Visiems buvo galimybė pabusti ir tikėti. Tik tie nesurado progos tikėti, kurie nenorėjo. Jonas nebuvo Šviesa. Jis tik pranešė, lyg kokia žvaigždė, kad greit saulė, tikroji Šviesa, užtekės. Visi evangelijos skelbėjai privalo rodyti tik į Jėzų. Kas skelbia save, nors jis ir labai garsus būtų, jis nėra Jėzaus tarnas.

TIKROJI ŠVIESA, Jn 1,9-14

9 Tikroji Šviesa, kuri apšviečia kiekvieną žmogų, atėjo į šį pasaulį, Jn 12,46, 10 Jis buvo pasaulyje, ir pasaulis per Jį atsirado, bet pasaulis Jo nepažino, 1 M 1,1; Žyd 1,2. 11 Pas savuosius atėjo, o savieji Jo nepriėmė. 12 Visiems, kurie Jį priėmė, Jis davė galią tapti Dievo vaikais — tiems, kurie tiki Jo vardą, Rom 8,15; Gal 3,26, 13 kurie ne iš kraujo, ne iš kūno, ir ne iš vyro norų, bet iš Dievo gimę, 3,5; 1 Jn 5,4; Jok 1,18. 14 Tas Žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų; mes regėjome Jo šlovę — šlovę kaip vienagimio Sūnaus, pilno malonės ir tiesos, Iz 7,14; Mt 1,16; Lk 1,31; 2,7; Iz 40,5; Mt 17,2; 2 Pt 1,16-17; Iz 60,1.

Tikroji, arba didžioji Šviesa yra Jėzus, kuris atėjo į šį pasaulį. Krikštytojas buvo tik menka šviesele, kuri švietė Judėjoje. Bet ir jis, taipgi Mozė, ir visi kiti mokytojai, gauna šviesą iš Jo. Jis visiems šviečia, šiame pasaulyje gyvenantiems. Pasaulis yra puolusioji, tamsioji, 1,5, žmonija. Jėzus nepasirodė, bet buvo, gyveno, pasaulyje. Pasaulis Jo nepažino. Graikai suprato pažinimą: pažinti, suprasti protu, gnostikai — jausmais, svajonėmis. Šventasis Raštas supranta — valios apsisprendimu, tai yra asmeniškas apsisprendimas už Kristų.

Jis atėjo į pasaulį, kuris buvo per Jį sukurtas; tai Jo nuosavybė. Dar gilesne prasme, Jo nuosavybė buvo Izraelis, išrinktoji tauta iš visų tautų, 5 M 32,6; Ps 33,12. Jis pirmiausia atėjo pas Izraelį. Savieji nepažino ir nepriėmė Jo.

Visgi kai kurie Jį priėmė. Visiems, kurie Jį priėmė, Jis suteikė galią tapti Dievo vaikais, 1 Jn 3,1. Tas suteikimas

įvyksta ne per apeigas, sakramentus, bet per Dievo galią, Šventosios Dvasios veikimą. Žmogus nori, — apsisprendžia, o Dievas duoda išganymą, draugystę su Juo, per Jėzaus auką, Jo vardu.

Dievo vaikai yra visi iš naujo atgimę. Čia tas atgimimas išreikštas negatyviai ir pozityviai. Negatyviai. Jis nėra iš kraujo — paveldimas, kaip žydai mokė ir manė esą Dievo vaikai, nes jie yra Abraomo palikuonys. Todėl Jonas visai nemini Jėzaus generacijos eilės. Paveldimas yra tik puolimas, nuodėmė. Išganymas nėra įgyjamas apeigomis, žmonių pastangomis, gerais darbais, norėjimu.

Pozityviai. Dievas yra, kuris veikia savo malone per Jėzų Kristų, 1 Jn 5,1.

„Žodis tapo kūnu". Jonas galėjo sakyti „tapo žmogumi." Bet jis rašė „kūnu." Išsireiškimas „kūnas" rodo visišką niekystę, Iz 40,6; Ps 78,39. Originale sakyta: „Jis palapiniavo." Tai yra gyveno palapinėje, lyg koks kerdžius, be pastovios vietos. Garbingų ir didžių žmonių silpnybes pastebi gyvenantieji drauge su jais. Mokiniai gyveno su Jėzumi ir patys įsitikino, matė Jo didybę ir šlovę. Ta šlovė buvo ne išorinis spindėjimas, bet vienagimio Dievo Sūnaus garbė. Ji pasireiškė malone ir tiesa, 3,16; 1 Jn 4,16. Jėzus skelbė tiesą. Kas tiesą gali įvykdyti? Viena tiesa būtų tik gąsdinanti. Tiesa, susieta su malone, yra išgelbstanti.

JĖZUS YRA DIDINGESNIS UŽ MOZĘ, ĮSTATYMĄ, Jn 1,15-18

15 Jonas apie Jį liudija ir skelbia: „Čia tas apie kurį kalbėjau: tas, kuris paskui mane ateis, tačiau anksčiau už mane yra buvęs, nes Jis už mane pirmesnis". Mt 3,11; Mk 1,7. 16 Tikrai, iš Jo pilnystės visi gavome malonę po malonės, 3,34; Kol 1,19; 2,9. 17 Įstatymas duotas per Mozę, tiesa ir malonė atėjo per Jėzų Kristų, 2 M 20,1. 18 Dievo niekas niekada nematė, tiktai vienagimis Sūnus — Dievas, Tėvo prieglobstyje esantis, mums Jį apreiškė, 2 M 33,10; 1 Jn 4,12; 1 Tim 6,16; Lk 10,22; Jn 6,40.

———————

Evangelistas vėl grįžta prie Jono Krikštytojo. Jį, lyginant su Senojo Testamento pranašais, yra taip: pranašai rodė žmonėms

jų nusikaltimus, nuodėmę, o Krikštytojas rodo Jėzų Išgelbėtoją. Krikštytojas yra Jėzaus pirmtakas, kuris parengė Jam kelią Jo veiklai. Krikštytojas buvo Aukščiausiojo pranašas, Lk 1,76. Betgi Jėzus buvo pirma jo, Jn 8,58. Jis buvo pirma pasaulio sutvėrimo, Jn 1,1-2. Visi šventieji (tikintieji) ėmė ir ima iš Jo pilnystės. Geriausi šventieji negali gyventi be Jo, bet ir didžiausi niekšai ir silpnavaliai gyvena iš Jo malonės. Visi ėmė ir ima iš Jo malonę po malonės.

Per Mozę duotas įstatymas yra didingas. Jis visame pasaulyje laikomas pagrindiniu įstatymu. Bet per Jėzų duota evangelija yra didingesnė. Ji yra vienintelė visame pasaulyje, per kurią teikiamas išganymas, išgelbėjimas. Mozė yra toks garsus, kad po kelių tūkstantmečių jis tebežinomas visur. Bet jis Dievo nematė niekada, kaip ir kiekvienas žmogus. Jėzus matė Jį, atėjo iš Jo prieglobsčio ir apreiškė Jį žmonėms.

KRIKŠTYTOJO ATSAKYMAS APIE SAVE, Jn 1,19-28

19 Toks buvo Jono liudijimas, kai žydai iš Jeruzalės atsiuntė pas jį kunigų ir levitų paklausti: „Kas tu esi?" 5,33. 20 Jis prisipažino nesigindamas. Jis prisipažino: „Aš nesu Kristus!" 3,28. 21 Jie ir vėl klausė: „Tai kas gi tu? Gal Elijas?" Jis atsakė: „Ne!" — „Tai gal tas pranašas?" Jis atsakė: „Ne!" 5 M 18,15; Mt 16,14. 22 Tada jie tęsė: „Tai kas gi tu, atsakyk, kad galėtume duoti atsakymą tiems, kurie mus siuntė? Ką sakai apie save?" 23 Jis tarė: „Aš — tyruose šaukiančiojo balsas: ‚Taisykite Viešpačiui kelią!', kaip kalbėjo pranašas Izaijas", Iz 40,3; Mt 3,3; Mk 1,3. 24 Atsiųstieji buvo iš fariziejų. 25 Jie dar jį klausinėjo: „Tai kam krikštiji, jei nesi nei Kristus, nei pranašas?" 26 Jonas jiems atsakė: „Aš krikštiju vandeniu. O jūsų tarpe stovi tas, kurio nepažįstate, Mt 3,11; Mk 1,7; Lk 3,16, 27 kuris po manęs ateis, — Jam aš nevertas atrišti kurpių dirželio", 3,26. 28 Tai buvo Betanijoje, anapus Jordano, kur Jonas krikštijo, 10,40.

Krikštytojo veikla tyruose buvo toka stipri, kad apie ją daug kalbėta sostinėje. Jeruzalės žydai (greičiausiai vyriausioji taryba) siuntė delegaciją pas Joną, ištirti jo asmenį ir mokslą. Jonas buvo Arono ainis, kunigas, todėl ir delegacija buvo iš kunigų.

Apie savo asmenį jis atsakė, kad jis nėra Kristus, nei Elijas, nei (tas) pranašas, nei vienas senųjų pranašų. Kad jis nebuvo Kristus, tai tiesa. Kaip su Eliju? Lk 1,17 sakyta, kad jis veiks Elijo dvasioje, Mt 11,14 jis buvo Elijas. Siųstieji laukė prieš Mesijo atėjimą asmeniškai Eliją pasirodant. Krikštytojas toks nebuvo. Prieš pranašą yra artikelis. Lietuvių kalba būtų: tas pranašas. Manyta 5 M 18,15 pažadėtasis pranašas, kas buvo galima suprasti — Mesijas. Į klausimą: „Kas esi?" Jonas atsakė: „Esu tyruose šaukiančiojo balsas (ne žodis — tik balsas), kaip Izaijas kalbėjo." Tai pranašystės išsipildymas! Ar siųstieji neprivalėjo daugiau kreipti dėmesio į tai? Siųstieji žinojo, kad prieš Mesijo pasirodymą vyks svarbus tautos apvalymas, kuris greičiausiai bus atliekamas kriktšu ar apvalymu, Jer 4,14; Zak 13,1. Todėl jie klausė: „Kodėl krikštiji?" „Aš krikštiju tik vandeniu", buvo atsakymas. Jei Jonas, didžiausias iš visų žmonių, galėjo krikštyti tik vandeniu, kaip drįsta menki žmonės mokyti, kad jų atliekamas krikštas yra daugiau, negu vandens krikštas? Krikštytojas tęsė, kad jų tarpe stovi tas didysis, kurio jis nėra vertas būti vergu, atrišti Jo kurpių dirželius. Atrodo, kad delegacija nesidomėjo Juo? Neklausė: „Iš kur Jis, kas Jis?" Daugelis eilinių piliečių domėjosi Juo, bet delegacija ne. Dažnai eiliniai piliečiai yra nuoširdesni už vadus.

Betanija, kai kuriuose vertimuose yra Betabora. Betanija rytiniame Jordano krante nėra žinoma. Dėl to negalima daryti išvados, kad tokios nebuvo, ir jos vietoje rašyti „Betabora." Rašytojas Origines manė, kad Betabora galėjo būti. Ar taip yra?

DIEVO AVINĖLIS, Jn 1,29-34

29 Rytojaus dieną, matydamas ateinantį Jėzų, Jonas prabilo: „Štai Dievo Avinėlis, kuris pašalina pasaulio nuodėmę! 1,36; 2 M 12,3. 30 Čia tas, apie kurį kalbėjau: po manęs ateis vyras, anksčiau už mane buvęs, nes Jis pirmesnis už mane, 1,15. 31 Aš Jo nepažinojau, bet tam, kad Jis būtų apreikštas Izraeliui, atėjau krikštyti vandeniu", 7,4. 32 Ir Jonas paliudijo: „Aš mačiau Dvasią, lyg balandį nusileidžiančią iš dangaus, ir Ji liko ant Jo, Mt 3,16; Mk 1,10, Lk 3,21-22. 33 Aš Jo nepažinojau, bet tas, kuris mane siuntė krikštyti vandeniu kalbėjo: ‚Ant ko matysi nusileidžiančią ir pasiliekančią Dvasią, bus tas, kuris krikštys Šventąja Dvasia", Apd 1,5. 34 Aš mačiau ir liudiju,

kad šitas yra Dievo Sūnus."

Sekančią dieną Krikštytojas mokė žmones, kaip kasdien. Jėzus buvo jų tarpe. Bet Jis nepratarė nė žodžio. Jonas tarė: „Štai Dievo Avinėlis." Viešpats Jėzus buvo aukotas, kaip Dievo Avinėlis. Krikštytojas skelbė žmonėms atgailą. Dabar jis rodė tą, kuris tikrai pašalina nuodėmę, suderina su Dievu. Jis visą laiką tą daro, kas tik tiki Jį! Jis pašalina nuodėmę viso pasaulio, bet suderina kiekvieną asmenį atskirai. Jų tarpe yra kiekvienas, tu ir aš. Tik žiūrėk ir tikėk! Štai čia Dievo Avinėlis! Tai tas, apie kurį Krikštytojas kalbėjo, kad Jis ateis. Jis atrodo toks nežymus, kad Jo nė vienas nepastebi. Krikštytojas Jo nepažino ir nepastebėjo. Bet tas, kuris jį siuntė krikštyti, pats Dievas, davė jam ženklą, gal per viziją? Nesakyta kokiu būdu. Ant kurio jis matys nusileidžiančią ir pasiliekančią Dvasią — bus tas.

Evangelistas Jonas nieko nerašė apie Jėzaus krikštą, kurį atliko Jonas Krikštytojas. Apie tai žinome iš pirmųjų evangelijų. Krikštytojas nesako, ar jis tikrai matė nusiledižantį balandį, ar tik jo pavidalą. Labai svarbu, kad Krikštytojas buvo tikras Dievo siuntimu. Tas yra svarbu kiekvienam evangelijos skelbėjui. Tas įsitikinimas davė Krikštytojui ryžtą skelbti, kad Jėzus yra Dievo Sūnus, Mt 16,16.

PIRMIEJI JĖZAUS MOKINIAI, Jn 1,35-51

35 Sekančią dieną vėl stovėjo Jonas ir du jo mokiniai. 36 Išvydęs vaikščiojantį Jėzų, jis tarė: „Štai Dievo Avinėlis!" 1,29; 2 M 12,3. 37 Išgirdę tuos žodžius, abu mokiniai pasekė Jėzų. 38 O Jis atsigręžęs ir, pamatęs juos sekant, paklausė: „Ko ieškote?" Jie atsakė: „Rabi (tai reiškia: „Mokytojau"), kur esi apsistojęs?" 39 Jis tarė: „Ateikite ir pažiūrėkite." Tada juodu nuėjo, pamatė, kur Jis gyvena, ir tą dieną praleido pas Jį. Tai buvo apie dešimtą valandą. 40 Vienas iš jų, kurie girdėjo Jono žodžius ir sekė Jėzų, buvo Simono Petro brolis Andriejus, Mt 4,18. 41 Jis pirmiausia susiieškojo savo brolį Simoną ir jam pranešė: „Radome Mesiją!" (Išvertus tai reiškia: „Pateptąjį"). 42 Ir nusivedė jį pas Jėzų. Jėzus pažvelgė į jį ir pasakė: „Tu esi Simonas, Jono sūnus, o vadinsies Kefas (tai reiškia: Petras — „Uola"), Mt 16,18.

43 Sekančią dieną, išvykdamas į Galilėją, Jis sutiko Pilypą ir jam tarė: „Sek mane!" 44 Pilypas buvo kilęs iš Betsaidos, Andriejaus ir Petro gimtojo miesto. 45 Pilypas sutiko Natanaelį ir sakė jam: „Radome tą, apie kurį rašė Mozė įstatyme ir pranašai. Tai Jėzus iš Nazareto, Juozapo sūnus", 1 M 49,10; 5 M 18,18; Iz 7,14; 10,11; 53,2; Jer 23,5; Ez 34,23; Dan 9,24; Mt 2,23. 46 Natanaelis atsakė: „Ar iš Nazareto gali būti kas gero!?" Pilypas atsakė: „Eikš ir pažiūrėk!" Jn 7,14. 47 Pamatęs ateinantį Natanaelį, Jėzus kalbėjo apie jį: „Štai tikras izraelitas, kuriame nėra klastos", Ps 32,2. 48 O Natanaelis Jam sakė: „Iš kur mane pažįsti?" Jėzus atsakė: „Prieš pakviečiant tave Pilypui, kai buvai po figmedžiu, mačiau tave." 49 Natanaelis sušuko: „Rabi, Tu Dievo Sūnus, Tu Izraelio karalius!" 6,69; Mt 14,33; 16,16; Mk 8,29. 50 Jėzus atsakė: „Tu tiki, kadangi pasakiau tave matęs po figmedžiu? Tu matysi didesnių dalykų." 51 Ir pridūrė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jūs matysite atsivėrusį dangų ir Dievo angelus, kylančius ir nusileidžiančius ant Žmogaus Sūnaus", 1 M 28,12.

Atrodo, Krikštytojas stovėjo ir kalbėjosi su savo dviem mokiniais. Jie pamatė vaikštinėjantį Jėzų. Kaip jie sekė Jį akimis! Krikštytojas pakartojo apie Jį vakar duotą liudijimą: „Štai Dievo Avinėlis!" Visada reikalingas pakartojimas. Ar tai nebuvo Krikštytojo paskutiniai žodžiai savo mokiniams? Ar jis nenujautė, ar negailėjo greit jų neteksiąs? Ar mokytojas, įteikdamas mokiniui brandos atestatą, gaili jo, kad jis išvyksta į universitetą toliau studijuoti? Kas buvo tas kitas mokinys, kurio vardas neminimas? Daug kas mano, kad jis buvo Jonas, apaštalas. Jie girdėjo savo mokytojo pakartojimą, liudijimą, kad tas „Dievo Avinėlis" pašalina nuodėmes. Jie paliko mokytoją ir nusekė paskui Avinėlį. Krikštytojas liko vienas ir žiūrėjo į Jėzų ir savo buvusius mokinius.

Jėzus staiga atsigręžė. Jų akys susitiko. Jėzus pirmas prakalbėjo: „Ko ieškote?" Jie atsakė: „Mokytojau, kur apsistojai?" Kitais žodžiais, kur gyveni, ar yra galimybė pasikalbėti, pasimokyti iš tavęs? Viešpats atsakė: „Ateikite ir pažiūrėkite!" Prašau, užeikite, dabar yra geriausias laikas. Tai buvo dešimta valanda jų laiku, ketvirta valanda po pietų, kai jie susitiko su Jėzumi. Daugelis atsimena ir valandą kada susitiko

su Jėzumi, kada atgimė. Kaip ilgai ir apie ką jie kalbėjo nesakyta. Bet gerai žinoma, kad tas Avinėlis pašalino jų kaltes, padarė juos Dievo vaikais. Jie Viešpatį išpažino ne tik savo širdyse, bet ir visiems skelbė: „Radome Mesiją!" Neminėtas vardu mokinys pasitraukia ir leidžia toliau veikti Andriejui, savo draugui. Andriejus nepasilieka tą rastą laimę tik sau. Jis ieško savo brolio, randa jį ir sako, ne tik savo vardu, bet ir savo draugo: „Mes radome Mesiją!" Jis nuveda savo brolį Petrą pas Jėzų, pas tikrąjį šaltinį, kad ir jis gertų to vandens, kuris nuramina troškulį taip, kad daugiau nebetrokštum.

Jėzus priėmė naujai atvestąjį Simoną (Paklusnųjį) ir jam davė naują vardą Petras — Akmuo arba Uola. Kas apsisprendžia sekti Jėzų, privalo būti tvirtas.

Sekančią dieną Jėzus sutiko Pilypą ir pakvietė jį į savo mokinių būrelį. Dievas veikia per savo malonę įvairiai. Andriejų ir Joną nurodė į Kristų Krikštytojas, Petrą atvedė brolis, Pilypą pavadino pats Jėzus.

Pilypas yra graikiškas vardas. Jėzus nepakeitė jo. Pilypas buvo kilęs iš Betsaidos, iš to miesto, kurio gyventojai nepriėmė evangelijos, Mt 11,21. Bet keli, priėmę evangeliją, sekė Jėzų. Pilypas surado savo draugą ir, pažindamas Šventąjį Raštą, kalbėjo: „Mes radome tą, apie kurį rašė Mozė įstatyme ir pranašai, tai yra Jėzų iš Nazareto, Juozapo sūnų!" Natanaelis atsakė: „Ar gali kilti kas gero iš Nazareto?" Jie abu buvo izraelitai, žinojo Raštą, bet dėl Jėzaus kilmės labai klydo. Jėzus buvo gimęs Betliejuje. Jis nebuvo Juozapo, bet Dievo Sūnus. Pilypas buvo patenkintas savo turimomis žiniomis ir patyrimais. Jo draugo Natanaelio tas nepatenkino. Pilypas buvo išmintingas. Jis nesileido į ginčus. „Eikš ir pažiūrėk", tarė jis, pats įsitikinsi. Draugai dažnai paklauso vienas antro. Natanaelis paklausė, ėjo drauge. Jiems dar neatėjus pas Jėzų, Jėzus žinojo kas darosi Natanaelio širdyje, jis nėra be kaltės, bet jis yra be klastos. Tą Jėzus pasakė viešai. Tas labai nustebino Natanaelį. Jis klausė Jėzų: „Iš kur pažįsti mane?" „Mačiau tave po figmedžiu." Nesvarbu ar Jėzus matė jį pagal kūną. Svarbu yra, kad Jėzus matė kas vyko jo širdyje. Mes nežinome ar ten Natanaelis skaitė ir apmąstė Raštą, meldėsi, turėjo vidujinius neaiškumus ir kovas. Natanaelis ir Jėzus tą žinojo, jam to ir užteko. Jo širdis atsiskleidė Jėzui, lyg kokios gėlės žiedas, ir jis

atsakė sau, kitiems ir Jėzui: „Tu esi Dievo Sūnus, Izraelio karalius!" Kas Jėzų išpažįsta, to Jis nepalieka esamoje padėtyje, Jis veda jį toliau. Tau, Natanaeli, ir jums visiems, daug kas yra neaišku, bet dar daugiau jums paaiškės. Tada lyginant su šia padėtimi, bus lyg dangus atsivertų ir angelai nusileistų bei pakiltų. Tą Jėzus patvirtino, sakydamas: „Iš tiesų, iš tiesų . . ." Amen, amen. Taip žydai sakydavo, ir krikščionys sako, baigdami maldą, bet, pradėdami kalbą ar sakinį, taip nesako. Ir pažodžiui Jėzaus mokiniai ir sekėjai matė angelus nusileidžiančius ir pakylančius. Prisiminkime Jėzaus dangun žengimą.

VESTUVĖS KANOJE, Jn 2,1-12

1 Trečią dieną Galilėjos Kanoje buvo vestuvės. Jose dalyvavo Jėzaus motina. 2 Į vestuves taip pat buvo pakviestas Jėzus ir Jo mokiniai. 3 Išsibaigus vynui, Jėzaus motina Jam sakė: „Jie nebeturi vyno." 4 Jėzus atsakė: „Kas tau darbo su manimi, moterie? Dar neatėjo mano valanda!" 2 Sam 16,10. 5 Jo motina sakė tarnams: „Darykite, ką tik Jis jums lieps." 6 Ten buvo šeši akmeniniai indai žydų apsiplovimams, kiekvienas dviejų trijų saikų talpos, Mk 7,3. 7 Jėzus jiems liepė: „Pripilkite indus vandens." Jie pripylė sklidinus. 8 Tada Jis sakė: „Dabar semkite ir neškite prievaizdui." Tie nunešė. 9 Paragavęs paversto vynu vandens, ir nežinodamas, iš kur tai (nors tarnai, kurie sėmė vandenį, žinojo), prievaizdas pasišaukė jaunikį 10 ir tarė jam: „Kiekvienas žmogus pirmiau stato gero vyno, o kai svečiai įgeria, tada prastesnio. O tu laikei gerąjį vyną iki šiolei", 1 M 43,34; Ag 1,6. 11 Tokią stebuklų pradžią Jėzus padarė Galilėjos Kanoje. Taip Jis parodė savo šlovę, ir mokiniai įtikėjo Jį. 12 Po to Jis su savo motina, broliais ir mokiniais nukeliavo į Kapernaumą. Ten jie pasiliko kelias dienas.

Apie šią Šventojo Rašto vietą yra labai daug įvairių aiškinimų. Priežastis yra ne sunkumas suprasti, bet įvairios pažiūros į vestuvių apeigas. Kai kurie mano, kad vestuvės negalėjo būti be alkoholio, ir Jėzus padarė „stiprų" alkoholinį vyną. Atsiminkime, kad žydai iš viso mažiau vartoja alkoholinių gėrimų, negu mes lietuviai. Bet ir to fakto nepamirškime, kur pasireiškė gilesnis evangelijos skelbimas, pav. Klaipėdos krašte

ir Rytprūsiuose, ten buvo taip sumažėjęs alkoholinių gėrimų vartojimas, kad bravarų savininkams buvo pavojus netekti pelno ir pragyvenimo šaltinio.

Jėzus tik ką pradėjo evangelijos skelbimo veiklą. Ji buvo tokia gili ir taip veikė žmones, kad pirmieji mokiniai Jį išpažino Mesiju, Dievo Sūnumi. Mokiniai savo draugus lankė ir vedė prie Jėzaus. Tokie žmonės negalėjo vartoti alkoholio. Kalbėti, kad jie vartojo alkoholį būtų tas pats, kaip apie Jėzų kalbėjo: Jis rijūnas ir girtuoklis, Mt 11,19. Jėzus jiems atsakė, kad Jo santykis su girtavimu yra, kaip gydytojo santykis su ligoniu. Jėzus atėjo gydyti ir gelbėti. Jis perspėjo savo sekėjus neapsiryti ir negirtuokliauti, Lk 21,34.

Dievas įsteigė ir palaimino santuoką pradžioje tvėrimo. Jėzus pagerbė santuoką savo dalyvavimu Kanos vestuvėse.

Betsaida, vieta kurioje Jonas krikštijo, ir Jėzus savo pirmuosius mokinius pašaukė, yra apie 100 kilometrų nuo Kanos, Galilėjoje. Kana yra apie 14 kilometrų į šiaurę nuo Nazareto. Kodėl Jėzus su mokiniais iš Judėjos vyko į Kaną Galilėjoje nesakyta. Natanaelis buvo iš Kanos, Jn 21,2. Jis galėjo Jėzų pakviesti į savo namus panašiai, kaip Matas, Mt 9,9-10. Kelionė buvo maždaug trijų dienų. Kiek Jėzaus mokinių dalyvavo vestuvėse? 5,6 ar 12? Buvo Jėzaus veiklos pradžia. Iki šiol Jonas mini 5 mokinių pašaukimą. Atsiminkime, kad Jonas chronologijos nesilaikė. Galėjo būti pašaukti jau visi 12 apaštalų.

Pas žydus vestuvės tęsdavosi 7 dienas. Tuo metu nekviesti kaimynai lankydavo jaunavedžius. Apskaičiuoti, kiek bus svečių, buvo neįmanoma.

Marija buvo svarbus asmuo. Ji pastebėjo vyno trūkumą ir kreipėsi tuo reikalu į Jėzų. Atrodo, jog ji tikėjo, kad Jėzus padės, padarys stebuklą. Jis pakluso tik Tėvo valiai. Todėl Jėzus perspėjo Mariją gana šiurkščiai, kad ji nesikištų į Jo reikalus. Jis laukė savo valandos iš Tėvo. Marija liepė tarnams daryti tai, ką Jis įsakys. Ten buvo šeši akmeniniai indai, kuriuose laikydavo vandenį religiniams apsiplovimams. Prieš valgant plaudavo rankas, svečiams mazgodavo kojas. Viename inde tilpo apie 35 litrai. Jėzaus stebukluose dažnai gaudavosi perteklius: maitinant minią, žvejojant. Taip atsitiko ir čia. Jo daromi stebuklai vyko labai greitai. Tai nebuvo gamyba, bet

dieviškas veiksmas. Jis tą darė be jokio triukšmo, garsinimo. To nepastebėjo nei jaunikis, nei vestuvių prievaizdas.

Apaštalai buvo pergyvenę vidujinį pakeitimą. Tą galėjo padaryti tik Mesijas. Dabar jie matė, kad Jis yra ir gamtos Viešpats. Tame jie išpažino Jo didybę ir šlovę.

Po vestuvių Jėzus, Jo motina, broliai ir apaštalai nuvyko trumpam laikui į Kapernaumą. Jėzus turėjo mažai laiko. Jo pareiga buvo visur, visiems, skelbti evangeliją.

JĖZUS APVALO ŠVENTOVĘ, Jn 2,13-22

13 Artėjant žydų Velykoms, Jėzus nukeliavo į Jeruzalę. 14 Šventovėje Jis rado prekiaujančių jaučiais, avimis, balandžiais. Šventovėje sėdėjo daug pinigų keitėjų, Mt 21,12; Mk 11,15. 15 Susukęs iš virvučių rimbą, Jis išvijo visus juos iš šventovės, išvarė avis ir jaučius, išbarstė keitėjų pinigus, išvartė jų stalus. 16 Karvelių pardavėjams Jis sakė: „Pašalinkite juos ir iš mano Tėvo namų nedarykite prekybos namų!" 17 Jo mokiniai prisiminė, kad yra parašyta: „Uolumas dėl tavo namų sugraužė mane", Ps 69,10.

18 Tada žydai kreipėsi į Jį, sakydami: „Kokį ženklą gali duoti, jog turi teisę taip daryti?" 19 Jėzus atsakė: „Sugriaukite šitą šventovę, o Aš per tris dienas ją atstatysiu!" Mt 26,61; 27,40; Mk 14,58; 15,29. 20 Tada žydai sakė: „Keturiasdešimt šešerius metus šventovę statė, o Tu atstatysi ją per tris dienas!?" 21 Betgi Jis kalbėjo apie savo kūno šventovę, Kol 2,9. 22 Tik paskui, Jam prisikėlus iš numirusių, mokiniai prisiminė Jį apie tai kalbėjus. Jie įtikėjo Raštą ir Jėzaus pasakytus žodžius, Lk 24,8; Ps 16,10.

Jėzus buvo Kanoje vestuvėse. Ką Jis veikė Kapernaume neminėta. Nieko nesakyta apie įvykius kelionėje į Jeruzalę. Daugelis mano, kad Jėzus kasmet vykdavo į Jeruzalę. Šis buvo Jo pirmas pasirodymas Jeruzalėje, pradėjus Mesijo veiklą.

Jėzus rado prekiaujančius šventoriuje (šventovėje). Tai buvo prekyba aukomis. Žmonės, atvykdami iš toliau, negalėjo atsivesti gyvulių aukoms. Jie turėjo juos čia įsigyti. Atvykę iš kitų kraštų, turėjo čia išsikeisti pinigus. Viskas buvo gerai sutvarkyta. Juk kitaip ir negalėjo būti. Turtingesni pirko jaučius, mažiau pasiturį — avinėlius, beturčiai — balandžius. Tas taip buvo nuo neatmenamų laikų. Visi buvo patenkinti. Jėzus matė tame tik prekybą. Tas Jį tiesiog graužė, Ps 69,10. Jis nesikreipė su protestu pas vyriausį kunigą ar vyriausiąją tarybą.

Jis žinojo, kad tuo nieko nepasieks. Jis nusivijo iš ten primėtytų virvagalių, kuriais būdavo atvedami gyvuliai, botagą ir išvarė jaučius bei avis, išvartė pinigų keitėjų stalus, išbarstė pinigus, įsakė išnešti balandžius. Nieko nesakyta apie Jėzaus padėjėjus ir pasipriešinimą Jam. Reikia tik pagalvoti, koks ten buvo triukšmas! Evangelistui buvo svarbu aprašyti Jėzaus tikslą, o ne patį įvykį. Jie padarė iš Dievo šventovės, Jo Tėvo namų, prekybos namus. Jėzus buvo Mesijas, Dievo Sūnus. Jo pareiga buvo atstatyti Tėvo namus. Ar šis Kristaus veiksmas nebuvo panašus į reformaciją ir dabar skelbiamą atgimimą?

Žydai, aukštieji kunigai ir vyriausioji taryba, atsigavo ir prašė iš Jėzaus ženklo, kuriuo remiantis Jis taip darė. Jėzus jiems pasiūlė sugriauti šventovę ir Jis ją atstatys trijų dienų laikotarpyje. Juk tai buvo pasijuokimas iš jų. Jie patys turėjo sugriauti šventovę, kuri jiems buvo viskas, visa didybė, kurioje pats Dievas gyvena. Jie priminė Jam, kad šventovė statyta 46 metus, o Jis nori ją atstatyti per tris dienas! Jie to negalėjo suprati. Taip ir tie krikščionys, kurie mato tikėjimo prasmę apeigose, negali suprasti Šventosios Dvasios veikimo ir Jos gyvenimo tikinčiuose. Jėzaus mokiniai irgi nesuprato Jėzaus veiksmo. Gerai, kad jie žinojo Raštą. Jie prisiminė, Ps 69,10 žodžius: „Uolumas dėl tavo namų graůš mane" ir ką pranašas Zacharijas prieš 500 metų pranašavo, jog aukų apeigos bus pašalintos. Labai svarbu yra žinoti Šventąjį Raštą ir Jį pritaikyti asmeniškame ir bendrame krikščionių bei bažnyčios gyvenime. Jėzus daug kalbėjo palyginimais, bet daugelis Jo nesuprato, Mt 13,13-14. Jėzus kalbėjo apie savo kūno (prisikėlimo) bažnyčią, kuri prasidėjo Šventajai Dvasiai veikiant. Mokiniai tą irgi tesuprato tik Jėzui prisikėlus, kai jiems Jėzus atvėrė protą, Lk 24,45.

JĖZUS PAŽINO ŽMONES, Jn 2,23-25

23 Per Velykų šventes, Jam būnant Jeruzalėje, daugelis tikėjo Jo vardą, matydami Jo daromus stebuklus. 24 Bet Jėzus, gerai visus pažindamas, jais nepasitikėjo. 25 Jam nereikėdavo, kad kas paliudytų apie žmogų. Jis pats žinojo, kas yra žmoguje, Ps 7,10-.

Velykų šventės tęsėsi 8 dienas. Jam būnant Jeruzalėje,

daugelis Jį tikėjo. Evangelistas nieko nesako apie Jėzaus kalbas ir stebuklus. Jis tik sako, kad Jėzus darė stebuklus. Nors taryba buvo priešinga Jėzui, bet, atrodo, jog Jėzus veikė ir turėjo gerų pasisekimų. Evangelistas pabrėžia, kad Jėzus pažino žmones iš jų veidų, žinojo jų ne tik vardus, bet ir jų mintis, siekimus, norus, pasiryžimus, silpnybes, gerąsias ir blogąsias puses. Jis buvo lyg koks gydytojas, kuris gerai pažįsta savo pacientą. Toks teisėjas yra tinkamas, Jis teis teisingai.

JĖZAUS POKALBIS SU NIKODEMU, Jn 3,1-21

1 Buvo vienas fariziejus, vardu Nikodemas, žydų vyresnysis, 7,50; 19,39. 2 Jis atėjo naktį ir kreipėsi į Jėzų: „Rabi, mes suprantame, kad esi atėjęs nuo Dievo, kaip mokytojas, nes niekas negalėtų daryti tokių stebuklų, kokius Tu darai, jeigu Dievas nebūtų su juo." 3 Jėzus atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: jei kas neatgims iš naujo, neregės Dievo karalystės." 4 Nikodemas paklausė: „Bet kaip gali gimti žmogus, būdamas senas? Argi jis gali antrą kartą įeiti į savo motiną ir vėl užgimti?" 5 Jėzus atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: kas negims iš vandens ir Dvasios, neįeis į Dievo karalystę, Ez 36,35-27; Ef 5,26; Žyd 10,22. 6 Kas gimė iš kūno, yra kūnas, o kas gimė iš Dvasios, yra dvasia, 1 M 5,3; Rom 3,23. 7 Nesistebėk, jog pasakiau: jūs privalote atgimti iš naujo. 8 Vėjas pučia, kur nori; jo ošimą girdi, bet nežinai, iš kur ateina ir kurlink nueina. Taip esti su kiekvienu, kuris gimė iš Dvasios", Ps 135,7; Pam 11,5. 9 Nikodemas atsiliepė: „Kaip tai gali įvykti?" Ez 36,26. 10 Jėzus jam atsakė: „Tu esi Izraelio mokytojas ir šito nesupranti? 11 Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: mes kalbame, ką žinome, ir liudijame, ką matome, o jūs nepriimate mūsų liudijimo, 7,16; 8,26;28. 12 Jei netikite man kalbant apie žemiškus dalykus, tai kaipgi tikėsite, jei kalbėsiu jums apie dangiškuosius? 13 Niekas nėra užžengęs į dangų, kaip tik žmogaus Sūnus, kuris nužengė iš dangaus, 6,62; Ps 47,6; Ef 4,9. 14 Kaip Mozė dykumoje iškėlė žaltį, taip turi būti iškeltas Žmogaus Sūnus, 4 M 21,8-9, 15 kad kiekvienas, kuris Jį tiki, turėtų amžinąjį gyvenimą", Mk 16,16; Lk 19,10. 16 Dievas taip mylėjo pasaulį, jog davė savo vienagimį Sūnų, kad kiekvienas, kuris Jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą, 15,13;

Rom 5,8; 8,32; 1 Jn 3,16; 4,9. 17 Dievas gi nesiuntė savo Sūnaus į pasaulį, kad Jis pasaulį pasmerktų, bet kad pasaulis būtų per Jį išgelbėtas, 9,39. 18 Kas Jį tiki, tas nebus pasmerktas, o kas netiki, jau yra nuteistas už tai, kad netiki vienagimio Dievo Sūnaus, 5,21; 6,40-47. 19 Teismo nuosprendis yra toks: atėjo Šviesa į pasaulį, bet žmonės labiau mylėjo tamsą, nei šviesą, nes jų darbai buvo pikti, 1,5-9. 20 Kiekvienas, kuris daro bloga, neapkenčia šviesos ir neina į šviesą, kad jo darbai aikštėn neišeitų, Ef 5,13. 21 O kas vykdo tiesą, tas eina į šviesą, kad išryškėtų, jog jo darbai atlikti Dievui, Ef 5,8-9.

———

Nedaug galiūnų ir kilniųjų seka Jėzų. Bet jų yra. Nikodemas buvo žydų vyresnysis, fariziejus, Rašto aiškintojas, Izraelio mokytojas, vyriausios tarybos narys. Jis darė, ką jis galėjo ir sugebėjo, dėl Jėzaus ir tiesos.

Jis nenorėjo Jėzaus trukdyti viešai. Todėl jis atėjo pas Jėzų nakties metu, kai Jėzus buvo laisvas. Kada kiti miegojo, jis mokėsi iš Jėzaus. Jis žinojo savo kolegų priešingumą Jėzui. Jis nedrįso jų piktinti ir pats neturėjo drąsos viešai turėti draugystę su Jėzumi. Jėzus priėmė jo vizitą. Nikodemo tikėjimas ir drąsa augo, 7,50; 19,39.

Nikodemas pasveikino Jėzų kaip mokytoją. Jis sakė, kad ne tik jis vienas, bet ir kiti jo kolegos žino, jog Jėzus yra Dievo siųstas, kitaip Jis negalėtų tų stebuklų daryti, kuriuos visi mato Jį darant. Jo mokyme ir veikloje pasireiškia Dvasios veikimas. Jėzus atsakė jam, kad jis neturės jokios naudos iš to žinojimo. Jis negalės pasinaudoti Dievo karalyste, matyti ją, jei jis pats asmeniškai neatgims, netaps nauju žmogumi. Žmogaus gyvenimas prasideda gimimu. Panašiai dvasinis, dieviškas gyvenimas prasideda atgimimu. Kas negimsta iš Dvasios, arba iš aukšto tas nesupranta Dievo karalystės reikšmės.

Nikodemas manė tik apie kūno atnaujinimą, o Jėzus kalbėjo apie širdies, dvasios pakeitimą. Kuris didžiuojasi savo kūnišku gyvenimu, paveldėjimu, tam dvasinis atgimimas nėra suprantamas. Nikodemo didybė buvo tame: jis nesuprato Jėzaus, bet neužsigavo, nesipiktino, o klausė toliau, prašė paaiškinti. Jėzus aiškino, kad atgimimas nėra pasiekiamas savo pastangomis ir išmintimi, bet Dievo Dvasios veikimu ir pasireiškimu. Žmogaus

pakeitimą daro Dvasia. Kas iš kūno yra gimęs, tas kūnu lieka, nors ir būtų įmanoma daug kartų atsinaujinti.

Atgimimas iš vandens ir Dvasios. Kai kurie šiame išsireiškime įžiūri krikštą. Jei čia buvo manyta krikštas, jis galėjo būti tik Jono krikštas, o ne vėliau Jėzaus įsteigtas. Toliau Jėzus kalba tik apie Dvasios veikimą, o krikšto visai nemini.

Hebrajų kalboje dvasia ir vėjas yra tas pats žodis. Jį verčiant reikia žiūrėti prasmės, kas manyta; vėjas ar dvasia. Čia Jėzus panaudoja abu išsireiškimus. Iš Dvasios atgimimas vyksta panašiai, kaip vėjo pūtimas. Dvasia pasireiškia, kaip jai tinka: kur, kokiame laipsnyje. Jos veikimą nustato Dievas, o ne žmogus. Žmonės gali pastebėti Dvasios veikimo padarinius, bet jos paslapties neišaiškins. Nikodemas klausė, kaip tai gali būti? Daug krikščionių nepažįsta evangelijos veikiančių jėgų. Jie tiki tik tam, ką jie supranta. Jie mano, jog tas nėra Jėzaus evangelija, ko jie nesupranta. Ko nesupranta, nededa pastangų suprasti, nemeldžia Dievo išminties. Jėzus atsakė Nikodemui: „Tu esi Izraelio mokytojas ir šito nežinai?" Kiek daug krikščionių mokytojų (kunigų) atlieka religines apeigas, net Šventojo Rašto kritiką yra studijavę, bet nepažįsta ir nemoko atgimimo, evangelijos esmės! Tridento konsiliumas nutarė: „Tebūnie iškeikti tie, kurie tvirtina esą tikri savo išganymu." Ar tai nėra iškeikimas evangelijos esmės? „Juk pati Dvasia liudija mūsų dvasiai, kad esame Dievo vaikai", Rom 8,16. Daugybė tokį liudijimą laiko pasididžiavimu ir svaja (Schwermerei). Apie šitą evangelijos tiesą moko ne tik Naujasis Testamentas, bet tą jau skelbė ir Senojo Testamento pranašai. Kas yra mums tikėjimo pagrindas? Žmonių nutarimai, ar Dievo apreiškimas, Jo Žodis? Jėzus, Dievo Sūnus, sakė: „Mes kalbame, ką žinome." Į „mes" Jis įglaudžia Senojo Testamento, Jo laiko, dabarties ir ateities tikinčiuosius, kurie žino, ką kalba, nes jie liudija tą, ką jie patys pergyveno. Bet netikintieji tą atmeta, nepriima, laiko tą žinojimą pasakaitėmis, svajonėmis. Išganymo užtikrinimą patiria milijonai žmonių čia ant žemės. Netikintieji nepriima jų liudijimo, tai kaip jie tikės tam, kas yra dangiška! Ko žmonės ant žemės nepergyvena, to nėra išreikšta žmonių sąvokomis, nei žodžiais, 1 Kor 2,6-16.

Jėzus vienintelis apreiškė mums Tėvo valią. Be Jo apreiškimo, mes neįstengtume suprasti Dievo valios. Mes negalime savo

pastangomis nuspręsti, kas yra Dievo valia. Mums reikia laukti pamokymų ir apreiškimų iš aukšto, iš dangaus, per Dievo Dvasią, kurią Jėzus pažadėjo.

Jėzus atėjo iš dangaus pranešti mums Tėvo valią. Senasis Testamentas tą Pažadėtąjį skelbė, žydai tikėjo ir laukė Mesijo.

Izraelitams, mirtinai įgeltiems gyvačių, buvo duota galimybė žiūrėti į iškeltą gyvatę ir tikėti. Kas žiūrėjo ir tikėjo — išgijo. Kas tiki Jėzų, tampa laisvas nuo nuodėmės galios, 4 M 21,9; Iz 45,22.

Dievas mylėjo pasaulį taip, kad davė savo vienagimį Sūnų, Jėzų Kristų, kad išgelbėtų pasaulį. Jis atsiuntė Jį į mirtį ant kryžiaus. Taip Dievas gelbėjo piktą, niekingą pasaulį; ne vien Izraelio tautą, bet visą pasaulį. Kas tik Jį tiki, tam Jis duoda išganymą — išgelbėjimą, amžiną gyvenimą. Jėzus atėjo į pasaulį ne pasmerkti jo, bet gelbėti. Kurie netiki į Dievo Siųstąjį, tie jau yra pasmerkti. Netikėjimas yra pasmerkimas. Netikinčiuosius pasmerkia jų darbai ir sąžinė.

Evangelija yra šviesa. Bet netikintieji daugiau mylėjo tamsą, nuodėmę, negu šviesą. Tokia tamsybė yra apėmusi neišmanėlius, kad jie nenori būti išganyti, išgelbėti. Jų darbai pikti. Jie nenori jų atsisakyti ir todėl nepriima Dievo pasiūlytos evangelijos. Tas yra pasmerkimas, kad jie mėgsta tamsą ir neina į šviesą. Jie nenori, kad jų blogis, klydimas paaiškėtų. Pikta darantieji, kurie priėmė evangelijos šviesą, muitininkai ir iškrypėliai, tapo laisvi.

NAUJAS KRIKŠTYTOJO LIUDIJIMAS APIE JĖZŲ, Jn 3,22-36

22 Jėzus su mokiniais atėjo į Judėjos kraštą ir, ten su jais būdamas, krikštydino, 4,1-2. 23 Taip pat ir Jonas krikštijo Enone, netoli Salimo, nes ten buvo daug vandens ir žmonės ten rinkdavosi krikštytis, 1 Sam 9,4. 24 Tada Jonas dar nebuvo įmestas į kalėjimą, Mt 14,3; Lk 3,19-20. 25 Tarp Jono mokinių ir vieno žydo kilo ginčas dėl apvalymo. 26 Tad jie atėjo pas Joną ir pranešė: „Rabi, kuris buvo su tavimi anapus Jordano, kurį tu paliudijai, — Jis taip pat pradėjo krikštyti, ir visi bėga pas Jį", Mt 3,13. 27 Jonas atsakė: „Žmogus negali nieko pasiimti, jeigu jam neduota iš dangaus, 19,11; Žyd 5,4. 28 Jūs patys galite man paliudyti, jog sakiau: aš ne Kristus! Aš siųstas

būti tik Jo pirmtaku, 1,20-30. 29 Kas turi sužadėtinę, tas sužadėtinis, o sužadėtinio bičiulis, kuris šalia stovi ir girdi, džiaugiasi jaunikio balsu. Šiam mano džiaugsmui jau dabar nieko netrūksta, Mt 9,15. 30 Jam skirta augti, o man mažėti", 2 Sam 3,1. 31 Kas iš aukštybių ateina, tas už visus viršesnis, o kas iš žemės yra, — žemiškas ir žemiškai kalba. Kas iš dangaus ateina, tas už visus viršesnis, 8,23. 32 Jis liudija, ką girdėjo ir matė, tik niekas Jo liudijimo neklauso, 5,19-20; 8,26-28. 33 Kas Jo liudijimą priima, tas pripažįsta, jog Dievas teisus, 34 nes ką Dievas siuntė, tas kalba Dievo žodžius. Dievas teikia Jam Dvasios be saiko, Ps 45,3-8. 35 Tėvas myli Sūnų ir visa atidavė į Jo rankas, Mt 11,27. 36 Kas tiki Sūnų, turi amžinąjį gyvenimą, o kas nenori Sūnaus tikėti — gyvenimo nematys: virš jo kybo Dievo rūstybė, 3,18; Mk 16,16; 1 Jn 5,10.

Evangelistas nesilaikė chronologijos. Visgi kai kurie bando išskaityti laiką, iš jo evangelijos, kur ir kaip ilgai Jėzus veikė. Žydų Velykos maždaug sutampa su mūsų Velykomis. Atrodo, kad Jėzus greitai po Velykų išvyko iš Jeruzalės. Jėzus paliko Judėją ir vyko į Galilėją. Jn 4,35 sako jog piūtis bus už 4 mėnesių. Palestinoje piūtis būdavo apie gruodžio vidurį. Jėzaus veikla galėjo tęstis Judėjoje apie 8 mėnesius.

Jonas Krikštytojas, po susitikimo su Jėzumi, tęsė savo veiklą. Jėzus tuo laiku irgi veikė: darė nuostabius darbus, mokė, krikštijo. Jis pats nekrikštijo; tai darė Jo mokiniai. Jono ir Jėzaus veikla vyko lygiagrečiai. Jie sutarė nuoširdžiai. Tarp Jono mokinių ir vieno žydo kilo ginčas dėl apvalymo. Iš tolimesnio teksto atrodo, kad apvalymas buvo krikštas. Greičiausiai kilo ginčas, kuris krikštas yra geresnis, geriau apvalo, Jėzaus ar Jono? Jono mokiniai atėjo ir pranešė jam, jog tas, kuris buvo anapus Jordano, apie kurį jis liudijo, krikštija ir visi bėga pas Jį. Jono mokiniai buvo susirūpinę, gali jų mokytojo veikla nukentėti. O anas nėra dėkingas jų mokytojui. Jie buvo tikri, jog ir jų mokytojas tuo susirūpins.

Jonas savo mokiniams atsakė, kad viskas ateina iš dangaus, žmogus pats nieko negali atsiekti. Jam (Jėzui) yra duota Dvasia be saiko. Be to, jie patys girdėjo jį liudijant: „Aš nesu Mesijas." Taigi neklyskite, nedarykite klaidos! Jis yra sužadėtinis. Aš džiaugiuos ir esu visai patenkintas būti Jo draugu ir pirmtaku.

Jėzus yra surinkimo, bažnyčios sužadėtinis. Jam yra skirta augti, o man — mažėti. Tai tikra Jėzaus tarno nuotaika! Kristaus karalystė auga, lyg koks garstyčių medelis. Kaip rytą, saulės šviesai pasirodžius, žvaigždžių šviesa nebematoma, toks yra santykis tarp Viešpaties ir Jo tarnų. Jis yra viršesnis už viską, už visus.

Kas yra iš žemės, tas žemiškai kalba. Visi pranašai, pats Jonas ir apaštalai, buvo iš žemės. Nors jis ir jie visi buvo siųsti Dievo, bet jie turėjo laukti iš Dievo apreiškimų ir palaimos. O Jis (Jėzus) kalba, ką matė ir girdėjo. Jis turi visą tiesą ir galią. Jonas, priešingai savo mokiniams, buvo susirūpinęs, kad niekas Jo (Jėzaus) liudijimo neklauso. Jis yra Tėvo Sūnus. Kas Jį tiki, tas turi laikiną ir amžiną gyvenimą. Kas nenori Sūnaus klausyti, tas nemato ir nematys gyvenimo. Tokį ištiks Dievo rūstybė.

JĖZUS PALIEKA JUDĖJĄ, Jn 4,1-3

1 Sužinojęs, kad fariziejai išgirdo Jį daugiau už Joną susilaukiant (darant) mokinių ir gausiau krikštijant, 3,22-26, 2 nors pats Jėzus nekrikštydavo, tik Jo mokiniai, 3 Jis paliko Judėją ir vėl išėjo į Galilėją.

Jonas Krikštytojas išvystė savo veiklą tyruose. Vyriausioji taryba nerimo dėl jo, 1,19-27. Jėzus savo veikla Jeruzalėje labai suerzino tarybą. Jie sekė Jėzaus veiksmus. Jėzaus veikla buvo sekmingesnė negu Jono. Krikščionys negimsta iš krikščioniškų tėvų, Jėzus juos padaro per žodį, veikiant Šventajai Dvasiai. Jėzus paliko Judėją ir išvyko į Galilėją. Taip rodė Jam Tėvas. Jo valanda nebuvo atėjusi. Galilėjoje, toliau nuo Jeruzalės vadovybės akių, Jėzus galėjo ramiau veikti.

JĖZUS IR SAMARIETĖ, Jn 4,4-26

4 Jam reikėjo eiti per Samariją. 5 Jis užsuko į Samarijos miestą, vadinamą Sicharu, netoli nuo lauko, kurį Jokūbas buvo davęs savo sūnui Juozapui, 1 M 48,22; Joz 24,32. 6 Ten buvo Jokūbo šulinys. Nuvargęs iš kelionės, Jėzus atsisėdo prie šulinio. Buvo apie šeštą valandą. 7 Viena samarietė moteris atėjo semti vandens. Jėzus ją paprašė: „Duok man gerti." 8 (Tuo tarpu mokiniai buvo nuėję į miestą nusipirkti maisto). 9

Samarietė atsakė: „Kaip Tu, būdamas žydas, prašai mane, samarietę, gerti?" (Mat, žydai nebendrauja su samariečiais). 10 Jėzus jai tarė: „Jei tu žinotum Dievo dovaną ir kas yra tas, kuris tave prašo: ‚Duok man gerti', pati būtum Jį prašiusi, ir Jis tau būtų gyvojo vandens davęs!" 7,38-39. 11 Ji atsiliepė: „Viešpatie, betgi Tu neturi kuo pasemti, o šulinys gilus. Iš kur Tu imsi gyvojo vandens? 12 Argi Tu didesnis už mūsų tėvą Jokūbą, kuris tą šulinį mums paliko ir pats iš jo gėrė, ir jo vaikai, ir gyvuliai." 13 Jėzus atsakė: „Kiekvienas, kas geria šitą vandenį, ir vėl trokš, 5,58. 14 O kas gers vandenį, kurį Aš duosiu, tas nebetrokš per amžius, ir vanduo, kurį jam duosiu, taps versme vandens, trykštančio į amžinąjį gyvenimą", 6,27; 7,38-39. 15 Tada moteris sušuko: „Viešpatie, duok man to vandens, kad nebetrokščiau ir nebeturėčiau vaikščioti semtis." 16 Jėzus atsiliepė: „Eik, pakviesk savo vyrą ir sugrįžk." 17 Moteris atsakė: „Aš neturiu vyro." Jėzus jai tarė: „Gerai pasakei: ‚Neturiu vyro', 18 nes turėjai penkis vyrus, ir dabartinis ne tavo vyras. Čia tiesą pasakei." 19 „Matau, Viešpatie, jog esi pranašas," nustebusi tarė moteris, 6,14; 9,17. 20 „Mūsų tėvai garbindavo Dievą ant šito kalno, o jūs tvirtinate, kad Jeruzalė esanti vieta, kur reikia Dievą garbinti", 5 M 12,6; 1 Kar 8,29; 9,3. 21 Jėzus atsakė: „Moterie, tikėk manimi, jog ateis valanda, kada garbinsite Tėvą ne ant šio kalno ir ne Jeruzalėje. 22 Jūs garbinate, ko nepažįstate, o mes garbiname, ką pažįstame, nes išganymas ateina iš žydų, 2 Kar 17,29; Iz 2,3; Lk 24,47. 23 Bet ateis valanda, — jau dabar ji yra, — kai tikrieji garbintojai šlovins Tėvą dvasia ir tiesa. Ir pats Tėvas tokių garbintojų ieško. 24 Dievas yra dvasia, ir Jo garbintojai turi šlovinti Jį dvasia ir tiesa", 2 Kor 3,17. 25 Moteris Jam atsakė: „Žinau, jog ateis Mesijas, tai yra Kristus. Atėjęs Jis mums viską paskelbs", 1,41. 26 Jėzus jai tarė: „Tai Aš, kuris su tavimi kalbu!" 8,25; 9,37.

Samariečiai yra kilę iš pagonių ir žydų. Jie laikė savo tikėjimo pagrindu Mozės 5 knygas. Jų garbinimo vieta buvo Garezimo kalnas, nuo kurio Jozuvas skaitė palaiminimus. Samariečiai su žydais labai nesugyveno. Samarijos kraštas buvo tarp Judėjos ir Galilėjos. Galilėjiečiai eidami į Jeruzalę dažniausiai aplenkdavo Samariją, eidami rytine Jordano puse. Jėzus su mokiniais šį kartą ėjo per Samariją. Jie atėjo į Sicharą

pietų laike. Jėzus buvo išvargęs. Jis atsisėdo prie šulinio pavėsyje pailsėti, o mokiniai nuėjo į miestelį nupirkti maisto. Tuo metu atėjo viena samarietė pasisemti ir parsinešti į namus vandens. Jėzus užkalbino ją. Jis dažnai kalbėdavo didelėms minioms, bet Jis nevengė kalbėti ir su viena nepažįstama, beturte, vargše nusidėjėle. Jis prašė jos vandens atsigerti. Ji labai nustebo, kaip žydas prašo iš jos vandens. Ji savo nustebimą pareiškė Jam. Jėzus jai atsakė, jei ji žinotų, kas Jis yra, ji prašytų iš Jo vandens, ir Jis duotų jai gyvojo vandens. Jėzaus tikslas buvo pradėti su ja dvasinio turinio pokalbį. Moteris galvojo tik apie paprastą vandenį. Ji priminė Jam, kad Jis nieko neturi su kuo pasisemti vandens. Šis šulinys yra labai senas, iš Jokūbo laikų, jo vanduo geras, ką Jis gali duoti geresnio? Jis jai aiškino, kad nors šio šulinio vanduo geras, nuramina troškulį tam kartui, bet jį gėrus, po kurio laiko ir vėl trokštama. O tas vanduo, apie kurį Jis kalba, taip atgaivina, kad gerentysis jo niekada nebetrokšta. Moteris prašė duoti jai tokio vandens. Tuo jai bus pagelbėta, jai nebereikės vaikščioti atsinešti vandens. Buvo aišku, moteris galvoja tik apie gamtinį vandenį. Jėzus pakreipė pokalbį kita tema, sakydamas: „Eik, pakviesk savo vyrą." Pasirodė, kad ji turėjo penkis vyrus. Ar jie buvo mirę, ar ji buvo gyvenus su jais neteisėtai? Su dabartiniu ji gyvena neteisėtai. Taip, ar kitaip, ji buvo vargšė moteris, daug vargus ir kentėjus. Ji suprato, kad Jis žino visą jos praeitį ir dabartį, vargus, sąžinės kančias. Ji norėjo būti dora, kaip kiekvienas žmogus. Supratusi Jį esant pranašu, prašė paaiškinti jai apie Dievo šlovinimą. Ji buvo pamokyta, žinojo, kad samariečiai ir žydai garbina vieną, Tą patį Dievą. Jų Šventasis Raštas, 5 knygos Mozės, yra tikras Dievo žodis, o žydai turi daug priedų prie Jo, istorinių aprašymų ir dar kokių tai pranašų. Samariečių garbinimo vieta yra Garezimo kalnas, daug senesnė už žydų pasirinktą šventą vietą Siono kalne. Jėzus atsakė, kad jie (samariečiai) nežino ką garbina. Tai yra žmonių išgalvotos tradicijos, o jie (žydai) žino, ką jie garbina; gyvą apsireiškiantį Dievą. Vieta garbinti gyvąjį Dievą yra visai ne esminis dalykas. Samariečių šventovė ant Garezimo kalno yra sunaikinta, Jeruzalės šventovę ištiks tas pats likimas. Tikrieji Dievo garbintojai garbins Dievą tiesa ir dvasia. Tas laikas ateis ir jau dabar yra. Moteris atsakė: ji žino jog ateis Mesijas, ji Jo

laukia. Jis viską pasakys, pamokys. Jėzus atsakė: „Aš tas esu." Moteris manė: „Jis ateis kada nors". Jis buvo jau čia ir atsakė jai į visus klausimus, davė viltį, troškimą gyvojo vandens, kuris tikrai atgaivina.

JĖZUS IR SAMARIEČIAI, Jn 4,27-42

27 Tuo metu sugrįžo Jo mokiniai ir nusistebėjo, kad Jis kalbėjo su moterimi. Vis dėlto ne vienas neklausė: „Ko iš jos nori?" Arba: „Apie ką su ja kalbi?" 28 O moteris, palikusi ąsotį, nubėgo į miestą ir apskelbė žmonėms: 29 „Eikite pažiūrėti žmogaus, kuris pasakė man viską, ką esu padariusi. Ar tik Jis nebus Kristus!?" 30 Ir žmonės iš miesto ėjo pas Jį. 31 Tuo tarpu mokiniai ragino: „Rabi, valgyk!" 32 O Jis atsiliepė: „Aš turiu valgyti maisto, kurio jūs nežinote", Ps 19,11. 33 Tada mokiniai pradėjo vienas kitą klausinėti: „Nejaugi kas atnešė Jam valgyti?" 34 Bet Jėzus tarė: „Mano maistas — vykdyti valią to, kuris mane siuntė, ir baigti Jo darbą, 5,30; Ps 40,9; Jn 17,4. 35 Argi nesakote: ‚Dar keturi mėnesiai, ir ateis piūtis?' Štai sakau jums: pakelkite akis ir pažiūrėkite į laukus — jie jau baltuoja ir prinokę piūčiai, Mt 9,37; Lk 10,2. 36 Jau piovėjas uždarbį gauna ir renkasi vaisių amžinajam gyvenimui, kad lygiai džiaugtųsi sėjėjas ir piovėjas. 37 Teisingai priežodis sako: ‚Vienas pasėja, kitas nupiauna.' 38 Aš pasiunčiau jus nuimti derliaus, į kurį jūs neįdėjote darbo. Kiti pasidarbavo, o jūs įstojote į jų darbą." 39 Daug samariečių iš ano miesto įtikėjo į Jį dėl moters žodžių: „Jis man pasakė viską, ką padariau." 40 Atėję samariečiai prašė Jį pasilikti pas juos, ir Jis ten pasiliko dvi dienas. 41 Dar daugiau žmonių įtikėjo dėl Jo žodžio. 42 O moteriai jie tarė: „Dabar tikime ne dėl tavo šnekos, mes patys išgirdome ir žinome, kad Jis iš tiesų yra pasaulio Išganytojas", 17,8.

Jėzus pasakė: „Aš esu". Moteris tikėjo. Pasiekta, ko siekta. Čia jau mokiniai. Jie nustemba, kaip Jis kalba su samariete!? Jėzus pakeičia žmogaus gyvenimą ir tikslus. Moteris atėjo parsinešti vandens. Ji palieka ne tik pasemtą vandenį, bet ir indą. Ji skuba į miestą be vandens, daug svarbesniam tikslui. Ji atlieka didelę misiją, šaukia kiekvienam: „Eikite, žiūrėkite!" Jis jai viską pasakė. Ji tikra, Jis bus ir kitiems tas, kas jai yra. Ta

vargšė moteris sukelia visą miestą. Nenusimink ir nelaikyk nesvarbiu dalyku, jei turi progos kalbėti tik į seną, vargšą žmogų ar mažą vaiką; tu nežinai, ką Dievas gali nuveikti per jį.

Moteris nuskubėjo. Jėzus liko su mokiniais. Mokiniai ragino Jį: „Valgyk!" „Jūs nežinote kokį valgį Aš turiu." Tai išsiilgimas vykdyti Tėvo valią, gelbėti sielas. Taip, išalkusiam įmanoma užmiršti valgyti, kai laukia svarbi pareiga. Mokiniai žiūri vienas į kitą, klausinėja, nesupranta. Jėzus prabyla į juos: tik ką pasibaigė sėja, už keturių mėnesių bus piūtis. Pažvelkite į laukus. Jie jau baltuoja. Tai samariečiai! Jie jau pribrendę misijai. Piūties laikas yra skubus ir svarbus. Čia kiekvieno pareiga skubiai dirbti. Jei laiku neatliksi darbo, po laiko jis bus nebenaudingas. Daga bus žuvus. Kiti (pranašai, Mozė, Jonas Krikštytojas) sėjo. Jų veikla (rašytas, paliktas žodis) yra labai svarbi mums. Samarietė nieko nebūtų žinojus apie Mesiją be rašyto žodžio. Jūsų pareiga yra jų pradėtą darbą tęsti, dagoti. Dievas atlygina visiems; sėjantiems ir piaunantiems. Visi turi džiaugsmą, vykdydami Tėvo valią. Moters liudijimas taip paveikė miesto gyventojus, kad jie ėjo pamatyti Jėzų. Ką ir kaip Jėzus kalbėjo, nežinome. Pasikalbėjimas padarė tiek įtakos žmonėms, jog jie išpažino Jį savo ir viso pasaulio Išganytoju. Žmonių liudijimas paveikia žmones, bet patyrimą ir galią duoda Dievas.

JĖZUS IŠGYDO VALDININKO SŪNŲ, Jn 4,43-54

43 Po dviejų dienų Jis išvyko iš ten į Galilėją, Mt 4,12. 44 Pats Jėzus buvo pareiškęs: „Pranašas negerbiamas savo tėviškėje", Mt 13,57; Mk 6,4. 45 Kai Jis pasiekė Galilėją, galilėjiečiai priėmė Jį, nes buvo matę Jo darbus per šventes Jeruzalėje; jie buvo nukeliavę į tas šventes.

46 Jis vėl atėjo į Galilėjos Kaną, kur buvo padaręs vandenį vynu. Kapernaume buvo vienas karaliaus valdininkas, kurio sūnus sirgo, 2,1-9. 47 Išgirdęs, jog Jėzus iš Judėjos sugrįžo į Galilėją, jis atėjo pas Jį ir maldavo eiti ir išgydyti jo sūnų, kuris buvo marinamas. 48 Jėzus jam atsakė: „Kol nematysite ženklų ir stebuklų, netikėsite", 2,18; 1 Kor 1,22. 49 Karaliaus valdininkas prašė: „Viešpatie, ateik, kol mano vaikas dar nemirė." 50 Jėzus jam tarė: „Eik, tavo sūnus gyvas!" 1 Kar

17,23. Žmogus patikėjo Jėzaus žodžiais ir išėjo. 51 Pareinantį pasitiko jį tarnai ir pranešė, kad vaikas gyvas. 52 Jis pasiteiravo, kurią valandą jam pasidarė geriau. Jie atsakė: „Vakar apie septintą valandą atslūgo jam karštis." 53 Taip tėvas patyrė, kad tai buvo ta valanda, kada Jėzus pasakė jam: „Tavo sūnus gyvas." Ir įtikėjo jis pats bei visi jo namiškiai. 54 Tai buvo antras stebuklas, kurį Jėzus padarė, sugrįžęs iš Judėjos į Galilėją.

————

Jonas dažnai aprašė kai ką labai suglaustai, tik primindamas, ir kai ką labai plačiai, smulkmeniškai. Taip ir čia. Jėzaus kelionė tik priminta, o karaliaus Erodo Antipo valdininko sūnaus išgydymas atpasakotas plačiai. Apie panašų gydymą rašė Mt 8,5-13 ir Lk 7,1-10.

Po dviejų dienų Jėzus išvyko iš Sicharo ir atėjo į Galilėją. Jo tikslas buvo lankyti kuo daugiau vietų ir skelbti evangeliją, bei daryti stebuklus. Jeruzaliečiai nemėgo Jo, o galilėjiečiai priėmė Jį. Jie matė Jo daromus ženklus (stebuklus) Jeruzalėje ir norėjo daugiau matyti ir pasimokyti. Jėzus vaikščiojo po Galilėją ir skelbė evangeliją, bet ne Nazarete, savo tėviškėje. Jo bendraamžiai, su kuriais Jis augo ir gyveno, netikėjo Jo. Jėzus kartą aplankė savo tėviškę, bet daugiau nebeerzino jų. Jėzus nėra įkyrus.

Jėzus atėjo į Kaną Galilėjoje. Kapernaume karaliaus valdininko sūnus sunkiai sirgo. Ir didžiausius, ir garsiausius žmones ištinka ligos ir mirtis. Šis valdininkas atėjo pas Jėzų ir meldė Jį pagydyti jo sūnų. Aukštas pareigas turintieji, jei jie ateina pas Jėzų, jie ateina, kaip ir visi vargšai, elgetos, prašydami. Valdininkas tikėjo, kad Jėzus gali pagydyti jo sūnų, bet tik iš arti, būdamas prie ligonio. Jėzus jam priminė: „Kol nematote ženklų ir stebuklų netikite!" Jėzaus veikla, ir bendrai, evangelijos skelbimas pasireiškia Dvasios galia. Bet žmonės, bendrai, laukia matomų ženklų. Tas juos daugiau paveikia. Sergančio vaiko tėvas mylėjo savo sūnų. Jis mąstė tik apie jį. Jis net nekreipė dėmesio į Jėzaus perspėjimą. Jis vėl prašė: „Viešpatie, ateik, kol dar mano vaikas nemirė!" Jėzus daugiau nieko nebekalbėjo ir nedarė. Jis tik pasakė: „Eik, tavo sūnus gyvas!" Žmogus įtikėjo be matomo ženklo. Jis gavo daugiau,

negu jis prašė. Jo sūnus tuojau pasveikō. Žmogus skubėjo į namus; užėjo naktis. Jis turėjo nakvoti nepasiekęs namų. Rytą sutiko jį jo tarnai ir pranešė: „Tavo sūnus gyvas!" Ką Jėzus sakė, tą patvirtino ir tarnai. Jaunuolis pasveiko apie 13 valandą (7 valandą). Jėzus taria žodį ir įvyksta staiga. Tas įvykis buvo toks nuostabus, jog ne tik šeimininkas, bet visi namiškiai, visa šeimyna įtikėjo Jėzų — Išganytoją. Evangelistas primena, kad tai buvo antras stebuklas, kurį Jėzus padarė Kanoje.

JĖZUS IŠGYDĖ 38 METUS SIRGUSĮ, Jn 5,1-16

1 Kiek vėliau buvo žydų šventė, ir Jėzus nukeliavo į Jeruzalę, 3 M 23,2. 2 Jeruzalėje, prie Avių vartų, yra tvenkinys, žydiškai vadinamas Betsata, turintis penkias stogines. 3 Jose gulėdavo daugybė ligonių: aklų, raišų, išsekusių. (4 Kurie laukė vandens sujudant. Mat, kartkartėmis tvenkinin nusileisdavo angelas ir sujudindavo vandenį. Kas, vandeniui pajudėjus, pirmas įlipdavo į tvenkinį, pagydavo, kad ir kokia liga sirgo). 5 Ten buvo vienas žmogus, išsirgęs trisdešimtis aštuonerius metus. 6 Pamatęs jį gulintį ir sužinojęs jį labai ilgai sergant, Jėzus paklausė: „Ar norėtum pasveikti?" 7 Ligonis atsakė: „Viešpatie, aš neturiu žmogaus, kuris, vandeniui sujudėjus, mane įkeltų į tvenkinį. Kol aš pats nueinu, kitas įlipa greičiau už mane." 8 Tada Jėzus tarė: „Kelkis, imk savo gultą ir eik!" 9 Žmogus bematant išgijo, pasiėmė gultą ir vaikščiojo, 9,14.

10 Toji diena buvo šeštadienis. Todėl žydai užsipuolė išgydytąjį: „Šiandien šeštadienis, tau negalima nešti gulto", Jer 17,21; Lk 6,2. 11 Jis atsakė: „Tas, kuris mane pagydė, man liepė: ‚Imk savo gultą ir eik!' " 12 Jie klausinėjo: „O kas tas žmogus, kuris tau liepė: ‚Imk ir eik?' " 13 Išgydytasis nežinojo, kas Jis, kadangi Jėzus buvo pasitraukęs dėl minios, susirinkusios toje vietoje. 14 Vėliau Jėzus jį sutiko šventovėje ir tarė: „Štai tu esi pasveikęs. Daugiau nebenusidėk, kad neatsitiktų kas blogesnio!" 8,11. 15 Žmogus nuėjo ir pranešė žydams, kad jį išgydė Jėzus. 16 Žydai dėl to persekiojo Jėzų, kad Jis tai padarė šeštadienį.

Daugelis Šventojo Rašto aiškintojų pataria šį skyrių nukelti

už 6 ar 7 skyriaus. Taip jie mano atitiktų Jėzaus veiklos chronologišką eilę. Evangelistui Jonui visai nebuvo svarbu išlaikyti chronologiją. Jonas visai nemini kokia šventė buvo ir kada. Jis tik pasakoja, kaip Jėzus išgydė ilgai sirgusį Jeruzalėje.

Jeruzalės šiaurės pusėje buvo vadinami Avių vartai. Netoli nuo jų buvo tvenkinys, vardu Betsata (Betesda, Betsaida). Išvertus būtų — mielaširdystės namai. Tai buvo tam tikra ligoninė. Čia buvo penkios stoginės (dengti prieangiai), kuriose gulėjo daug ligonių: aklų, raišų, išsekusių. Kiek pasaulyje yra kenčiančių! Ligonys laukė vandens sujudinimo. Kartkartėmis ateidavo angelas ir sujudindavo vandenį. Kuris ligonis po vandens sujudinimo pirmas įlipdavo į vandenį pasveikdavo. Gydymas įvykdavo vandeniui sujudėjus. Kai Dievo Dvasia veikia, judina, gaunasi išgydymai, pažadinamos dovanos. Ten buvo vienas ligonis 38 metus sergąs. Tai baisu. Daugybė žmonių nesulaukia tokio amžiaus. Kai kurie žmonės neserga nei vienos dienos savo gyvenime, o kiti — nei vienos dienos nėra sveiki.

Jėzus vaikščiojo po tą ligoninę. Gerai yra lankyti ligonines ir matyti kiek žmonių serga,ir kaip jie vargsta. Tada, suprantama, aišku, kas reiškia būti dėkingam už sveikatą. Jėzus paklausė ligonį: „Ar norėtum pasveikti?" Koks klausimas! Yra ligonių, nenorinčių pasveikti. Kai kurie laiko savo ligą pasipelnymo šaltiniu. Ligonis apgailestavo, jis, taip ilgai sirgdamas, nustojo giminių ir draugų. Jėzus įsakė jam keltis. Kai jis vykdė įsakymą, radosi jėgų. Tai buvo Jėzaus suteikta galia. Jis pasveiko ir galėjo nešti savo gultą. Koks džiaugsmas ir palaima, po tokios ilgos ligos pasveikti! Jis vaikščiojo. Buvo sabatos diena. Daugybei krito į akis vyras, nešantis gultą. Jį žydai sulaikė ir priminė, jog yra šeštadienis, neleistina nešti gulto. Buvęs ligonis atsakė, kad tas, kuris jį išgydė, įsakė jam neštis savo gultą. Kas Jis toks ir kur Jis yra, sulaikytasis nežinojo. Jėzus nemėgo pagyrų už gerą padarytą darbą ir nenorėjo kaltinimų dėl sabatos įstatymo peržengimo. Jis įsimaišė į minią ir nė vienas nepastebėjo Jo. Pasveikusis gal nebuvo buvęs 38 metus šventovėje. Jis skubėjo į ją. Jėzus rado jį ten. Jėzus įspėjo jį, kad jis budėtų ir nenusikalstų daugiau. Sirgdamas žmogus, kai kurių nusikaltimų negali daryti, kas tik sveikam įmanoma. Kiek daug ligonių pasižada Dievui tarnauti, bet pasveikę, pažadą užmiršta. Išgydytasis nuėjo ir pranešė žydams, kad Jėzus jį išgydė. Žydai

už gerą darbą persekiojo Jėzų, kaltindami Jį sabatos nešventimu. Veidmainiai teisingai negalėjo apkaltinti Jėzaus nei Jo sekėjų. Jie pridengė kuo nors savo veidmainystę ir taip apkaltino Jį.

SŪNAUS AUTORITETAS, Jn 5,17-30

17 O Jis jiems atsakė: „Mano Tėvas darbuojasi lig šiolei, todėl ir Aš dirbu", 9,4; 14,10. 18 Užtat žydai dar labiau kesinosi Jį nužudyti, nes Jis ne tik nepaisė šeštadienio, bet ir vadino Dievą savo Tėvu, tuo būdu lygindamas save su Dievu, 7,30. 19 Jėzus jiems atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: Sūnus nieko negali daryti iš savęs, o vien tai, ką mato darant Tėvą; ir ką bedarytų Tėvas, lygiai daro ir Sūnus, 3,11-32. 20 Nes Tėvas myli Sūnų ir rodo Jam visa, ką pats daro. Ir Jam parodys dalykų, dar didesnių už šituos, kad jūs stebėsitės, 1,3. 21 Kaip Tėvas prikelia mirusius ir juos atgaivina, taip ir Sūnus grąžina gyvybę, kam nori. 22 Ir nieko Tėvas neteisia, bet visą teismą pavedė Sūnui, Ps 72,1; Mt 11,27; Apd 17,31, 23 kad visi gerbtų Sūnų, kaip gerbia Tėvą. Kas negerbia Sūnaus, tas negerbia Jo siuntusio Tėvo, 1 Jn 2,23. 24 Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kas mano žodžių klauso ir mane siuntusiu tiki, tas turi amžinąjį gyvenimą ir nepateks į teismą, nes iš mirties yra perėjęs į gyvenimą, 6,40-47; 8,51; Rom 8,24; 1 Jn 3,14. 25 Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: ateis valanda, — ir dabar jau yra, — kada mirusieji išgirs Dievo Sūnaus balsą ir kurie išgirs, tie bus gyvi, 11,43-44. 26 Kaip Tėvas turi gyvybę savyje, taip davė ir Sūnui turėti gyvybę savyje. 27 Jis taipogi suteikė Jam galią teisti, nes Jis — Žmogaus Sūnus. 28 Nesistebėkite, kad ateis valanda, kai visi, gulintieji kapuose, išgirs Jo balsą. 29 Kurie darė gera, prisikels gyventi, kurie darė bloga, prisikels stoti į teismą, 6,40; Dan 12,2. 30 Iš savęs Aš nieko negaliu daryti. Aš teisiu, kaip girdžiu, ir mano teismas teisingas, nes Aš ieškau ne savo valios, bet valios to, kuris mane siuntė."

Žydai kaltino Jėzų sabatos nešventimu. Jėzus atsakė jiems: „Mano Tėvas dirba, ir Aš dirbu." Taip sakydamas, Jėzus pavadino Dievą savo Tėvu, laikė save lygiu Jam. Žydams buvo žinomas išsireiškimas Dievas — Tėvas. Bet tik ta prasme —

Tėvas tautos, visų. Čia Jėzus, kaip atskiras žmogus, laikė Dievą savo Tėvu. Tą žydai laikė piktžodžiavimu. Už tai buvo skiriama mirties bausmė. Jie teisėtai, pagal įstatymą, kėsinosi nužudyti Jėzų. Jų supratimu, šis nusikaltimas buvo daug didesnis, negu sabatos nešventimas. Jėzus į tai atsiliepė, kad Jis turi ryšį su savo Tėvu, daro tik tą, ką Jam Tėvas rodo. Tėvas Jį (Sūnų) myli, parodys (duos) dar didesnių dalykų, negu šio ligonies išgydymą. Jis prikels mirusius, pats mirs (bus nužudytas), prisikels ir pas Tėvą užžengs. Tada jie tikrai turės stebėtis. Tėvas nė vieno neteisia, visą teismą pavedė Sūnui. Kas Jo (Sūnaus) negerbia, tas negerbia ir Tėvo (Dievo). Kas Jo žodžių klauso, tas jau yra išgelbėtas, išganytas, jau turi amžiną gyvenimą. Dabar jau yra atėjusi dvasiniai, iš nuodėmių prikėlimo valanda. Tai yra skelbiamos evangelijos esmė: kas išgirsta Jėzaus skelbiamą žodį, tas tampa gyvas. Tą galią (duoti gyvybę) turi Tėvas ir ją suteikė Sūnui. Tik per Sūnų (Jėzų) duodamas žmonėms išganymas. Ateis valanda, kada Jėzus ir mirusius kūnu, bet gera dariusius, — tikėjusius į Jį prikels, Jn 6,29, gyventi Dievo artybėje, o bloga dariusius, — netikėjusius, stoti į teismą. Sūnus yra įgaliotas teisti. Jis teis, kaip knygose užrašyta, sąžinė kiekvieną kaltins. Jo teismas bus teisingas. Čia nebus atsižvelgta į asmenį. Tėvas visa pavedė Sūnui, įgaliojo Jį.

APIE JĖZŲ LIUDIJA TĖVAS, KRIKŠTYTOJAS IR ŠVENTASIS RAŠTAS, Jn 5,31-40

31 „Jei tik Aš pats apie save liudyčiau, mano liudijimas nebūtų tikras. 32 Bet apie mane liudija kitas, ir Aš žinau, Jo liudijimą apie mane esant tikrą, Mt 3,17. 33 Jūs buvote nusiuntę pasiuntinius pas Joną, ir jis paliudijo tiesą, 1,19. 34 Aš neieškau žmogaus liudijimo, bet tai kalbu tam, kad būtumėte išgelbėti. 35 Anas buvo degantis ir šviečiantis žiburys, tačiau jūs panorėjote tik valandėlę jo šviesa pasidžiaugti. 36 Aš turiu aukštesnį liudijimą, negu Jono: tie darbai, kuriuos man skyrė nuveikti Tėvas, — patys darbai, kuriuos darau, — liudija apie mane, kad mane siuntė Tėvas, 1,33; 3,2; 7,31. 37 Taip! Mane pasiuntęs Tėvas paliudijo apie mane. Bet jūs niekad negirdėjote Jo balso, nei regėjote Jo veido, Mt 3,17, 38 ir Jo žodžio nepalaikėte, nes netikite tuo, kurį Jis siuntė. 39 Jūs tyrinėjate Raštus, nes manote juose rasią amžinąjį gyvenimą. Tie Raštai ir

yra, kurie liudija apie mane, Iz 34,16; 1 Tim 4,13, 40 bet jūs nenorite ateiti pas mane, kad turėtumėte gyvenimą", 6,35.

Jėzus nesirėmė tik savo liudijimu, nors Jis buvo tikras 8,14. Apie Jį liudijo Tėvas, Mt 3,17, balsu ir Jam duotais darbais, ženklais, stebuklais. Jo visas gyvenimas šioje žemėje buvo dieviškasis liudijimas ir vis dar tebėra.

Krikštytojas liudijo apie šviesą ir tiesą, 1,7. Tai buvo liudijimas apie Jį (Jėzų). Vadovybė pasiuntė delegaciją pas Joną. Jėzus priminė jiems Jono liudijimą, kad jie prisimintų Jį, tikėtų ir būtų išganyti. Jėzus norėjo ir nori visus išganyti, išgelbėti, net ir savo priešus. Krikštytojas nebuvo tikroji Šviesa. Jis buvo tik žiburys. Jie didžiavosi tuo žiburiu, Jono asmeniu. Jis viešai jiems liudijo. Jie džiaugėsi, priėmė jo pamokymus, bet tik trumpą laiką, lyg vaikai pasidžiaugia naujais žaislais ir numeta. Greitai jie sakė: „Jis turi velnią", ir įmetė jį į kalėjimą. Jei jie būtų priėmę Jono liudijimą, jie būtų išpažinę ir priėmę Jėzų taip pat.

Jėzaus darbai buvo didesnis liudijimas už Jono, nes jie buvo dieviški, 1 Jn 5,9. Jėzus ne tik stebuklus darė, bet ir mirė, prisikėlė! Jėzus buvo Tėvo siųstas ir pripildytas dieviška galia. Kodėl Izraelio tauta ir vyresnieji nepriėmė Dievo Siųstojo? Kadangi jie negirdėjo nei Dievo balso, nei pažino Jo. Jie Dievą ir Jo valią pažino tiek, kiek pažįsta iš žmogaus pasakojimų, kurio niekad nebuvo nei sutikę, nei su juo kalbėję. Dievo žodis buvo tarp jų, bet ne juose, ne širdyse. Jis nepaveikė jų būtybės, sielos. Jie girdėjo jį tik ausimis, bet nepriėmė jo visa esybe. Tas žodis nepasiliko juose. Jis buvo tik trumpai jų tarpe, lyg koks praeivis, sekmadieniais, švenčių proga, bet nepastoviai. Todėl jie netikėjo Tą, kurį Dievas siuntė, ir juose nepasireiškė Dievo Dvasios veikianti jėga.

Žydai tyrinėjo Šventąjį Raštą. Jie tai darė ne iš meilės į Dievą, bet tik žinioms įsigyti, todėl jie nepatyrė Dvasios veikimo. Jie turėjo tik raidės supratimą. Šventąjį Raštą reikia tyrinėti išganymui, o ne žinioms įsigyti, kurios dažnai yra tik paviršutiniškos. Daugelis mano, kad Raštuose ras amžinąjį gyvenimą. Žydai net priežodį turėjo: „Kas turi įstatymo žodį, turi amžinąjį gyvenimą." Panašiai ir krikščionys meldžia;

„Išlaikyk mums švarų žodį (reine Lehre) ir sakramentus." Žydai žinojo, kad Senasis Testamentas liudija apie Mesiją. Bet Mesijas liko jiems lyg paslėptas turtas žemėje. Jie atmetė Jį. „Jūs neturite gyvenimo, nes nenorite ateiti pas mane." Nusidėjėlis neateina prie Jėzaus ne todėl, kad jis negali, bet kad jis nenori.

NETIKĖJIMO PRIEŽASTIS, Jn 5,41-47

41 „Aš nepriimu garbės iš žmonių, Žyd 5,5; 1 Tes 2,6. 42 Aš matau, kad neturite savyje Dievo meilės. 43 Aš atėjau savo Tėvo vardu, o jūs manęs nepriimate. Jei kuris ateitų savo vardu, tą jūs priimtumėte. 44 Kaipgi galite įtikėti, jeigu vienas iš kito priimate garbę, o tos garbės, kuri iš vieno Dievo ateina, neieškote, Rom 2,29. 45 Nemanykite, kad Aš jus kaltinsiu Tėvui! Jūsų kaltintojas yra Mozė, į kurį esate savo viltis sudėję, 5 M 32,1. 46 Jeigu jūs tikėtumėte Moze, tai tikėtumėte ir manimi, nes jis rašė apie mane, 1 M 3,15; 22,18; 49,10; Ps 40,8. 47 Kadangi jūs netikėjote jo Raštais, kaipgi patikėsite mano žodžiais!?"

Jėzus neieškojo ir nepriėmė garbės iš žmonių. Todėl Jis nepaisė žmonių, kurie aukštas vietas užėmė. Jis skelbė Dievo garbę. Daugybė žmonių, kaip anuo metu, taip ir dabar ieško žmonių garbės. Jie į gyvą, veikiantį Dievą mažai tiki. Jų tikėjimas yra tik mąstymas, filosofavimas. Jis yra neveiksmingas, be dieviškosios galios. Todėl ir Dievo meilė tokių žmonių širdyse nepasireiškia. Kaip Jėzus sakė: „Neturite Dievo meilės savyje." Tai priežastis, kodėl jie nepriėmė Dievo Siųstojo. Pavojus buvo, kad jie priims tokį, kuris ateis savo vardu. Jis priims iš žmonių garbę. Jie gerbs vienas antrą, bet Dievo garbę atmes. Žydai laukė politinio Mesijo. Tokie mesijai pasireiškė Jėzaus laikais ir vėliau, kaip Barkochba 132—135 metais. Ką jis ir į jį panašūs mesijai davė tautai? — sunaikinimą. Meilė į Dievą neša išgelbėjimą, o šovinistinė politika — pražudymą. Jie dėjosi mylį Dievą ir tiesą! Bet tai buvo tik veidmainystė. Jie suvedžiojo kitus ir patys save. Taip, įmanoma ir pačiam save klaidinti.

Jėzaus bendraamžiai, izraelitai labai vertino įstatymą ir didžiavosi juo. Jėzus jiems į tai atsakė, kad įstatymas tik apkaltina. Per įstatymą suprantama kaltė, pamatomas įstatymo

laužymas. Nėra nė vieno be nusikaltimo. Evangelija pasiūlc malonę. Jėzus nekaltina, Jis gelbsti. Įstatymas, kurį jie aukština, juos kaltina. Mozė 5 M 18,15, aiškiai rašė apie Kristų; ir visas įstatymas nurodė į Mesiją. Jis yra įstatymo galas, įvykdymas. Jei jie tikėtų Mozei (įstatymui), jie tikėtų ir Jam. Jie įstatymo raidę žinojo, 2 Kor 3,7, bet raidė tik žudė. Įstatymo esmė rodė į Jėzų — Gelbėtoją. Jei kas netiki į įstatymo esmę, kaip tas tikės į Jėzaus žodžius, aiškinimus, Dievo Siųstąjį? Tai neįmanoma. Jėzus tam kartui nutilo, klausytojų širdys sukietėjo.

JĖZUS PAMAITINO 5 TŪKSTANČIUS, Jn 6,1-15

1 Jėzus nuvyko anapus Galilėjos, arba Tiberijos ežero, Mk 6,32-44; Lk 9,10-17. 2 Jį lydėjo gausi minia, nes žmonės matė stebuklus, kuriuos Jis darė ligoniams. 3 Jėzus užkopė į kalną ir ten atsisėdo su mokiniais. 4 Artėjo žydų šventė Velykos, 5 M 23,5. 5 Pakėlęs akis ir pamatęs, kokia daugybė pas Jį atėjusi, Jėzus paklausė Pilypą: „Kur pirksime duonos jiems pavalgydinti?" Mt 14,15; Mk 6,34. 6 Jis klausė, mėgindamas jį, nes pats žinojo, ką darysiąs. 7 Pilypas Jam atsakė: „Už du šimtus denarų duonos neužteks, kad kiekvienas gautų bent gabalėlį", Mk 6,37. 8 Vienas iš mokinių, Simono Petro brolis Andriejus, Jam atsakė: 9 „Čia yra vienas berniukas, kuris turi penkis miežinės duonos kepaliukus ir dvi žuvis. Bet ką tai reiškia tokiai daugybei!" 10 Jėzus tarė: „Susodinkite žmones!" Toje vietoje buvo daug žolės. Taigi jie susėdo iš viso kokie penki tūkstančiai vyrų, Mt 14,19. 11 Tada Jėzus ėmė duoną, dėkojo ir davė išdalinti visiems ten sėdintiems; taip pat ir žuvų, kiek kas norėjo, 21,13. 12 Kai žmonės pavalgė, Jis sakė mokiniams: „Surinkite likučius, kad niekas nežūtų", Mk 8,8. 13 Jie surinko ir iš penkių miežinės duonos kepalėlių pripylė dvylika pintinių gabaliukų, kurie buvo atlikę nuo valgiusiųjų. 14 Pamatę Jo padarytą stebuklą, žmonės sakė: „Jis tikrai yra tas pranašas, kuris turi ateiti į pasaulį", 4,19; 7,40. 15 O Jėzus, supratęs, kad jie ruošiasi prievarta paskelbti Jį karaliumi, pasitraukė pats vienas į kalną, 18,36.

Tą Jėzus padarė anapus Galilėjos, arba Tiberijos ežero, tai yra rytinėje pusėje Jordano. Apie Jėzaus darytus čia stebuklus

nieko nesakyta, bet visiems buvo žinoma, ką Jis darė, gydė ligonis. Žmonės tą matė. Tas skatino juos ateiti pas Jėzų. Jis matė daugybę atėjusių žmonių. Sakyta, kad artėjo Velykos. Kodėl tai primenama? Gal daug keliaujančių į Jeruzalę šventės proga pasinaudojo pamatyti Jėzų. Lukas mini, kad tai buvo arti Betsaidos, 9,10, iš kur buvo kilęs Pilypas. Visi keturi evangelistai aprašo šį įvykį. Kiekvieno aprašymas yra šiek tiek kitoks. Morkus rašo, kad apaštalai sugrįžo iš misijos kelionės, Jėzus norėjo rasti ramią vietelę pabūti su jais, 6,30-32. Matas mini, kad buvo pavojus iš Erodo Antipo, 14,13. Jonas nemini pasitraukimo į tyrus priežasties.

Jėzus kreipėsi į Pilypą, mėgindamas jį. Pilypas manė, kad nėra galimybės gauti tiek duonos, nei pinigų jai pirkti. Pirkti duonos už du šimtus denarų (gal jie tiek teturėjo), būtų labai maža. Vargiai tektų kiekvienam po kąsnelį. Andriejus pranešė, kad čia yra vienas berniukas, kuris turi penkis kepaliukus duonos ir dvi žuveles. Jėzus tuo pasinaudojo. Jis įsakė žmones susodinti eilėmis. Berniukas sutiko savo pasiimtą ir čia atsineštą maistą paaukoti. Tai buvo menkas maistas. Miežinė duonelė. Ja maitindavosi beturčiai. Tai buvo visai paprastas maistas. Vieta buvo graži, ant žolės. Jėzus padėkojo Dievui ir dalino žmonėms maistą per apaštalų rankas. Kas padauginimo stebuklą išaiškins? Per kurį visatą padaryta, tas padaugino ir maistą. Visiems sočiai užteko duonos ir žuvelių. Pavalgius Jėzus įsakė surinkti trupinius. Jis ir liekanomis rūpinosi.

Tas taip paveikė žmones, jog jie sakė: „Jis yra tikrai tas pranašas (Mesijas), kuris turi ateiti į pasaulį." Eiliniai piliečiai tai išpažino, bet vyriausieji ne. Čia eiliniai piliečiai elgėsi, kaip jie buvo Rašto aiškintojų pamokyti. Jie manė, kad Mesijas bus politinis karalius. Tai ko laukti? Paskelbti Jį karaliumi! Jėzus žinojo savo pareigą ir užduotį. Jis pasitraukė pats vienas į kalnus. Jis nebuvo vienas. Jam vienuma buvo draugystė su Tėvu.

JĖZUS VAIKŠTO ANT VANDENS, Jn 6,16-21

16 Atėjus vakarui, mokiniai nusileido prie jūros, Mt 14,22-33; Mk 6,45-52, 17 sulipo į valtį ir plaukė kitapus jūros, į Kapernaumą. Jau sutemo, o Jėzus vis dar nebuvo grįžęs pas juos, Mt 14,22; Mk 6,45. 18 Jūra bangavo, nes pūtė smarkus

vėjas, Ps 107,25. 19 Nusiyrę apie dvidešimt penkias — trisdešimt stadijų, jie pamatė Jėzų, einantį jūra ir besiartinantį prie valties. Jie išsigando, Mt 14,25. 20 O Jis sakė: „Tai Aš. Nebijokite!" 21 Jie norėjo Jį paimti į valtį, bet valtis netrukus priartėjo prie kranto, į kurį jie yrėsi.

Atėjo vakaras. Mokiniai nesulaukė Jėzaus. Buvo ramu. Jie išplaukė valtimi. Kilo audra. Kartais krikščioniui tampa tamsu ir kyla kovų audra. Pūtė stiprus vėjas, bangos šėlo. Jie nusiyrė apie penkis kilometrus. Gal buvo pasiekę ežero vidurį? Jie, pamatę ateinantį Jėzų, išsigando, manė — tai šmėkla. Tas išgąsdino mokinius daugiau, negu pavojingos vandens bangos. Dažnai baimė didžiausia, kai pagalba arčiausia. Jėzus prakalbėjo, juos nuramino. Jėzus parodė savo galią, kaip gamtos Viešpats. Jis padaugino maistą, pasitraukė nuo sujudusios minios, ėjo vandens paviršiumi, lyg sausa žeme, iš vidurio ežero valtis atsirado prie kranto, į kur jie plaukė.

ŽMONĖS IEŠKO JĖZAUS, Jn 6,22-25

22 Minia, buvusi anoje pusėje, matė, kad ten tebuvo viena valtis ir kad Jėzus neįlipo į valtį su mokiniais, o šie išplaukė vieni. 23 Iš Tiberijos atplaukė kitų valčių netoli tos vietos, kur žmonės buvo valgę Jėzaus palaimintos duonos. 24 Sužinoję, kad čia nėra nei Jėzaus, nei Jo mokinių, žmonės lipo į valtis ir plaukė į Kapernaumą, ieškodami Jėzaus. 25 Suradę Jį kitapus jūros, jie klausinėjo: „Rabi, kada čionai atvykai?"

Šios vietos tekstas yra apgadintas, neaiškus. Mintis yra ta, žmonės matė Jėzų pasitraukiant į kalną. Mokiniai, tuo metu vieni, be Jėzaus išplaukė į Kapernaumą. Daugiau valčių ten nebuvo. Žmonės ieškojo Jėzaus, bet niekur nerado. Ryto metą atplaukė valčių iš Tiberijos. Minia tikėjo, kad Jėzus ateis pas mokinius. Todėl minia vyko į Kapernaumą. Žmonės neklydo. Jie ten rado Jėzų. Kas ieško — randa. Miniai kelionė buvo lengva, mokiniams sunki. Dažnai gyvenimo kelias yra sunkus.

JĖZUS GYVENIMO DUONA, Jn 6,26-59

26 Jėzus prabilo į juos: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jūs

ieškote manęs ne todėl, kad matėte stebuklų, bet kad prisivalgėte duonos lig soties. 27 Darbuokitės ne dėl žūvančio maisto, bet dėl išliekančio amžinajam gyvenimui! Jį duos jums Žmogaus Sūnus, kurį Tėvas-Dievas antspaudu yra pažymėjęs", 3,16; 4,14. 28 Jie klausė: „Ką mums veikti, kad darytume Dievo darbus?" 29 Jėzus atsakė: „Tai yra Dievo darbas: tikėkite tą, kurį Jis siuntė", Ef 1,19; Fil 1,6; 1 Jn 3,23. 30 Jie klausė: „Kokį padarysi stebuklą, kad matytume ir tave tikėtume? Ką nuveiksi? 31 Mūsų tėvai tyruose valgė maną, kaip parašyta: ‚Jis davė jiems valgyti duonos iš dangaus' ", 2 M 16,13-14; Neh 9,15; Ps 78,24. 32 Tada Jėzus tarė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: ne Mozė davė jums duonos iš dangaus, bet mano Tėvas duoda jums iš dangaus tikrosios duonos. 33 Dievo duona nužengia iš dangaus ir duoda pasauliui gyvybę." 34 Tada jie prašė: „Viešpatie, duok visada mums tos duonos!" 35 Jėzus atsakė: „Aš esu gyvenimo duona! Kas ateina pas mane, niekada nebealks, ir kas tiki mane, niekada nebetrokš, Iz 55,1; Jn 4,14; 7,37. 36 Aš jums sakiau: jūs mane regėjote, ir netikite. 37 Visi, kuriuos man duoda Tėvas, ateis pas mane, ir ateinančio pas mane Aš neatstumsiu, 17,6.9.11.24. 38 Aš nužengiau iš dangaus vykdyti ne savo valios, bet valią to, kuris mane siuntė, 4,34. 39 O mano siuntėjo valia reikalauja, kad nepražudyčiau nė vieno, kuriuos Jis man davė, bet kad prikelčiau juos paskutiniąją dieną, 10,28-29; 17,12. 40 Tokia mano Tėvo valia, kad kiekvienas, kuris regi Sūnų ir tiki Jį, turėtų amžinąjį gyvenimą; ir Aš jį prikelčiau paskutiniąją dieną", 5,29; Lk 14,14. 41 Tada žydai murmėjo, kad Jis sakė: „Aš duona, nužengusi iš dangaus." 42 Jie sakė: „Argi Jis ne Jėzus, Juozapo sūnus!? Argi nepažįstame Jo tėvo ir motinos? Kaip Jis gali sakyti: ‚Aš nužengiau iš dangaus?' " Lk 4,22. 43 Jėzus jiems atsakė: „Liaukitės tarpusavyje murmėję! 44 Niekas neateis pas mane, jei mane siuntęs Tėvas jo netrauks; ir Aš jį prikelsiu paskutiniąją dieną, Jer 31,3. 45 Pranašų parašyta: ‚ir bus visi mokomi Dievo.' Kas išgirdo iš Tėvo ir išmoko, ateina pas mane, Iz 54,13; Jer 31,33. 46 Bet tai nereiškia, jog kas nors būtų Tėvą matęs; tiktai kuris iš Dievo yra, tas Jį matė. 47 Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kas tiki, tas turi amžinąjį gyvenimą, 3,18-30. 48 Aš esu gyvenimo duona. 49 Jūsų tėvai dykumoje valgė maną ir mirė, 2 M 16,15; 4 M 11,7; Ps 74,24; 1 Kor 10,5. 50 O štai ši duona yra nužengusi iš

dangaus, kad, kas ją valgys, nemirtų. 51 Aš esu gyvoji duona, nužengusi iš dangaus. Kas valgys tos duonos — gyvens per amžius. Duoną, kurią Aš duosiu, yra mano kūnas už pasaulio gyvybę", 3,13; Žyd 10,5-10. 52 Tada žydai tarp savęs ginčijosi ir klausinėjo: „Kaip Jis gali duoti mums valgyti savo kūną?" 53 O Jėzus jiems kalbėjo: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jei nevalgysite Žmogaus Sūnaus kūno ir negersite Jo kraujo, neturėsite savyje gyvybės! 54 Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą, ir Aš jį prikelsiu paskutiniąją dieną. 55 Mano kūnas yra tikras valgis, ir mano kraujas yra tikras gėrimas. 56 Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują; tas pasilieka manyje, ir Aš jame, 15,4; 1 Jn 3,24; 4,13-16. 57 Kaip mane siuntė gyvasis Tėvas ir Aš gyvenu per Tėvą, taip ir tas, kuris mane valgo, gyvens per mane. 58 Štai duona, nužengusi iš dangaus! Ji netokia, kokią protėviai valgė ir mirė. Kas valgo šią duoną — gyvens per amžius." 59 Visa tai Jis paskelbė, mokydamas Kapernaumo sinagogoje.

———

Žmogaus Sūnus, žiūrėk Mt 8,20. Šiuo vardu Jėzus pats save vadino. Apaštalas (evangelistas) Jonas daug kartų sako „žydai". Jis pats buvo žydas. Jis supranta „žydai" netikinčius į Jėzų, Dievo Siųstąjį. Atvykę žydai į Kapernaumą ir radę čia Jėzų, vadino Jį rabi (mokytojau) ir klausė: „Kaip čia atvykai?" Jėzus neatsakė tiesioginiai į jų klausimą. Jis paaiškino jiems neveidmainiaudamas, kodėl jie ieško Jo. Jie ieško Jo, ne pasimokyti iš Jo, ne matyti daromų stebuklų, bet pasivalgyti. Jie ieško Jo ne iš meilės, bet dėl duonos. Taip daro daugybė žmonių ir krikščionių.

Jėzus sakė jiems rūpintis nepragaištančiu maistu, kuris yra amžinas. Šio pasaulio turtai, garbė, pramogos, praeis. Jis (Jėzus) turi galią duoti žmogui kitą norą ir troškimą, kas amžinai lieka. Tėvas davė Jam įgaliojimą, patvirtintą antspaudu: darbais ir Dvasia, būti Pasiuntiniu, Suderintoju, Tarpininku tarp Dievo ir žmogaus, atsteigti prarastą išganymą ir draugystę su Tėvu. Žmonės klausė: „Ką turime daryti?" Ak, žmogus! Jis vis mano, kad jis gali, turi, privalo ką nors daryti! Jėzus atsakė, kad visas jų darbas yra tikėti tą, kurį Dievas siuntė. Žydai prašė parodyti jiems kokį ženklą (stebuklą), kad Jis yra Dievo Siųstasis. Jie matė, ne tik vakar padarytą stebuklą — juos

pavàlgydinant, — bet ir daugybę kitų. Niekur Jėzus nedarė tiek daug stebuklų, kaip Kapernaume. Niekas nėra taip aklas, kaip tas, kuris nenori matyti. Jie turėjo omenyje „maną". Rašto aiškintojai sakydavo: „Kaip pirmasis išgelbėtojas, Mozė, valgydino tautą tyruose mana, taip paskutinysis Išgelbėtojas vėl maitins tautą mana." Tokiais aiškinimais jie taip įtikino tautą ir patys save, kad tapo Dievo Siųstojo žudytojais, ir pražudė tautą ir patys save. Ak, kad pasimokytume iš praeities klaidų ir tikėtume veikiančiu, gyvu Dievu, o ne paskęstume tradicijose ir žūtume!

Jėzus jiems atsakė, kad tai tiesa; jų tėvai valgė maną tyruose. Bet netiesa, ką jie sako, kad Mozė davė jiems tą maną. Ją davė jiems Jo Tėvas. Tėvas daro tą darbą. Jis duoda jiems tikrą dangaus duoną. Ta tikroji duona yra Jis (Jėzus). Jis tą daug kartų kartojo, 33,35,49-51. Tą duoną galima valgyti tikėjimu, 29. Taip, tikėjimu, tik tikėjimu! Nuostabu, kad rimti Šventojo Rašto aiškintojai visuose šiuose Jėzaus pasisakymuose supranta ne Šventą Vakarienę, bet tikėjimą į Jėzų, Dievo Pateptąjį Šventąja Dvasia. Jėzus yra tikroji, gyvoji dangaus duona. Jis duoda gyvybę pasauliui. Tyruose mana buvo duodama tik Izraelio tautai, bet Jėzus maną duoda visam pasauliui, kurie tikėjimu Jį priima, 33,50,51,58.

Jėzus vykdė ne savo valią, 38, bet Tėvo. O Tėvo valia buvo ir yra nė vieno nepražudyti, 39. Kas mato ir priima Sūnų tikėjimu, tas jau turi amžiną gyvenimą, 40. Prikėlimas yra dvasinis ir bus fizinis, — kūno.

Klausytojai į tai atsakė: „Viešpatie, duok mums visada tokios duonos." Jie manė: Dievo dovanos yra geros ir dangus maloni vieta, bet apie savo gyvenimo pavedimą Dievui, pašventinimą, jie visai neturėjo supratimo. Kai jie suprato, kad Jėzus yra ta gyvoji dangaus duona ir Jį reikia priimti tikėjimu, tada jie atmetė Jį ir pradėjo murmėti, 41. Vietoj, kad palenktų galvas ir širdis tikėjimu, prašymu, malda, priimtų Jį, jie murmėjo: „Ką Jis kalba, kad iš dangaus atėjęs, juk pažįstame Jo tėvą ir motiną", 41,42.

Amžinas gyvenimas prasideda draugyste su Kristumi ir Dievu. Kurie maną valgė — mirė, kas tiki Jėzų, tas niekada nemirs, 49.50.51.

Jėzus kalbėjo, kad visi (kiekvienas), kuriuos Jam Tėvas

duoda, ateina pas Jį. Kaip gali kai kurie manyti, kad Dievas juos duoda Kristui, jei jie patys atsiduoda pasauliui ir kūnui? Dievas paveikia per savo Dvasia tikėti Jį. Buvo izraelitų, kurie, Tėvui veikiant, atėjo pas Jėzų ir tikėjo Jį. Jam yra pažadėti ir pagonys, Ps 2,8; Jn 10,15-16. Jis yra visų, viso pasaulio Išganytojas. Žmonės neatvaromi prievarta pas Jį. Jie ateina laisvai, laisvu apsisprendimu, trokšdami Jo draugystės, palaimos. Kokia ji gili, patraukli, maloni! Draugystė Jėzaus, Dievo Sūnaus! Jis apsireiškia, apšviečia protą, moko, 45,46. Tikroji dangaus duona yra Jėzus, Jo kūnas ir kraujas, Jo kentėjimai ir mirtis. Žmogaus siela, esybė, kai persiima Jėzaus mokymu, Jo evangelija, Jo asmeniu, Šventosios Dvasios veikimu, valgo ir geria, maitinasi, gyvena Kristumi. Kristus nutildo visus troškimus, duoda gyvybę, naują gyvenimo tikslą. Taip valgomas ir geriamas Kristus. Tai yra išganantis tikėjimas, Mt 5,6, džiaugsmas ir pasitikėjimas Juo. Kas nevalgo ir negeria Kristaus, negyvena Juo, tas neturi tikro krikščioniško gyvenimo. Kas netrokšta, neišsiilgsta, nesidžiaugia savo Išganytoju, tas neturi Jo, gyvenimo. Gyvenimą teikia tik Jėzus. Tas gyvenimas nepasiekiamas žmogaus pastangomis, bet priimant Jo malonę. Žydai murmėjo, ginčijosi, klausinėjo, kaip Jis gali duoti mums valgyti savo kūną ir gerti savo kraują? Atsakymas 29, priimkite Tą, kurį siuntė Tėvas, kaip valgį ir gėrimą, kad Jis taptų jūsų nuosavybe, gyvenimu. Taip Jėzus mokė viešai, sinagogoje, 6,59; 18,20.

JĖZAUS ŽODŽIŲ VEIKIMAS, Jn 6,60-66

60 Tai išgirdę, daugelis Jo mokinių sakė: „Kieti žodžiai, kas gali jų klausytis!" 61 Jėzus, žinodamas, kad mokiniai dėl to murma, paklausė: „Jus tai piktina? 62 O kas būtų, jei matytumėte Žmogaus Sūnų, užžengiantį ten, kur Jis buvo pirma? 3,13; Mk 19,10; Lk 24,51; Ef 4,8. 63 Dvasia teikia gyvybę, o kūnas nieko neduoda. Žodžiai, kuriuos jums kalbėjau, yra dvasia ir gyvenimas, 2 Kor 3,6. 64 Bet kai kurie iš jūsų netiki." Jėzus iš pat pradžių žinojo, kas netiki ir kas Jį išduos, 2,25. 65 Jis sakė: „Štai kodėl Aš jums sakiau: niekas neateis pas mane, jeigu jam nebus duota Tėvo." 66 Nuo to meto nemaža Jo mokinių pasitraukė ir daugiau su Juo nebevaikščiojo.

Ši Jėzaus kalba ir, bendrai, evangelija kai kuriems yra kvapas išganymui, o kitiems — mirčiai, 2 Kor 2,16. Vienus Jo žodis paveikė, kad jie išpažino: „Tu esi Kristus, gyvojo Dievo Sūnus." Kiti, minia, žydai, net Jo mokiniai (ne apaštalai), sakė: „Kas gali Jo klausytis!" Jie murmėjo. Jei jie būtų norėję suprasti, jie būtų prašę Jėzaus paaiškinti, ką Jis mano. Evangelijos niekintojai visada sakė: „Tiki, tik neišmanėliai!"

Jėzus matė, girdėjo ir žinojo juos taip kalbant. Jis girdi ne tik žodžius, bet žino ir mintis. Jėzus klausė murmančiuosius: „Ar tai jus piktina?" Jei juos piktina Jo pareiškimas, kad Jis dangaus duona, iš dangaus atėjęs, kas bus, kai jie matys Jį užžengiantį, iš kur Jis atėjo? Jo išaukštinimas prasidės kentėjimais ir mirtimi. Jis bus pakeltas ant kryžiaus. Jis apreikš savo dieviškumą, 7,38; 14,16; 15,26. Dvasia teikia gyvybę, kūnas nieko nepadeda! Dvasia daro gyva, panašiai, kaip maistas palaiko kūno gyvybę.

Jėzus pasakė aiškiai: „Kai kurie iš jūsų netiki!" Nors jie vadinosi Jo mokiniais. Daugybė krikščionių yra netikinčių. Jei jie tikėtų, jų gyvenimas tą rodytų — Kristus pažįsta veidmainius ir tikrus savo sekėjus. Jis žinojo ir savo išdaviką. Nuo to laiko, kai paaiškėjo Mesijo siuntimas ir tikslas, daug Jo mokinių pasitraukė nuo Jo. Ne keli, bet daug. Daug krikščionių atpuola, pasitraukia nuo gerojo Ganytojo.

APAŠTALŲ IŠPAŽINIMAS, Jn 6,67-71

67 Tada Jėzus paklausė dvylika: „Gal ir jūs norite pasitraukti?" 68 Simonas Petras atsakė: „Viešpatie, pas ką mes eisime!? Tu turi amžinojo gyvenimo žodžius, Mt 7,29; Apd 5,20. 69 Mes įtikėjome ir išpažinome, kad Tu — Dievo Šventasis", 1,49; 11,27; Mt 16,16; Mk 8,29. 70 Jėzus jiems atsakė: „Argi neišsirinkau jus, dvylika? Tačiau jūsų tarpe vienas yra velnias", Lk 6,13; Jn 8,44. 71 Jis turėjo omenyje Judą, Simono Iskarijoto sūnų. Šis, būtent vienas iš dvylikos, turėjo Jį išduoti.

Daug Jėzaus mokinių pasitraukė. Jėzus nelaikė jų. Jis nė vieno prievarta nelaiko, duoda kiekvienam pasirinkti, ko jis nori, gyvenimą ar mirtį. Jėzus klausė ir apaštalus: „Gal ir jūs norite pasitraukti?" Petras visų vardu atsakė: „Pas ką mes

eisime. Mes įtikėjome . . . Kur galėtume eiti? Tu esi gyvojo Dievo šaltinis. Tu turi amžinojo gyvenimo žodžius! Mes įtikėjome ir išpažinome — Tu Dievo Šventasis! Pas tave yra gyvenimas ir galia. Tu esi mums viskas!"

Jėzus sakė: „Vienas iš jūsų yra velnias." Veidmainys ir išdavikas nėra geresnis už velnią. Kurio širdį velnias užvaldo, tas yra jam lygus. Daugelis atrodančių šventuoliais, yra velniai. Jie gali žmogų suvedžioti. Jėzus pažįsta tikrai kiekvieną. Geriausioje bendruomenėje yra netikrų. Tik amžinybėje bus viskas švaru.

JĖZUS NE VIEŠAI EINA Į JERUZALĘ, Jn 7,1-13

1 Tada Jėzus vaikščiojo po Galilėją. Jis nenorėjo eiti Judėjon, nes žydai tykojo nužudyti Jį, 6,1. 2 Buvo arti žydų Palapinių šventė, 3 M 23,34. 3 Jo broliai Jam kalbėjo: „Keliauk iš čia į Judėją, kad tavo mokiniai matytų, kokius darbus darai, Mt 12,46; Mk 3,31; Apd 1,14. 4 Juk, norėdamas iškilti viešumon, niekas neveikia slapčiomis. Jei darai tokius darbus, pasirodyk pasauliui." 5 Mat, netgi Jo broliai netikėjo Jį, Ps 69,9. 6 Jėzus jiems atsakė: „Mano metas dar neatėjo, o jums metas visada tinkamas, 2,4. 7 Pasaulis negali jūsų nekęsti, o manęs jis nekenčia, nes liudiju, kad jo darbai pikti, 15,18. 8 Taigi jūs eikite į iškilmes. Aš į šitą šventę neisiu, nes mano metas dar neatėjo", 8,20. 9 Tai pasakęs, Jis pasiliko Galilėjoje. 10 Kai Jo broliai iškeliavo į šventę, tada ir Jis išėjo, bet ne viešai, o tarsi slapčiomis. 11 Tuo tarpu iškilmėse žydai Jo ieškojo, klausinėdami: „O kur Jis?" 12 Apie Jį taip pat ėjo kalbos miniose. Vieni sakė: „Jis geras!" Kiti neigė: „Visai ne, Jis tik klaidina žmones", 9,16; 10,19; Mt 21,46. 13 Bijodami žydų, visi vengė apie Jį viešai kalbėti, 9,22; 12,42; 19,38.

Jėzaus veikla buvo baigta Galilėjoje. Jis nebesilaikė vyriausioje būstinėje Kapernaume. Jis dar vaikščiojo šen ir ten. Bendrai, galilėjiečiai atmetė Jį. Į Judėją Jis nenorėjo eiti, nes ten žydai tykojo nužudyti Jį. Jėzus nebijojo savo priešų. Jis laukė, ką Tėvas Jam parodys. Kada Jo valanda ateis.

Buvo arti Palapinių šventė, 3 M 23,33-43. Daugybė

galilėjiečių ėjo į Jeruzalę, Jėzaus broliai taipgi. Atrodo, kad Jėzaus brolių mintys sutapo su visų galilėjiečių siekimais. Jėzaus broliai netikėjo į Jį, kaip Mesiją. Jie nelaikė Jėzaus savo dvasiniu vadu ir manė, kad Jis nesugeba savo tikslo siekti. Todėl jie mokė Jį: „Jei nori pagarsėti, tapti žinomu, eik į Jeruzalę, sostinę ir ten veik. Čia yra tik provincija, užkampis." Jie galvojo, kad Jėzus taip galvoja, kaip jie, ir siekia tų pačių tikslų. Daugelis rodosi viešai, kai siekia matomos garbės ir galios.

Jėzus atsakė broliams mandagiai. Jo laikas yra taip tvarkomas, kad Jis neturi laisvo laiko ir negali daryti, ką Jis nori. Tie, kurie laiką leidžia nenaudingai, turi daug laiko ir daro, ką nori. Jie nieko naudingo nesiekia. Jie niekam nedaro nei gero, nei blogo. Ant jų niekas nepyksta. Jėzaus gyvenime yra visai kitaip. Jis turi daug pareigų. Pasaulis yra blogas. Jėzus liudija apie jo blogus ir piktus darbus. Todėl pasaulis Jo nekenčia. Net Jo gyvybei yra pavojus, žmonės ieško progos nužudyti Jį. Yra geriau ir naudingiau gelbėti pasaulį, kalbėti ir rodyti jo klaidas, nors per tai užsitraukiamas jo pyktis, negu, nieko nedarant prieš blogybę, eiti drauge į prapultį.

Jėzus patarė savo broliams eiti į šventę, bet Jis pats neisiąs į ją, nes Jo laikas dar neatėjęs. Jis privalo daryti tą, ką Jo Tėvas Jam rodo. Jiems išėjus ir Jėzus išėjo. Nėra svarbu pirmam nuvykti, bet nueiti laiku. Jėzaus tikslas nebuvo atkreipti į save viešą dėmesį. Jis ėjo į Jeruzalę paprastai, nežymiai.

Jėzus buvo tiek žinomas, kad daugybė laukė Jo. Jo vardo žmonės neminėjo, visi žinojo, daug buvo girdėję apie Jį. Jie vadino Jį: „Jis", arba „Anas."

Apie Jėzų ir tikėjimą į Jį žmonės daug kalbėjo, Lk 12,51-52, ir kalba. Vieni sakė: „Jis yra geras žmogus." Tai buvo tiesa, bet labai nepilna tiesa, nes Jis buvo daug daugiau, Jis buvo Dievo Sūnus. Daug žmonių, kurie gerai kalba apie Jėzų, neišpažįsta Jo didybės. Kiti kalbėjo: „Jis klaidina žmones." Jei tai būtų buvus tiesa, Jis būtų buvęs labai blogas žmogus. Iš kur tokios kalbos kilo, parodo 13 skirsnelis.

JĖZUS PASIRODĖ VIEŠAI ŠVENTĖS METU, Jn 7,14-24

14 Šventei įpusėjus, Jėzus atėjo į šventovę ir mokė. 15 Žydai

stebėjosi ir sakė: „Iš kur Jis žino Raštą, visai jo nesimokęs?" Mt 13,54; Mk 6,3. 16 Jėzus jiems atsakė: „Mano mokslas ne iš manęs, bet iš to, kuris mane siuntė. 17 Kas nori laikytis Jo valios, supras, ar tas mokslas iš Dievo, ar Aš kalbu iš savo galvos, 3,21; 8,31-32.47. 18 Kas iš savęs kalba, ieško savo garbės. O kuriam rūpi Jo siuntėjo šlovė, tas tiesakalbis, ir nėra jame neteisybės, 5,41. 19 Argi Mozė nedavė jums įstatymo? Deja, niekas iš jūsų įstatymo nesilaiko. Kodėl gi norite mane nužudyti?" 2 M 24,3-4; Apd 7,53. 20 Žmonės atsiliepė: „Ar velnias tave apsėdo? Kas gi tyko tave nužudyti?" 8,48-52. 21 Jėzus jiems atsakė: „Padariau tik vieną darbą, ir visi nustebote. 22 Mozė jums įsakė apipiaustymą, — nors jis kilęs ne iš Mozės, bet iš protėvių, — ir jūs apipiaustote šeštadienį, 1 M 17,10. 23 Jei galima žmogų apipiaustyti šeštadienį, nesulaužant Mozės įstatymo, tai kodėl pykstate, kad Aš visą žmogų pagydžiau šeštadienį!? 5,9. 24 Tad neteiskite pagal išorę, bet žiūrėkite teisingumo."

———

Žmonės daug kalbėjo apie Jėzų. Jis atėjo į šventovę jau įpusėjus šventei ir mokė. Žmonės stebėjosi ir klausinėjo, kaip Jis gali mokyti nestudijavęs (teologijos)? Rabinai studijuodavo, ir krikščionys studijuoja teologiją. Taip, kunigai remiasi universitetų autoritetu. Jėzus tokių mokyklų nebuvo lankęs. Žmonių supratimu, Jis neturėjo autoriteto. Į tai Jėzus atsakė, kad Jis remiasi ne mokyklų ir ne savo autoritetu, bet įgaliojimu To, kuris Jį siuntė — Dievu. Kuris dės pastangas suprasti Dievo valią, tas pastebės, kad Jis yra Dievo siųstas. Mokyklos yra naudingos ir reikalingos, jos suteikia jas baigusiems autoritetą, bet dvasinį autoritetą teikia tik Dievas savo apreiškimu. Tokį autoritetą Dievas teikia ne visada kunigams. Jis kartais jį teikia ir pasauliečiams, kad jie skelbtų evangeliją su galia. Kurie nori suprasti Dievo valią, tie tą pastebi. Skirtumas tarp Dievo ir žmonių įgaliojimo yra toks: žmonių įgalioti ieško savo garbės ir išlaikyti tradicijas. Jie kalba apie savo organizacijas; Dievo įgaliotas kalba apie Dievą ir jo veikloje pasireiškia Dievo Dvasios veikimas.

Toliau kilo klausimas dėl Mozės įstatymo. Jėzus priminė, kad Mozės įstatymo niekas nesilaiko. Daugelis įstatymu

didžiavosi, bet visai nemanė jo laikytis. Daug žmonių yra už Dievą, tikėjimą, bet savo praktišku gyvenimu rodo, kad jiems nei Dievas, nei tikėjimas nerūpi. Jėzus priminė, kad žmonės kalba apie įstatymą, bet ieško Jį nužudyti. Į tai jie labai reagavo, atsakė Jam grubiai, kad Jis tik įsivaizduojąs, esąs pakvaišęs, velnio apsėstas. Jo niekas nemano nužudyti. Daugelis žmonių nežinojo, ko vadovybė, turinti autoritetą, siekia, Jn 11,53, o kurie žinojo, tie apsimetė nežiną. Net kai Jį nužudė, daugelis nesuprato vadovybės piktų kėslų. Jėzus žinojo jų siekius, Jis buvo teisus. Jėzus suprato, kad Jis žmonių neįtikins. Kas gi tikės, kad vadovybė taip sugedus yra. Jėzus nukreipė kalbą kita kryptimi, kas visiems žinoma ir matoma, kas žinoti nori.

Apipiaustymas buvo įsakytas jau Abraomui, 1 M 17,10-12. Mozė tai tik į įstatymą įrašė, 3 M 12,3. Tos apeigos atliekamos aštuntą dieną, neišskiriant ir šeštadienio. Tai kodėl gi jie Jį kaltina įstatymo peržengimu, kai Jis šeštadienį žmogų išgydė? Be to, meilės darbai leidžiami daryti šeštadienį. Apipiaustymą galėtų atlikti sekančią dieną. Jie visai nebepastebi, kad įstatymas laužomas, apipiaustant šeštadienį. Jie nesigilina į esmę, o teisia visai pagal išorę. Kiek daug dalykų krikščionijoje yra, kurių laikomasi išoriniai, o tikėjimo esmės ir Dievo Dvasios veikimo nebojama.

IŠ KUR JIS? Jn 7,25-31

25 Kai kurie Jeruzalės gyventojai klausinėjo: „Ar ne šitą nori nužudyti? 26 Štai Jis viešai kalba, ir niekas Jam nieko nesako. Ar vyriausybė įsitikino, jog Jis Kristus? 27 Tačiau mes žinome, iš kur Jis kilęs. O kai ateis Kristus, niekas nežinos, iš kur Jis." 28 Tada Jėzus, mokydamas šventovėje, garsiai šaukė: „Išties, jūs mane pažįstate, iš kur Aš kilęs. Ne pats iš savęs atėjau, bet tikras yra Tas, kuris mane atsiuntė, o jūs Jo nepažįstate, Jn 8,26-42. 29 Aš Jį pažįstu, nes iš Jo atėjau ir Jis mane siuntė", 8,55; Mt 11,27. 30 Tada jie norėjo Jėzų suimti, bet nė vienas nepakėlė prieš Jį rankos, nes dar nebuvo atėjusi Jo valanda, 8,20; Lk 22,53. 31 Daugelis iš minios įtikėjo Jį ir kalbėjo: „Argi atėjęs Kristus darys daugiau stebuklų, kaip kad šitas daro!?" 8,30; 20,30-31; 21,25.

———————

Slapti nutarimai išeina aikštėn. Kai kurie Jėruzalės gyventojai žinojo apie vyriausybės nutarimą nužudyti Jį. Jie stebėjosi, kodėl Jam leidžiama viešai kalbėti, kodėl Jis nesuimamas? Apie Jėzų buvo kalbama, kad Jis kilęs iš Galilėjos Nazareto, Juozapo dailidės sūnus. Žmonės manė, kad jie žino apie Jėzų viską, o kai Pateptasis (Kristus) ateis, niekas nežinos, iš kur Jis. Kurie taip manė, tie labai klydo. Jis buvo ne Juozapo, bet Dievo Sūnus. Jėzus kalbėjo viešai ir garsiai jiems atsakė, kad taip nėra, kaip jie mano. Jie nepažįsta Tėvo, bet Jis Jį pažįsta, nes Jis iš Jo atėjęs.

Jie norėjo Jį suimti, bet dar nebuvo atėjus Jo valanda. Kol dar nėra laikas atėjęs, Dievas žino išlaikyti ir žmonių rankas sulaikyti. Daugelis eilinių žmonių tikėjo Jį. Jie žinojo apie Jo daromus stebuklus ir buvo tikri, kaip jie manė, kad kai Mesijas ateis, nedarys jų daugiau. Koks neaiškus tikėjimas į Jėzų buvo ir yra! Kiek ir mums trūksta iki Jo pažinimo! Jis yra pasaulio Išganytojas, Jn 4,42.

KUR JIS EINA? Jn 7,32-36

32 Fariziejai nugirdo žmones šitaip bešnekant apie Jį, todėl aukštieji kunigai bei fariziejai pasiuntė tarnus Jį suimti. 33 Tada Jėzus prabilo: „Dar trumpą laiką esu su jumis. Paskui iškeliausiu pas Tą, kuris mane siuntė, 13,33. 34 Jūs manęs ieškosite ir nerasite, nes ten, kur Aš būsiu, jūs negalėsite nueiti", 8,21. 35 Žydai kalbėjo tarp savęs: „Kurgi Jis žada keliauti, kad negalėsime Jo rasti? Gal Jis rengiasi išvykti pas išsiskirsčiusius tarp graikų, ir mokyti graikus? 36 Ką reiškia tie Jo žodžiai: ‚Jūs manęs ieškosite ir nerasite, nes ten, kur Aš būsiu, jūs negalėsite nueiti?' "

Kai kurie žmonės žinojo apie vyriausybės nutarimą Jėzų nužudyti. Jie kalbėjo apie tai. Fariziejai labai greitai tai nugirdo. Jie pranešė aukštiesiems kunigams ir drauge su jais pasiuntė tarnus suimti Jį. Jėzus į tai atsakė, kad Jis nebeilgai čia būsiąs. Laikas yra trumpas. Jis paliks priešus ir draugus. Jis sugrįš pas Tėvą, nors ir per kryžiaus mirtį. Jie tada nebegalės pasiekti Jo. Nors jie Jį vėliau išpažins, bet bus per vėlu, kaip turtuoliui pragere. Mūsų gyvenimas čia yra trumpas, Jis yra skirtas ateiti prie Jo.

Malonės laikas greit praeis!

Nors Jėzus kalbėjo aiškiai, kur Jis eina, bet žydai nesuprato, geriau, nenorėjo suprasti. Jie kalbėjo, gal Jis eis graikų mokyti? Jiems atrodė, tai būtų baisu ir biauru, žydui gyventi tarp graikų ir juos mokyti! Įstatymas ir pranašai kai ką išsitarė, kad Mesijas bus ir pagonims šviesa. Nejaugi šis Jėzus drįstų tai daryti? Tie, kurie kai ką žino apie Dievą, bet neturi dieviškos galios pasireikšti, dažnai manė ir mano, kad tik jie vieni turi Dievo Dvasios veikimo monopolį.

MINIA NESUTARIA, Jn 7,37-44

37 Paskutinę, iškilmingiausiąją šventės dieną Jėzus stovėjo ten ir šaukė: „Jei kas trokšta, teateinie pas mane ir teatsigeria! 3 M 23,36. 38 Kas mane tiki, kaip Raštas sako, — iš jo plūs gyvojo vandens srovės", Iz 44,3; Joel 3,1. 39 Jis kalbėjo apie Dvasią, kurią gaus tikintieji. Mat, Šventoji Dvasia dar nebuvo nužengusi, kol Jėzus nebuvo pašlovintas.

40 Išgirdę tuos žodžius, kai kurie žmonės sakė: „Jis iš tiesų pranašas!" 5 M 18,15. 41 Kiti tvirtino: „Jis Kristus!" Kiti prieštaravo: „Nejaugi Kristus būtų iš Galilėjos? 1,46. 42 Argi Raštas nesako, jog Kristus ateis iš Dovydo palikuonių, iš Betliejaus kaimo, iš kur kilo Dovydas", Ps 132,11; Mik 5,1; Mt 2,5-6; 22,42. 43 Taigi minioje kilo nesutarimas dėl Jo, 9,16. 44 Buvo tokių, kurie norėjo Jį suimti, bet nė vienas nepakėlė prieš Jį rankos.

———

Buvo paskutinė ir iškilmingiausia šventės diena. Tą dieną atnešdavo auksiniame inde vandens iš Siloamo tvenkinio, trimitu trimituodavo, atlikdavo įvairias apeigas, vandenį išliedavo ant aukuro, minia šūkaudavo ir džiaugdavosi. Jėzus stovėjo ir garsiai šaukė: „Kas trokšta, teateinie pas mane!" Taigi, kas trokšta, tas randa pas Jį nuraminimą visų troškimų! Jėzus kalbėjo apie Šventąją Dvasią, kuri bus išlieta ant į Jį tikinčiųjų. Šventąją Dvasią jau turėjo į Jį tikintieji, bet tai buvo dar tik pirmųjų vaisių paragavimas, pilnoji piūtis dar laukė. Po Sekminių daug, pirmiau buvusių, silpnybių išnyko ir atėjo pilnesnis pastovumas. Rodos, Jėzus turėtų teikti ramybę ir vienybę, bet Jis iššaukė apsisprendimą ir skilimą.

Dalis žmonių sakė: „Jis yra pranašas." Kiti tvirtino: „Jis yra

Kristus (Pateptasis)". Kiti įrodinėjo, kad Jis negali būti Kristus. Kristus bus iš Dovydo palikuonių, kilimo iš Betliejaus. Yra daug žmonių, kurie „žino" Šventąjį Raštą ir iš Jo moko kitus Jo tiesų. Buvo ir norinčių Jį suimti, bet dar nebuvo atėjus jų valanda.

VALDANČIŲJŲ PRIEŠIŠKUMAS JĖZUI, Jn 7,45-53

45 Tarnai sugrįžo pas aukštuosius kunigus bei fariziejus, o tie klausė: „Kodėl neatvedėte?" 46 Tarnai atsiliepė: „Niekados žmogus nėra taip kalbėjęs!" Mt 7,28. 47 Fariziejai atsakė: „Gal ir jūs esate suvedžioti? 48 Ar tiki į Jį bent vienas iš vyresnybės, ar fariziejų? 49 Nebent ta prakeikta minia, nežinanti įstatymo." 50 Tada prabilo vienas iš jų, Nikodemas, kuris pirmiau buvo aplankęs Jėzų: 51 „Ar leidžia mūsų įstatymas pasmerkti žmogų, jeigu jis pirmiau neištardytas ir nežinoma, ką jis padaręs?" 2 M 23,1; 3 M 19,15; 5 M 17,18; 19,15. 52 Tada jie atsiliepė: „Gal ir tu iš Galilėjos? Patyrinėk, ir pamatysi, kad joks pranašas nėra kilęs iš Galilėjos." 53 Ir taip jie išsivaikščiojo namo.

Šventė baigėsi. Atrodo, kad vadovybė nebelaukė iki šventovėje pamaldos pasibaigė. Aukštieji kunigai ir fariziejai susirinko posėdžiui. Jie laukė atvedant Jėzų. Tarnai — šventovės pareigūnai — bažnyčios policininkai sugrįžo be Jėzaus — vieni. Vyriausieji labai nustebo. Jie klausė: „Kodėl neatvedėte Jo?" Šie atsakė: „Niekada nėra žmogus taip kalbėjęs." Tai buvo tiesa. Niekada žmogus nekalbėjo, kaip Jėzus! Jis kalbėjo dieviška išmintimi ir galia, paveikiančiai, įtikinančiai, aiškiai, logiškai, nuoširdžiai . . . Tarnai vadovavosi sąžine, o ne „įsakymas lieka įsakymu." O, kaip valdovų veidų išraiška pasikeitė! Jie atsakė savo pavaldiniams maždaug taip: „Kas atsitiko? Mes pasitikime jumis. Nejaugi ir jūs esate suvedžioti. Turėkite kiek proto! Pažiūrėkite, ar tiki į Jį nors vienas vyresnysis ar fariziejus. Jį seka tik ta prakeikta, nieko neišmananti minia!" Dažnai buvo ir yra tie, kurie evangeliją priima (ja persiima) vadinami suvedžiotais. Buvo fariziejų ir vyresniųjų, kurie tikėjo Jį, Jn 12,42. „Ta prakeiktoji, įstatymo nežinanti, minia." Vyresniųjų ir fariziejų pareiga buvo mokyti tą minią, supažindinti ją su įstatymu. Pasitaiko, kad tie „neišma-

nantieji" ne tik yra nuoširdesni už vadus, bet ir geriau žino ir išmano įstatymo esmę. Įstatymo esmė yra meilė. Todėl nereikėtų jų keikti, bet mokyti ir laiminti juos.

Štai mums žinomas Nikodemas. Kai kurie laiko jį bailiu, prikiša, kodėl jis nepasitraukė iš tarybos? Greičiausiai tai buvo ne jo bailumas. o išmintis. Jis, būdamas tarybos nariu, galėjo kai ką paveikti. Tik ką vyresnieji pakaltino tarnus įstatymo nežinojimu. Tarnai nutilo. Nikodemas kaltina visą tarybą įstatymo laužymu. Kas blogiau: įstatymo nežinojimas ar jo laužymas? Taryba neatsakė Nikodemui rimtai, bet tik jį niekino, laikė neišmanėliu, nors pati klydo ne tik įstatymo laužymu, bet ir istoriniai. Pranašas Jona buvo iš Galilėjos, 2 Kar 14,25. Jei iš Galilėjos ir nebūtų buvę nė vieno pranašo, tai dar galėjo būti. Atrodo, kad taryboje kilo toks susijaudinimas ir pasimetimas, jog visi išsivaikščiojo.

SANTUOKOS PERŽENGĖJA, Jn 8,1-11

1 Jėzus nuėjo į Alyvų kalną. Auštant Jis vėl pasirodė šventovėje. 2 Visi žmonės rinkosi prie Jo, o Jis atsisėdęs juos mokė. 3 Tada Rašto aiškintojai ir fariziejai atvedė moterį, sugautą svetimaujant. Pastatė ją viduryje 4 ir kreipėsi į Jį: „Mokytojau, ši moteris pagauta svetimaujant. 5 Mozė mums įstatyme paliepė tokias užmušti akmenimis. O ką Tu sakai?" 5 M 20,10; 22,22; Ez 16,38-40. 6 Jie tai sakė, spęsdami Jam pinkles, kad turėtų kuo apkaltinti. Bet Jėzus pasilenkęs pirštu rašė ant žemės. 7 Jiems nesiliaujant kamantinėti, Jis atsitiesė ir tarė: „Kas iš jūsų be nuodėmės, tegu pirmas sviedžia į ją akmenį", Rom 2,1. 8 Ir vėl pasilenkęs rašė ant žemės. 9 Tai išgirdę, jie vienas po kito pasitraukė šalin, pradedant nuo vyresniųjų. Galiausiai liko vienas Jėzus ir ten bestovinti moteris, Rom 2,22. 10 Atsitiesęs Jėzus paklausė: „Moterie, kur jie yra? Niekas tavęs nepasmerkė?" 11 Ji atsiliepė: „Niekas, Viešpatie." Jėzus jai tarė: „Nė Aš tavęs nepasmerkiu. Eik ir daugiau nebenusidėk", Lk 9,56; Jn 5,14.

Šis aprašymas yra tik Jono evangelijoje. Kai kurie graikų kalbos žinovai sako, kad šios vietos rašymo stilius nėra Jono, jis greičiau esąs Luko. Kaip ten ir būtų, jis yra Jono evangelijoje.

Jėzus ėjo nakvoti į Alyvų kalną. Matyt, nė vienas Jam nepasiūlė nakvynės mieste. Rytą anksti Jis ėjo į šventovę ir ten

mokė žmones.

Rašto aiškintojai atvedė pas Jį santuokos peržengėją. Pagal Mozės įstatymą jai grėsė mirties bausmė. Kaltintojai vadino Jėzų mokytoju ir prašė pareikšti savo nuomonę. Jie veidmainiavo. Pirmiau jie vadino Jį suvedžiotoju. Dabar jie kreipėsi į Jį nenorėdami žinoti Jo nuomonės, paaiškinimo, bet spęsti Jam pinkles, norėdami Jam pakenkti. Jie manė, jei Jėzus nepasmerks moteriškės, bus įmanoma Jį kaltinti nesilaikymu Mozės įstatymo, palankumu nusidėjėliams, ir tuo pačiu — nuodėmei. Jėzus neatsakė į klausimą. Jis pasilenkęs rašė. Kai kurie mano, kad Jis rašė 10 įsakymų. Įsakymai priminė aplinkui stovintiems ir jų kaltę. Fariziejai norėjo Jėzų apkaltinti. Jėzus norėjo juos įtikinti, parodyti jiems ir jų kaltę. Kaltė yra įrašyta į žmogaus „širdį". Ji pašalinama tik per atleidimą. Jėzaus atsakymu, pirmam mesti akmenį, kuris yra be kaltės, visi tapo taip paveikti, kad jie visi pasitraukė. Moteris liko bestovinti. Jos sprendimas buvo pavestas Jėzui. Ji laukė Jo sprendimo. Evangelijose parašyta, kad Jėzus bus visų teisėjas. Taip, Jis bus kiekvieno teisėjas. Jėzus buvo be nuodėmės. Jis galėjo mesti pirmą akmenį į nusikaltėlę. Bet Jo tikslas yra ne žudyti, o atgailaujančius gelbėti. Moteris vadina Jėzų Viešpačiu.

Kaltintojai buvo patys nusikaltėliai. Jų sąžinė kaltino juos. Jėzus nepasmerkė moteriškės, bet tarė jai: „Eik ir daugiau nebenusikalsk." Laimingas nusikaltėlis yra, kuriam Jėzus atleidžia kaltes ir suteikia galią daugiau nebenusikalsti.

JĖZUS PASAULIO ŠVIESA. Jn 8,12-20

12 Jėzus vėl prabilo: „Aš — pasaulio šviesa. Kas seka manimi, nevaikščios tamsoje, bet turės gyvenimo šviesą", Iz 9,2; 42,6-7; 49,6; Jn 1,5-9. 13 Fariziejai Jam prikišo: „Tu pats apie save liudiji, — tavo liudijimas netikras." 14 Jėzus jiems atsakė: „Nors Aš liudiju pats apie save, mano liudijimas yra tikras, nes Aš žinau, iš kur atėjau ir kur einu. O jūs nežinote, nei iš kur Aš atėjęs, nei kur einu, Jn 5,31. 15 Jūs teisiate kūniškai, o Aš neteisiu nė vieno. 16 Jeigu Aš ir teisčiau, mano sprendimas būtų teisingas, nes Aš ne vienas, bet esu Aš ir mane siuntęs Tėvas, Jn 16,32. 17 Ir jūsų įstatyme parašyta, jog dviejų asmenų liudijimas tikras, 5 M 17,6; 19,15; Mt 18,16; 2 Kor 13,1; Žyd 10,28. 18 Taigi liudiju Aš pats apie save, ir apie mane liudija mane siuntęs Tėvas." 19 Jie paklausė: „O kurgi tavo Tėvas?"

Jėzus atsakė: „Jūs nepažįstate nei manęs, nei mano Tėvo. Jei pažintumėte mane, pažintumėte ir mano Tėvą", Jn 16,3. 20 Jis bilojo visa tai, mokydamas šventovėje aukų rinkimo vietoje. Ir niekas Jo nesuėmė, nes dar nebuvo atėjusi Jo valanda, Jn 7,30; Lk 22,63.

Pranašas Izaijas pranašavo apie pažadėtąjį Mesiją, — Dievo Tarną, kaip tautų šviesą, Iz 49,6. Jis pasieks žemės kraštą (galą), Iz 60,1-3. Saulė yra viską duodanti mūsų žemei. Panašiai Jėzus yra vienintelė dvasinė šviesa! Kai saulė šviečia, visos kitos šviesos išblėsta.

Fariziejai, visai nesigilinę į Jėzaus posakį, prikišo Jam, kad Jis kalba tik apie save ir todėl Jo liudijimas yra netikras. Jėzus jiems atsakė, kad jie nepažįsta nei Jo, nei Jo Tėvo. Jų liudijimas (sprendimas) yra tik kūniškas, ne dvasinis. Pranašai kalbėjo apie Dievo Dvasios liudijimą jiems. Panašiai kalbėjo ir Jėzus. Visai kūniškai, liudijant apie kriminalines bylas, užtekdavo dviejų liudininkų, 5 M 19,15. Fariziejų priekaištai rėmėsi neteisingomis prielaidomis (taisyklėmis), tad negalėjo būti teisingi sprendimai. Apie Sūnų liudija: Dievas Tėvas, Dvasia ir darbai.

Šis pokalbis vyko toje šventovės vietoje, kur buvo renkamos aukos. Fariziejų liežuviai buvo laisvi kalbėti neįsigilinus į dalyką, bet jų rankos buvo surištos, jie nieko negalėjo daryti, iki atėjo skirtoji Dievo valanda.

JĖZUS TĘSIA SAVO LIUDIJIMĄ, Jn 8,21-30

21 Jis vėl jiems kalbėjo: „Aš pasitrauksiu, o jūs ieškosite manęs ir mirsite savo nuodėmėse. Kur Aš einu, jūs negalite nueiti", Jn 7,34; 13,33. 22 Tada žydai kalbėjo: „Nejaugi Jis nusižudys, kad sako: ‚Kur Aš einu, jūs negalite nueiti?' " Jn 7,35. 23 Jis atsakė: „Jūs esate iš pažemių, o Aš esu iš aukštybės. Jūs — iš šio pasaulio, o Aš — ne iš šio pasaulio. 24 Dėl to jums sakiau, kad mirsite savo nuodėmėse. Tikrai! Jeigu jūs netikėsite, kad AŠ ESU, — mirsite savo nuodėmėse", Mk 16,16. 25 Tada jie klausė: „Kas gi Tu toks esi?" Jėzus atsakė: „Tas, kuris kalbu su jumis, kaip sakiau! 26 Daugel turėčiau apie jus kalbėti ir smerkti, bet tiesakalbis yra mano Siuntėjas, ir Aš skelbiu pasauliui, ką iš Jo girdėjau." 27 Tačiau jie nesuprato, kad Jis kalbėjo jiems apie Tėvą. 28 O Jėzus tęsė: „Kai Žmogaus Sūnų

aukštyn iškelsite, — suprasite, kad AŠ ESU ir kad nieko nedarau iš savęs, bet skelbiu vien tai, ko mane Tėvas išmokė, Jn 3,14; 12,32. 29 Mano Siuntėjas yra su manimi; Jis nepalieka manęs vieno, nes visada darau, kas Jam patinka." 30 Taip Jam kalbant, daugelis tikėjo Jį, Jn 7,31.

Praraja tarp žydų ir Jėzaus buvo ta: Jėzus buvo be nuodėmės, turėjo visą laiką draugystę su Tėvu. Žydai buvo nuodėmingi. Jėzus žinojo, matė, kad nuodėmės alga yra mirtis, jei jie nepriims Jo siūlomos malonės, jie mirs savo nuodėmėse. Išgelbėjimas yra tik per Jį. Kas Jį tiki, tas yra išgelbėtas. Be tikėjimo, asmeniško nuodėmių atleidimo, nėra išgelbėjimo.

Fariziejai, net manė, kad gal Jis galvoja nusižudyti. Jie kai ką pasąmonėj nujautė. Bet tai buvo ne Jėzaus savožudybė, bet savanoriška mirtis ant kryžiaus, tikinčiųjų išgelbėjimui.

„AŠ ESU" primena žodžius 2 M 3,14; Iz 43,10. „AŠ ESU lauktasis Mesijas", Jn 4,26. „AŠ ESU gyvoji dangaus duona", Jn 6,48-51.

Fariziejai nesuprato, kad Jis kalbėjo apie savo Tėvą. Jie nesuprato ir kas yra „aukštyn iškeltam būti." Kurie Jį priėmė tikėjimu, tie suprato. Kai kurie įtikėjo Jį prieš Jo mirtį, dar daugiau po Jo „iškėlimo." Kai kada įtiki Jį pavieniai asmenys, o kai kada — masės. Kai kada Jį įtiki ramiai, bet dažnai vyksta didelis pasipriešinimas Jam, ir persekiojimai.

JĖZUS IŠLAISVINA, Jn 8,31-36

31 Jėzus kalbėjo įtikėjusiems Jį žydams: „Jei laikysitės mano mokslo, iš tikro būsite mano mokiniai, Jn 7,17; 15,10-14; 32 pažinsite tiesą, ir tiesa išlaisvins jus." 33 Jie atsakė: „Mes esame Abraomo palikuonys ir niekada niekam nevergavome. Kaipgi sakai: ‚Tapsite laisvi?' " 34 Jėzus jiems tarė: Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kiekvienas, kas daro nuodėmę, yra nuodėmės vergas, Rom 6,16; 2 Pt, 2,19; 1 Jn 3,8. 35 Bet vergas neamžinai namuose lieka, tik Sūnus lieka ten amžiams, 1 M 21,10. 36 Jei tad Sūnus jus išvaduos, tai būsite iš tiesų laisvi," Rom 6,18; 1 Kor 7,22; Gal 5,1.

Kurie tikėjo į Jėzų, tikėjo į Jį, kaip į siųstąjį Mesiją. Jėzus sakė jiems, kad jie tik tada bus Jo tikri mokiniai — sekėjai, jei jie laikysis Jo mokslo. Neužtenka pripažinti, suprasti dalyką,

kad taptum Jėzaus sekėju, reikia praktiškam gyvenime būti Jo mokiniu. Ir tokiu reikia būti visą laiką — visada. Kuris taip gyvens, tas išpažins tiesą, ir tiesa jį išlaisvins. Tiesa yra Jėzus. Jį pažinti, yra pažinti Jį asmeniškai, patirti išganymą, išlaisvinimą iš nuodėmės galios. Tas pasiekiama ne savo pastangomis ir išmintimi, bet priimant Jėzaus auką, Jo dovaną.

Jie atsakė Jėzui, kad jie yra Abraomo vaikai. Jie yra ainiai Dievo pažadėjimų Abraomui ir įstatymo paveldėtojai. Jėzus atsakė jiems: „Kas daro nuodėmę, tas nuodėmės vergas." Jų lūpos buvo suteptos melais ir kitais nusikaltimais. Tas rodo, kad jie nebuvo laisvi. Jie buvo nuodėmės vergai. Panašiai mūsų laikais kai kurie mano, kad jų bažnyčia seniausia ir jie geriausi krikščionys. Kiti vėl tikina, kad jie turi Šventąjį Raštą ir tiki juo. Bet ar nėra kaip Jėzus sakė: „Kas daro nuodėmę, tas yra vergas." Tėvų palikimas, bažnyčių apeigos, nieko nepadeda. Tik tikrovė reikšminga, kai Jėzus padaro laisvą, suteikia galią būti Jo išlaisvintu vaiku. Kas išlaisvintas, tas yra Dievo namiškis.

VARDO TIKĖJIMAS, NĖRA TIKĖJIMAS DIEVU, Jn 8,37-46

37 „Aš žinau, kad jūs Abraomo vaikai. Bet jūs norite mane nužudyti, nes mano žodis neranda atgarsio jumyse, Mt 3,9. 38 Aš kalbu, ką mačiau pas Tėvą. O jūs taipogi darote, ką girdėjote iš savo tėvo", Jn 3,32. 39 Jie atsakė: „Mūsų tėvas Abraomas!" Bet Jėzus tęsė toliau: „Jei jūs būtumėte Abraomo vaikai, darytumėte jo darbus, Mt 3,9; Lk 3,8. 40 Deja, jūs norite nužudyti mane — žmogų, kuris kalba jums tiesą, girdėtą iš Dievo. Šitaip Abraomas nedarė! Ps 119,151-160. 41 Jūs darote savo tėvo darbus." Jie atsakė: „Mes nesame pavainikiai ir turime vieną Tėvą — Dievą." 42 O Jėzus kalbėjo toliau: „Jei Dievas būtų jūsų Tėvas, jūs mylėtumėte mane, nes Aš iš Dievo išėjau ir čion atėjau. Aš gi ne savo valia atėjau, bet Jis mane siuntė. 43 Kodėl gi nesuprantate, ką jums sakau? Ar ne todėl, kad negalite (nenorite) mano žodžių klausyti? 44 Jūsų tėvas — velnias, ir jūs pasišovę tenkinti jo užgaidas. Jis nuo pat pradžios buvo galvažudys ir niekada nesilaikė tiesos, — jame ir nėra tiesos. Skleisdamas melą, jis kalba, kas jam sava, nes jis melagis ir melo tėvas, 1 Jn 3,8; 1 M 3,4; 2 Pt 2,4; Jud 6; 1 Kar 22,22. 45 O kadangi Aš kalbu tiesą, jūs netikite manimi. 46 Kas iš jūsų gali įrodyti mane nusidėjus? Jeigu tad tiesą sakau, kodėl netikite manimi?" Iz 53,9; 2 Kor 5,21; 1 Pt 2,22.

Tiesa, žydai buvo Abraomo palikuonys ir išrinktoji tauta. Bet jie nužudė patį Dievo Sūnų. Jie elgėsi visai priešingai Abraomo tikėjimui ir elgesiui, Jie didžiavosi įstatymu, bet Dievo siųstojo Jėzaus mokymą atmetė. Kaip tada, taip ir dabar, galima istoriškai daug gero rasti savo „tikėjime." Svarbu yra ne istorija, bet dabarties gyvenimas. Jėzų nužudė išrinktosios tautos atstovai. Žiūrėkime kiek mūsų krikščionijoje bėra tikėjimo į gyvąjį Dievą. Kiek mes vidujiniai mylime Išganytoją ir sekame Jį gyvenime! Kokia dvasia mus valdo; Dievo ai velnio?

DIEVO SŪNUS, JIE SAKO, — VELNIO APSĖSTAS, Jn 8,47-50

47 „Kas iš Dievo yra, tas Dievo žodžių klauso. Jūs todėl neklausote, kad nesate iš Dievo", Jn 10,27; 1 Jn 4,6. 48 Žydai atsiliepė: „Argi ne teisingai sakome, kad Tu samarietis ir velnio apsėstas!?" Jn 7,20. 49 Jėzus jiems atsakė: „Aš nesu velnio apsėstas. Aš gerbiu savo Tėvą, o jūs niekinate mane, Jn 7,18. 50 Aš neieškau sau garbės: yra, kas ieško ir teisia," Jn 5,30-41.

Kas nenori klausyti tiesos žodžio, tas pradeda laikyti Išganytoją velnio apsėstu. Bendrai, žydai atmetė Jėzų. Jie manė gerai darą, vadindami Jį samariečiu. Tai buvo paniekos vardas, tautos atžvilgiu, panašiai, kaip muitininkas. Panašiai buvo visais amžiais, ir dabar taip yra. Kuriems tradicijos yra sielos maistas, tie skelbė ir skelbia evangeliją tikinčiuosius tautos išdavikais, kai ką bendrą turinčiais su velniu, jo apsėstais. Kodėl taip? Todėl, kad jie daugiau mylėjo ir myli tamsą negu šviesą!

JĖZUS SENTĖVIŲ DŽIAUGSMAS — PAPIKTINIMAS BENDRAAMŽIAMS, Jn 8,51-59

51 „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kas laikysis mano žodžio, neragaus mirties per amžius", Jn 6,40-47. 52 Žydai Jam atsakė: „Dabar žinome, kad Tu velnio apsėstas. Juk mirė Abraomas ir pranašai, o Tu tvirtini: ‚Kas laikysis mano žodžio, tas neragaus mirties per amžius', Zak 1,5. 53 Argi Tu didesnis už mūsų tėvą Abraomą, kuris mirė? Pranašai irgi mirė. Kuo Tu didesnis?" 54 Jėzus atsakė: „Jei Aš save šlovinčiau, mano šlovė būtų niekai.

Bet yra mano Tėvas, kuris mane šlovina, kurį savo Dievu jūs vadinate. 55 Jūs Jo nepažįstate, o Aš Jį pažįstu. Jei sakyčiau Jo nepažįstąs, būčiau lygus jums, melagis. Bet Aš Jį pažįstu ir laikausi Jo žodžio, Jn 7,28. 56 Jūsų tėvas Abraomas džiūgavo, kad matysiąs manąją dieną; jis ją išvydo ir džiaugėsi." 57 Tada žydai Jam sakė: „Dar neturi nė penkiasdešimt metų ir matei Abraomą?" 58 Jėzus tarė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: pirmiau, negu gimė Abraomas, AŠ ESU!" 59 Tada jie griebėsi akmenų, norėdami Jį užmušti, bet Jėzus pasislėpė ir išėjo iš šventovės, Jn 10,31; Lk 4,30.

———

Žydams buvo sakyta, kad Dievas jiems prikels pranašą (Mesiją), kuris jiems visa tiesą praneš. Per Jį Dievas prikels visus mirusius. Žydai laukė Jo ir tikėjo, kad Jis ateis. Bet kai Jis atėjo ir kalbėjo, jie netikėjo Jam. Abraomas ir pranašai mirė tikėdami ir džiaugdamiesi Juo. Bet fariziejai vadino Jį velnio apsėstu. Jėzus priminė jiems, kad Jis savo garbės neieško, bet Jis pažįsta Tėvą. O jie Jo nepažįsta. Nors jie Jį vadina savo Dievu, bet jokios patirties su Juo neturi. Visi krikščionys tiki Dievą, bet kiek jų patiria Jo veikimą savyje! Pav. maldų išklausymą, kūno ir sielos išgydymą.

Dievo Sūnų, Jėzų, jie laikė Dievo piktžodžiautoju ir tuojau norėjo užmušti Jį akmenimis. Toks yra religingas žmogus be Dievo Dvasios.

JĖZUS IŠGYDO AKLĄ GIMUSĮ, Jn 9,1-12

1 Eidamas pro šalį, Jis pamatė žmogų, aklą gimusį. 2 Jo mokiniai klausė: „Rabi, kas nusidėjo, — jis pats ar jo tėvai, — kad gimė neregys?" Lk 13,2. 3 Jėzus atsakė: „Nei jis nusidėjo, nei jo tėvai, bet jame turi apsireikšti Dievo darbai, Jn 11,4. 4 Man reikia dirbti darbus to, kuris mane siuntė, kolei diena. Ateis naktis, kada niekas negalės dirbti. 5 Kol esu pasaulyje, — esu pasaulio šviesa!" Jn 1,9; 8,12. 6 Tai taręs, Jis spiovė žemėn, padarė purvo iš seilių, patepė juo jo akis 7 ir tarė jam: „Eik ir nusiprausk Siloamo tvenkinyje." (Išvertus „Siloamas" reiškia: „Pasiųstas"). Tas nuėjo, nusiplovė ir sugrįžo regintis, Neh 3,15. 8 Kaimynai ir tie, kurie matydavo jį elgetaujantį, klausė: „Ar čia ne tas, kuris sėdėdavo elgetaudamas?" Apd 3,2-10. 9 Vieni sakė:

„Tai jis." Kiti: „Visai ne, tik į jį panašus." O jis sakė: „Taip, tai aš." 10 Tada jie klausė jį: „O kaip atsivėrė tau akys?" 11 Jis sakė: Žmogus, vardu Jėzus, padarė purvo, patepė juo mano akis ir pasakė: ‚Eik į Siloamą nusiprausti.' Aš nuėjau, nusiprausiau ir praregėjau." 12 Jie vėl klausė: „Kur Jis?" Šis atsakė: „Nežinau."

Kur išgydymas įvyko, nesakyta. Jėzus praeidamas matė aklą gimusį ir išgydė jį. Jis visą savo amžių buvo aklas; nieko nematė. Kokia tai malonė, kad aš nesu aklas! Mokiniai klausė Jėzų, kas nusidėjo, aklas gimęs, ar jo tėvai. Kartais yra tėvų kaltė. Bet šiuo atveju, iš tėvų pusės nusidėjimo nebuvo. Per tai turėjo apsireikšti Dievo garbė. Kiek daug kentėjimų yra dėl Dievo garbės! Žmonės apie tai mažai sužino, bet Dievas žino visa.

Jėzus yra pasaulio šviesa. Jis duoda daugybei fizinės ir dvasinės šviesos. Jis dirba visą laiką, kol diena yra. Ir Jo sekėjai yra šviesa. Jie privalo irgi šviesti.

Jėzus iš savo spiaudalų ir dulkių padarė purvą. Kadangi čia nebuvo vandens, Jis panaudojo spiaudalus. Ką turi, tą naudok! Jis patepė savo šventomis rankomis elgetos akis. Jis liepė aklajam eiti ir nusiplauti tvenkinyje. Elgeta paklausė. Jėzus kiekvienam sako: „Tyrinėk Raštą, lankyk surinkimus, melskis . . ."Aklasis nusiplovė ir praregėjo.

Visa apylinkė kalbėjo apie jį. Kur Jėzaus malonės veikimas pasireiškia, apie tai visada kalbama. Jis, aklas būdamas, turėjo elgetauti. Nė vienas tenesigėdi, reikalui esant, elgetauti, bet tesigėdi nuodėmiauti. Žmonės įvairiai kalbėjo apie jį. Vieni sakė, kad tai jis; kiti — jis į jį panašus. Jis pats sakė: „Aš esu." Žmonės klausė, kaip tai įvyko. Jis pasakojo. Žmonės klausė, kas Jis ir kur Jis? Buvęs aklas žinojo tik Jo vardą — Jėzus. Bet kur Jis yra, jis nežinojo. Tačiau jis liudijo; Jis Išganytojas, Jis man akis atvėrė. Ką tau Jėzus padarė fiziniai ir dvasiniai, — liudyk!

FARIZIEJAI APKLAUSINĖJA IŠGYDYTĄJĮ, Jn 9,13-17

13 Tada jie nusivedė buvusį neregį pas fariziejus. 14 O toji diena, kai Jėzus padarė purvo ir atvėrė akis, buvo šeštadienis,

Jn 5,9. 15 Fariziejai jį iš naujo klausinėjo, kaip jis praregėjęs. Jis paaiškino: „Jis patepė man akis purvu, aš nusiprausiau, ir dabar regiu.” 16 Kai kurie fariziejai kalbėjo: „Tas žmogus ne iš Dievo, nes nelaiko šeštadienio.” O kiti sakė priešingai: „Kaip galėtų nusidėjėlis daryti tokius stebuklus!” Ir jų nuomonės nesutarė. 17 Tada jie vėl klausė neregį: „O ką tu manai apie Jį, atvėrusį tau akis?” Šis atsakė: „Jis pranašas.”

Atrodo, kad fariziejai buvo vyriausios tarybos nariai. Kai kurie mano, kad žmonės nuvedė buvusį aklą pas fariziejus geru tikslu, parodyti jiems, kokius stebuklus Jėzus daro. Bet iš sekančio teksto atrodo, jog jų tikslas buvo bloga valia. Daugelis klausia, kodėl Jėzus gydydavo šeštadienio dieną ir tuo piktindavo fariziejus. Į tai galima tik atsakyti, kad Jėzus veikė ne laikydamasis fariziejų nuostatų, bet Dievo, kaip Tėvas Jam rodė. Fariziejai trumpai apklausinėjo pagydytąjį ir klausė jį, ką jis mano apie Jėzų. Jis pareiškė savo nuomonę: „Jis yra pranašas!”

TĖVŲ APKLAUSINĖJIMAS, Jn 9,18-23

18 Žydai nenorėjo tikėti, kad jis tikrai buvęs aklas ir praregėjęs. Jie liepė pašaukti praregėjusio tėvus 19 ir juos tardė: „Ar šitas jūsų sūnus, kurį sakote gimus aklą? Tai kaip jis dabar regi?” 20 Jo tėvai atsakė: „Mes žinome, kad jis mūsų sūnus ir kad jis gimė aklas. 21 O kokiu būdu jis praregėjo, nežinome, nei kas jam atvėrė akis, nežinome. Klauskite jį patį, jis suaugęs ir pats tegu kalba už save.” 22 Tėvai šitaip sakė, bijodami žydų. Mat, žydai buvo nutarę, jog kas tik išpažintų Jėzų esant Kristų, turėtų būti pašalintas iš sinagogos, Jn 7,13; 12,42. 23 Todėl jo tėvai sakė: „Jis suaugęs, klauskite jį patį.”

Vyriausia taryba netikėjo, kad tas žmogus buvo aklas gimęs, bet ji tiek savigarbos turėjo, jog darė tardymą, ieškojo tiesos, nors ir nenorėdama jos rasti. Buvo pašaukti apklausinėjimui aklojo tėvai. Buvęs aklas vaikas jiems daug vargo sudarė, bet jie jo neišsigynė, liudijo už jį tiek, kiek nelietė jų pačių. Dėl savo reikalų, jie neturėjo tiek orumo, savigarbos, pasisakyti už tiesą.

Daugelis gerbia ir myli savo draugus, vaikus, tikėjimą, bet savo pačių kailį daugiau. Tėvai bijojo vyriausiosios tarybos daugiau negu tiesos. Vyriausioji taryba buvo išleidusi potvarkį: „Kas išpažins Jėzų Mesiju, tas turi būti pašalintas iš sinagogos". Kodėl taip? Juk jie patys laukė Mesijo. Jie Jėzų visai atmetė, nes Jis buvo kitoks Mesijas, negu jie laukė. Jis buvo priešingas jų tradicijoms ir apeigoms. Jėzus reikalavo kuklumo, atsivertimo, išsižadėti save. Šios sąvokos buvo tarybai visai svetimos. Be to, Jėzus buvo beturtis ir nesiekė turto nei garbės. Jis kalbėjo apie savo sekėjus, kad jie privalo imti ir nešti kryžių ir dėl Jo daug kentėti, būti persekiojami. Taryba pasisakė prieš Jėzų, kad ji tokio Mesijo jokiu būdu nepriims. Pagydytojo tėvai bijojo peržengti šį tarybos nutarimą. Jėzus pagerbė juos, pagydydamas jų sūnų, bet jie nepagerbė Jo. Ir mūsų laikais dažnai labai gerbiamos tradicijos ir žmonių (dvasiškių) nutarimai daugiau, negu Dievo Žodis, dieviškoji tiesa.

PAGYDYTASIS ANTRĄ KARTĄ APKLAUSINĖJAMAS, Jn 9,24-34

24 Tada jie antrą kartą pašaukė buvusį neregį ir sakė: „Šlovink Dievą! Mes žinome, kad tas žmogus nusidėjėlis", Jn 7,19. 25 Jis atsiliepė: „Ar Jis nusidėjėlis, aš nežinau. Vieną žinau: buvau aklas, o dabar regiu". 26 Jie vėl klausė: „Ką Jis tau darė? Kokiu būdu Jis tau atvėrė akis?" 27 Šis atsakė: „Aš jau sakiau jums, tik jūs neklausote. Ar dar norite išgirsti? Gal ir jūs norite tapti Jo mokiniais?" 28 Tada jie išplūdo jį ir sakė: „Tu esi Jo mokinys, o mes — Mozės mokiniai. 29 Mes žinome, kad Mozei Dievas kalbėjo, o iš kur šitas, nežinome". 30 Žmogus jiems atsakė: „Tai tikrai nuostabu, kad nežinote, iš kur Jis. O juk Jis man atvėrė akis! 31 Žinome, kad Dievas neišklauso nusidėjėlių. Jis išklauso tik savo garbintojus, kurie vykdo Jo valią, Job 27,9; 35,13; Ps 66,18; Iz 1,15. 32 Nuo amžių negirdėta, kad kas būtų atvėręs aklo gimusio akis! 33 Jei šitas nebūtų iš Dievo, Jis nebūtų galėjęs nieko padaryti". 34 Jie užriko ant jo: „Tu visas gimęs nuodėmėse ir dar nori mus mokyti!" Ir išvarė jį lauk.

Tėvams atsisakius liudyti, antrą kartą pakvietė išgydytąjį. Apklausinėtojai pradėjo tardymą: „Šlovink Dievą!" Tai labai

geras ir teisingas patarimas. Sekantis jų tvirtinimas buvo labai drąsus: „Mes žinome . . .“ Bet jis buvo visai neteisingas. Toliau vyko diskusija. Taryba tvirtino, kad ji žino, jog Jis yra nusidėjėlis. Vargšas išgydytasis tuojau buvo įtrauktas į tokias nemalonias diskusijas. Dažnai Dievo Dvasios tik ką paliesti žmonės (atgimę) yra įtraukiami į panašias diskusijas. Išgydytasis atsakė, kad jis nieko nežino apie Jį, bet yra tikras dėl savo patirties: „Buvau aklas, o dabar regiu“. Tardytojai prašė jį pakartoti, kaip jis buvo išgydytas. Greičiausiai jie norėjo girdėti, ar jo liudijimas sutiks su pirmuoju? Jis jiems priminė, kad jie žino, ką jis sakė. Jis juos paklausė, ar jie nori jį dar kartą išgirsti, ir tapti Jo mokiniais. Tada jie jau supyko ir pradėjo tą nekaltą žmogų plūsti. Jie pasisakė, kad jie yra Mozės mokiniai. Čia jie jau pateikė įrodymus, kodėl jie yra Mozės mokiniai — Dievas kalbėjo su Moze! O iš kur šitas yra, jie nieko nežino. Ar seniai jie tvirtino, kad jie žino, iš kur Jis? Jn 7,27. Nenorintys žinoti tiesos, dažnai taip kalba, nors kartais jų pareiškimai visai priešingi. Vargšas išgydytasis buvo beraštis, bet jis turėjo sveiką žmogaus nuovoką. Jis pareiškė, kad tai yra nuostabu, kad jie, tautos ir bažnyčios vadai, nežino, kas yra šita garsenybė, kuris jį išgydė. Tokio dalyko dar visai nėra buvę, kad aklą gimusį kas būtų išgydęs. Be to, Dievas išklauso savo garbintojų maldas, o neteisiųjų neišklauso. Jei Jis nebūtų iš Dievo, Jis to negalėtų daryti. Vietoj, kad atsakytų argumentais, ar logika (sveika nuovoka), jie pradėjo ne tik jį plūsti, bet šaukti, išmetė jį lauk, ekskomunikavo. Taip elgėsi „garbingoji“ taryba. Istorijos bėgyje, dažnai ne tik tautų, bet ir bažnyčių vadai, panašiai pasielgė. Jie sėdi ant Mozės krasės, pasisavina sau visas teises. Bet jie nesivadovauja nei tiesa, nei logika.

DVASINIS AKLUMAS, Jn 9,35-41

35 Jėzus sužinojo, kad jie išvarė jį lauk, ir sutikęs paklausė jį: „Ar tiki Žmogaus Sūnų?“ 36 Šis atsakė: „O kas Jis, Viešpatie, kad Jį tikėčiau?“ 37 Jėzus tarė: „Tu esi Jį matęs, ir dabar Jis su tavimi kalba“, Jn 4,26. 38 Jis sušuko: „Tikiu, Viešpatie!“, ir parpuolęs pagarbino Jį. 39 O Jėzus prabilo: „Aš atėjau į šį pasaulį daryti teismo, — kad neregiai praregėtų, o regintieji apaktų“, Mt 13,13. 40 Prie Jo esantys fariziejai, tai išgirdę, klausė: „Tai gal ir mes akli?“ 2 Kar 17,9. 41 Jėzus

atsakė: „Jei būtumėte akli, neturėtumėte nuodėmės, bet štai sakotę: ‚Mes neakli!' — Taigi jūs kalti".

Tik ką išgydytasis ekskomunikuotas. Suvargęs žmogus, beraštis. Net tėvai šalinosi jo. Visi jį atstūmė! Jėzus išgirdo apie tai ir rado jį. Tai tikrasis draugas — Išganytojas. Jėzus paklausė jį: „Ar tiki Žmogaus Sūnų?" Jėzus jam paaiškino apie save, panašiai, kaip samarietei prie šulinio. Šis susitikimas gal buvo gatvės kampe? Išgydytasis sušuko: „Tikiu!" Jis Jį pagarbino. Tai buvo šventovė, pamaldos! Taip, Jėzus atėjo, kad neregiai praregėtų, o regintieji apaktų. Fariziejai, kurie tą sceną matė, piktinosi. Jie sakė, kad jie žino, jog toks išgydytasis yra dvasiniai aklas, nes nežino, ką jis daro. Jie klausė, kaip yra su jais, įstatymo žinovais? Jėzus atsakė jiems, jei jie nieko nežinotų, jie neturėtų kaltės, bet dabar, jie žino, tačiau netiki — jie kalti. Jie nemato Dievo Sūnaus ir nepergyvena Dvasios veikimo dėl savo tradicijų.

PALYGINIMAS — AVIDĖ, Jn 10,1-6

1 „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kas neina pro vartus į avių gardą, bet įkopia pro kur kitur, tas vagis ir plėšikas. 2 O kas pro vartus ateina, tas avių ganytojas. 3 Jam sargas atkelia vartus, ir avys klauso jo balso. Jis šaukia savąsias avis vardais ir jas išveda, Iz 43,1. 4 Išsivaręs visas saviškes, jis eina priešakyje, o avys jį seka, nes pažįsta jo balsą. 5 Paskui svetimą jos neseks, bet nuo jo bėgs, nes nepažįsta svetimojo balso". 6 Jėzus pasakė jiems palyginimą, bet jie nesuprato, ką tai reiškia.

Izraelitams buvo labai žinomas avių palyginimas, kaip tautos santykis su Dievu. Visi žinome psalmę 23. Avys būdavo suvaromos į didelį, mūru aptvertą gardą, nakties apsaugai. Vartininkas ir avių ganytojas naudojo vartus avims įvesti ir išvesti. Kas lipo kur nors per mūrą, tas buvo vagis ir plėšikas. Vartininkas pažino avių ganytojus ir jiems atkėlė vartus. Avys pažino savo ganytojo balsą. Jis šaukė jas vardais. Avys sekė jį. Palyginimas reiškia: Tvėrėjas yra žmonių savininkas. Avys yra surinkimas — Dievo vaikai. Fariziejai nesuprato šio palyginimo.

GERASIS GANYTOJAS, Jn 10,7-18

7 Jėzus kalbėjo toliau: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: Aš — avių vartai. 8 Visi, kurie pirma manęs atėjo, buvo vagys, plėšikai, todėl neklausė jų avys, Jer 23,2. 9 Aš esu vartai. Jei kas eis per mane, bus išgelbėtas. Jis įeis ir išeis, ir ganyklą sau ras. 10 Vagis ateina tik vogti, žudyti, naikinti. Aš atėjau, kad jie turėtų gyvenimą, — kad apsčiai jo turėtų. 11 Aš esu gerasis ganytojas. Geras ganytojas už avis guldo gyvybę, Ps 23,1; Iz 40,11. 12 Samdinys, ne ganytojas, kuriam avys ne savos, pamatęs sėlinantį vilką, palieka avis ir pabėga, o vilkas puola jas ir grobia, Iz 40,11; Ps 80,2; Ez 34,11-23; 37,24; 1 Pt 2,25; Jn 15,13. 13 Samdinys pabėga, nes jis samdinys, jam avys nerūpi. 14 Aš esu gerasis ganytojas: pažįstu savąsias, ir manosios pažįsta mane, 2 Tim 2,19, 15 kaip mane pažįsta Tėvas ir aš pažįstu Tėvą. Už avis guldau savo gyvybę. 16 Ir kitų avių dar turiu, kurios ne iš šios avidės; ir man jas reikia atvesti; jos klausys mano balso, ir bus viena kaimenė, vienas ganytojas, Ez 37,22; Mik 2,12; Apd 2,39. 17 Tėvas myli mane, nes Aš guldau savo gyvybę, kad ir vėl ją imčiau. 18 Niekas neatima jos iš manęs, bet Aš pats ją laisvai duodu. Aš turiu galią ją duoti ir turiu galią vėl ją imti; tokį priesaką gavau iš savo Tėvo", Jn 14,31.

Jėzus yra vienintelis Išganytojas — vartai. Išganymas įgyjamas tik per Jį. Net ir Senojo Testamento tikintieji yra išganyti per Jį, Jn 8,56. Kurie moko, kad išganymas įgyjamas per ką kitą, tie yra vagys ir žmogžudžiai.

Jėzus yra vartai avims. Kurie tikėjimu priima Jėzų, jie tampa naujais tvariniais, — Dievo vaikais. Jėzus, Dievo Sūnus, yra tikrasis Ganytojas ir Išganytojas. Kiti visi buvo ir yra vagys ir plėšikai. Tikri Dievo tarnai nurodo žmones tik į Jėzų. Nei vienas žmogus, nei jokia bendruomenė (bažnyčia) neturi galios išganyti, 1 Kor 3,11. Jėzus davė savo gyvybę tikinčiųjų atpirkimui — išganymui. Jis teikia tikrą gyvenimo prasmę, pilnybę, perteklių, apstą. Kurie patys save vadina išganytojais, išganymo teikėjais, jie yra melagiai. Jiems rūpi tik šis pasaulis, — turtai, garbė.

Jėzus turėjo nuolatinį ryšį su Tėvu. Tikintieji ne tik patiria atgimimą, nuodėmių atleidimą, bet jie turi ir ryšį su Jėzumi.

Jėzus yra viso pasaulio Išganytojas, žydų ir visų tautų, Rom 1,16.

Pirmiau buvo aukota tūkstančiai ir milijonai avių ir kitų gyvulių. Tas priminė žmonėms tik jų kaltę. Jėzus atidavė savo gyvybę laisvai. Jis ta savo auka teikia mums išganymą pilnai, tikrai. Jis atnešė savo mirtimi auką, bet Jis neliko mirtyje. Jį Dievas prikėlė. Jis yra viso Viešpats.

NESUTARIMAS DĖL JĖZAUS, Jn 10,19-21

19 Tarp žydų vėl kilo nesutarimas dėl šitų žodžių, Jn 7,43; 9,16. 20 Daugelis sakė: „Jis velnio apsėstas ir šėlsta. Kam Jo klausote?" 21 Kiti tvirtino: „Tai ne apsėstojo kalbos. Argi gali velnias atverti neregiams akis?!"

Nesutarimų dėl Jėzaus jau ir pirma buvo, Jn 7,20; 8,48; 9,16. Geriau yra nesutarimai dėl Jo, negu sutarimai prieš Jį. Kai kurie patį Dievo Sūnų laiko velnio apsėstu ir bepročiu! Kiti, nors Jo žodžių nesupranta, bet tiki Jį dėl daromų ženklų. Nes be Dievo, Jis to negalėtų daryti.

JĖZUS PRISIPAŽĮSTA KRISTUMI, Jn 10,22-30

22 Jeruzalėje buvo šventovės pašventinimo iškilmės. Buvo žiema. 23 Jėzus vaikščiojo šventovėje, Saliamono stoginėje, 1 Kar 6,3. 24 Ten Jį apspito žydai ir klausinėjo: „Kaip ilgai laikysi mus abejonėse? Jeigu esi Kristus, pasakyk mums atvirai!" Jn 16,29. 25 Jėzus jiems atsakė: „Aš jums sakiau, bet jūs netikite. Darbai, kuriuos darau savo Tėvo vardu, liudija apie mane, Jn 5,36. 26 Bet jūs netikite, nes jūs — ne manosios avys, Jn 8,45. 27 Manosios avys klauso mano balso; Aš jas pažįstu, ir jos seka paskui mane, Jn 8,47. 28 Aš joms duodu amžinąjį gyvenimą; jos nežus per amžius, ir niekas jų neišplėš iš mano rankos. 29 Tėvas, kuris man jas davė, yra aukščiau už viską, ir niekas jų neišplėš iš Tėvo rankos, Jn 14,28. 30 Aš ir Tėvas esame viena".

Čia pasakyta vieta, kad šis Jėzaus pokalbis su žydais vyko Jeruzalėje, Saliamono stoginėje, žiemos metu, minint švnetovės pašventinimo sukaktį. Ši sukaktis buvo minima iš Judo

Makabėjo laikų 165 m. prieš Kr. Prie Jėzaus priėjo į Jį netikintys žydai ir prašė atvirai pasisakyti, ar Jis Kristus? Jų tikslas buvo, kaip Jį teisiant, pakaltint Dievo piktžodžiavimu ir romėnams apskųsti kaip žydų karalių. Jėzus daug kartų buvo sakęs, kad Jis yra Žmogaus Sūnus — Dievo Sūnus. Tą Jis ir dabar jiems priminė. Kodėl jie į Jį netiki, Jis pasakė jiems ir priežastį; gi todėl, kad jie nėra Jo avys — sekėjai. Jo sekėjai — avys tiki Juo, seka Jį, turi draugystę su Juo. Šią dovaną į Jį tikintieji turi jau ir dabar. Jie yra Jo rankoje. Iš Jo rankos jų niekas neišplėš, jei jie patys nuo Jo neatsitrauks. Juos Jam davė Jo Tėvas — visagalis Dievas.

ŽYDAI NORI UŽMUŠTI JĖZŲ, Jn 10,31-39

31 Žydai vėl stvėrėsi akmenų, norėdami Jį užmušti. 32 O Jėzus paklausė juos: „Tėvo valia esu jums padaręs daug gerų darbų. Už kurį gi darbą užmušite mane?" Jn 8,59. 33 Žydai Jam atsakė: „Ne už gerą darbą užmušime, bet už piktžodžiavimą, kad Tu, būdamas žmogus, dediesi Dievu". 34 Jėzus atsakė: „Argi jūsų įstatyme nėra parašyta: ‚Aš tariau: jūs esat dievai?' Ps 82,6. 35 Taigi įstatymas vadina dievais tuos, kuriems atėjo Dievo žodis, ir Raštas negali būti panaikintas. 36 Kaip tad jūs galite sakyti tam, kurį Tėvas pašventino ir siuntė pasaulin: ‚Tu piktžodžiauji', kai pareiškiau: ‚Aš esu Dievo Sūnus!?' Ps 5,17-20. 37 Jei Aš nedarau savo Tėvo darbų, — netikėkite manimi! 38 O jeigu darau ir manimi netikite, — tikėkite darbais, kad pažintumėte ir suprastumėte, jog Tėvas manyje ir Aš jame", Jn 14,11. 39 Jie vėl mėgino Jį suimti, bet Jis išsprūdo jiems iš rankų, Jn 8,59; Lk 4,30.

———

Kai Jėzus atsakė jiems į jų klausimą, jie stvėrėsi akmenų užmušti Jį. Dažnai yra panašiai ir evangelijos skelbėjams. Jei jie yra atsargūs, nieko neužgauna, jie vadinami bailiais. Jei jie išsireiškia drąsiau — jie užgauliotojai.

Jau daug kartų žydai griebėsi akmenų Jį užmušti. Jėzus darė tik gera, Jis padarė daugybę stebuklų. Dabar Jis klausė jų, už kurį gerą darbą jie nori Jį užmušti. Jie rado pasiteisinimą. Ir už blogiausius darbus randamas pasiteisinimas. Jėzus jiems atsakė 82 psalmės žodžiais, kad tie, kuriems atėjo Dievo žodis, buvo

vadinami dievais. Jėzus ne tik kalbėjo žodį, bet ir darė Jam Tėvo duotus darbus. Jie privalėjo tikėti tam, ką jie matė, vadovautis sveiku protu. Mūsų dienomis vyksta labai daug stebuklų. Daugelis „krikščionių" tą mato, o tačiau netiki.

JĖZUS PASITRAUKIA Į PERĖJĄ, Jn 10,40-42

40 Jėzus vėl pasitraukė anapus Jordano, kur pradžioje Jonas krikštijo, ir apsistojo ten. 41 Daugelis ėjo pas Jį ir kalbėjo: „Jonas, tiesa, nepadarė nė vieno stebuklo, bet ką jis sakė apie šitą, yra teisybė". 42 Ir daugelis tikėjo Jį tame krašte.

———

Jeruzalėje žydai norėjo užmušti Jėzų. Jis pasitraukė iš Jeruzalės ne dėl baimės, bet kad Tėvas Jam taip rodė. Jėzus pasitraukė į rytinę Jordano pusę, į Perėją, kur pradžioje Jonas krikštijo, Jn 1,28. Kiek čia buvo prisiminimų! Čia Jėzus surado ramią vietelę. Čia rinkosi daugelis žmonių Jo klausytis. Jie prisiminė Jono veiklą ir kalbėjo, kad Jonas pats nedarė jokių stebuklų, bet visa, ką jis sakė apie Jėzų, yra tiesa. Daugelis tikėjo Jį. Tai yra, asmeniškai patyrė, kad Jis yra Kristus, Mt 16,16. Jeruzalėje žmonės norėjo nužudyti Jį, o čia išpažino Jį savo Išganytoju. Taip dažnai yra, vienoje vietoje žmonės priešinasi Šventosios Dvasios veikimui, o kitoje vietoje priima evangeliją džiaugsmingai.

LOZORIAUS MIRTIS, Jn 11,1-16

1 Buvo vienas ligonis. Lozorius iš Betanijos kaimo, kur gyveno Marija ir jos sesuo Morta, Lk 10,38-39. 2 Marija buvo toji pati moteris, kuri patepė Viešpatį kvepalais ir nušluostė plaukais Jo kojas. Jos brolis Lozorius sirgo, Jn 12,3; Mt 26,7. 3 Seserys nusiuntė Jam žinią: „Viešpatie! Tas, kurį myli, serga!" 4 Tai išgirdęs, Jėzus tarė: „Šita liga ne mirčiai, bet Dievo garbei, kad per ją būtų pašlovintas Dievo Sūnus", Jn 9,3.

5 Jėzus mylėjo Mortą, jos seserį ir Lozorių. 6 Vis dėl to, išgirdęs, kad tas serga, Jis dar dvi dienas užtruko ten, kur buvojo, 7 ir tik tada pasakė mokiniams: „Eikime vėl į Judėją!" 8 Mokiniai Jam atsakė: „Rabi, ką tik žydai kėsinosi užmušti tave akmenimis, o Tu vėl ten eini?" Jn 8,59. 9 Jėzus tarė: „Argi ne

dvylika valandų turi diena? Kas vaikščioja dieną, tas nesuklumpa, nes mato šio pasaulio šviesą, Jn 9,4; Lk 13,32. 10 O kas vaikščioja naktį, suklumpa, nes jam trūksta šviesos", Jn 12,35. 11 Tai pasakęs pridūrė: „Mūsų bičiulis Lozorius užmigo, bet Aš eisiu jo pažadinti", Mt 9,24. 12 Mokiniai atsiliepė: „Viešpatie, jei jis miega, pasveiks". 13 Jėzus kalbėjo apie jo mirtį, o jie manė, kad Jis kalba apie poilsio miegą. 14 Pagaliau Jėzus atvirai jiems pasakė: „Lozorius mirė. 15 Bet Aš džiaugiuosi, kad ten nebuvau, dėl jūsų, kad tikėtumėte. Tad eikime pas jį". 16 Tada Tomas, vadinamas Dvyniu, tarė kitiems mokiniams: „Eikime ir mes mirti su Juo!"

Betanijos kaimas buvo arti Jeruzalės. Jame gyveno Lozorius ir jo seserys, Marija ir Morta. Su šia šeima Jėzaus ryšiai buvo labai artimi. Marija patepė Viešpatį brangiais kvepalais. Tas įvykis aprašytas Jn 12. Iš šios vietos žiūrint, atrodo, lyg tai būtų jau pirmiau įvykę. Todėl kai kurie sumaišo Lozoriaus seserį su kita Marija, Lk 7,38. Atsiminkime, kad Jonas, rašydamas evangeliją, nesilaikė įvykių chronologijos.

Lozorius rimtai susirgo. Seserys žinojo, kur Jėzus yra. Jos davė Jam žinią: „Tas, kurį Tu myli, serga". Tai tikras išsireiškimas. Mūsų meilė Jam nėra verta minėti. Bet Jo meilė yra didinga, nuostabi!

Jėzus pasakė, kad ši liga nėra mirčiai, bet Dievo garbei. Nors Lozorius mirė ir keturias paras išgulėjo kape, jis buvo prikeltas. Per tai daug žmonių įtikėjo Jėzų, mokinių tikėjimas buvo sustiprintas. Bet gal didžiausioji Dievo garbė buvo, kad tas įvykis privedė prie Jėzaus mirties? Jn 12,23; 13,31; 14,13. Ir mūsų gyvenime didžiausioji Dievo garbė apsireiškia sunkiausiuose pergyvenimuose!

Jėzus mylėjo Lozorių ir jo seseris. Žmogiškai mąstant, Jėzus turėjo skubėti į pagalbą. Bet Jis liko vietoje dvi paras. Po to, Jėzus kreipėsi į mokinius: „Eikime į Judėją". Mokiniai labai nustebo. Jie nematė jokio sąryšio su Lozoriaus mirtimi. Jie manė, kad Jėzus nori vykti į Judėją ir ten iš naujo pradėti savo veiklą. Jie priminė Jam, kad tas yra labai pavojinga, mat, žydai norėjo Jį užmušti. Jėzus pasakė jiems: kaip dienos metu žmogus mato savo taką, taip panašiai yra Dievo vedime. Nereikia nei skubėti, nei vėluoti, bet veikti taip, kaip Tėvas rodo, laukti

paskirtos valandos.

Jėzus pridūrė, kad Lozorius miega. Mokiniai suprato kūnišką miegą. Jei miega, tai gerai, ligos krizė praėjus, pasveiks. Dėl Lozoriaus nėra reikalo eiti į Judėją. Jėzus kalbėjo apie mirtį, kaip apie miegą, Senojo Testamento terminu, 2 Sam 7,12; 1 Kar 2,10. Pagaliau Jėzus pasakė jiems atvirai, kad Lozorius mirė. Jei jis mirė, tai nebėra tikslo ten eiti. Jėzus aiškino, kad Jis dėl to džiaugiasi, o ypač dėl jų. Gal Tomas gerai suprato Jėzaus mintį? Su tokiu mokytoju mirti nebaisu, bet be Jo gyventi neįmanoma!

JĖZŲ PASITINKA MORTA IR MARIJA, Jn 11,17-32

17 Atėjęs Jėzus rado jį jau keturias dienas išgulėjusį kape. 18 O Betanija buvo arti Jeruzalės — maždaug penkiolika stadijų atstu. 19 Daug žydų buvo atėję pas Mariją ir Mortą jų paguosti dėl brolio mirties. 20 Morta, išgirdusi, kad ateinąs Jėzus, išėjo Jo pasitikti. Marija liko namie. 21 Morta tarė Jėzui: „Viešpatie, jei būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. 22 Bet ir dabar žinau: ko tik prašysi Dievo, Dievas Tau duos", Jn 9,31-33. 23 Jėzus jai tarė: „Tavo brolis prisikels!" 24 Morta atsiliepė: „Aš žinau, jog jis pasikels paskutinę dieną, mirusiems keliantis", Jn 5,29; 6,40; Lk 14,14. 25 Jėzus jai tarė: „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, — nors ir mirtų, bus gyvas. 26 Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius. Ar tai tiki?" Jn 6,35.40.50. 27 Ji atsakė: „Taip, Viešpatie! Aš tikiu, jog Tu esi Kristus, Dievo Sūnus, kuris turi ateiti į šį pasaulį", Jn 9,69.

28 Tai pasakiusi, ji nuėjo ir pašaukė savo seserį Mariją, slapčiomis jai pranešdama: „Mokytojas atėjo ir šaukia tave". 29 Išgirdusi ši greitai pakilo ir nuėjo pas Jį. 30 O Jėzus dar nebuvo įžengęs į kaimą, dar tebebuvo toje vietoje, kur Jį pasitiko Morta. 31 Kai žydai, buvę su ja namuose ir ją guodę, pamatė ją skubiai keliantis ir išeinant, jie sekė paskui, manydami, kad ji einanti pas kapą išsiverkti. 32 O Marija, atėjusi ten, kur buvo Jėzus, ir Jį pamačiusi, puolė Jam po kojų, sakydama: „Viešpatie, jei būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs".

Pagaliau Jėzus atėjo į Betaniją. Koks pasikeitimas nuo

išvykimo! Išeidami niekada nežinome, ką rasime sugrįžę. Daug žydų buvo atėję paguosti seserų. Jie kalbėjo apie Lozoriaus gerą vardą, ir prisikėlimą paskučiausiąją dieną. Morta išgirdo, kas nors jai pranešė, kad Jėzus ateina. Reikia manyti, kad ir Marija išgirdo. Seserys buvo skirtingų charakterių. Morta buvo labai aktyvi. Ji, visa palikus, nuskubėjo pasitikti Jėzaus. Marija buvo ramaus būdo. Be to, atėjo žmonės jas paguosti. Kas nors turėjo būti namie ir „svečius" priimti. Sutikus Jėzų, Mortos pirmi žodžiai buvo: „Viešpatie, jei čia būtumei buvęs, mano brolis nebūtų miręs". Bet ji tuojau pridėjo: „Žinau, ko tik melsi Dievo, Dievas Tau duos". Ar čia nejaučiamas tikėjimas, kad Jėzus gali prikelti brolį? Jėzus atsakė, kad jos brolis prisikels. Morta galvojo ir kalbėjo apie paskutinįjį prisikėlimą. Jėzus jai atsakė: „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas!" Jn 6,34; 8,12; 9,5. Jis yra ir mirties Viešpats. Nors kūnas turi mirti, bet jis bus prikeltas. O siela (dvasia) niekada nemiršta. Tikint į Jėzų, mirtis netenka sunaikinančios galios. Morta tikėjo ir sakė: „Tu esi Kristus, Dievo Sūnus!" Mt 16,16.

Morta sugrįžo į namus ir pasakė seseriai, kad Jėzus ją šaukia. Ji greit atsikėlusi išskubėjo pasitikti Jėzaus. Žmonės manė, kad Marija ėjo išsiverkti pas brolio kapą. Jie sekė ją. Namai liko tušti. Morta ėjo drauge. Marija, sutikus Jėzų, puolė prieš Jį ant savo veido, vadindama Jį Viešpačiu. Nors aplinkui buvo daugybė Jėzaus priešų, jai Jėzus buvo Viešpats, ji nekreipė dėmesio į aplinką.

JĖZUS PRIKELIA LOZORIŲ, Jn 11,33-44

33 Pamatęs ją verkiančią ir kartu atėjusius žydus verkiančius, Jėzus labai susigraudino ir susijaudinęs 34 paklausė: „Kur jį palaidojote?" Jie atsakė: Viešpatie, eik ir pažiūrėk". 35 Jėzus pravirko, Lk 19,41. 36 Tada žydai kalbėjo: „Štai kaip Jis jį mylėjo!" 37 O kiti sakė: „Argi tas, kuris atvėrė neregiui akis, negalėjo padaryti, kad šitas nemirtų?"

38 Ir vėl susigraudinęs, Jėzus atėjo pas kapą. Tai buvo ola, užrista akmeniu, Mt 27,60. 39 Jėzus tarė: „Nuriskite akmenį!" Mirusiojo sesuo Morta įspėjo: „Viešpatie, jau dvokia. Jau keturios dienos kaip jis miręs". 40 Jėzus jai tarė: „Argi nesakiau: jei tikėsi, pamatysi Dievo šlovę?!" Rom 6,4. 41 Jie

nurito akmenį. Jėzus pakėlė akis aukštyn ir prabilo: „Tėve, dėkoju Tau, kad mane išklausei, Mk 7,24. 42 Aš žinojau, kad visada mane išklausai. Tačiau tai sakau dėl čia esančiųjų, kad jie tikėtų, jog Tu mane siuntei", Jn 12,30. 43 Tai pasakęs, galingu balsu sušuko: „Lozoriau, išeik!" 44 Numirėlis išėjo. Jo rankos ir kojos buvo suvystytos aprišalais, o veidas apvyniotas drobule. Jėzus jiems įsakė: „Atraišiokite jį ir leiskite jam eiti".

———————

Užuojautą pareikšti yra gerai. Atsiskyrimas, ypač mirties atveju, visada jaudina. Verkė Lozoriaus seserys ir užuojatą pareiškusieji. Ir Jėzus jaudinosi ir pravirko eidamas prie kapo. Žydai tą matė ir darė savo pastabas. Vieni sakė, kad ir Jėzus jaučia ir elgiasi panašiai, kaip ir visi kiti žmonės. Kiti išreiškė savo abejonę dėl Jo dievybės. Jie manė: „Jei Jis tikrai būtų atvėręs neregiui akis, Jis būtų galėjęs ir šį savo draugą išgydyti".

Jėzus priartėjo prie kapo. Anuo metu daug kapų buvo iškaltų uolose. Čia paguldydavo mirusį ir olą uždengdavo akmeniu arba akmens plokšte. Gal pas mus yra kiek panašu kapų rūsiai? Jėzus įsakė atidaryti olą. Morta pasipriešino tam. Gal ji tai darė nesąmoningai? Juk jis jau dvokia! Kiekvienam savųjų dvokimas yra nemalonus. Ar Jėzus turi tą kvapą užuosti? Jėzus nesidrovėjo priimti kūną, ateiti į šį pasaulį. Jis nesidrovi ir mirusio kvapo. Jėzus įspėjo Mortą, priminė jai jos pareikštą tikėjimą ir Jo pažadą.

Nuo angos akmenį pašalinus, Jėzus meldėsi. Kokia iškilminga malda! Jis žinojo, kad Tėvas išklausys Jį, bus liudijimas aplinkui stovintiems. Tai buvo ne burtai, kerėjimas, apeigos, bet nuoširdi tikėjimo malda į Tėvą. Po maldos, Jis balsiai, galingu balsu šaukė Lozorių, lyg giliai miegantį. Lozorius tapo pažadintas iš mirties ir jam suteikta pilna sveikata.

Evangelistas nieko nesako, kaip seserys sutiko prikeltą brolį, artimieji savo kaimyną, kaip Lozorius toliau gyveno. Evangelistui buvo svarbu tik vienas: Jėzus yra Dievo Sūnus — Mesijas. Kaip toks, Jis yra ir mirties Viešpats.

VYRIAUSIOS TARYBOS SPRENDIMAS — MIRTIS JĖZUI, Jn 11,45-53

45 Daugelis žydų, kurie buvo atėję pas Mariją ir matę, ką Jėzus padarė, įtikėjo Jį. 46 Bet kai kurie nuėjo pas fariziejus ir

pranešė jiems, ką Jėzus padarė. 47 Tada aukštieji kunigai ir fariziejai sušaukė teismo tarybą ir svarstė: „Ką darysime? Šitas žmogus daro daug stebuklų, Mt 26,3; Lk 22,2. 48 Jei taip Jį paliksime, visi įtikės Jį; ateis romėnai ir sunaikins šventąją vietą bei mūsų tautą". 49 Vienas iš jų — Kaifas, tais metais vyriausiasis kunigas, jiems tarė: „Jūs nieko neišmanote 50 ir neapgalvojate, jog mums geriau, kad vienas žmogus mirtų už tautą, o ne visa tauta žūtų", Jn 18,14. 51 Jis tai sakė ne iš savęs, bet, būdamas tų metų vyriausiasis kunigas, pranašavo, jog Jėzui reikės mirti už tautą, 52 ir ne tik už tautą, bet tam, kad suburtų į vienybę išsklaidytuosius Dievo vaikus, Jn 10,16; Ef 2,16. 53 Nuo tos dienos jie buvo tvirtai pasiryžę Jį nužudyti.

———

Pamatę Jėzaus padarytą stebuklą, daugelis įtikėjo Jį. Bet kiti nuėję pranešė Fariziejams, ką Jėzus padarė. Tuojau buvo sušaukta vyriausioji taryba tam reikalui aptarti. Akli tautos ir bažnyčios vadai visai nekėlė klausimo, ar Jėzus, tas, kuris daro tokius stebuklus, kartais nėra Dievo Siųstasis? Jie tikėjo ir žinojo, kad Jėzus daro tokius stebuklus. Jei Jam taip toliau duoti laisvę, visi žmonės įtikės Jį. Jie vieningai nutarė nužudyti Jėzų. Tą, kuris nugalėjo mirtį, jie nutarė nugalėti!

Kaifas buvo vyriausiu kunigu 18—36 metais po Kr. Kaifas kalbėjo įžuliai į savo kolegas (pavaldinius) 49-50. Jis „išaiškino", kaip apsaugoti šventąją vietą ir išlaikyti tautą. Nusikaltimu, nuodėme nėra išgelbiama tauta. Jei žydų vadai ir tauta būtų įtikėję Jėzų, nebūtų 70 m. po Kr. Jeruzalė sunaikinta ir tauta išžudyta bei ištremta, Lk 13,34-35. Evangelistas sako, kad Kaifas, eidamas vyriausiojo kunigo pareigas, pranašavo. Bet jo pranašavimas visai kitaip vyko, negu jis manė ir laukė. Jėzus mirė ne dėl vyriausiosios tarybos nutarimo, bet Dievo siųstas Jis ėjo mirti. Jėzus yra žydų ir visų tautų Išganytojas, Rom 1,16.

ARTĖJA VELYKŲ ŠVENTĖ, Jn 11,54-57

54 Todėl Jėzus nebevaikščiojo viešai tarp žydų, bet pasitraukė iš ten į vietovę dykumos pakraštyje, į miestelį, vadinamą Efraimu. Ten Jis ir apsistojo kartu su mokiniais.

55 Artinosi žydų Velykos. Daugelis iš viso krašto traukė į Jeruzalę, norėdami prieš Velykas apsivalyti, 2 Ch 30,17. 56 Jie

ieškojo Jėzaus ir, stovinėdami šventovėje, kalbėjosi: „Kaip manote? Nejaugi Jis neateis į iškilmes?" 57 Mat, aukštieji kunigai ir fariziejai išleido įsakymą, kad žinantys praneštų, kur Jis esąs, kad būtų galima Jį suimti.

Atrodo, kad Jėzus žinojo tarybos nutarimą. Jis pasitraukė iš Jeruzalės ne dėl baimės, bet kaip visada, dėl Tėvo valios. Jo valanda dar nebuvo atėjus. Efraimo miestelis buvo nuo Jeruzalės į šiaurę apie 18 km.

Artėjo Velykų šventės. Daugelis žmonių vyko į švenčių iškilmes. Daug jų atvyko anksčiau, ypatingai tie, kurie buvo susitepę. Pav. palietę mirusį. Tokie privalėjo apsivalyti. Kitaip jie negalėjo dalyvauti švenčių iškilmėse. Žmonės kalbėjo apie Jėzų. Jų nuomonės buvo įvairios. Taryba savo nutarimu vertė kitus nusidėti, pranešti, kur yra Jėzus. Neteisingi valdovai visada savo pavaldinius verčia daryti pikta.

JĖZAUS PATEPIMAS BETANIJOJE, Jn 12,1-8

1 Šešioms dienoms belikus iki Velykų, Jėzus atėjo į Betaniją, kur gyveno Jo prikeltasis iš mirusių Lozorius, Mt 26,6-13; Mk 14,3-9. 2 Ten iškėlė Jam vaišes. Morta tarnavo, o Lozorius kartu su svečiais sėdėjo prie stalo, Jn 11,14. 3 Paėmusi svarą brangių tepalų iš grynojo nardo, Marija patepė Jėzui kojas ir nušluostė jas savo plaukais. Namai pakvipo tepalu, Mk 14,3. 4 Vienas iš Jo mokinių, Judas Iskarijotas, kuris Jį išdavė, sakė, Mt 26,8: 5 „Kodėl to tepalo neparduota už tris šimtus denarų ir neatiduota vargšams?!" 6 Jis taip sakė ne kad jam būtų rūpėję vargšai, bet kad pats buvo vagis ir, turėdamas kasą, grobstė pajamas. 7 Jėzus tarė: „Palik ją ramybėje. Ji tai laikė mano laidotuvių dienai. 8 Vargšų jūs visada turite savo tarpe, o mane ne visada turėsite", 5 M 15,11; Mt 26,11.

Kai Jėzaus valanda atėjo, Jis grįžo į Betaniją ir Jeruzalę, kur Jo priešai galėjo pasiekti Jį. Jėzus atvyko su savo mokiniais į Betaniją. Čia gyveno Lozorius, kurį Jis prikėlė iš numirusių, ir jo seserys. Jėzaus garbei iškėlė vaišes. Lozorius buvo prie stalo su svečiais. Morta viską tvarkė, patarnavo. Marija patepė

Jėzaus kojas brangiu nardo tepalu. Patepimas buvo neįprastas. Patepta kojos, o ne galva. 300 denarų buvo darbininko metinė alga.

Judas Iskarijotas buvo apaštalas. Judas buvo vienas iš apaštalų skaičiaus, bet savo budu (esme) jis visai nebuvo Jėzaus apaštalas. Jis buvo vagis, išdavikas. Šiaip Judas buvo išmintingas žmogus. Jis tiksliai apskaičiavo nardo tepalo kainą. Jis sugebėjo įsiteikti kitiems apaštalams ir Jėzui; buvo kasininkas. Jis sugebėjo nepastebimai vogti iš bendros kasos. Jis pamaldžiai kalbėjo teikti pagalbą vargšams. Judo veidmainystę suprato gal tik Jėzus? Juk veidmainiai sugeba ir dabar labai pamaldžiai ir įtikinančiai kalbėti apie bažnyčios galią, jos grynumą, Dievo siuntimą.

Jėzus palaikė Mariją. Jis pasakė, kad ji gerą darbą padarė. Marija patepė Jį laidotuvėms. Jėzus žinojo, kad Jo mirtis arti. Jis nebijojo, nesišalino, nes Jo valanda jau buvo atėjus.

Jėzui ir Jo reikalui įmanoma patarnauti, kai yra tam tikra proga, kai Dievo Dvasia veikia. Mūsų žmonių gyvenimas yra toks, kad vargšų visuomet buvo ir bus. Jiems teikti pagalbą visada yra galima.

AUKŠTIEJI KUNIGAI NUSPRENDĖ LOZORIŲ NUŽUDYTI, Jn 12,9-11

9 Daug žydų sužinojo Jį ten esant ir atėjo ne tik dėl Jėzaus, bet taip pat pamatyti Lozoriaus, kurį Jis prikėlė iš numirusių, Jn 11,43-44. 10 Aukštieji kunigai dabar nusprendė nužudyti ir Lozorių, 11 nes daugybė žydų per jį pasitraukė nuo jų ir įtikėjo Jėzų.

Daug žmonių ėjo į Betaniją iš Jeruzalės ir apylinkės pamatyti Jėzaus ir Lozoriaus. Vieni norėjo išgirsti Jėzaus pamokančių žodžių, kiti patenkinti savo smalsumą, žingeidumą. Visgi daugybė įtikėjo Jėzų ir pasitraukė nuo bažnyčios. Tas taip erzino kunigus, jog jie nusprendė nužudyti ir Lozorių. Tie kunigai tikrai nebijojo Dievo ir nekreipė dėmesio į žmones. Tokių kunigų buvo ne tik Jėzaus metu, bet ir visais bažnyčios istorijos laikais. Juk bažnyčios inkvizicija išžudė milijonus nuoširdžiai tikinčių žmonių vien dėl to, kad jie tikėjo Dievą ir laikėsi evangelijos tiesų! Jie, pažindami evangeliją ir būdami sąžiningi, turėjo pasitraukti nuo bažnyčios.

JĖZAUS ĮŽENGIMAS Į JERUZALĘ, Jn 12,12-19

12 Rytojaus dieną, gausiai susirinkusi į šventes, minia sužinojo, kad Jėzus ateinąs į Jeruzalę, Mt 21,8; Mk 11,8. 13 Žmonės pasiėmė palmių šakų ir išėjo Jo pasitikti, garsiai šaukdami: „Osana! Garbė tam, kuris ateina Viešpaties vardu! Izraelio karalius!" Ps 118,25-26; Mt 23,39- Mk 11,8-9; Lk 19,37-38. 14 Jėzus, gavęs asiliuką, užsėdo ant jo, kaip parašyta, Mt 21,7: 15 „Nebijok, Siono dukra: štai atvyksta tavo karalius, jis joja ant asilaičio!" Zak 9,9; Iz 62,11; Mt 21,5. 16 Iš pradžių mokiniai šito nesuprato, bet, kai Jėzus buvo pašlovintas, atsiminė, kad tai buvo apie Jį rašyta ir jie Jam tai padarė. 17 Taigi dabar liudijo apie Jį minia, buvusi su Juo, kai Jis pašaukė Lozorių iš kapo ir prikėlė iš numirusių. 18 Minia todėl išėjo Jo pasitikti, kad buvo girdėjus Jį padarius tą stebuklą. 19 O fariziejai kalbėjo vieni kitiems: „Žiūrėkite, nieko negalite padaryti. Štai visas pasaulis eina paskui Jį!"

Žmonės, atvykę į Jeruzalę, teiravosi vienas antro: „Ar Jis atvyks į šventę?" Jie sužinojo, kad Jis atvyksta. Tada jie skubėjo pasitikti Jėzų.Kiekvienas evangelistas aprašo Jėzaus įžengimą į sostinę kiek savaip. Jonas žinojo, kad jo evangelijos skaitytojai žino apie Jo įžengimą į miestą. Todėl jis kai ką išleidžia savo aprašyme. Jonas sako, kad minia pasitiko Jėzų su palmių šakomis. Palmės reiškė pergalę. Žmonės šūkavo Jam Ps 118,25-26. Apaštalai nesuprato šios psalmės reikšmės. Tik vėliau jie suprato, kad šioje psalmėje buvo pranašauta apie Jėzų. Pranašystės Šventojo Rašto geriausiai suprantamos, kai jos įvyksta. Minias traukė prie Jėzaus Lozoriaus prikėlimas. Fariziejai matė minias, kad jos nepaiso jų įsakymų. Kuriuose Dievo Dvasia veikia, tie klauso Dievo, o ne žmonių.

GRAIKAI NORI MATYTI JĖZŲ, Jn 12,20-26

20 Tarp atėjusių per šventes melstis buvo ir graikų, 1 Kar 8,41. 21 Jie kreipėsi į Pilypą, kilusį iš Galilėjos miesto Betsaidos, prašydami: „Gerbiamasis, mes norėtume pamatyti Jėzų!" 22 Pilypas nuėjo ir pasakė Andriejui. Andriejus ir

Pilypas atėję pranešė Jėzui. 23 O Jėzus jiems tarė: „Atėjo valanda, kad būtų pašlovintas Žmogaus Sūnus. 24 Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jei kviečių grūdas nekris į žemę ir neapmirs, jis pasiliks vienas, o jei apmirs, jis duos gausių vaisių, 1 Kor 15,36-37. 25 Kas myli savo gyvybę, — ją pražudys, o kas nekenčia (nevertina) savo gyvybės šiame pasaulyje, išsaugos ją amžinajam gyvenimui, Mt 10,39; Lk 17,33. 26 Kas nori man tarnauti, teseka mane: kur Aš esu, ten bus ir mano tarnas. Kas man tarnaus, tą pagerbs mano Tėvas", Jn 14,3; 1 Sam 2,30.

Keli graikai atvyko į Jeruzalę melstis. Kai kas mano, kad tai buvo žydai, gyveną tarp graikų (Diasporoje). Kiti sako, kad tai buvo graikai. Kaip pav. iždininkas iš Abesinijos, Apd 8,27, ar Kornelijus, Apd 10,1-. Iš teksto atrodo, jog jie buvo graikai. Jie kreipėsi į Pilypą iš Betsaidos. Gal juos paskatino kreiptis į Pilypą ir prašyti pasimatymo su Jėzumi jo graikiškas vardas? Teisingas kelias yra ieškoti Jėzaus pažinties per tuos, kurie pažįsta Jį, kaip Išganytoją. Naudinga yra, jei du ar daugiau susitaria melstis dėl tų, kurie Jėzaus ieško ir juos supažindina su Juo. Apie graikų ieškojimą Jėzaus, pasakoja tik Jonas. Evangelistas nieko nesako, ar Jėzus tuos graikus priėmė. Ar jie vėliau buvo Jo sekėjais? Atrodo, kad evangelistui buvo svarbu pabrėžti, jog atėjusi Jėzaus valanda. Jėzaus pašlovinimo (mirties, prisikėlimo, dangun žengimo) valanda buvo atėjus. Jėzus turėjo pirma mirti, lyg kviečių grūdas, ir tik po to, galėjo tapti pasaulio Išganytoju; taigi ir graikų. Jei Jėzus būtų norėjęs savo kūnišką gyvybę išsaugoti, Jis nebūtų tapęs Išganytoju. Panašiai yra ir su Jo sekėjais. Kuris gyvena tik šio pasaulio gyvenimui, toks nesiekia išganymo, ir tuo pačiu neturi gyvenimo Kristuje. Išsireiškimas: „Kas nekenčia savo gyvybės" yra hebraizmas. Lietuvių kalba būtų: „Kas nevertina". Kas Jėzui nori tarnauti, tas privalo Jį sekti, gyventi, kaip evangelija moko. Tokį Tėvas pagerbs. Dievo pagerbimas yra nepalyginamai vertingesnis už didžiausią pasaulio garbę.

TĖVAS PAGERBIA SŪNŲ, Jn 12,27-34

27 „Dabar mano siela sukrėsta. Ir ką sakysiu: ‚Tėve, gelbėk mane nuo šios valandos!' Bet juk tam Aš atėjau į šią valandą,

Mt 26,38. 28 Tėve, pašlovink savo vardą!" Tada iš dangaus pasigirdo balsas: „Aš Jį pašlovinau ir dar pašlovinsiu!" 29 Aplink stovinti minia, tai išgirdusi, sakė griaustinį sugriaudus. Kai kurie tvirtino: „Angelas Jam kalbėjo". 30 O Jėzus atsakė: „Ne dėl manęs, o dėl jūsų pasigirdo tas balsas, Jn 11,42. 31 Dabar teisiamas šitas pasaulis. Dabar šio pasaulio kunigaikštis išmetamas laukan, Jn 16,11. 32 O Aš, kai būsiu pakeltas nuo žemės, visus trauksiu prie savęs". 33 Jis tai sakė, nurodydamas, kokia mirtimi Jam reikės mirti. 34 O žmonės Jam sakė: „Mes girdėjome iš įstatymo, kad Kristus pasiliks per amžius. Kodėl Tu sakai, kad Žmogaus Sūnus turės būti iškeltas aukštyn? Kas gi tas Žmogaus Sūnus?" Ps 110,4.

Viešpats Jėzus buvo sukrėstas artėjančių kentėjimų. Jį ne tiek kankino kūno kentėjimai, kiek žmonių išganymo reikalas, Iz 43,24. Jėzus meldė Tėvo, ne kad pašalintų šią valandą, bet kad joje išlaikytų Jį. Nes Jis dėl šios valandos atėjo. Jėzus prašė, kad Dievo garbė būtų apreikšta, Jo šlovė iškelta.

Tėvas atsakė į maldą girdimu balsu iš dangaus: „Aš Jį pašlovinau ir dar pašlovinsiu". Dievo šlovė buvo apreikšta per Jėzaus atėjimą į šį pasaulį, Jo gyvenimą, mokymą, stebuklus, gyvenimo pavyzdį, šventumą. Toliau Dievo šlovė bus apreikšta per Jo mirtį, kentėjimus, prikėlimą.

Aplinkui stovinti minia kai ką girdėjo, bet visai nieko nesuprato. Vieni sakė, kad griaustinis griaudęs. Kiti tvirtino, kad angelas kalbėjęs Jam. Jėzus atsakė, kad tas Tėvo balsas pasigirdo dėl minios. Per Jėzaus mirtį šėtonas bus nugalėtas. Dabar jau vyksta pasaulio teismas. Dabar yra pasaulio krizės valanda. Šėtonui yra galia atimta. Pasauliui yra duodama galimybė apsispręsti ir sekti Jėzų, tapti išganytais. Ta galimybė teikiama ne tik žydų tautai, bet visoms tautoms. Šėtono apgaulė parodyta, nuodėmės galia palaužta, išganymo kelias parengtas. Kai Jėzus bus pakeltas, mirs ant kryžiaus, Jis trauks visus prie savęs, teiks išgelbėjimą. Tą Jis tikrai darė būdamas ant kryžiaus. Jis pažadėjo nusikaltėliui žydui rojų, o karininkui romėnui leido suprasti: „Šis tikrai buvo Dievo Sūnus!"

Žmonės vėl pradėjo ginčą su Jėzumi. Jie norėjo ir laukė vienašališko Kristaus, kuris ne mirtų, bet visą laiką gyventų pas juos. O Šventasis Raštas aiškiai kalbėjo apie Mesijo mirtį ir kentėjimus, Iz 53; Ps 22.

ŽYDŲ NETIKĖJIMAS, Jn 12,35-43

35 Jėzus atsakė: „Jau nebeilgai šviesa bus jūsų tarpe. Vaikščiokite, kol turite šviesą, kad neužkluptų jūsų tamsa. Kas vaikščioja tamsoje, tas nežino, kur eina, Jn 1,9; 8,12; 11,10. 36 Kol turite šviesą, tikėkite ja, kad taptumėte šviesos vaikai". Tai pasakęs, Jėzus pasišalino ir pasislėpė nuo jų, Ef 5,9.

37 Nors Jis jų akivaizdoje padarė tiek daug stebuklų, tačiau jie Jo netikėjo. 38 Išsipildė pranašo Izaijo žodžiai: „Viešpatie, kas patikėjo mūsų skelbimu ir kam apreikšta Viešpaties rankos galybė?" Iz 53,1; Rom 10,16. 39 Jie neįstengė tikėti, nes, anot Izaijo, Iz 6,9; Lk 8,10: 40 Jis apakino juos ir sukietino jų širdį, kad nematytų akimis ir nesuvoktų širdimi, — kad neatsiverstų, ir Aš jų nepagydyčiau". 41 Izaijas tai pasakė, nes regėjo Jo šlovę ir kalbėjo apie Jį, Iz 6,1. 42 Vis dėl to įtikėjo Jį daugelis iš vyresnybės, tačiau dėl fariziejų viešai Jo neišpažino, kad nebūtų pašalinti iš sinagogos. 43 Deja, žmonių pagarbą jie brangino labiau už Dievo garbę, Jn 5,41.

Kadangi žydai, matydami tiek daug darytų Jėzaus stebuklų, netikėjo, Jėzus nebeaiškino jiems, ką reiškia Jo „iškėlimas", bet nurodė praktiškai, kad tikėti Jį, yra apsispręsti už šviesą. Tai yra už Jį, Jį sekti gyvenimu. Tik taip jie gali būti apšviesti, tapti šviesos vaikais. Tamsa greitai užeis. Tada nebebus įmanoma matyti kelio. Jėzus pasakė žydams visa, kas buvo reikalinga. Jie galėjo, jei norėjo, suprasti ir apsispręsti. Kiek dar Jam laiko liko, Jis pašventė jį savo artimiesiems, mokiniams. Jėzus pasitraukė iš viešumos.

Evangelistas daug kartų minėjo, jog daug eilinių žmonių tikėjo Jėzų. Čia evangelistas primena, jog daug ir vyriausiosios tarybos narių tikėjo Jėzų, bet viešai neišpažino, nes jie daugiau vertino žmonių pagarbą, negu Dievo garbę. Tai yra, jie nesekė sąžinės balso, bet veidmainiavo. Jie daugiau brangino užimamas vietas ir ekonominę gerovę, negu tiesą ir sąžinės balsą. Pranašas Izaijas tą jau seniai aprašė. Jis vadino jų nenorą tikėti, negalėjimu tikėti, Iz 53,1. Kurie žmonės taip elgiasi, ko gero galima laukti iš jų?

JĖZUS SKELBIA KĄ TĖVAS JAM ĮSAKO, Jn 12,44-50

44 O Jėzus garsiai šaukė: „Kas mane tiki, tiki ne mane, bet tą, kuris mane siuntė, 1 Pt 1,21. 45 Ir kas mane mato, mato tą, kuris mane siuntė, Jn 14,9. 46 Aš atėjau į pasaulį kaip šviesa, kad visi, kurie mane tiki, neliktų tamsoje, Jn 1,9; 3,19; 9,12; 9,5. 47 Kas klausysis mano žodžių, bet jų nesilaikys, Aš jo neteisiu, nes atėjau ne teisti pasaulio, bet gelbėti. 48 Kas mane niekina ir mano žodžių nepriima, tas jau turi savo teisėją: žodis, kurį kalbėjau, nuteis jį paskutiniąją dieną. 49 Aš kalbėjau ne iš savęs, — Tėvas, kuris mane siuntė, įsakė man, ką turiu sakyti ir ką skelbti, Jn 14,10. 50 Aš žinau, kad Jo įsakymas yra amžinasis gyvenimas. Tad ką kalbu, skelbiu taip, kaip Tėvas man įsakė".

---

36 skirsnelyje sakyta, kad Jėzus pasišalino ir pasislėpė nuo jų. 44-50 yra ne Jėzaus kalbų tąsa, bet santrauka. Žmonės gėdijasi išpažinti Jėzų, nes jie daugiau brangina žmonių pagarbą negu Dievo garbę. Jėzus Jam Dievo suteiktą garbę skelbia viešai ir garsiai. Kas Jį tiki, tas tiki Tėvą, nes Jį siuntė Tėvas. Netikėti Jį yra pavojinga, prapultis. Jėzus neteisia nė vieno. Jis ieško išgelbėti. Bet netikėti Jo, yra atmesti Jį. Tokius pasmerkia Jo žodis ir jie bus nubausti paskutiniąją dieną dėl netikėjimo. Jėzus mokė ir skelbė tik tą, ką Tėvas Jam įsakė. O tas įsakymas yra amžinas gyvenimas. Nekeiskite amžino gyvenimo į laikiną!

JĖZUS PLAUNA MOKINIAMS KOJAS, Jn 13,1-17

1 Tai buvo prieš Velykų šventę. Jėzus žinojo, jog atėjo metas Jam iš šio pasaulio keliauti pas Tėvą. Jis mylėjo savuosius pasaulyje ir parodė jiems savo meilę iki galo, Mt 26,2; Mk 14,1; Lk 22,1. 2 Vakarienės metu, kai velnias jau buvo įkvėpęs Judo Iskarijoto širdin sumanymą išduoti Jį, Lk 22,3, 3 ir žinodamas, kad Tėvas visa atidavė į Jo rankas, kad Jis išėjo iš Dievo ir eina pas Dievą, Jn 18,4, 4 Jis pakilo nuo stalo, nusivilko viršutinius drabužius ir persijuosė rankšluosčiu. 5 Po to įpylė vandens į praustuvą ir ėmė mokiniams mazgoti kojas bei šluostyti rankšluosčiu, kuriuo buvo persijuosęs.

6 Taip Jis priėjo prie Simono Petro. Šis Jam sakė:

„Viešpatie, nejaugi Tu mazgosi man kojas?" 7 Jėzus jam atsakė: „Tu dabar nesupranti, ką Aš darau, bet vėliau suprasi". 8 Petras atsiliepė: „Tu nemazgosi man kojų niekados!" Jėzus jam atsakė: „Jei tavęs nenuplausiu, neturėsi dalies su manimi". 9 Tada Simonas Petras sušuko: „Viešpatie, ne tik mano kojas, bet ir rankas, ir galvą!" 10 Jėzus į tai atsakė: „Kas išsimaudęs, tam nėra reikalo praustis, nebent kojas nusimažgoti, nes jis visas švarus. Ir jūs esate švarūs, deja, ne visi", Jn 15,3. 11 Jis, mat, žinojo apie savo išdaviką ir todėl sakė: „Jūs ne visi švarūs", Jn 6,64.

12 Numazgojęs jų kojas, Jis užsivilko drabužius ir, sugrįžęs prie stalo, klausė: „Ar supratote, ką jums padariau? 13 Jūs vadinate mane ‚Mokytoju' ir ‚Viešpačiu', ir gerai sakote, nes Aš tas ir esu, Mt 23,8-10. 14 Jei tad Aš — Viešpats ir Mokytojas — numazgojau jums kojas, tai ir jūs turite vieni kitiems kojas mazgoti, Lk 22,27. 15 Aš jums daviau pavyzdį, kad ir jūs darytumėte, kaip Aš jums dariau, 1 Pt 2,21; 1 Jn 2,6.

16 Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: tarnas ne didesnis už savo šeimininką ir pasiuntinys ne didesnis už savo siuntėją, Jn 15,20; Mt 10,24. 17 Jeigu tai suprantate, laimingi esate, taip elgdamiesi".

Daugelis Šventojo Rašto aiškintojų mano, jog mokinių kojų plovimas įvyko vakare, prieš Jėzaus mirtį. Daugelis norėjo žinoti eilę, ar Jėzus priėjo pirma prie Petro, ar prie kitų. Atrodo tas evangelistui nerūpėjo. Jis pabrėžia Jėzaus meilę mokiniams, Jo laisvą mirties auką, dvasinį apšvarinimą, Žyd 10,22, ir pasižeminimo (kuklumo) pavyzdį. Jėzus žinojo, kad Jo valanda atėjo grįžti pas Tėvą per kentėjimus ir mirtį. Tačiau Jis mylėjo savuosius (apaštalus) iki galo, buvo su jais, mokė. Jėzus žinojo Judo išdavystę ir kitų mokinių gundymą, Lk 22,31. Jis, plaudamas mokinių kojas, parodė, kaip Jis pasižemina ir myli juos. Kojas plaudavo tik vergai. Jėzus plovė kojas net Judui, savo išdavikui. Jis apšvarino raupsuotus ir dvasiniai suteptus.

Mokiniai daug dalykų nesuprato, ką Jėzus mokė ir darė. Kai Jėzus priėjo prie Petro, šis sakė, kad jis jokiu būdu neduosiąs Jam plauti kojų. Bet kai Jėzus paaiškino, jei jis neduosiąs plauti kojų, neturėsiąs dalies su Juo, tada Petras prašė plauti ir rankas

bei galvą. Kaip žmogus eina iš vieno kraštutinumo į kitą! Jėzus priminė, kad jie ne visi švarūs. Jis žinojo Judo apsisprendimą išduoti Jį.

Jėzus, sugrįžęs prie stalo, pasakė, kad Jis parodė jiems pavyzdį, kaip jie privalo pasižeminti, vienas antram patarnauti, o ne siekti aukštų vietų ir titulų. Jėzaus sekėją tikrai išaukština darbas ir tarnavimas. Dauguma krikščionių kojų mazgojimą supranta dvasiniu ir vidujiniu būdu, bet buvo ir yra krikščionių grupių, kurios tą vykdo, plaudamos kojas vienas antram.

ĮSPĖJIMAS IŠDAVIKUI IR JO PASIŠALINIMAS, Jn 13,18-30

18 „Deja, sakau ne apie visus jus. Aš žinau, ką išsirinkau, bet turi išsipildyti Rašto žodžiai: ‚Tas, kuris valgė mano duoną, taikėsi man įspirti', Ps 41,10-. 19 Sakau jums jau dabar, prieš įvykstant, kad įvykus tikėtumėte, jog Aš esu. 20 Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kas priima mano pasiuntinį, tas priima mane, o kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė", Mt 10,40; Lk 9,48; 10,16; 1 Tes 4,8. 21 Tai pasakęs, Jėzus labai susijaudino ir tarė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: vienas iš jūsų išduos mane!" Mt 26,20-21. 22 Mokiniai žvalgėsi į kits kitą, spėliodami, kurį Jis turi mintyje. 23 Vienas mokinys, kurį Jėzus mylėjo, gulėjo arti prie Jėzaus krūtinės, Jn 21,20. 24 Simonas Petras pamojo jam ir pašnibždėjo: „Sužinok, apie kurį Jis kalba". 25 Šis, pasilenkęs prie Jėzaus krūtinės, paklausė: „Kas jis, Viešpatie?" 26 Jėzus atsiliepė: „Tai tas, kuriam padažęs paduosiu kąsnį". Ir, pamirkęs kąsnį dubenyje, Jis padavė Judui, Simono Iskarijoto sūnui, Mt 26,23. 27 Kai šis nurijo kąsnį, įėjo į jį šėtonas. O Jėzus jam sakė: „Ką darai, daryk greičiau!" 28 Nė vienas iš esančių prie stalo nesuprato, kodėl Jis taip sakė. 29 Kadangi Judo žinioje buvo kasa, kai kurie manė, jog Jėzus jam įsakęs: „Nupirk, ko mums reikia šventei" ar liepęs ką duoti vargšams, Jn 12,6. 30 Tad anas, nurijęs kąsnį, tuojau išėjo. Buvo naktis.

Pirmi trys evangelistai aprašo kiek skirtingai šį įvykį. Jėzus žinojo Judo išdavystę, paskirdamas jį apaštalu. Jis tą darė tam, kad Raštas būtų išpildytas, Ps 41,10. Kartais atrodantieji draugai tampa tikrais priešais. Jėzus pasakė apie Judo išdavystę

iš anksto, kad kiti tikėtų tam įvykus. Jėzus buvo sukrėstas, dėl Judo išdavystės, taipgi ir kiti apaštalai. Jėzaus žinojimas iš anksto nebuvo Judo paskyrimas išdavystei.

Mokiniai, išgirdę apie išdaviką iš jų tarpo, nežinojo, ką mąstyti ir kaip laikytis. Mokiniai (Petras) ryžosi išaiškinti išdaviką. Petras pamojo (davė ženklą) Jonui (mokiniui, kurį Jėzus mylėjo, Jn 21,20-24), kad jis patirtų iš Jėzaus, kuris yra išdavikas. Ne visų draugų tarpe yra vienoda meilė ir susipratimas. Panašiai buvo ir Jėzaus meilė ne vienodo laipsnio visiems mokiniams. Tuo laiku buvo paprotys, kad prie stalo ne sėdėdavo, bet gulėdavo. Kad šeimininkas tik vienam paduodavo maisto, net padažęs kąsnį, nebuvo nepaprasta. Jėzus nepasakė išdaviko vardo, bet padavė jam kąsnį. Netikri Jėzaus sekėjai (išdavikai) pažįstami ne iš vardo, bet iš jų vaisių — darbų. Dažnai netikintys turi daugiau kūniškų dovanų (turtų), negu Dievo vaikai.

Po kąsnio padavimo Judas suprato, kad Jėzus žino jo išdavystę. Tas turėjo jam būti įspėjimu atsiversti. Tačiau buvo priešingai. Šėtonas visai užvaldė jo vidų. Jame atsirado neapykanta ir galutinis apsisprendimas išdavystei. Piktybė žmogaus širdyje nevisada yra vienodo laipsnio. Ji pasireiškia stipriau ir silpniau. Jėzus pasakė Judui: „Ką darai, daryk skubiai!" Prie stalo esantieji nesuprato, ką Jėzus manė. Judas suprato ir skubiai pasišalino.

Buvo naktis. Pikti darbai dažnai atliekami tamsoje. Pikta darantieji nesidrovi nei nakties, nei tamsos.

NAUJAS ĮSAKYMAS, Jn 13,31-35

31 Jam pasišalinus, Jėzus prabilo: „Dabar Žmogaus Sūnus pašlovintas, ir Dievas pašlovintas per Jį. 32 O jeigu Dievas pašlovintas per Jį, tai Dievas pašlovins Jį pas save, — bematant Jį pašlovins", Jn 12,23; 17,1. 33 „Vaikeliai, Aš jau nebeilgai būsiu su jumis. Jūs ieškosite manęs, bet sakau jums tą patį, ką žydams pasakiau: kur Aš išeinu, jūs negalite eiti . . ., Jn 7,34; 8,21. 34 Aš jums duodu naują įsakymą, kad vienas kitą mylėtumėte: kaip Aš jus mylėjau, kad ir jūs taip mylėtumėte vienas kitą! Mk 12,31-. 35 Iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite vieni kitus".

Judas kenkė tikrai draugystei. Jam pasišalinus, Jėzus sakė: „Dabar Žmogaus Sūnus pašlovintas". Žmogaus Sūnus — Jėzus. Jis pašlovinamas per mirtį. Jis išlaisvina savo mirtimi tikinčiuosius, suderina juos su Dievu, teikia amžiną nuteisinimą. Jo paties išsigynimas, kantrumas, kryžiaus mirtis, meilė nusidėjėliams, liks nuostabus veiksmas per amžius. Jėzus savo mirties auka patenkino Dievo teisę, įvykdė įstatymo reikalavimą. Tuo yra Dievas per Jį pašlovintas.

Jėzus pasakė savo mokiniams, kad Jis lieka prie jų visai trumpai. Jam išėjus, jie ieškos Jo. Dabar jie negali sekti Jo, drauge mirti su Juo. Tokia yra Tėvo valia.

Šiuo laiku jie privalo vykdyti meilės įstatymą, 3 M 19,18. Tas įstatymas yra senas. Jėzus daro jį naują, teikia galią jį įvykdyti. Todėl jis yra naujas. Yra žinoma, kad pagonys su nuostaba kalbėjo apie krikščionių meilę. Krikščionys buvo ir yra pažįstami iš meilės Dievui ir vienas antram. Kur meilės nėra, ten nėra tikrybės, 1 Kor 13.

JĖZUS PRANEŠA PETRO IŠSIGYNIMĄ, Jn 13,36-38

36 Simonas Petras Jį paklausė: „Kur eini, Viešpatie?" Jėzus atsakė: „Kur Aš einu, tu dabar negali manęs palydėti, bet vėliau palydėsi", Jn 7,34; 21,18-19. 37 Petras vėl klausė: „Viešpatie, kodėl gi negaliu dabar tavęs palydėti? Aš ir gyvybę už tave guldysiu!" 38 Jėzus atsakė: „Tu guldysi už mane gyvybę? Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: dar gaidžiams (gaidys) nepragydus, tu tris kartus manęs išsiginsi!" Mk 14,30; Lk 22,34.

Pirmi trys evangelistai Petro išsigynimą aprašo kiek skirtingai ir kitokia įvykių eile. Petras norėjo žinoti, kodėl jis negali dabar palydėti Mokytojo. Petras manė tikrai ir nuoširdžiai sekti Jėzų ir, reikalui esant, drauge mirti su Juo ir dėl Jo. Jėzus žinojo Judo išdavystę ir Petro silpnybę. Jis pažino priešus ir savuosius geriau, negu jie patys save. Į Petro tikinimą, guldyti savo gyvybę už Jį, Jėzus atsakė, kad jis išsigins Jo tris kartus prieš gaidžiui pragystant. Taip įvyko, kaip Jėzus sakė.

NEIŠSIGĄSKITE, EINU JUMS VIETĄ PARUOŠTI, Jn 14,1-3

1 „Tegul neišsigąsta jūsų širdys! Tikite Dievą — tikėkite ir mane! 2 Mano Tėvo namuose daug buveinių. Jeigu taip nebūtų, argi būčiau sakęs: ‚Einu jums vietos paruošti!?' 2 Kor 5,1. 3 Kai nuėjęs paruošiu, vėl sugrįšiu ir jus pas save pasiimsiu, kad jūs būtumėte ten, kur ir Aš", Jn 12,26; 17,24.

———

Mokiniai buvo sukrėsti ir išsigandę. Jėzus tai pastebėjo iš jų veidų, arba Jis žinojo jų vidujinį stovį, kaip visa žinąs Viešpats. Geriausias vaistas nuo sukrėtimo yra tikėjimas, tikėjimas į gyvą, veikiantį Dievą ir Viešpatį Jėzų. Jėzus patikino mokinius, kad jiems yra Tėvo namuose (danguje) paruoštos buveinės. Tos buveinės nėra kokios palapinės, laikinos. Jos yra tvirtos, amžinos, lyg kokie rūmai. Jėzus pažadėjo sugrįžti ir juos paimti pas save, kad kur Jis yra ir jie ten būtų, su Juo amžinai gyventų.

JĖZUS YRA KELIAS IR VIENAS SU TĖVU, Jn 14,4-11

4 „Kur Aš einu, jūs žinote kelią". 5 Tomas Jam sakė: „Viešpatie, mes nežinome, kur Tu eini, tai iš kur žinosime kelią?" 6 Jėzus jam sakė: „Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas. Niekas nenueina pas Tėvą kitaip, kaip tik per mane, Žyd 9,8; Ef 2,18; 3,12; Žyd 7,25; 10,19; 2 Kor 3,4; 1 Pt 1,21. 7 Jeigu pažinote mane, tai pažinsite ir mano Tėvą. Jau dabar Jį pažįstate ir esate matę". 8 Pilypas Jam sakė: „Viešpatie, parodyk mums Tėvą, ir bus mums gana". 9 Jėzus tarė: „Jau tiek laiko esu su jumis, ir tu, Pilypai, vis dar manęs nepažįsti! Kas matė mane, matė Tėvą! Tad kaip gali sakyti: ‚Parodyk mums Tėvą'? 10 Nejau tu netiki, kad Aš esu Tėve ir Tėvas manyje!? Žodžius, kuriuos kalbu, ne iš savęs kalbu. Manyje esantis Tėvas daro savuosius darbus, Jn 10,38. 11 Tikėkite manimi, kad Aš esu Tėve ir Tėvas manyje. Tikėkite bent dėl pačių darbų!" Jn 10,25-38.

———

Į Tomo klausimą apie kelią, Jėzus atsakė, kad Jis yra kelias pas Tėvą. Jis yra vienintelis kelias pas Tėvą. Gamta, istorija, sąžinė, nesuteikia mums Tėvo (Dievo) pažinimo. Tėvas

randamas tik draugystėje su Jėzumi. Tik per Jėzų galime Jį Tėvu vadinti. Jėzus yra ne tik kelias pas Tėvą, bet ir tiesa. Mūsų mąstymas ir tyrinėjimas nesuteikia mums tiesos pažinimo. Jėzus leidžia mums save pažinti ir Tėvą, Jis teikia mums patirtį su Juo ir apreiškia Dievą. Dievas yra pažįstamas tik per Jėzų. Kas pažįsta Jėzų, tas suvokia ir gyvenimo prasmę. Gyvenimas tęsiasi ir po mirties. Jėzų nužudė, bet Jis yra gyvas. Tikintysis gali (turi) mirti, bet jis gyvena ir miršta Viešpatyje, Rom 14,8.

Pilypas prašė parodyti Tėvą. Jėzus paaiškino, kad Jis ir Tėvas yra vienas. Viską, ką Jis daro, daro per Tėvą. Šis Tėvo pažinimas ir matymas vyksta tikėjimu. Kūniškomis akimis nė vienas negali Dievo matyti. Aukščiausiasis pažadėjimas yra duotas Dievą matyti, 2 M 33,12-23; Mt 5,7; 1 Jn 3,2.

JĖZAUS PAŽADAS TIKINTIESIEMS
JĮ, Jn 14,12-14

12 „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kas mane tiki, darys darbus, kuriuos Aš darau, ir dar už juos didesnių darys, nes Aš einu pas Tėvą. 13 Ir ko tik prašysite mano vardu, padarysiu, kad Tėvas būtų pašlovintas Sūnuje, Mk 11,24-. 14 Ko tik prašysite manęs mano vardu, padarysiu."

Mokiniai buvo susirūpinę, kas bus kai Jėzus pasitrauks nuo jų. Jėzus pažadėjo jiems ir visiems Jo sekėjams galią bei palydą iki pasaulio galo. Ta dieviškoji galia visur pasireiškia. Jėzus gydė, skelbė evangeliją ir darė kitus stebuklus. Tą patį darė Jo apaštalai, visi tikintieji. Ta pati galia pasireiškia ir dabar. Kur ji nepasireiškia, reikia žiūrėti ar čia beskelbiama evangelija. Evangelija atnaujina (atgimdo) žmones, čia ir vyksta nuostabūs darbai.

Kas yra didesni stebuklai už Jėzaus darytuosius? Jėzus dirbo tik žydų (su labai mažomis išimtimis) tarpe. Apaštalai ir vėliau misionieriai pasiekė visas tautas. Jėzus sugrįžo pas Tėvą, bet Jis duoda galią, ji ateina iš Jo. Panašiai yra ir gyvenime: kai vienas draugų išvyksta į kitą vietą, jie palaiko draugystę susirašinėjimu. Su Jėzumi draugystė palaikoma malda. Jėzus pažadėjo išklausyti visas maldas. Supraskime, tai sakyta Jį tikintiesiems. Kurie Jį tiki, tie gyvenime siekia Jo valią vykdyti, jie taip ir

meldžia. Išklausymo pažadas yra duotas tik Jo vardu. Tik Jis vienas yra tarpininkas ir tik Jo vardas turi reikšmę danguje ir žemėje. Melstis kitais vardais nėra pažado ir nėra evangeliška. Maldų išklausymas ir stebuklų pasireiškimas vyksta Tėvo ir Sūnaus pašlovinimui.

PAŽADAS TIESOS DVASIOS, Jn 14,15-17

15 „Jei mane mylite, — laikysitės mano įsakymų, Jn 15,10; 1 Jn 5,3; 16 Aš prašysiu Tėvą, ir Jis duos jums kitą Globėją, kuris liktų su jumis per amžius, — 17 Tiesos Dvasią pasaulis neįstengia priimti, nes jos nemato ir nepažįsta. O jūs ją pažįstate, nes ji yra pas jus ir bus jumyse", Jn 7,39.

———

Jėzus mylėjo savuosius iki galo. Jie mylėjo Jį taipgi, nors neįvertino tinkamai savo sugebėjimų ir nesuprato šėtono gundymų, jų širdys linko prie Jo. Jėzus sakė jiems, kad jų meilė turi pasireikšti pareigų atlikimu, Jo įsakymų laikymu.

Praklete-Šventoji Dvasia reiškia: Globėjas, Užtarėjas, Guodėjas. Tai yra manyta Šventoji Dvasia, kuri pasireiškė Sekminių laike. Ji buvo atsiųsta Tėvo, Jėzui prašant. Jos laikas nėra ribotas, kaip Jėzaus Jam gyvenant šioje žemėje. Ji liks visais laikais — visada. Šis Globėjas vadinamas Tiesos Dvasia. Tai Tiesos Dvasia, kuri ateina iš Dievo. Nuodėmingo, neatgimusio žmogaus tėvas yra melagis — velnias, todėl jis nepažįsta ir nepriima Tiesos Dvasios, Jn 8,44.

JĖZUS IR TĖVAS LIKS PRIE SAVŲJŲ, Jn 14,18-24

18 „Nepaliksiu jūsų našlaičiais — ateisiu pas jus, Jer 51,5. 19 Dar valandėlė, ir pasaulis manęs nebematys. O jūs mane matysite, nes Aš gyvenu ir jūs gyvensite. 20 Tai dienai atėjus, jūs suprasite, kad Aš esu Tėve, ir jūs manyje, ir Aš jumyse, Jn 17,21-22. 21 Kas pripažįsta mano įsakymus ir jų laikosi, tas myli mane. O kas mane myli, tą mylės mano Tėvas, ir Aš jį mylėsiu ir jam apsireikšiu". 22 Judas — ne anas Iskarijotas — paklausė: „Viešpatie, kas atsitiko, jog ketini apsireikšti mums, o ne pasauliui?" 23 Jėzus jam atsakė: „Jei kas mane myli, laikysis mano žodžio, ir mano Tėvas jį mylės; mes pas jį ateisime ir

apsigyvensime, Jn 13,34; Ef 3,17. 24 Kas manęs nemyli, mano žodžių nesilaiko. O žodis, kurį girdite, ne mano, bet Tėvo, kuris mane siuntė", Jn 7,28.

———

Jėzus pažada savųjų nepalikti našlaičiais, bet sugrįžti pas juos. Jėzus jau daug kartų sakė jiems, kad Jis mirs, bet neliks mirtyje — sugrįš. Kai Jis prisikėlė, Jis nebesirodė pasauliui, bet tik savo mokiniams — sekėjams. Jėzui prisikėlus, mokiniai suprato, kad Jis ir Tėvas yra viena. Taipgi jie suprato, kas tai yra turėti draugystę su Tėvu ir Globėju. Pilnas draugystės supratimas bus amžinybėje. Bet tikintieji turi patyrimus su Sūnumi ir Tėvu jau čia. Krikščioniška ir dieviška meilė pasireiškia daugiau širdyse negu galvose. Ji daugiau suprantama jausmais ir tikėjimu negu logika (galvojimu). Krikščionis ne tik turi įstatymus, bet juos ir laiko.

Du apaštalai buvo Judai. Vienas Iskarijotas, kuris Jį išdavė, ir antras Jokūbo sūnus, Lk 6,16; Apd 1,13. Vardas neturi daug reikšmės, bet žmogaus esmė. Judas klausė, ką tai reiškia apsireikšti „mums, o ne pasauliui". Jis, apaštalai ir visi izraelitai laukė Mesijo. Judas nesuprato, kaip Mesijas gali apsireikšti tik jiems, o pasauliui ne. Po prisikėlimo Judas ir jie visi suprato, kas tai yra jiems apsireikšti. Pasaulis nieko nežinojo apie Jėzų, bet mokiniai patyrė meilę ir galią ne tik Jėzaus, bet ir Tėvo.

JĖZUS PAŽADA ŠVENTĄJĄ DVASIĄ IR RAMYBĘ, Jn 14,25-27

25 „Aš jums tai pasakiau, būdamas pas jus, 26 o Globėjas — Šventoji Dvasia, kurį mano vardu Tėvas atsiųs, — išmokys jus visko ir viską primins, ką jums sakiau, Jn 15,26-. 27 Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę. Ne taip ją duodu, kaip duoda pasaulis. Tenebūkštauja jūsų širdis ir teneliūdi!" Fil 4,7.

———

Jėzus savo atsiskyrimo kalbose daug ką kartojo. Jis jau pirmiau sakė, kad Tėvas Jo vardu atsiųs Globėją (Šventąją Dvasią). Ji juos mokys viso, ką Jėzus per trumpą laiką jų neišmokė, ko jie dabar negalėjo suprasti. Jiems Dvasios mokymas bus reikalingas kitus mokyti. Dvasia jiems primins

Jėzaus mokymus ir padės suprasti, ko jie iki šiol nesuprato. Jėzus palieka savo mokiniams ramybę, ne pasaulinę, bet dievišką. Jie tenebūkštauja, nes Jis ir Tėvas yra jų globėjai, veikiant Šventajai Dvasiai.

PASKUTINIAI JĖZAUS ŽODŽIAI, PRIEŠ IŠEINANT Į GETSEMANĘ, Jn 14,28-31

28 „Jūs girdėjote, kaip pasakiau: Aš einu ir vėl sugrįšiu pas jus! Jei mylėtumėte mane, džiaugtumėtės, kad einu pas Tėvą, nes Tėvas už mane didesnis, Jn 10,29. 29 Ir dabar, prieš įvykstant, jums pasakiau, kad tikėtumėte, kada tai įvyks. 30 Jau nebedaug su jumis kalbėsiu, nes ateina šio pasaulio kunigaikštis. Nors jis neturi man galios, Jn 12,31, 31 bet pasaulis privalo pažinti, jog Aš myliu Tėvą ir taip darau, kaip Jis man įsakė. Kelkitės, eikime iš čia!" Jn 10,16.

Jėzus kartoja, kad Jis nueina ir vėl sugrįš. Jei jie Jį myli, turėtų džiaugtis Jo nuėjimu, nes per tą nuėjimą bus apreikšta daug didingesnė Jo šlovė, negu dabar jie mato. Tą Jis pasakė prieš įvykstant, kad įvykus būtų jų tikėjimas sutvirtintas.

Šio pasaulio kunigaikštis (šėtonas) ateina, bet ant Jo neturi galios. Jėzus viską daro, eina ir į kentėjimus, ir mirtį, iš meilės Tėvui. Taip Jis mokė ir paliko tokį pavyzdį.

JĖZUS — VYNMEDIS, Jn 15,1-8

1 „Aš esu tikrasis vynmedis, o mano Tėvas — vynininkas. 2 Kiekvieną mano šakelę, neduodančią vaisiaus, Jis išpiauna, o kiekvieną vaisingą šakelę apvalo, kad ji duotų dar daugiau vaisių. 3 Jūs jau esate švarūs dėl žodžio, kurį jums kalbėjau. 4 Pasilikite manyje, tai ir Aš jumyse pasiliksiu. Kaip šakelė negali duoti vaisiaus pati iš savęs, nepasilikdama vynmedyje, taip ir jūs bevaisiai, nepasilikdami manyje. 5 Aš esu vynmedis, o jūs šakelės. Kas pasilieka manyje ir Aš jame, tas duoda daug vaisių; nuo manęs atsiskyrę, negalite nieko nuveikti, 2 Kor 3,5. 6 Kas nepasiliks manyje, bus išmestas laukan ir sudžius kaip šakelė. Paskui surinks šakeles, įmes į ugnį, ir jos sudegs, Mt 3,10. 7 Jei pasiliksite manyje ir mano žodžiai pasiliks jumyse, — prašysite, ko tik norėsite, ir bus jums suteikta, Mk 11,24. 8 Tuo bus

pašlovintas mano Tėvas, kad duosite gausių vaisių ir būsite mano mokiniai".

Jėzus kalbėjo savo pirmesnėse prieš mirtį kalbose, padrąsindamas mokinius tikėti Dievą ir Jį. Šiuose sekančiuose skyriuose Jis kalba apie vidujinę draugystę su Juo. Jėzus palygina save su tikru vynmedžiu. Vynmedžio šakelės yra tikintieji. Šakelių yra daug, vynmedis vienas. Vynmedis teikia gyvybę (syvus) visoms šakelėms.

Vynininkas yra Tėvas — Dievas. Palyginimo prasmė yra: gyvos šakelės neša teisybės vaisių. Daug šakelių laikosi prie vynmedžio tik išoriniu būdu, be gyvo tikėjimo. Tokios bus pašalintos nuo vynmedžio. Gyvosios šakelės bus apvalomos, kad neštų vaisius. Gyvosios šakelės yra visų laikų tikintieji. Jų pareigą yra tikėjimo vaisiais šlovinti Tėvą. Šakelės neš vaisių tik suaugusios su vynmedžiu. Pati iš savęs šakelė negali nešti jokių vaisių, nei mažiausių.

Atitrūkus nuo vynmedžio, šakelė nudžiūs. Kas atmeta Kristų, yra pats atmestas. Kas neneša vaisių, greitai nebeaugins nė lapų. Pasiliekantiems prie Jėzus yra pažadas — maldų išklausymas.

IŠ DRAUGYSTĖS SU JĖZUMI SEKA DĖKINGUMAS, Jn 15,9-17

9 „Kaip mane Tėvas mylėjo, taip ir Aš jus mylėjau. Pasilikite mano meilėje! 10 Jei laikysitės mano įsakymų, pasiliksite mano meilėje, kaip Aš vykdau savo Tėvo įsakymus ir pasilieku Jo meilėje. 11 Aš jums tai kalbėjau, kad jumyse būtų manasis džiaugsmas ir, kad jūsų džiaugsmui nieko netrūktų. 12 Tai mano įsakymas, kad vienas kitą mylėtumėte, kaip Aš jus mylėjau, Mk 12,31-. 13 Nėra didesnės meilės, kaip gyvybę už draugus atiduoti, Jn 3,16-; 10,12. 14 Jūs esate mano draugai, jei darote, ką jums įsakau, Jn 8,31. 15 Jau nevadinu jus tarnais (vergais), nes tarnas nežino, ką veikia jo šeimininkas. Aš jus draugais vadinu, nes jums viską paskelbiau, ką iš savo Tėvo girdėjau. 16 Ne jūs mane išsirinkote, bet Aš jus išsirinkau ir paskyriau, kad eitumėte, duotumėte vaisių ir jūsų vaisiai išliktų, — kad ko tik prašytumėte Tėvą mano vardu, Jis visa jums duotų, Mt 28,19. 17 Aš jums tai įsakau: vienas kitą mylėti!"

Jėzus išreiškia vidujinę draugystę, palygindamas draugų su vergais draugystę. Vergai nežino savo šeimininko valios, jie privalo jam tik paklusti. Bet draugai žino šeimininko valią ir siekimus. Vidujinė draugystė yra tik Jėzaus dovana. Jis išsirenka ir pašaukia. Daugybė krikščionių nežino Jėzaus pašaukimo, tokie nežino, kas yra Jo valia. Kuriuos Jis pašaukia ir nuteisina, tuos padaro Dievo vaikais vykdyti Jo valią. Tikinčiųjų draugystė su Viešpačiu auga, vystosi, stiprėja. Jie turi teisę melsti, prašyti, ieškoti ir gauti, kas draugystės išlaikymui reikalinga. Tikinčiųjų pareiga yra likti Jame ir vykdyti Jo įsakymus, mylėti Jį ir vienas antrą.

PASAULIO PRIEŠIŠKUMAS, Jn 15,18-25

18 „Jei pasaulis jūsų nekenčia, tai žinokite — jis manęs nekentė pirmiau, negu jūsų, Jn 7,7. 19 Jei jūs būtumėte pasaulio, jis mylėtų jus, kaip savuosius. Kadangi jūs — ne pasaulio, bet Aš jus iš pasaulio išskyriau, todėl jis jūsų nekenčia, I Jn 4,5; Jn 17,4. 20 Atsiminkite mano žodžius, kuriuos jums sakiau: ‚Tarnas ne didesnis už šeimininką!' Jei persekiojo mane, tai ir jus persekios; jeigu laikėsi mano žodžio, laikysis ir jūsų, Mt 10,24; Lk 6,40; Jn 13,16. 21 Ir visa tai jums darys dėl manęs, nes jie nepažįsta to, kuris mane siuntė, Jn 16,3. 22 Jei nebūčiau atėjęs ir jiems kalbėjęs, jiems kaltės nebūtų. O dabar jie neturi kuo pateisinti savo nuodėmės, Jn 9,41. 23 Kas manęs nekenčia, nekenčia ir mano Tėvo. 24 Jeigu nebūčiau jų tarpe daręs darbų, kurių niekas kitas nedarė, jiems kaltės nebūtų. O dabar jie matė, ir vis tiek nekenčia ir manęs, ir mano Tėvo, Jn 10,37. 25 Turėjo išsipildyti užrašytas įstatyme žodis: ‚Jie manęs nekentė be priežasties' ", Ps 35,10; 69,5.

———

Dievo karalystės esmė yra meilė, o velnio — neapykanta. Toks skirtumas yra Dievo ir pasaulio vaikų — tikinčiųjų ir netikinčiųjų. Žydai ir pagonys nesutiko savo tarpe, bet neapkęsti Jėzų ir Jo sekėjų, jie sutarė. „Pasaulis" Šventajame Rašte suprantama — netikintieji. Jie neapkentė Jėzaus, Jo mokinių ir paties Dievo. Kuriuos Jėzus laimėjo (pašaukė), tų pasaulis neapkentė. Pasaulis tikinčiųjų niekada nemylėjo. Bendrai taip yra, kad tikintieji Jėzų yra persekiojami ir neapkenčiami. Netikinčiuosius piktina tikinčiųjų elgesys. Tikin-

tieji negali elgtis pagal pasaulio būdą. Jų tikėjimas, evangelija, jiems to neleidžia. Jėzus pašaukė juos iš pasaulio, parodė jiems dvasines vertybes ir išlaisvino juos iš šio pasaulio nuodėmingų papročių.

Netikintieji nepažįsta nei Jėzaus, nei Dievo, nei atgimusiųjų, nei dvasinių vertybių. Mūsų laikų „krikščionys" pripažįsta Jėzų, Dievą, surinkimą (bažnyčią), bet evangelijos vykdymą (gyvenimą pagal evangeliją) kasdieniškame gyvenime atmeta. Kai kurie priėmė Jėzaus skelbiamą evangeliją ir sekė Jį. Ir mūsų laikais yra krikščionių, kurie gyvena, laikydamies evangelijos. Jų yra mažai, kaip ir Jėzaus laikais.

Jėzus skelbė evangeliją su meile ir darė tokius stebuklus, kurių nė vienas nebuvo daręs. Rodos, visi turėjo Jį gerbti ir sekti! Bet Jis susilaukė neapykantos ir buvo nužudytas. Kad taip bus, jau buvo išpranašauta, Ps 35,19; 69,5. Priežastis neapykantos buvo ir yra — pasaulis daugiau mylėjo tamsybę.

GLOBĖJAS PAVEIKS MOKINIUS LIUDYTI, Jn 15,26-27

26 „Kai ateis Globėjas, kurį jums atsiųsiu nuo Tėvo, — Tiesos Dvasia, kuri eina iš Tėvo, — jis toliau liudys apie mane, Jn 14,26; Lk 24,49; Apd 1,4. 27 Ir jūs liudysite, nes nuo pradžios su manimi buvote", Apd 1,8; 5,32.

Globėjas — Šventoji Dvasia, Jn 14,16, siunčiama Tėvo, prašant Jėzui. Čia Jėzus pats siunčia Ją nuo Tėvo. Šventoji Dvasia liudija ir įgalina mokinius liudyti apie Jėzų. Kaip tada, taip ir dabar Šventoji Dvasia įgalina evangelijos skelbėjus liudyti su galia. Gražiausi ir geriausi pamokslai be Šventosios Dvasios veikimo lieka tik žmonių pamokymai. Evangelijos skelbimo tikslas yra išganymas, Rom 1,16; 1 Kor 18,24.

ŽUDYDAMI MANO DIEVUI TARNAUJĄ, Jn 16,1-6

1 „Aš jums tai paskelbiau, kad nepasipiktintumėte. 2 Jie šalins jus iš sinagogų, ir netgi ateis valanda, kada jūsų žudikai tarsis atlieką šventą pareigą Dievui, Mt 10,17; 24,9; Mk 13,9; Lk 21,12. 3 Jie tai darys, nes nei Tėvo, nei manęs nepažįsta, Jn

15,21. 4 Aš jums šitą kalbėjau, kad, jų siautėjimo metui atėjus, atsimintumėte, jog jus įspėjau. Aš jums to nesakiau iš pradžių, nes buvau su jumis. 5 Dabar einu pas tą, kuris mane siuntė, ir niekas iš jūsų neklausia: ‚Kur Tu eini?' Jn 7,33. 6 Kadangi jums tai pasakiau, liūdesys jūsų širdis užliejo".

———

Seks išmetimai iš sinagogų (bažnyčių), ekskomunikavimas, pilietinių ir bažnytinių teisių atėmimas, žudymas. Jėzus nesakė to pirmiau savo mokiniams, nes Jis buvo jų tarpe. Dabar, pasitraukdamas nuo jų, pasakė, kad, siautėjimui atėjus, jie nepasipiktintų. Tą darys netikintys gyvą Dievą, nes jie nepažįsta Dievo, nei Jėzaus Evangelijos esmės. Jie yra tautos ir bažnyčios vadai. Jie mano tarnaują Dievui, žudydami Dievo vaikus. Padavimai sako, kad visi apaštalai buvo nužudyti, išskyrus Joną. Krikščioniška bažnyčios inkvizicija išžudė milijonus Dievo vaikų, gyvenančių pagal evangeliją. Bažnyčia laikė juos ir laiko eretikais, tautos išdavikais. Jie tai darė ir daro, nepažindami evangelijos esmės.

ŠVENTOSIOS DVASIOS VEIKLA, Jn 16,7-15

7 „Bet sakau jums tiesą: jums geriau, kad Aš nueinu, nes jei nenueičiau, pas jus neateitų Globėjas. O nuėjęs jį jums atsiųsiu, Jn 8,46; 14,16. 8 Jis ateis ir įtikins pasaulį dėl nuodėmės, dėl teisybės, dėl teismo. 9 Dėl nuodėmės, — kad netiki manimi. 10 Dėl teisybės, — kad Aš pas Tėvą einu, o jūs manęs daugiau nebereegėsite. 11 Dėl teismo, — kad šio pasaulio kunigaikštis jau pasmerktas, Jn 12,31; 14,30. 12 Dar daugel jums turėčiau kalbėti, bet dabar negalite pakelti, 1 Kor 3,1. 13 Kai ateis toji Tiesos Dvasia, jus ją įves į tiesos pilnatvę. Ji nekalbės iš savęs, bet skelbs, ką išgirs, ir praneš, kas dar turi įvykti, Jn 14,26; 1 Jn 2,27. 14 Ji pašlovins mane, nes ims iš to, kas mano, ir jums tai paskelbs. 15 Visa, ką Tėvas turi, yra ir mano, todėl sakiau, kad ji ims iš to, kas mano, ir jums tai paskelbs", Jn 17,10.

———

Jėzaus nuėjimas buvo būtinas. Tik Jis nuėjęs atsiuntė Šventąją Dvasią. Jam nuėjus, mokiniai atprato nuo Jo kūniškos artybės ir buvo prirengti dvasinėms vertybėms. Jėzus, būdamas

kūne, galėjo būti tik vienoje vietoje tuo pačiu laiku. Dvasia gali būti visur tuo pačiu laiku. Jėzaus kūniškas buvimas patraukė akis, o Dvasia — širdis.

Dvasia kaltins pasaulį dėl nuodėmės, teisybės ir teismo. „Pasaulis" suprantama visi žmonės, kurie nėra nuteisinti Jėzaus mirtimi, nėra pergyvenę atgimimo ir nuodėmių atleidimo. Šventoji Dvasia įtikins, kad kiekvienas yra nusidėjėlis. Nuodėmė yra faktas, nusikaltimas, sutepanti ir pagaliau atnešanti mirtį. Išlaisvinimas yra galimas tik per Jėzaus mirties auką. Kas neturi tikėjimo ryšio su Jėzumi, tas pasilieka nuodėmėje, mirtyje. Dėl teisybės. Per mirtį, prisikėlimą ir dangun žengimą Jėzus įvykdė Dievo teisę, suderino su Dievu Jį tikinčius, Lk 23,47. Dėl teismo. Jėzus apreiškė velnio veiklą, kaip apgaviko ir žudiko. Jėzus palaužė jo galią. Kas tiki Jėzų, tas tampa išlaisvintas iš šėtono galios. Piktasis yra atidengtas ir pasmerktas.

Jėzus gerai suprato mokinių silpnybę, kad jie negalėjo visko suvokti. Bet Jėzui nuėjus pas Tėvą, Šventoji Dvasia įtikino, įvedė apaštalus į visą tiesą. Šventoji Dvasia įveda kiekvieną, kuris tiki Jėzų, į pilnatvę. Šventoji Dvasia taip paveikia, kad tikintysis neieško savo garbės, nesigiria savo veikla, bet daro viską, kad Jėzus būtų pašlovintas. Tėvas, Sūnus ir Šventoji Dvasia yra vienas. Jų veikla yra darni tikinčiuose.

LIŪDESYS IR DŽIAUGSMAS, Jn 16,16-22

16 „Prabėgs valandėlė — ir manęs neregėsite, ir dar valandėlė — ir vėl mane matysite", Jn 7,33; 13,33. 17 Tada kai kurie mokiniai vienas kitą klausinėjo: „Ką reiškia Jo pasakyti žodžiai: ‚Prabėgs valandėlė — ir manęs nematysite, ir dar valandėlė — ir vėl mane matysite?' Ir: ‚Aš einu pas Tėvą?' 18 Tad jie klausinėjo: ‚Ką reiškia valandėlė?' Mums neaišku, ką Jis kalba". 19 Supratęs, kad jie norėjo Jį klausti, Jėzus tarė: „Klausinėjate vieni kitus, ką reiškia žodžiai: ‚Prabėgs valandėlė — ir manęs neregėsite, ir dar valandėlė — ir vėl mane matysite?' 20 Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jūs verksite ir vaitosite, o pasaulis džiaugsis. Jūs liudėsite, bet jūsų liūdesys pavirs džiaugsmu, Ps 30,12. 21 Gimdydama moteris būna prislėgta, nes atėjo jos valanda, bet, kūdikiui gimus, ji kančią užmiršta iš

džiaugsmo, kad gimė pasauliui žmogus, 1 M 3,16; Iz 26,17. 22 Taip ir jūs dabar nusiminę, bet Aš vėl jus matysiu; tada jūsų širdis džiūgaus, ir jūsų džiaugsmo niekas iš jūsų nebeatims", Iz 35,10.

———

Jėzus priminė mokiniams, jog prabėgs valandėlė ir jie nematys Jo, ir vėl po valandėlės matys Jį. Tai dar buvo prieš Didįjį Penktadienį ir Velykų rytą. Mokiniai negalėjo suprasti, ką tai reiškia. Tam įvykus, jie suprato, ir jų liūdesys virto džiaugsmu, kuris liko jiems visam amžiui. Jėzus palygino, kad tai buvo panašu skausmams kūdikio laukiančios motinos. Apaštalai sulaukė Jėzaus prisikėlimo. Tikintieji laukia Jo atėjimo, kada Jis viską nauja darys.

MELSKITĖS IR TIKĖKITE, Jn 16,23-33

23 „Tą dieną jūs mane nieko neklausinėsite. Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: ko tik prašysite Tėvą, duos Jis jums dėl manęs, Jn 14,20. 24 Iki šiol nieko neprašėte mano vardu. Prašykite ir gausite, kad jūsų džiaugsmui nieko netrūktų, Mk 11,24-. 25 Aš jums vis kalbėjau palyginimais, bet ateis valanda, kada be palyginimų kalbėsiu ir atvirai apie Tėvą jums skelbsiu, Jn 15,11. 26 Tą dieną jūs prašysite mano vardu, ir Aš nesakau, kad Aš prašysiu Tėvą už jus, — 27 juk pats Tėvas jus myli, nes jūs mane pamilote ir įtikėjote, jog Aš esu iš Dievo atėjęs, Jn 14,20. 28 Išėjau iš Tėvo ir atėjau į pasaulį. Vėl palieku pasaulį ir grįžtų pas Tėvą", Jn 14,21; 17,8.25. 29 Mokiniai tarė: „Štai dabar aiškiai kalbi ir nebesakai jokių palyginimų, Jn 13,3. 30 Mes dabar suprantame, kad Tu viską žinai ir nereikia Tavęs klausinėti. Todėl ir tikime, kad Tu esi atėjęs iš Dievo". 31 Jėzus jiems atsakė: „Pagaliau tikite? Jn 21,17. 32 Štai ateina valanda, — ir ji jau atėjo, — kai jūs išsisklaidysite kas sau ir paliksite mane vieną. Tačiau Aš ne vienas, nes su manimi yra Tėvas. 33 Aš jums tai kalbėjau, kad manyje turėtumėte ramybę. Pasaulyje jūsų priespauda laukia, bet būkite drąsūs: Aš nugalėjau pasaulį!" Zak 13,7; Mt 26,31; Mk 14,27; Jn 8,16.

———

Po tos valandėlės, tą dieną, ko tik prašysite Tėvo, Jis duos

jums. Po Šventosios Dvasios atsiuntimo apaštalai mažai ką beklausinėjo. Juos lydėjo nuolatinis dieviškas ryšys.

Po Šventosios Dvasios išliejimo (atsiuntimo) apaštalai turėjo daug aiškesnį supratimą apie Dievą. Pilnas supratimas bus pasiektas amžinybėje, danguje. Ten bus Tėvas ir Sūnus matomas pilnai, aiškiai.

Savaime suprantama, — tikintieji meldžiasi. Jėzus sakė, kad jie melsis tiesioginiai Tėvo ir Jo vardu. Tikintieji visai priklauso nuo Jėzaus. Jiems yra pažadėta Šventosios Dvasios globa, bet jie privalo melstis, prašyti. Iki šiol jie nesimeldė tiesioginiai Jėzaus vardu. Po Jo prisikėlimo jie tai darė ir daro. Tėvas myli juos, o jie Tėvą, toks pažymys yra tikinčiųjų.

Jėzus atėjo iš Tėvo į pasaulį, iš dangaus rūmų į pasaulio lūšną. Jis atliko savo pareigą ir grįžta pas Tėvą. Nors dvasia Jis lieka prie savųjų visą laiką.

Jėzus dabar kalbėjo aiškiai. Mokiniai suprato Jį. Jie suprato Jį iš patyrimų. Asmeniškas patyrimas yra tikras supratimas. Jėzus atsakė jiems, kad jie tiki, bet jie nepažįsta savo silpnybių. Jie dar paliks Jį ir išsisklaidys, kas sau, Zak 13,7. Bet Jis nebus vienas, visų paliktas. Nes tas, kuris Jį siuntė yra su Juo. Taip ir kiekvienas tikintysis nėra vienas savo gyvenimo aplinkybėse. Jis visada turi galimybės kalbėtis su savo Tėvu.

Jėzus sakė, kad Jo sekėjai turės priespaudą pasaulyje. Bet Jis pažadėjo jiems vidujinę ramybę. Nors jie išoriniai pergyvens priespaudą, bet jų širdis bus rami. Jėzus nugalėjo pasaulį. Jo pergalė yra krikščionių džiaugsmas. Jis sakė ir sako saviesiems: „Būkite drąsūs: Aš nugalėjau pasaulį!"

JĖZAUS MALDA — PAŠLOVINK SŪNŲ, Jn 17,1-5

1 Tai pasakęs, Jėzus pakėlė akis į dangų ir prabilo: „Tėve, atėjo valanda! Pašlovink Sūnų, kad Sūnus pašlovintų Tave, Jn 11,41, 2 ir Tavo duota galia, visiems žmonėms, teiktų amžinąjį gyvenimą, kuriuos Jam davei, Mt 11,27-, 3 o amžinasis gyvenimas — tai pažinti Tave, vienintelį tikrąjį Dievą ir Tavo siųstąjį Jėzų-Kristų. 4 Aš Tave pašlovinau žemėje, atlikdamas darbą, kurį buvai man davęs nuveikti, Jn 4,34. 5 Dabar Tu, Tėve, pašlovink mane pas save ta šlove, kurią pas Tave turėjau dar prieš atsirandant pasauliui", Jn 1,1; 8,53; 10,30.

Ši Jėzaus malda, daugelio, vadinama Aukščiausiojo kunigo malda. Ji taip vadinama, kadangi Jėzus joje meldžia už save ir kitus. Jėzus daug kartų meldėsi. Ši malda yra ilgiausia iš visų užrašytų Jo maldų.

Jėzus kalbėjo į savo mokinius ir po to meldė. Galime sakyti — Jėzaus malda po pamokslo. Tai Jėzaus malda prieš pat Jo mirtį — atsiskyrimo malda. Tai malda Jo mirties aukos.

Išviršiniai Jėzus pakėlė akis į dangų, į savo Tėvą. Pirmiausia Jis meldė už save patį, kad Dievas Jį pašlovintų, išlaikytų kentėjimuose ir mirtyje. Šioje kovoje Jis nugalėjo šėtoną ir mirtį. Tėvas pašlovino Sūnų, prikeldamas Jį iš mirties. Jėzus daug kartų sakė, kad Jo valanda dar neatėjo. Dabar Jis sako: „Tėve, atėjo valanda!" Tai buvo ypatinga valanda, pavojingiausia valanda visų laikų! Jėzus meldė Tėvo pašlovinti Jį, kad Jis galėtų pašlovinti Tėvą.

Visa galia priklauso Tėvui, ir Tėvas davė galią Jam, kad Jis (Jėzus) teiktų galią visiems, kuriuos Jam Tėvas davė. Tai yra teiktų tikintiesiems amžiną gyvenimą, kad jie pažintų vienintelį tikrąjį Dievą. Kaip yra tik vienintelis tikrasis Dievas, taip yra ir tik vienintelis tikrasis Išganytojas. Kitų išganytojų ir dievų nėra.

Tėvas Jam davė pareigas. Jėzus jas atliko ir užbaigė. Jėzus, kaip Dievo Sūnus, buvo pirma pasaulių. Viskas, kas yra sutverta, yra per Jį sutverta. Jėzus prašo Tėvo suteikti Jam tą šlovę, kurią Jis pirma turėjo. Žemėje Jis buvo apreikštas Dievas kūne. Jo pirminė šlovė buvo dangiška, pas Tėvą.

IŠLAIKYK TUOS, KURIUOS MAN DAVEI, Jn 17,6-10

6 „Aš apreiškiau Tavo vardą žmonėms, kuriuos man davei iš pasaulio. Jie buvo Tavo, o Tu juos man davei, ir jie laikėsi tavojo žodžio. 7 Dabar jie suprato, jog visa, ką man davei, iš Tavęs kyla. 8 Tavo man patikėtus žodžius, perdaviau jiems, o jie priėmė juos, ir tikrai pažino, kad iš Tavęs atėjau; įtikėjo, kad mane siuntei, Jn 16,27.30. 9 Aš meldžiu už juos. Ne už pasaulį meldžiu, bet už Tavo man pavestuosius. Jie juk yra tavieji! Jn 6,37. 10 Ir visa, kas mano, yra Tavo, o kas Tavo — tai mano, ir Aš pašlovintas juose", Jn 16,15.

———————

Jėzus po meldimo už save patį, toliau meldė už savuosius, už tuos, kurie Jam buvo Tėvo duoti, kurie priėmė Jo skelbtąjį žodį ir įtikėjo. Tas meldimas liečia visus tikinčiuosius, visų laikų. Pirmiausia yra suprantama apaštalai, kurie skelbė Jėzaus evangeliją. Žmonija buvo nupuolus, atsitraukus nuo Dievo. Veikiant Dievo malonei, kai kurie įtikėjo, buvo išrinkti (iššaukti) iš pasaulio. Tuos Jėzus mokė, apreiškė Tėvo valią. Kunigai gali sakyti (skelbti) Dievo žodį, bet supratimą, atidengimą, teikia tik Jėzus per Šventąją Dvasią. Be Šventosios Dvasios veikimo žodis yra suprantamas tik protu. Kuriuose Šventoji Dvasia veikia, su jais yra panašiai; kaip su sėkla, įberta į žemę. Lietaus padrėkinama ji dygsta, auga ir vaisių neša. Tikėti Dievą reiškia ne vien žinoti ir suprasti Dievo valią, bet paklusti Dievui ir vykdyti Jo valią kasdieniniame gyvenime. Tik tokiu būdu Tėvas ir Sūnus yra pašlovinamas juose ir per juos.

APSAUGOK JUOS! Jn 17,11-16

11 „Aš jau nebe pasaulyje. Jie dar pasaulyje, o Aš grįžtų pas Tave. Šventasis Tėve, išlaikyk ištikimus savo vardui visus, kuriuos man pavedei, kad jie būtų viena, kaip ir mes, Jn 10,30. 12 Kol buvau su jais — Tavo man pavestaisiais, — išlaikiau juos ištikimus Tavo vardui; išsaugojau juos, ir nė vienas iš jų nepražuvo, išskyrus pražūties sūnų, — ir taip išsipildė Raštas, Jn 6,39; Ps 109,8. 13 Dabar einu pas Tave ir tai kalbu pasaulyje, kad jie turėtų savyje mano džiaugsmo pilnatvę, Jn 15,11. 14 Aš jiems perdaviau Tavo žodį, bet pasaulis jų nekentė, nes jie ne iš pasaulio, kaip ir Aš ne iš pasaulio. 15 Aš neprašau, kad juos paimtumei iš pasaulio, bet kad juos apsaugotumei nuo piktojo, 2 Tes 3,3. 16 Jie nėra iš pasaulio, kaip ir Aš ne iš pasaulio."

Jėzui buvo laikas eiti pas Tėvą. Jis turėjo savuosius palikti pasaulyje. Jiems buvo didelis pavojus. Jėzus meldė Tėvą išlaikyti juos. Jėzus nemeldė paimti juos iš pasaulio, iš visų vargų ir teroro, iš visų nelaimių. Jėzus, grįždamas pas Tėvą ir, palikdamas savuosius pasaulyje, pavedė juos Tėvo globai. Jis meldė apsaugoti juos nuo pikto, nuo pirmojo suvedžiotojo — žudiko, nuo nuodėmės. Iki Jis buvo prie jų, Jis išlaikė juos. Jėzus neišlaikė tik prapuolusio sūnaus, Judo, kad Raštas

išsipildytų. Vardas ir užimama vieta surinkime (bažnyčioje) nieko nepadeda, jei širdis nėra pašvęsta Dievui.

Pasaulis nekentė Jėzaus ir nekenčia Jo sekėjų, kadangi jie nėra pasaulėtiški. Jie yra iššaukti iš pasaulio. Jie šaukia ir kitus iš pasaulio apsispręsti Jėzui. Jėzus atsisakė pasaulio turtų ir garbės. Dvasia Jis buvo svetimas pasauliui, tiesiog miręs. Tikri Jo sekėjai yra panašūs į Jį. Todėl ir pasaulis panašiai vertina juos, kaip vertino Jėzų, jų Viešpatį.

PAŠVĘSK JUOS! Jn 17,17-19

17 „Pašvęsk juos tiesa! Tavo žodis yra tiesa, Jn 8,40. 18 Kaip Tu mane atsiuntei į pasaulį, taip ir Aš juos siunčiu į pasaulį. 19 Dėl jų Aš pasišvenčiu, kad jie būtų pašvęsti tiesa", 1 Kor 1,2.30; Žyd 2,11.

————

Jėzus meldė už savuosius, ne tik kad būtų apsaugoti nuo pikto, bet kad jie būtų pašvęsti, siektų ir įgytų šventumą (pašventinimą) savo krikščioniškame gyvenime. Dieviškasis tiesos žodis yra sėkla ir maistas naujo gyvenimo Kristuje. Kaip Tėvas pašventė ir siuntė į pasaulį Jėzų, taip Jėzus pašaukia ir siunčia savuosius. Jėzus ir, bendrai, Naujasis Testamentas, nežino kunigų luomo, kaip tarpininko tarp Dievo ir žmogaus. Kiekvienas tikintysis turi betarpį ryšį su Dievu. Kunigų luomas iškilo po bažnyčios suvienijimo, po Konstantino Didžiojo. Nuo to laiko pradėta nebereikalauti ne tik eilinių krikščionių atgimimo, bet ir kunigų. Nuo to laiko evangelija nebeskelbiama pagal Jėzaus ir apaštalų būdą. Mūsų laikais nedaug bažnyčių yra, kurios reikalauja kunigų ir eilinių narių atgimimo. Žmonės gali daryti kaip nori, bet Jėzaus evangelija (tiesos žodis) ir mūsų laikais iššaukia žmones iš pasaulio, pašvenčia ir siunčia skelbti išganymą Jėzuje. Ta Jėzaus malda galioja visiems amžiams iki Jo atėjimo. Jėzus ir Jo evangelija nesikeičia.

JĖZAUS MALDA DĖL VIENYBĖS, Jn 17,20-23

20 „Ne tik už juos meldžiu, bet ir už tuos, kurie per jų žodį mane įtikės, Jn 20,31, 21 tebus visi viena! Kaip Tu, Tėve, manyje ir Aš tavyje, tebus ir jie viena mumyse, kad pasaulis įtikėtų, jog Tu mane siuntei, Gal 3,28. 22 Ir tą šlovę, kurią man

suteikei, perdaviau jiems, kad jie būtų viena, kaip mes esame viena, Apd 4,32, 23 Aš juose ir Tu manyje, kad jie pasiektų tobulą vienybę ir pasaulis pažintų, jog Tu mane siuntei ir juos myli taip, kaip mane mylėjai", 1 Kor 6,17.

Čia aiškiai sakyta, kad Jėzus meldė ne vien už apaštalus, bet ir už visų laikų tikinčiuosius. Šiuo laiku labai daug kalbama ir kai kas daroma dėl krikščionijos vienybės. Bet ar tos žmonių pastangos atitinka šiai Jėzaus norimai ir siekiamai vienybei? Jei žiūrime į Jėzaus ir apaštalų siektą vienybę, jie nesiekė vieningų dogmų ir tautų vienybės. Jie siekė Dvasios, pasireiškiančios Dievo jėgos vienybės. Dievo meilė ir dieviška prigimtis suvienija krikščionis įvairių bažnyčių ir tautų. Jie yra Dievo vaikai ir savo tarpe broliai bei seserys. Tėvo šlovė, kuri pasireiškė Jėzuje, pasireiškia ir tikinčiuose išganymu per Jėzų ir meile savo tarpe. Vienybė, kuri nesiremia Dievo Dvasios veikimu ir Šventuoju Raštu (evangelija), nėra Jėzaus melstoji ir siektoji. Susiėję tikintieji iš įvairių tautų ir bažnyčių randa Jėzaus jiems suteiktą vienybę per Šventosios Dvasios veikimą. Skaitydami praėjusių amžių tikinčiųjų patyrimus, jie pastebi tuos pačius patyrimus savyje. Toks liudijimas dabarties ir praeities įtikina daugybę sekti Jėzų. Tobula vienybė bus pas Viešpatį amžinybėje, kai tikintieji Jį matys, 1 Jn 3,2.

JO ŠLOVĖ TAPS ŽINOMA, Jn 17,24-26

24 „Tėve, Aš noriu, kad Tavo man pavestieji būtų su manimi ten, kur ir Aš; kad jie matytų mano šlovę, kurią man suteikei, nes pamilai mane prieš pasaulio įkūrimą, Jn 12,26. 25 Teisingasis Tėve, pasaulis Tavęs nepažino, o Aš Tave pažinau. Ir šitie pažino, jog Tu mane atsiuntei, Jn 15,21. 26 Aš apreiškiau Tavo vardą, ir dar apreikšiu, kad meilė, kuria mane pamilai, būtų juose ir Aš būčiau juose", Jn 15,9.

„Aš noriu" galėjo sakyti tik Jėzus, nes Jo valia (noras) visai sutapo su Tėvo valia. Jis nori, kad Jo išrinktieji būtų su Juo, matytų Jo amžinąją šlovę. Pilna laimė ir šlovė yra būti Jo artybėje, matyti Jo veidą. Avinėlis bus šviesa Naujosios

Jeruzalės ir visų tikinčiųjų. Jėzus yra viltis tikinčiųjų. Jis atėjo ieškoti ir gelbėti prapuolusiųjų. Jis nori, kad jie būtų pas Jį amžinybėje. Tikintieji skiriasi nuo pasaulio tuo, kad jie išpažino ir įtikėjo, jog Tėvas atsiuntė Jį. Tik per Jėzaus norą ir auką tikintieji pažįsta Tėvą. Jėzus baigė maldą, kad Dievo meilė būtų juose ir Jis juose, Rom 5,5; 1 Jn 2,5; 4,7-8.

JĖZAUS SUĖMIMAS, Jn 18,1-12

1. Baigęs kalbėti, Jėzus su savo mokiniais nuėjo anapus Kedrono upelio, kur buvo sodas. Jis ir mokiniai įėjo į sodą, Mt 26,47-56; Mk 14,43-52; Lk 22,47-53; 2Sam 15,23. 2 Jo išdavikas Judas taip pat žinojo tą vietą, nes Jėzus ir Jo mokiniai dažnai ten rinkdavosi, Lk 21,37. 3 Taigi Judas, gavęs kareivių būrį ir aukštųjų kunigų bei fariziejų tarnų, atėjo su žibintais, deglais ir ginklais, Mt 26,47. 4 Taigi Jėzus, žinodamas visa, kas Jo laukia, išėjo į priekį ir paklausė: „Ko ieškote?" Jn 19,28. 5 Jie atsakė: „Jėzaus iš Nazareto!" Jis tarė: „Tai Aš". Jo išdavikas Judas irgi stovėjo tarp jų. 6 Kai Jis ištarė: „Tai Aš", jie atšoko atgal ir parpuolė ant žemės, Jn 6,20. 7 O Jis vėl juos klausė: „Ko ieškote?" Jie atsakė: „Jėzaus iš Nazareto". 8 Jėzus atsiliepė: „Jau jums sakiau, kad tai Aš. Jei manęs ieškote, tai leiskite šitiems pasišalinti". 9 Taip turėjo išsipildyti Jo pasakytieji žodžiai: „Iš Tavo man pavestųjų neprapuldžiau nė vieno", Jn 17,12. 10 Simonas Petras, kuris turėjo kalaviją, išsitraukė jį, smogė vyriausiojo kunigo tarnui ir nukirto jam dešinę ausį. Tarnas buvo vardu Malkus, Mt 26,51; Mk 14,47; Lk 22,50. 11 Bet Jėzus sudraudė Petrą: „Kišk kalaviją į makštį! Nejaugi Aš negersiu tos taurės, kurią Tėvas man davė!?" Mt 20,22. 12 Būrys, jo vadas ir žydų tarnai suėmė Jėzų, surišo ir nuvedė pirmiausia pas Aną, Mt 26,57; Mk 14,53.

Apie Jėzaus kentėjimus, mirtį, prisikėlimą, rašo visi evangelistai. Jonas daug ką išleidžia, kas jau buvo plačiai žinoma, bet kai ką papildo, kas kitų nebuvo rašyta. Kai ko pirmieji evangelistai nerašė, kad nepatektų kas į pavojų. Pav. Petro vardo minėjimas apie nukirtimą Malkaus ausies. Rašant Jonui evangeliją, Jeruzalė buvo sugriauta, žydai nebeturėjo jokios galios, nebegalėjo Petrui pakenkti.

Atėjo Jėzaus kentėjimų ir mirties valanda. Jėzus baigė maldą ir į mokinius kalbą. Jis žinojo apie Jam gręsiantį pavojų, bet nedėjo jokių pastangų jam išvengti, laisvai ėjo į jį. Jis su mokiniais perėjo Kedrono upelį ir nuėjo į Alyvų kalną, Getsemanės sodą. Čia vyko Viešpaties didžioji kova, apie kurią Jonas nieko nemini. Edeno sode įvyko puolimas į pirmąją nuodėmę ir ten buvo pažadėtas Mesijas.

Mokiniai buvo su Juo, kaip liudininkai Jo kentėjimų. Jėzus daug kartų lankė šią vietą. Ji buvo gerai žinoma ir Judui. Jėzaus suimti atėjo didelis būrys. Kai kurie mano, kad romėnų karių galėjo būti iki 500 vyrų. Prie jų dar buvo aukštųjų kunigų ir fariziejų tarnai. Jie buvo apsiginklavę ir apsirūpinę žibintais. Tuo metu buvo mėnulio pilnatis, šviesi naktis. Bet Jėzaus priešai turėjo deglus: jei Jėzus bandytų slėptis, Jį būtų galima lengvai surasti. Jėzus naudojo tik dvasinius ginklus ir tais daug kartų nugalėjo savo priešus. Jėzaus priešai rėmėsi tik medžiaginiais (kūniškais) ginklais.

Jėzus žinojo, kas turėjo sekti. Jis sutiko savo suėmėjus visai ramiai. Jis ėjo jiems priešais. Pasitiko juos. Jis klausė jų, ko jie ieško. Jie atsakė: „Jėzaus iš Nazareto". Tai buvo paniekos vardas Jėzui. Jėzus tą vardą prisiėmė. Jis atsakė: „Tai Aš". Tas atsakymas taip paveikė būrį, jog jie atšoko ir krito ant žemės. Kai kas aiškina tą įvykį psichologiškai. Jėzus turėjo ne magišką, bet dievišką galią. Jis galėjo savo priešus smogti ir nužudyti, arba nuo jų pasitraukti, kaip daug kartų buvo padaręs. Dabar Jis pasidavė jiems laisvai. Jis tik davė jiems dar kartą perspėjimą apsigalvoti ir atsiversti.

Jėzus, kaip Viešpats, dar užstojo savo mokinius, sakydamas: „Jei manęs ieškote, tai leiskite šitiems pasišalinti". Taip, per Jo kentėjimus ir mirtį mes esame laisvi!

Petras vykdė tą, ką buvo pažadėjęs. Jis bandė kardu ginti Jėzų. Petras turėjo gerų norų, bet tai buvo priešinga Jėzui. Nevisada mūsų geri norai sutampa su Viešpaties valia. Geriau yra vadovautis ne mūsų gerais norais, bet Viešpaties įsakymais, Jo valia.

Būrys suėmė, surišo Jėzų, lyg kokį kriminalistą. Pirmiausia Jį nuvedė pas Aną, vyriausiąjį kunigą.

JĖZUS PAS ANĄ IR KAIFĄ, Jn 18,13-27

13 Jis buvo anų metų vyriausiojo kunigo Kaifo uošvis, Mt 26,57-75; Mk 14,53-72; Lk 22,54-71. 14 O Kaifas buvo žydams pataręs: „Verčiau tegu vienas žmogus miršta už tautą", Jn 11,50. 15 Paskui Jėzų nusekė Simonas Petras ir dar vienas mokinys. Tas mokinys buvo pažįstamas su vyriausiuoju kunigu ir įėjo paskui Jėzų į vyriausiojo kunigo kiemą. 16 Petras liko stovėti lauke prie vartų. Tada anas mokinys, kuris buvo pažįstamas su vyriausiuoju kunigu, išėjo laukan, pasikalbėjo su durininke ir įsivedė Petrą vidun, Mt 26,69-. 17 Tarnaitė, durininkė, sakė Petrui: „Ar tik ir tu nebūsi vienas iš to žmogaus mokinių?" Šis atsakė: „O, ne!" 18 Ten stoviniavo samdiniai ir tarnai, dėl šalčio, susikūrę ugnį, šildėsi. Prie jų atsistojo ir Petras ir taip pat šildėsi.

19 Vyriausiasis kunigas klausinėjo Jėzų apie Jo mokinius bei mokslą. 20 Jėzus jam atsakė: „Aš viešai kalbėjau pasauliui. Aš visada mokiau sinagogose ir šventovėje, kur susirenka visi žydai, ir nieko nekalbėjau slapčia, Lk 2,46; 4,14-15; Jn 7,14.26. 21 Kam tad mane klausinėji? Teiriaukis tų, kurie girdėjo, ką kalbėjau. Jie žino ką sakiau". 22 Jam tai pasakius, vienas iš ten buvusių tarnų smogė Jėzui per veidą, tardamas: „Šitaip atsakai vyriausiajam kunigui!" 1 Kar 22,24. 23 Jėzus jam tarė: „Jei pasakiau netiesą, įrodyk, kad tai netiesa, o jei tiesa, — kam mane muši?" 24 Tada Anas pasiuntė Jį surištą pas vyriausiąjį kunigą Kaifą.

25 Simonas Petras tebestovėjo ir šildėsi. Aplinkiniai paklausė jį: „Ar tik nebūsi vienas iš Jo mokinių?" Tas išsigynė: „Ne!" Mt 26,58.69. 26 Vienas iš vyriausiojo kunigo tarnų, giminaitis to, kuriam Petras nukirto ausį, pasakė: „Argi aš nemačiau tavęs sode kartu su Juo?" 27 Petras ir vėl išsigynė, ir tuojau pragydo gaidys.

Jėzų suėmė ir teisė pagonys ir žydai, nes Jis yra visų (abiejų) Išganytojas. Jis mirė dėl visų. Jie, suėmę Jį, vedė. Mes žmonės esame vedami mūsų blogų polinkių ir velnio. Jėzus buvo vedamas, kad mus išlaisvintų.

Kai Jėzų atvedė pas Aną, galėjo būti vidurnaktis. Pagal teisę

privalėjo Jį palaikyti suimtą iki ryto, tada surengti teismą. Čia buvo su teise prasilenkta. Teisės niekas nebepaisė. Vyriausias kunigas jau seniai pasakė: „Geriau yra, kad vienas vyras miršta už tautą . . ." Taigi, bažnyčia siekė politikos. Nekaltą reikėjo aukoti visuomenės labui.

Visi Jėzaus mokiniai pabėgo. Petras, kiek pabėgęs, susigriebė ir sekė Jėzų iš tolo. Kai jo neįleido į vyriausiojo kunigo rūmus, jis stovėjo prie vartų.

„Vienas mokinys". Daugelis Šventojo Rašto aiškintojų mano, jog tai buvo Jonas, Jn 20,2-. Bet kai kurie kitaip aiškina, jog tai buvęs vienas Jėzaus gerbėjų, kuris dirbo vyriausiojo kunigo rūmuose. Dievas turėjo savo sekėjų ir Nerono rūmuose. Šiuo atveju esu linkęs manyti, jog čia buvo apaštalas Jonas. Jonas, turėdamas pažinčių vyriausiojo kunigo rūmuose, paprašė durininkę įleisti Petrą į vidų. Mergaitei buvo aišku, kad Jono draugas yra Jėzaus mokinys. Ji visai paprastai pasakė: „Ar tik ir jūs nebūsite Jo mokinys?" Petras visai to nelaukė ir taip jis nesusivokdamas atsakė: „O, ne". Petras galėjo pamanyti: „Aš nukirtau Malkui ausį, jis gali pareikalauti mano galvos". Toliau Petras maišėsi su Jėzaus suėmėjais. Tas vedė jį į tikrą Jėzaus išsigynimą. Jei Petras nedrįso ir negalėjo būti arti Jėzaus, Jam padėti, paliudyti Jo naudai, tai geriau jam būtų buvę visai pasišalinti iš Jėzaus priešų tarpo.

Jonas savo aprašyme aiškiai neskiria Jėzaus apklausinėjimo kaip jis vyko pas Aną ir Kaifą. Jonas tą visą neaprašo, bet tik pamini. Tas jau buvo pilniaus aprašyta pirmųjų evangelistų. Jėzų klausinėjo apie Jo mokinius ir mokslą. Reiškia, norėjo, kad Jėzus pats prieš save liudytų. Gal norėjo žinoti, kur Jo mokiniai yra? Kodėl jie nepasirodo čia? Jėzus į tai nieko neatsakė. Jis jau Alyvų sode pasakė: „Jei manęs ieškote, tai šie tepasišalina".

Apie Jo mokslą. Vyriausioji taryba jau seniai pasmerkė Jį ir Jo mokslą. Jėzus jiems paaiškino, kad kai Jis buvo provincijoje, Jis viešai mokė sinagogose, o Jeruzalėje Jis mokė šventovėje. Nors Jis mokė ir ant kalnų, paežerėje, namuose, Jis visur mokė tą patį. Tad jie teklausia tų, kurie girdėjo Jį. Taip Jėzui atsakant, vienas smogė Jam į veidą. Atrodo, kad nei vyriausias kunigas, nei aplinkui esantys į tai nereagavo. Jėzus buvo suimtas, surištas, viešai (teisme) klausinėjamas; neteisūs viršinin-

kai į piktus veiksmus savo tarnų nekreipė dėmesio. Jėzaus laikysena buvo kilni. Jis, lyg tas Jo visai neliestų, paklausė: „Jei pasakiau netiesą, įrodyk, kad tai netiesa, o jei tiesa, — kodėl mane muši?" Tas rodo, kad Mt 5,39 nereikia visada pažodžiui suprasti.

Tuo laiku, kai Jėzų apklausinėjo, Petras maišėsi Jėzaus priešų tarpe. Jis patyrė, ką jie kalba ir mano apie Jėzų. Bet jis, būdamas jų tarpe, nustojo drąsos ir garbės ginti tą, kas jam buvo brangu, vertinga ir garbinga. Venk draugystės neteisiųjų! O jei būtina joje būti, stovėk už tiesą! Malkaus giminaitis Petrui aiškiai pasakė: „Argi aš nemačiau tavęs sode kartu su Juo?" Gaidys pragydo. Kas toliau vyko aprašo kiti evangelistai.

JĖZUS PILOTO TEISME, Jn 18,28-40

28 Iš Kaifo rūmų jie nuvedė Jėzų į pretorijų. Buvo ankstyvas rytas. Jie patys nėjo vidun į pretorijų, kad nesusiteptų ir galėtų valgyti Velykų avinėlį, Mt 27,1-14; Mk 15,1-5; Lk 23,1-7. 29 Todėl Pilotas išėjo laukan pas juos ir klausė: „Kuo kaltinate šitą žmogų?" 30 Jie atsakė: „Jeigu Jis nebūtų piktadarys, nebūtume tau Jo atvedę". 31 Pilotas tarė: „Imkite ir teiskite Jį pagal savo įstatymą". Žydai jam atsakė: „Mums nevalia nieko bausti mirtimi", Jn 19,6. 32 Taip turėjo išsipildyti Jėzaus žodžiai, kuriais Jis nurodė, kokia mirtimi Jam reikės mirti, Mt 20,19; Mk 10,33; Lk 18,32.

33 Tada Pilotas vėl įžengė į pretorijų ir, pasišaukęs Jėzų, klausė: „Ar Tu esi žydų karalius?" 34 Jėzus atsakė: „Ar nuo savęs šito klausi, ar kiti apie mane tau pasakė?" 35 Pilotas tarė: „Ar aš žydas? Tavoji tauta ir aukštieji kunigai man tave įskundė. Sakyk, ką padarei?" 36 Jėzus atsakė: „Mano karalystė ne iš šio pasaulio. Jei mano karalystė būtų iš šio pasaulio, mano tarnai kovotų, kad nebūčiau atiduotas žydams. Betgi mano karalystė ne iš čia", Jn 6,15. 37 Tada Pilotas Jį paklausė: „Vadinasi, Tu esi karalius?" Jėzus atsakė: „Taip yra, kaip sakai: Aš esu karalius. Aš tam gimiau ir atėjau į šį pasaulį, kad liudyčiau tiesą. Kas brangina tiesą, klauso mano balso", 1 Tim 6,13. 38 Pilotas paklausė: „O kas yra tiesa!?" Po šių žodžių jis vėl išėjo pas žydus ir tarė jiems: „Aš nerandu jame jokios kaltės, Mt 27,23; Mk 14,15; Lk 23,14. 39 Yra jūsų paprotys Velykų proga paleisti vieną suimtąjį. Ar norite, kad paleisčiau jums

žydų karalių?" Mt 27,15. 40 Tada jie pradėjo šaukti: „Ne šitą, bet Barabą!" O Barabas buvo plėšikas, Mt 27,20; Mk 15,11; Lk 23,18.

———

Jonas aprašo Jėzaus teismą labai suglaustai. Visą teismo eigą gerai suprasti reikia pasiskaityti pirmąsias evangelijas. Žydų vyriausioji taryba patvirtino, ką jau pirmiau buvo nutarus, — Jėzus turi mirti. Taryba būtų galėjus Jėzų nužudyti užmušdama akmenimis, ką vėliau padarė su Steponu. Taryba bijojo viešumos, kad nekiltų maištas. Todėl ji skubėjo atiduoti Jėzų į romėnų rankas, kad mirties sprendimą įvykdytų romėnai. Jėzų nuvedė labai anksti į romėnų valdytojo Piloto būstinę, kada dar miesto žmonės miegojo. Kai kurie Šventojo Rašto aiškintojai mano, kad 8 ar 9 valandą Jėzus jau buvo nuvestas Golgotos kalne. Jėzaus skundėjai nebijojo Dievo ir nuodėmės, jie bijojo tik žmonių ir maišto. Ar ne daug tokių yra ir mūsų dienose? Aukštųjų kunigų ir vyresniųjų veidmainystė buvo tokia; jie nėjo į Piloto, pagonio, rūmų vidų, kad nesusiteptų ir galėtų dalyvauti šventės iškilmių apeigose, bet jie nesidrovėjo peržengti įstatymo, persekioti Jėzų iki mirties. Kadangi skundėjai nenorėjo „susitepti", teisėjas, pataikaudamas jiems, išėjo laukan pas juos. Į teisėjo klausimą, kuo kaltinate Jį? Jie atsakė, kad jei Jis nebūtų nusikaltėlis, jie nebūtų atvedę Jo pas jį. Jie negalėjo įrodyti Jėzaus kaltės. Bet jie tvirtino, kad Jis yra nusikaltėlis. Jėzus darė tik gera, bet Jį kaltino nusikaltimu. Taip buvo ir yra dabar, kad nusikaltėliai geradarius kaltina nebūtais nusikaltimais. Teisėjas, nesulaukęs konkrėčių kaltinimų, liepė jiems teisti Jėzų pagal jų įstatymus. Jie atsakė, kad jie neturi teisės pasmerkti mirti. Tuo jie pasakė, kad jų sprendimas yra — mirtis Jėzui! Evangelistas priduria, kad toks sprendimas buvo Dievo, ir Jėzus jį išpranašavo, kad Raštas išsipildytų. Jis bus išduotas pagonims, Mt 20,18. Jis bus nukryžiuotas, Mt 26,2; Jn 12,32.

Pilotas grįžo į teismo salę ir įsakė atvesti Jėzų. Piloto klausimas buvo: „Ar esi žydų karalius?" Jėzus neatsakė į klausimą, bet Jis klausė teisėją: „Ar nuo savęs šito klausi . . .?" Romėnams „žydas" buvo panieka. Matyt, Pilotas labai įsižeidė ir atsakė: „Ar aš žydas . . .?" Aišku, kad dūmų be ugnies nėra. Jei Tave skundžia Tavo aukštieji kunigai ir tautos vyresnieji, ar

netikėti jiems?

Jėzus paaiškino kokia Jo karalystė ir koks Jis karalius. Jo karalystė nėra pasaulinio pobūdžio, bet dvasinio, dieviško. Pilotas paklausė: „Visgi, Tu esi karalius?" Jėzus paaiškino, kad Jis yra karalius, bet ne toks, kokį Pilotas įsivaizduoja. Jo tikslas yra liudyti tiesą. Jis valdo žmonių protus tiesa. Dievas yra. Jis leido (sutvėrė) šitą pasaulį. Dievas yra priešingas nuodėmei. Pilotas paklausė: „Kas yra tiesa?" Tai geras klausimas. Bet Pilotas nenorėjo į jį atsakymo. Jis paklausė ir, nelaukęs atsakymo, tuojau išėjo lauk. Jėzus neturėjo galimybės paaiškinti Pilotui kas yra tiesa. Bet Jis pamokė savo mokinius kas yra tiesa. O mokiniai tą tiesą pranešė mums, Jn 14,6.

Pilotas, išėjęs laukan, pranešė, kad jis neranda Jame jokios kaltės. Taigi, Jėzus mirė ne dėl nusikaltimo, bet savo mirties auka atnešė suderinimą su Tėvu. Pilotas suprato, kad aukštieji kunigai ir tautos vyresnieji Jį išdavė iš pavydo. Jo, kaip teisėjo, pareiga buvo nekaltą paleisti. Pilotas žinojo apie Jėzaus įtraukimą į Jeruzalę prieš kelias dienas. Žmonės sutiko Jį džiaugsmingai. Šaukė Jam osana. Pilotas panoro įtikti abiems pusėms. Jis pasiūlė miniai pasinaudoti švenčių proga, prašyti paleisti vieną kalinį. Pilotas leido pasirinkti Jėzų ar plėšiką Barabą. Pilotas suklydo. Ši minia nebuvo iš tų žmonių, kurie pasitiko įjojantį Jėzų į Jeruzalę. Ši minia buvo sušaukta kunigų ir fariziejų ir jų nuteikta prieš Jėzų. Ji reikalavo paleisti Barabą, o Jėzų nukryžiuoti. Nežiūrint kokias pareigas žmonės eina ir kokius laipsnius jie turi, jei jie yra nuodėmės vergai, jie pasirenka žmogžudžius ir Tiesą (Jėzų) atmeta.

PASITYČIOJIMAS IŠ JĖZAUS IR JO NUTEISIMAS, Jn 19,1-16

1 Tada Pilotas nuplakdino Jėzų, Mt 27,27-31; Mk 15,16-20. 2 Kareiviai, nupynę vainiką iš erškėčių, užspaudė Jam ant galvos, apsiautė Jį purpurine skraiste, Mt 27,29, 3 ėjo prie Jo ir šaipėsi: „Sveikas, žydų karaliau!" Ir daužė Jam į veidą, Mt 20,67. 4 O Pilotas dar kartą išėjo laukan ir kalbėjo jiems: „Štai išvedu Jį jums, kad žinotumėte, jog nerandu Jame jokios kaltės", Jn 18,29. 5 Jėzus išėjo laukan su erškėčių vainiku ir purpurine skraiste. Jis tarė: „Štai žmogus!" 6 Aukštieji kunigai ir jų tarnai, pamatę Jį, pradėjo šaukti: „Ant kryžiaus Jį, ant

kryžiaus!" Pilotas jiems sakė: „Jūs imkite ir patys nukryžiuokite! Aš nerandu Jame kaltės". 7 Žydai atsakė: „Mes turime įstatymą, ir pagal įstatymą Jis turi mirti, nes laikė save Dievo Sūnumi", 3 M 24,15-16; 5 M 18,20. 8 Išgirdęs tuos žodžius, Pilotas dar labiau nusigando. 9 Jis vėl nuėjo į pretoriją ir klausė Jėzų: „Iš kur Tu?" Bet Jėzus jam neatsakė, Jn 18,33. 10 Tada Pilotas tarė: „Tu nekalbi su manimi? Ar nežinai, kad turiu galią Tave paleisti ir turiu galią Tave nukryžiuoti!?" Jn 18,39. 11 Jėzus atsakė: „Tu neturėtumei man jokios galios, jeigu tau nebūtų jos duota iš aukšto. Todėl didesnė nuodėmė tam, kuris mane tau išdavė". 12 Dabar Pilotas stengėsi Jį paleisti. Bet žydai šaukė: „Jei šitą paleidi, nebesi ciesoriaus draugas. Kiekvienas, kas skelbiasi karaliumi, yra ciesoriaus priešas".

13 Tai išgirdęs, Pilotas išvedė Jėzų laukan ir atsisėdo į teismo kėdę, pavadintoje vietoje „Akmeninis grindinys", hebrajiškai — Gabata. 14 Buvo Velykų išvakarės, apie šeštą valandą. Jis tarė žydams: „Štai jūsų karalius!" 15 Tie šaukė: „Šalin, šalin! Ant kryžiaus Jį!" Pilotas paklausė: „Nejaugi turiu nukryžiuoti jūsų karalių?" Aukštieji kunigai atsakė: „Mes neturime karaliaus, tiktai ciesorių". 16 Tada Pilotas atidavė jiems Jį nukryžiuoti. Jie paėmė Jėzų ir išsivedė.

Pilotas paleido Barabą, o Jėzų nuplakė ir atidavė karių pasityčiojimui. Tą darė Pilotas, norėdamas patenkinti žydus. Žydai plakdami kirsdavo iki 40 kirčių. Romėnų plakimas buvo daug žiauresnis. Jie nesilaikydavo kirčių skaičiaus. Taip Jėzus buvo išstatytas kančioms ir pajuokai. Nekaltinkime romėnų ir žydų. Jėzus tą visą kentėjo dėl manęs ir tavęs, kad mus suderintų su Dievu.

Kariai uždėjo Jėzui erškėčių vainiką ant galvos, daužė Jį į veidus ir tyčiojosi, sakydami: „Sveikas, žydų karaliau!" Iš Jėzaus tyčiojosi romėnų kariai. O iš tikėjimo dažnai tyčiojasi net „krikščionys", nevengdami nuodėmės, ir nebodami evangelijos reikalavimų, netikėdami Dievą, dangų, pragarą.

Taip nuplaktą Jėzų Pilotas pristatė miniai. Jis tvirtino, kad jis neranda Jame jokios kaltės, tačiau Jėzaus nepaleido. Pilotas norėjo išgelbėti Jėzų iš mirties ir, nuplakdamas Jį, patenkinti žydus. Pilotas įvykdė abu veiksmus. Kas neturi drąsos vykdyti teisę, tas dažnai įvykdo nusikaltimą.

Aukštieji kunigai ir jų tarnai, pamatę Jėzų, šaukė: „Ant kryžiaus Jį . . .!" Jie sakė, kad Jis laiko save Dievo Sūnumi, tuo piktžodžiauja Dievą. Įstatymas tokiam reikalavo mirties bausmės. Taip, piktžodžiautojui įstatymas reikalavo mirties bausmės. Bet Jėzus buvo tikrai Dievo Sūnus. Jo daromi ženklai tą patvirtino. Tai girdėdamas, Pilotas išsigando. Jis įsakė įvesti Jėzų į teismo salę. Jis pats ėjo pas Jėzų ir klausė Jį: „Iš kur Tu?" Jėzus tylėjo ir nieko neatsakė. Jis darė tą, ką Jam Tėvas rodė. Pilotas jaudinosi ir sakė Jėzui: „Ar nekalbi su manimi . . .?" Tada Jėzus atsakė jam, kad ta jo galia jam duota iš aukšto, jis ją ne iš savęs turi. Kiek daug valdininkų panašiai elgiasi, lyg jie būtų kažkokie galiūnai. Težino visi neteisūs prispaudėjai, kad jų galia yra ribota ir jie turės už viską Dievui atskaitą duoti. Jėzus švelniai sumažino Piloto nusikaltimą, bet nepanaikino, sakydamas: „Didesnė nuodėmė yra tam, kuris mane tau įdavė". Galima suprasti, kad tai buvo minia, kuri reikalavo nukryžiuoti Jėzų. Tikrai buvo ir Kaifas, Jn 11,49-50. Pilotas dėjo pastangas paleisti Jėzų, bet nesekmingai. Minia peršaukė jį. Vienas niekšas, ar beprotis, gali peršaukti 10 išmintingų. „Jei šitą paleidi, nesi ciesoriaus draugas". Kai Pilotas tą išgirdo — nustojo drąsos. Tada Pilotas atliko viską formaliai. Jis įsakė išvesti Jėzų laukan, pats atsisėdo ant teismo kėdės, kuri buvo ant akmeninio grindinio. Tai buvo Velykų išvakarės, apie šeštą valandą (12 val.). Kai kurie sako, kad laikas nuo 9—12 val. taip buvo vadinamas. Pilotas pasmerkė Jėzų. Aukštieji kunigai ir jų tarnai laimėjo. Bet jie ir viešai pripažino, kad ciesorius yra jų karalius. Tuo pačiu laiku jie nekentė romėnų valdžios ir ciesoriaus. Dabar jie nukryžiavo Jėzų, vėliau sukilo prieš romėnus. Sekė Jeruzalės sunaikinimas ir tautos tremtis. Tai Mesijo atmetimo pasekos. Ar ir lietuvių tauta nepergyvena panašių paralelių?

JĖZAUS NUKRYŽIAVIMAS, Jn 19,17-24

17 Nešdamas savo kryžių, Jis ėjo į vadinamąją Kaukolės vietą, hebrajiškai Golgota, Mt 27,31-33; Mk 15,20-27; Lk 23,33-38. 18 Tenai prikalė Jį prie kryžiaus; kartu su Juo prikalė kitus du, vienoje ir antroje pusėje, Jėzų viduryje. 19 Pilotas padarė kaltės įrašą ir liepė prikalti prie kryžiaus. Buvo parašyta: „Jėzus Nazarietis, žydų karalius". 20 Šį įrašą skaitė daugybė žydų, nes

vieta, kur Jėzų nukryžiavo, buvo arti miesto, o parašyta buvo hebrajiškai, lotyniškai ir graikiškai. 21 Aukštieji kunigai sakė Pilotui: „Nerašyk: ‚Žydų karalius', bet: ‚Šitas skelbėsi: Aš esu žydų karalius' ". 22 Pilotas atkirto: „Ką parašiau, parašiau!"
23 Kareiviai, nukryžiavę Jėzų, pasiėmė Jo drabužius ir pasidalijo juos į keturias dalis — kiekvienam kareiviui po dalį; pasiėmė ir tuniką. Ji buvo be siūlės, nuo viršaus iki apačios ištisai megsta (austa), Mt 27,35; Mk 15,24. 24 Todėl jie tarėsi: „Neplėšikime jos, bet verčiau meskime burtą, kam ji teks". Taip išsipildė Raštas: „Jie mano drabužius dalijas, meta dėl mano apdaro burtą". Šitaip kareiviai padarė, Ps 22,19.

———

Pilotas paliudijo kelis kartus, kad Jėzus nekaltas. Bet jis prieš savo sąžinę pasirašė Jėzaus sprendimo aktą. Po to skubiai vedė Jėzų į žudymo vietą. Jėzui buvo šis kelias labai skaudus. Iškankintas Jėzus dar turėjo nešti savo kryžių. Kiti evangelistai sako, kad Jis nebeįstengė nešti kryžiaus. Jėzus buvo nuvestas į Golgotą už miesto ribų, Žyd 13,12. Ten Jis buvo nukryžiuotas tarp dviejų nusikaltėlių. Jėzų nukryžiavo viduryje tarp jų, lyg Jis būtų buvęs didžiausias nusikaltėlis. Nukryžiavimas buvo skaudžiausia mirtis, taipgi ir labiausiai paniekinanti. Kryžiuodavo tik vergus ir pavergtų tautų piliečius.

Pilotas įsakė virš Jo galvos prikalti kaltės įrašą: „Jėzus Nazarietis, žydų karalius". Tą jis darė pasityčiodamas iš žydų. Bet ir dieviškas sprendimas buvo parodyti, kad šis Jėzus yra Išganytojas, miršta už tautą, kaip Kaifas pasakė. Įrašą galėjo skaityti visi žydai iš Jeruzalės ir kitų kraštų atvykę čia melstis, taipgi ir pagonys. Jėzus yra visų tautų Išganytojas ir karalius. Aukštiesiems kunigams labai nepatiko tas įrašas. Jie suprato, kad juo Pilotas įžeidžia juos. Todėl jie prašė Piloto tą įrašą pakeisti. Pilotas liko prie to, kad Jis yra žydų karalius. Dabar mes žinome, kad Jis yra žemės ir dangaus Viešpats.

Nukryžiavimą atliko keturi kariai. Jiems už jų darbą buvo atlyginta nukryžiuotojo drabužiais. Jie pasidalino drabužius lygiomis. Dėl tunikos (ilgas apatinis drabužis) jie metė burtą, kam ji turėjo tekti, kad Raštas išsipildytų, Ps 22,18-19.

JĖZAUS ŽODŽIAI NUO KRYŽIAUS, Jn 19,25-30

25 Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo Jo motina, Jo motinos sesuo, Marija Kleopienė, ir Marija Magdalietė. 26 Pamatęs stovinčius motiną ir mylimąjį mokinį, Jėzus tarė motinai: „Moterie, štai tavo sūnus!" 27 Paskui tarė mokiniui: „Štai tavo motina!" Ir nuo tos valandos mokinys pasiėmė ją pas save. 28 Tada žinodamas, jog viskas įvykdyta, ir kad išsipildytų Rašto žodžiai, Jėzus tarė: „Trokštu!" Mt 27,48-50; Mk 15,36-37; Lk 23,46; Jn 13,3; Ps 22,16. 29 Tenai stovėjo indas, pilnas acto (rūgštaus vyno). Jie pakėlė ant izopo kempinę, pamirkytą vyne, ir prinešė prie Jo lūpų, Ps 69,22. 30 Paragavęs vyno, Jėzus tarė: „Atlikta!" Ir, nuleidęs galvą, atidavė dvasią.

———————

Jėzui mirštant, prie kryžiaus stovėjo Jo motina ir keli kiti artimieji. Ar čia Marijai neperėjo kardas per širdį? Lk 2,35. Iš apaštalų prie kryžiaus buvo tik Jonas.

Daugelis Šventojo Rašto aiškintojų sako, kad Jėzus mirdamas parūpino globą savo motinai, pavedė ją apaštalui Jonui. Kažin ar tas taip buvo? Marija turėjo gausią šeimą, Mk 3,32. Taigi buvo kas ja rūpinosi. Be to, Jėzus, skelbdamas evangeliją, neaprūpino jos, nors Jis ir buvo Marijos pirmagimis sūnus. Atrodo, kad Marija ir Jėzaus broliai netikėjo Jį, kaip, bendrai, Galilėjos gyventojai. Marijos pavedimas Jono globai gal buvo daugiau dvasinio pobūdžio, kuris prasidėjo po Jėzaus prisikėlimo. Pagal Apd 1,14 Marija ir Jėzaus broliai buvo apaštalų tarpe. Broliui Jokūbui pasirodė Jėzus, 1 Kor 15,7. Jokūbas savo laiške vadina Jėzų savo Viešpačiu. Marija ir Jėzaus broliai, po prisikėlimo, išpažino Jėzų savo Viešpačiu. Jie laikėsi prie surinkimo. Jonas globojo juos.

Jėzus žinojo, jog viskas įvykdyta. Jis ištarė: „Trokštu!" Nenuostabu, kad Jis troško. Kankinant Jis daug kraujo neteko ir daug skausmų turėjo. Evangelisto priminimas: „Kad Raštas išsipildytų", skatina manyti, kad Jo troškimas buvo dėl žmonijos išganymo, Ps 22,16; 69,22. Kai Jam pateikė acto, Jis sakė: „Atlikta". Buvo atlikti priešų kankinimai ir pasityčiojimai, įvykdyta Tėvo valia, Senojo Testamento pranašavimai apie Mesiją, įvykdytos Senojo Testamento apeigos, paaukotas Dievo

Avinėlis, pasauliui suteikta galimybė būti išgelbėtam. Po viso to, Jis palenkė galvą ir pavedė savo dvasią į Tėvo rankas.

JĖZAUS KAULAI NESULAUŽOMI, Jn 19,31-37

31 Kadangi buvo Prisirengimo diena ir žydai nenorėjo, kad kūnai liktų ant kryžiaus šeštadienį, – nes tas šeštadienis buvo didelės šventės diena, — jie prašė Pilotą, kad nukryžiuotiesiems būtų sulaužyti blauzdikauliai ir kūnai nuimti. 32 Tad atėjo kareiviai ir sulaužė blauzdas vienam ir antram, kurie buvo su Juo nukryžiuoti. 33 Priėję prie Jėzaus ir pamatę, kad Jis jau miręs, nebelaužė Jo blauzdų, 34 tik vienas kareivis ietimi perdūrė Jam šoną, ir tuojau ištekėjo kraujo ir vandens. 35 Regėjusis tai paliudijo, ir jo liudijimas teisingas; jis žino sakąs tiesą, kad ir jūs tikėtumėte. 36 Taip įvyko, kad išsipildytų Raštas: „Nė vienas Jo kaulas nebus sulaužytas", 2 M 12,46. 37 Vėl kitoje vietoje Raštas sako: „Jie matys tą, kurį perdūrė", Zak 12,10; Apr 1,7.

———

Veidmainiai daugiau vertina apiegas, negu sąžinę ir tiesą. Panašiai darė ir aukštieji kunigai su fariziejais. Jie reikalavo nekaltam Viešpačiui mirties, bet rūpinosi, kad nukryžiuotųjų kūnai neliktų ant kryžių per naktį ir šeštadienį, 5 M 21,23. Jie prašė Piloto nukryžiuotiesiems sulaužyti blauzdikaulius ir juos nuimti nuo kryžių. Pilotas pasiuntė karius tą įvykdyti. Kariai sutriuškino kuolais (kūjais) plėšikams blauzdikaulius. Jėzus jau buvo miręs. Kariai norėjo įsitikinti ar Jis tikrai jau miręs. Todėl vienas ietimi perdūrė Jam šoną, širdį. Iš Jėzaus šono ištekėjo kraujo ir vandens. Apie kraujo ir vandens reikšmę Jonas rašė 1 Jn 5,6.8. Tik per Jėzaus kraują buvo įvykdytas žmonijos suderinimas su Dievu. Jonas tą matė ir aprašė, kaip jis sakė, kad Raštas išsipildytų, jog Mesijo kaulai nebuvo sulaužyti, 2 M 12,46. ir kad Jis buvo perdurtas, Zak 12,10.

JĖZAUS NUO KRYŽIAUS NUĖMIMAS IR PALAIDOJIMAS, Jn 19,38-42

38 Po to Juozapas iš Arimatėjos, kuris buvo Jėzaus mokinys, slaptai, bijodamas žydų, paprašė Pilotą leisti nuimti

Jėzaus kūną. Pilotas leido. Jis atėjo ir nuėmė kūną, Mt 27,57-60; Mk 16,42-46; Lk 23,50-54. 39 Taip pat atvyko ir Nikodemas, kuris pirmiau, naktį buvo atėjęs pas Jėzų. Jis atsigabeno apie šimtą svarų miros ir aloės mišinio, Jn 3,2; Mt 2,11. 40 Taigi jie paėmė Jėzaus kūną ir suvyniojo jį į drobules, patepė kvepalais, kaip reikalavo žydų laidojimo paprotys. 41 Toje vietoje, kur Jį nukryžiavo, buvo sodas ir sode naujas kapas, kuriame dar niekas nelaidotas. 42 Ten jie ir paguldė Jėzų, nes buvo žydų Prisirengimo diena, o kapas arti.

———

Evangelistas Jonas, rašydamas evangeliją, labai daug išleido, ką pirmi evangelistai parašė. Bet jis daug ką ir pridėjo, ko kiti neparašė. Jonui svarbu buvo įrodyti, kad Jėzus buvo Dievo Sūnus, ir per Jį buvo įvykdyti Senojo Testamento pranašavimai apie Mesiją.

Juozapas iš Arimatėjos. Apie jį minima evangelijose tik prie Jėzaus laidotuvių. Jis buvo slaptas Jėzaus mokinys. Geriau yra būti slaptu, negu visai nebūti. Jėzų nukryžiavus, jis viešai ėjo pas Pilotą ir prašė Jėzaus kūno, kad galėtų palaidoti Jį. Jei niekas nebūtų pasirūpinęs Jėzaus palaidojimu, greičiausia Jį būtų palaidoję romėnų kariai drauge su plėšikais. Juozapas turėjo sodą arti Golgotos ir tame sode iškaltą kapą, kuriame dar niekas nebuvo palaidotas. Juozapui padėjo palaidoti Jėzų Nikodemas, kuris buvo atėjęs pas Jėzų naktį. Jis buvo vienas iš vyriausios tarybos narių. Kad jis buvo turtingas, rodo jo atnešta mira Jėzaus kūno patepimui, apie šimtą svarų — 33 kilogramų. Dievas paragino šiuos vyrus palaidoti Jėzaus kūną. Juodu nuėmė Jėzaus kūną nuo kryžiaus, nuplovė kraują ir dulkes nuo žaizdų, suvyniojo į drobules, patepė mira ir paguldė į kapą. Taip buvo pagerbtas Jėzaus kūnas. Juodu skubėjo laidoti, nes buvo Prisirengimo diena. Aukštieji kunigai išniekino šią šventę savo piktais darbais, o Jėzaus sekėjai, kuriems buvo prikišamas bažnyčios niekinimas — tikrai šventė šią šventę. Panašių įvykių daug randame bažnyčios istorijoje, ir dabar jų yra. Jėzaus kūną palaidojo tik du žmonės, be jokių iškilmių. Ką vertiname, didingas laidotuves, ar Jėzaus dvasią?

PERGYVENIMAI VELYKŲ RYTĄ, Jn 20,1-10

1 Pirmąją savaitės dieną, labai anksti, dar neišaušus, Marija Magdalietė atėjo pas kapą ir pamatė, kad akmuo nuverstas nuo kapo angos, Mt 28,1-8; Mk 16,1-8; Lk 24,1-11. 2 Ji nubėgo pas Simoną Petrą ir kitą mokinį, kurį Jėzus mylėjo, ir pranešė jiems: „Paėmė Viešpatį iš kapo, ir nežinome, kur Jį padėjo". 3 Petras ir tas kitas mokinys nuskubėjo prie kapo, Lk 24,12. 4 Bėgo abu kartu, bet tas kitas mokinys pralenkė Petrą ir pirmas pasiekė kapą. 5 Pasilenkęs jis matė numestas drobules, tačiau į vidų neįėjo. 6 Netrukus iš paskos atbėgo ir Simonas Petras. Jis įėjo į rūsį ir matė numestas drobules 7 ir skarą, buvusią ant Jo galvos, ne su drobulėmis numestą, bet suvyniotą atskirai, Jn 11,44. 8 Tada įėjo ir kitas mokinys, kuris pirma buvo atbėgęs prie kapo. Jis tai pamatė ir įtikėjo. 9 Mat, jie dar nebuvo supratę Rašto, kad Jis turėsiąs prisikelti iš numirusių. 10 Po to mokiniai vėl sugrįžo namo.

Svarbiausias evangelistų tikslas buvo rašyti, kad Jėzus prisikėlė ir atnešė išganymą. Pirma savaitės diena. Pirmas krikščioniškas sekmadienis. Marija Magdalietė, kuri mylėjo Jėzų, po mirties skubėjo anksti rytą prie kapo. Iš to „mes žinome", kai kurie daro išvadą, kad su Magdaliete buvo daugiau moterų. Tas nebūtina. Gali reikšti: „Mes mokiniai, Jėzaus sekėjai". Ji, atskubėjus prie kapo, rado akmenį nuristą nuo angos, pažiūrėjo į kapą. Ten Jėzaus kūno nebuvo. Rodos, jai galėjo ateiti mintis: „Jis sakė, kad trečią dieną kelsis". Bet ne, ji manė, kad Jėzaus kūną kas nors išvogė.

Kaip ji skubėjo prie kapo, taip dabar ji bėgte bėgo pas Petrą ir Joną. Petras ir Jonas buvo svarbiausi Jėzaus mokiniai, tokiais jie ir toliau liko, nežiūrint fakto, kad Petras išsigynė Viešpaties. Jei Viešpats priima atgailaujančius, tą privalo daryti ir tikintieji, priimti ir pripažinti vienas antrą.

Išgirdę Magdalietės pranešimą, Petras ir Jonas skubėjo patys įsitikinti, ar taip yra? Juodu neėjo, bet bėgte bėgo, bėgo kiek galėjo. Jonas atbėgo pirmas prie kapo, pažiūrėjo, įsitikino, kad taip yra, kaip Marija sakė. Petras atbėgęs tuojau įėjo į kapą. Tai pamatęs ir Jonas įėjo. Jie matė tvarkingai sudėtas

drobules ir skarą. Jei būtų buvęs kūnas išvogtas, viskas kitaip atrodytų. Jonas pamatė tai ir įtikėjo, kad Jėzus prisikėlė. Jiems buvo taip sunku į prisikėlimą tikėti todėl, kad jie dar nesuprato Rašto, kad Jis kelsis iš numirusių. Mokiniai grįžo namo stebėdamiesi, Jonas tyliai tikėdamas.

JĖZUS PASIRODĖ MAGDALIETEI, Jn 20,11-18

11 Marija stovėjo lauke palei kapą ir verkė. Verkdama ji pasilenkė į kapo vidų, Mt 28,9-10; Mk 16,9-11, 12 pamatė du angelus baltais drabužiais sėdinčius — vieną galvūgalyje, kitą kojų vietoje, — ten, kur būta Jėzaus kūno, Mt 28,5-6; Mk 16,5. 13 Jie klausė ją: „Moterie, ko verki?" Ji atsakė: „Kad paėmė mano Viešpatį ir nežinau, kur Jį padėjo". 14 Tai tarusi, ji atsisuko ir pamatė stovintį Jėzų, bet nepažino, kad tai Jėzus, Mt 28,9; Mk 16,9. 15 O Jis tarė jai: „Moterie, ko verki? Ko ieškai?" Ji manydama, jog tai sodininkas, atsakė: „Gerbiamasis! Jei tamsta Jį išnešei, pasakyk man, kur Jį padėjai. Aš Jį pasiimsiu". 16 Jėzus jai sako: "Marija!" Ji atsigręžė ir sušuko hebrajiškai: „Rabuni!" Tai reiškia: „Mokytojau", 17 Jėzus jai tarė: „Nelaikyk manęs! Aš dar neužžengiau pas Tėvą. Verčiau eik pas mano brolius ir pasakyk jiems: ‚Aš žengsiu pas savo Tėvą ir jūsų Tėvą, pas savo Dievą ir jūsų Dievą' ", Ps 22,23; Žyd 2,11-12. 18 Marija Magdalietė nuėjo ir pranešė mokiniams, kad matė Viešpatį ir ką Jis jai sakė, Mk 16,10; 1 M 32,30.

Petrui ir Jonui sugrįžus namo, atėjo Magdalietė prie kapo ir verkė. Kiekvienas, kuris ieško Jėzaus, kaip Išganytojo, verkia. Marija pasilenkė ir žiūrėjo į kapą. Ji pamatė sėdinčius du angelus, vieną galvūgalyje, antrą kojugalyje, kur Jėzaus kūnas buvo padėtas. Angelai pasirodė prie Jėzaus gimimo, taip ir čia — Jam prisikėlus. Jie buvo baltais drabužiais apsirengę. Marija pažino, jog jie angelai. Jie klausė ją, ko ji verkia. Marija manė, kad kiekvienas yra taip susirūpinęs Jėzaus kūnu, kaip ir ji. Jai nebuvo svarbu angelai nei jų išvaizda. Marija atsigręžė nuo angos ir pamatė stovintį Jėzų. Ji nepažino Jo. Jėzus klausė ją, ko ji verkia. Marija vis tą patį kartojo, kur yra Jėzaus kūnas? Ji manė, kad Jėzus yra sodininkas ir todėl tarė: „Pasakyk man,

kur Jį padėjai . . .!" Jėzus pavadino ją jos vardu. Niekas kitas negalėjo jos vardo taip ištarti, kaip Jėzus. Iš to ištarimo ji atpažino Jėzų. Ji puolė Jam prie kojų šaukdama: „Rabuni! — Mokytojau!" Jėzus atsakė: „Nelaikyk manęs!" Seniau daugelis vertėjų versdavo šį žodį „neliesk". 27 skirsnelyje Jėzus liepė Tomui paliesti Jį. Manoma, kad šio žodžio prasmė yra, nelaikyk manęs, Aš nebesu tas, kas buvau prieš mirtį, Aš einu pas Tėvą. Tai pirmas Jėzaus pasirodymas po prisikėlimo. Jėzus įsakė Marijai eiti ir pranešti Jo broliams, kad Jis gyvas! Jėzus pirmą kartą apaštalus vadina broliais. Marija nebeverkdama, bet džiūgaudama ėjo ir pranešė mokiniams, kad Jėzus gyvas. Bet mokiniai netikėjo.

JĖZUS PASIRODO MOKINIAMS, Jn 20,19-25

19 Tos pirmosios savaitės dienos vakare, durims, kur buvo susirinkę mokiniai bijodami žydų, esant užrakintoms, atėjo Jėzus, atsistojo viduryje ir tarė: „Ramybė jums", Mk 16,14-18; Lk 24,36-49. 20 Tai pasakęs, Jis parodė jiems rankas ir šoną. Mokiniai nudžiugo, išvidę Viešpatį, 1 Jn 1,1. 21 O Jėzus vėl tarė: „Ramybė jums! Kaip mane siuntė Tėvas, taip Aš jus siunčiu", Iz 61,1; Jn 17,18. 22 Tai pasakęs, Jis kvėpė į juos ir tarė: „Imkite Šventąją Dvasią, 23 Kam atleistite nuodėmes, tiems jos bus atleistos, o kam sulaikysite, — sulaikytos", Mt 16,19; 18,18. 24 Vieno iš dvylikos — Tomo, vadinamo Dvyniu, — nebuvo jų tarpe, kai Jėzus atėjo. 25 Kiti mokiniai jam kalbėjo: „Mes matėme Viešpatį!" O jis atsakė: „Jeigu aš nepamatysiu Jo rankose vinių dūrio ir neįdėsiu piršto į vinių vietą, ir jeigu ranka nepaliesiu Jo šono — netikėsiu", Jn 19,34.

Po prisikėlimo Jėzaus tikslas buvo pasirodyti, kad Jis gyvas. Jis nesirodė pasauliui, tik saviesiems. Jėzus pasiuntė žinią apaštalams, kad Jis prisikėlė. Vėliau, sekmadienio vakare, Jis pasirodė apaštalams, kad jie savo akimis Jį matytų ir būtų Jo liudininkais. Apaštalai buvo susirinkę. Gal jų tikslas buvo drauge melstis, mintimis ir pergyvenimais pasidalyti, dvasiniai pasistiprinti, pasitarti šiame kritiškame laike? Jie susirinko privačiai, tik jie vieni, užsirakino duris, kad niekas jų

netrukdytų ir nematytų. Dažnai tikintiesiems reikia rinktis privačiai, slaptai, už užrakintų durų.

Jėzus atėjo pas juos esant užrakintoms durims. Garbė Jam. Jis yra ir už užrakintų durų savo dvasia bei palaima. Jis sakė jiems: „Ramybė jums!" Tai paprasti žodžiai, bet jie veikė ypatingai. Ramybė su Dievu, ramybė pačių sąžinei, ramybė vieno su antru, savo tarpe! Jis jiems pasirodė gyvas, įtikino juos, parodė rankose ir kojose vinių vietas, perdurtą šoną. Jam liko žaizdų randai ir po prisikėlimo. Jie girdėjo Jo žodžius, buvo tikri, kad tai jų Viešpats. Jie pradžiugo. Išsipildė, ką Jėzus buvo sakęs Jn 16,22. Po to Jėzus siuntė juos, kaip Jį Tėvas, tęsti Jo pradėtąjį darbą žemėje. Jis suteikė jiems įgaliojimą ir dievišką galią. Tėvas siuntė Jėzų į Izraelį, Jis siuntė juos į visą pasaulį. Kaip Visagalintis pradžioje pasaulio kvėpė savo Dvasią, taip dabar Jėzus kvėpė savo Dvasią naujam gyvenimui, išganymui skelbti. Šventoji Dvasia yra Jėzaus Dvasia. Jėzaus siunčiamieji yra papildomi Šventosios Dvasios galia.

„Kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos . . ." Evangelija yra galia, ji paveikia žmones, atgimdo, teikia išganymą. Papildytieji Šventąja Dvasia turi dovaną dvasių atskyrimo. Išganymas ir nuodėmių atleidimas yra evangelijos pagrindas Jėzaus vardu. Kur nepasireiškia atgimdanti evangelijos galia, ten nėra nuodėmių atleidimo. Joks žmogus neturi galios nuodėmes atleisti, bet tik skelbiamas evangelijos žodis, Rom 1,16.

Jėzui pasirodžius, Tomas nebuvo drauge. Apaštalai, sutikę jį, kalbėjo: „Mes matėme Viešpatį". Jis netikėjo ir nesileido įtikinamas. Negerai yra būti lengvabūdiškam, bet netikėti Viešpaties ir tikrų draugų žodžiams yra nesąmoninga.

JĖZUS SUTINKA TOMĄ, Jn 20,26-29

26 Po aštuonių dienų Jo mokiniai vėl buvo kambaryje, ir Tomas su jais. Jėzus atėjo, durims esant užrakintoms, atsistojo viduryje ir prabilo: „Ramybė jums!" 27 Po to kreipėsi į Tomą: „Pridėk čia pirštą ir apžiūrėk mano rankas. Pakelk ranką ir paliesk mano šoną; nebūk netikintis, būk tikintis". 28 Tomas atsakė: „Mano Viešpats ir mano Dievas!" 1 Kar 18,39. 29 Jėzus jam atsakė: „Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tiki nematę!" 1 Pt 1,8.

Pirmo krikščioniško sekmadienio vakarą Tomas nebuvo su apaštalais. Kokia priežastis jį sulaikė dalyvauti tame subuvime, nežinome. Visą savaitę apaštalai džiaugėsi — Viešpats gyvas! O Tomui ta savaitė buvo viena sunkiausių ir nelaimingiausių. Jam Viešpats buvo miręs. Sekantį sekmadienį apaštalai vėl susirinko. Šį kartą ir Tomas buvo su jais. Nors buvo savaitė praėjus po Jėzaus prisikėlimo, bet pavojus iš žydų nebuvo praėjęs. Apaštalai susirinko ir užsirakino duris. Jėzus vėl atėjo pas apaštalus pro užrakintas duris. Jis pasveikino juos: „Ramybė jums!" Ir tuojau kreipėsi į Tomą. Darė jam priekaištų visų apaštalų akivaizdoje dėl jo netikėjimo, bet ir nuoširdžiai rūpinosi juo. Jėzus leido jam apžvalgyti ir paliesti Jo žaizdų vietas. Tas įtikino Tomą. Jis tik ištarė: „Mano Viešpats ir mano Dievas". Matymas ir palietimas yra lyg kokie ramentai ligoniui. Sveikam jie nėra reikalingi. Palaimintas, kuris ir be ramsčių, be matymo, tiki.

ŠIOS KNYGOS TIKSLAS, Jn 20,30-31

30 Savo mokinių akivaizdoje Jėzus padarė daugelį kitų stebuklų, kurie nesurašyti šitoje knygoje. 31 O šitie yra surašyti, kad tikėtumėte, jog Jėzus yra Mesijas, Dievo Sūnus, ir tikėdami Jo vardan, turėtumėte gyvenimą, 1 Jn 5,13.

Čia Jonas peržvelgia visą knygą (evangeliją) ir pasako, kad Jėzus darė daug ženklų ir stebuklų. Jonas užrašė ne visus jam žinomus, tik kelis, kurie jam atrodė yra įtikinantys, jog Jėzus yra Mesijas, Dievo Sūnus. Kurių šie (keli) atpasakojimai neįtikina, tų neįtikins ir daugybė. Įtikina, paveikia žmogų Dievo Dvasia. Tikėjimas teikia gyvenimą.

JĖZUS PRIE TIBERIADOS EŽERO, Jn 21,1-14

1 Po to Jėzus vėl pasirodė mokiniams prie Tiberiados ežero (jūros). Įvyko taip. 2 Buvo drauge Simonas Petras, Tomas, vadinamas Dvyniu, Natanaelis iš Galilėjos Kanos, Zebediejaus sūnūs ir dar kiti du mokiniai. 3 Simonas Petras jiems sakė: „Einu žvejoti". Jie pasisiūlė: „Ir mes einame su tavimi". Jie nuėjo ir sulipo į valtį, tačiau tą naktį nieko nesugavo, Lk 5,5.

4 Rytui auštant, ant kranto pasirodė bestovįs Jėzus. Mokiniai nepažino, kad ten Jėzaus esama, Lk 24,16. 5 O Jėzus jiems tarė: „Vaikeliai, ar neturite ko valgyti?" Jie atsakė: „Ne". 6 Tada Jis pasakė: „Užmeskite tinklą į dešinę nuo valties, ir pagausite", Lk 5,4. Jie užmetė ir jau nebeįstengė jo patraukti dėl žuvų gausybės. 7 Tada tas mokinys, kurį Jėzus mylėjo, sakė Petrui: „Tai Viešpats!" Išgirdęs, jog tai Viešpats, Simonas Petras persijuosė palaidinę, — mat, buvo neapsirengęs, — ir šoko į ežerą. 8 Kiti mokiniai atsiyrė valtimi, nes buvo netoli kranto — maždaug už dviejų šimtų mastų — ir atitempė tinklą su žuvimis.

9 Išlipę į krantą, jie pamatė žėrinčias žarijas, ant jų padėtą žuvį, ir duonos. 10 Jėzus tarė: „Atneškite ką tik pagautų žuvų". 11 Simonas Petras įlipo (į valtį) ir išvilko į krantą tinklą, pilną didelių žuvų, iš viso šimtą penkiasdešimt tris. Nors jų buvo tokia gausybė, tačiau tinklas nesuplyšo. 12 Jėzus jiems tarė: „Eikite šen pusryčių!" Ir nė vienas iš mokinių neišdrįso paklausti: „Kas Tu esi?" Nes jie žinojo, jog tai Viešpats. 13 Jėzus priėjo, paėmė duonos ir padalijo jiems, taipogi ir žuvies, Jn 6,11. 14 Tai jau trečią kartą pasirodė mokiniams Jėzus, prisikėlęs iš numirusių.

Iš 20,30-31 atrodo lyg būtų knygos pabaiga. Tad daugelis mano, jog 21 skyrius yra vėlesnis priedas. Kaip ir bebūtų, 21 skyrius yra Jono evangelija.

Šis pasakojimas vyko prie Tiberiados ežero (jūros). Kokiu ten būdu atsirado apaštalai evangelistas nemini. Gal jie laikėsi Jėzaus įsakymo, Mk 16,77. Mokiniai minimi septyni. Jų tarpe yra Natanaelis, Jn 1,45-49. Atrodo, kad jis nebuvo apaštalas. Šį Viešpaties pasirodymą Jonas skaito trečiu. Tai yra trečias Jėzaus pasirodymas didesnei grupei mokinių. Čia neminimas pasirodymas Magdalietei ir kitų evangelistų aprašyti Jėzaus pasirodymai.

Pirmus du kartus Jėzus pasirodė apaštalams sekmadieniais prisikėlimo dieną. Trečią kartą buvo darbo diena. Jėzus pasirodo (apsireiškia) ne tik pamaldose, bet ir darbą dirbant. Petras pareiškė einąs žvejoti. Visi kiti pasisiūlė eiti drauge. Kaip gražu, kur toks sutarimas yra. Jie vargo visą naktį ir nieko

nelaimėjo. Rytui auštant Jėzus stovėjo ant ežero kranto. Mokiniai nepažino Jo. Kai šis nepažįstamasis patarė užmesti tinklą po dešinės, jie užgriebė daugybę žuvų. Jonas pirmas atpažino, jog tai Viešpats. Petras tai išgirdęs apsirengė ir skubėjo prie Viešpaties. Viešpats jau buvo paruošęs ugnį, žuvį ir duoną. Jėzus liepė naudoti ir ką tik pagautas žuvis. Daugelis galvojo ką reiškia 153 skaičius. Apie tai yra įvairiausių aiškinimų. Vienas aiškinimas yra, kad tuo metu buvo žinomos 153 žuvų rūšys. . Tai reiškė, kad apaštalai skelbs evangeliją visai žmonijai.

VIEŠPATIES ŽODIS PETRUI, Jn 21,15-19

15 Papusryčiavus Jėzus paklausė Simoną Petrą: „Simonai, Jono sūnau, ar myli mane labiau už šituos?" Jis atsakė: „Taip, Viešpatie, Tu žinai, kad Tave myliu". Jėzus jam tarė: „Ganyk mano avinėlius". 16 Ir antrą kartą Jėzus klausė: „Simonai, Jono sūnau, ar myli mane?" Tas atsiliepė: „Taip, Viešpatie, Tu žinai, kad Tave myliu". Jėzus jam sakė: „Ganyk mano aveles", Apd 20,28; 1 Pt 5,2.4. 17 Jėzus paklausė dar trečią kartą: „Simonai, Jono sūnau, ar myli mane?" Petras nuliūdo, kad Jis trečią kartą klausė: „Ar myli mane?" Ir atsakė: „Viešpatie, Tu viską žinai. Tu žinai, kad Tave myliu". Jėzus jam tarė: „Ganyk mano avis, Jn 16,30. 18 Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: kai buvai jaunas, pats susijuosdavai ir vaikščiojai, kur norėjai. O pasenęs tu ištiesi rankas, — kitas tave perjuos ir ves, kur nenori", 2 Pt 1,14. 19 Jis tai pasakė, nurodydamas, kokia mirtimi jis pašlovinsiąs Dievą. Tai pasakęs dar pridūrė: „Sek mane!"

———

Apie Viešpaties žodį Simonui (Petrui) yra keli aiškinimai. Kai kas mano, kad Petras atvyko iš Jeruzalės į Galilėją tęsti savo buvusios profesijos, žvejybos. Čia Jėzus rado jį bežvejojantį. Jėzaus klausimas graikų kalboje gali būti: „. . . ar myli mane labiau už šiuos" — „už tai?" Taigi: „Ar myli mane labiau už žvejybą?" Klausimo papildymas 19 skirsneliu, gali būti suprantamas: „Palik žvejybą ir sek mane!"

Graikų kalboje Jėzus klausė Simoną: „Ar myli mane — agapas me?" Tai yra dvasinė, dieviška meilė. Simonas atsakė: „. . . myliu Tave — filo se". Tai yra draugiška, žmogiška meilė.

Tik trečią kartą Jėzus pavartojo žodį fileis me.

Bendrai ši vieta aiškinama taip: Jėzus priminė Petrui jo padėtį prieš jį pavadinant būti mokiniu. Jėzus vadina jį Simonu, ne Petru arba Kefu. Jėzus klausė Petrą tris kartus, dėl jo trijų kartų išsigynimo. Petras neatsakė, kad jis labiau myli Jėzų už kitus. Jis sakė tik: „Tu žinai, kad myliu Tave". Jėzus liepė Petrui ganyti avinėlius, aveles ir avis. Jėzus priminė Petrui, kad Jį sekant, jis turės savo gyvybę paaukoti, mirti kankiniu. Ne tik Petras, bet daug Jėzaus sekėjų pašlovino Jį gyvenimu ir kankinių mirtimi.

JĖZUS IR ANTRASIS MOKINYS, Jn 21,20-23

20 Petras atsisukęs pamatė iš paskos einantį mokinį, kurį Jėzus mylėjo, kuris vakarienės metu gulėjo prie Jėzaus krūtinės ir klausė: „Viešpatie, kas Tave išduos?", Jn 13,23. 21 Pamatęs jį, Petras tarė Jėzui: „Viešpatie, o kas jam bus?" 22 Jėzus atsakė: „Jei Aš noriu, kad jis pasiliktų, kolei ateisiu, kas gi tau? Tu sek mane!" 23 Ir taip pasklido gandas tarp brolių, jog tas mokinys nemirsiąs. Betgi Jėzus nesakė: „Jis nemirs", tik: „Jei noriu, kad jis pasiliktų, kolei ateisiu, kas gi tau?"

Atrodo, kad Jėzus su Petru ėjo paežere kalbėdamiesi. Petras išgirdo užpakalyje žingsnius. Atsigręžęs pamatė einantį Joną. Petras norėjo žinoti ir apie Jono veiklą bei mirtį. Nors Jonas vardu neminimas, bet aišku yra, kad jis manytas. Jėzus atsakė Petrui sekti Jį ir nesirūpinti apie kitus.

Čia primenama, kad žmogus gali labai lengvai klysti. Apaštalai (broliai) manė ir plačiai, atvirai kalbėjo, kad Jonas nemirsiąs. Taigi, tradicijos ir dogmos gali lengvai atsirasti. Bet jos yra neteisingos ir kartais žalingos.

PABAIGOS ŽODIS, Jn 21,24-25

24 Šis yra tas mokinys, kuris liudija apie tuos dalykus ir juos aprašė, ir mes žinome, kad jo liudijimas tikras, Jn 15,27. 25 Yra dar daug kitų dalykų, kuriuos Jėzus padarė. Jeigu juos visus atskirai aprašytume, manau, pasaulis nesutalpintų knygų, kurias reikėtų parašyti.

Iš daugelio vietų suprantama, kad ketvirtosios evangelijos autorius yra apaštalas Jonas, Jn 13,23; 19,26; 20,2-8; 21,7. Jėzus darė daug įvairių stebuklų ir daugybę pakartojo. Juos visus plačiai aprašyti būtų neįmanoma. Keli parinkti Jėzaus daryti ženklai įtikina, norinčius tikėti, apie Jo Tėvo siuntimą, Jn 20,30-31.

SĄRAŠAS PANAUDOTOS LITERATŪROS

Greek — English Lexicon, by G. R. Berry, Grand Rapids, 1948

Dake's Annotated Reference Bible, by E. J. Dake, Atlanta, Georgia, 1970

Halley's Bible Handbook, Grand Rapids, 1974

Bible Commentary, by Matthew Henry, Grand Rapids, 1960

The New Bible Commentary, by F. Davidson, Grand Rapids, 1954

Das Evangelium des Lukas und Johannes „ von F. Rienecker, 1963

Das Neue Testament Deutsch, von J. Schniewind, 1968

Jubiläums — Bibel, Stuttgart

Begriffs Lexikon zum Neuen Testament, Wuppertal, 1967

Calwer Bibellexikon, von T. Schlatter, Stuttgart, 1959

Bibel Übersetzung, von Hans Bruns, Giessen, 1969

Sprachlicher Schlüssel zum Griecheschen Neuen Testament von F. Rienecker, nach D. E. Nestle, Giessen — Basel, 1966

Šventojo Rašto vertimas ir komentarai, arkivyskupas J. Jonas Skvireckas

Šventojo Rašto vertimas, išleistas 1972, Bostone

Šventojo Rašto vertimas, išleistas 1961, Londone

TURINYS